SURETE şi IZVOADE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE ÎNTRE 1230 — 1546)

VOLUMUL XVIII

DE

GH. GHIBĂNESCU
PROFESOR
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE

(Publicaţiune făcută supt auspiciile Casei Şcoalelor)

IAŞI
VIAŢA ROMÎNEASCĂ S. A.
1927

VOLUMUL XVIII

SURETE şi IZVOADE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE ÎNTRE 1230—1546)

VOLUMUL XVIII

DE

GH. GHIBĂNESCU
PROFESOR
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE

(Publicaţiune făcută supt auspiciile Casei Şcoalelor)

IAŞI
VIAŢA ROMÎNEASCĂ S. A.
1927

VOLUMUL XVIII

INAÎNTE CUVÂNTARE

Mă simt dator să dau cetitorului *Suretelor și Izvoadelor* o mică lămurire asupra genezii lor și mersului desvoltător al volumelor apărute până acum.

La prima vedere ar părea că Suretele n'ar avea omogenitatea sistemului, nici în alcătuirea lor, nici în așezarea cronologică a documentelor. In primele 6 volume, apărute sub auspiciile Ministerului Instrucțiunii și Cultelor între 1906—1909, prin bunavoința arătată de miniștrii M. Vlădescu și Take Ionescu; am dat material general după secule și în ordinea, cum le-am putut culege după volumele mele manuscripte de Surete, care fiind legate am ales din fiecare volum documentele în ordine cronologică. In tabla de materie am înlesnit cetitorului urmărirea lor în ordine cronologică.

Aceste prime 6 volume cuprind următoarele acte:

Vol. I între *6919—1786* cu 104 documente, între care 36 secl. XV, 51 secl. al XVI-a; 17 secl. XVII—XVIII.
Vol. II între *6941—1660* cu 157 documente, între care 4 secl. XV; 43 secl. XVI, și 110 secl. XVII-a.
Vol. III între *7142—7161* cu 186 documente toate privind domnia lui Vasile Lupul.
Vol. IV între *6996—7180* cu 278 documente, dintre care 1 secl. XV, 2 secl. XVI, și 275 secl XVII-a.
Vol. V între *6931—7200* cu 244 documente, dintre care 8 secl. XV, 16 secl. XVI, și 220 secl. XVII-a.
Vol. VI cu documente muntenești între *6982—1827*, din colecția Alex. Stefulescu, cu 196 documente, din care 1 secl. XV, 8 secl. XVI, 158 secl. XVII, 29 secl. XVIII.

Deci în primele 6 volume cu caracter general, în timp de 3 ani (1906—1909), am publicat 1165 documente, din care foarte multe în text slavon și cu traducere.

Cu vol. VII începe seria celor ce cuprind anume materii: Cuzeștii (VII), Racovițeștii (VIII), Catargieștii (IX), Racovițești (X), întru cât publicarea acestor 4 volume s'au făcut supt auspiciile Principesei Maria Moruzi (VII), Gheorghieș și Emil Racoviță (VIII), Olga Catargi din Cobâle, Basarabia (IX), Aurel și frații Râșcanu (X).

Aceste 4 volume au fiecare câte un studiu-prefață; așa vol. VII are Cuzeștii (familia) și Valea Elanului, cu arburele genealogic al Cuzeștilor; VIII cu o prefață despre Racovițești și arburele genea-

logic al Racoviţeştilor; IX cu un studiu despre satul Cobâlele şi arburele Catargieştilor; X cu un studiu asupra Răşcăneştilor şi văilor Stevnicului şi Telejnei din Vaslui, cu arburele Răşcăneştilor; iar documente cuprind următoarele:

Vol. VII între *6970—1830* cu 283 documente din care 5 (secl. XV-a), 4 (secl. XVI), 46 (secl. XVII), 134 (secl. XVIII), 94 (secl. XIX).

Vol. VIII între *6908—1828*, cu 266 documente, din care 3 (secl. XV), 2 (secl. XVI), 135 (secl. XVII), 96 (secl. XVIII), 33 (secl. XIX).

Vol. IX între *6951—1816* cu 151 documente din care 2 (XV), 15 (XVI), 71 (XVII), 49 (XVIII), 14 (XIX).

Vol. X între *6951—1864* cu 275 documente, din care 2 (XV), 5 (XVI) 32 (XVII), 48 (VII), 48 (XVIII), 190 (XIX).

Cu vol. X se întrerupe publicaţia *din pricina răsboiului*, şi deci până la 1915, în 9 ani am publicat peste tot *2140 documente*, din care *40 (XV); 146 (XVI), 1054 (XVII), 427 (XVIII) şi 473 (XIX)*.

Cu închegarea României mari, am putut reîncepe publicarea Suretelor.

In capul fiecărui volum arăt provenienţa, aşa că afară de vol. XI, care priveşte Basarabia, celelalte volume cuprind material istoric pentru monografii, XII (Dorohoiul) XIII (Romaneştii, Iaşi), XIV (Şendricenii, Dorohoi), XV (Vasluiul) XVI, (Fereştii, Vaslui), XVII (Drancenii, Fălciu).

In aceste 7 volume am publicat următoarele documente:

Vol. XI *între 7023—1825* cu 97 documente, din cari 3 (XVI), 15 (XVII) 54 (XVIII), 25 (XIX).

Vol. XII *între 6975—1854* cu 142 doc. din care 95 regeste şi anume: 1 (XV), 5 (XVI), 42 (XVII), 72 (XVIII), 22 (XIX).

Vol. XIII *între 6942—1872* cu 84 documente, din cari 1 (XV), 24 (XVII) 39 (XVIII), 20 (XIX).

Vol. XIV *între 6911—1860* cu 93 doc. din care 1 (XV), 32 (XVII), 37 (XVIII), 23 (XIX).

Vol. XV *între 1375—1843* cu 236 documente din cari 1 (XIV), 36 (XV), 26 (XVI), 63 (XVII), 65 (XVIII), 45 (XIX).

Vol. XVI *între 6908—1831*, cu 175 documente, din care 7 (XV), 5 (XVI) 154 (XVII), 6 (XVIII) 3 (XIX).

Vol. XVII *între 7041—1868* cu 541 doc. cele mai multe cu regeste, din cari 1 (XVI), 20 (XVII), 9 (XVIII) 526 (XIX).

Cu vol. XVIII reîncep seria de la început. *Graţie bunei voinţi arătată de d. C. Anghelescu, fostul ministru al instrucţiunii, care a apreciat importanţa istorică a publicaţiilor mele de Surete şi Ispisoace, cum şi grabei de a realiza dorinţa ministrului, din partea d-lui Alessian, administratorul Casei Şcoalelor, a binevoit a dispune să tipăresc pe sama Casei şcoalelor 50 coale de documente slavo-române, din marea mea colecţie manuscriptă*, întru cât aveam copiate aproape 500 doc. slavone între 1400—1660. Volumul acesta al XVIII va fi urmat de alte 2 volume (XIX şi XX) tot cu texte slavo-române, căutând a împărţi cele 50 coli în 3 volume pentru o mai lesnicioasă căutare. In vol. XVIII-a am tipărit doc. slavo-române până la 1546, moartea lui Petru Rareş, texte originale, surete şi regeste;

în vol. XIX voiu continua să public documente slavone, surete şi regeste între 1546—1600; iar în vol. XX le voi duce până la 1660, câte vor încăpea.

Iată care e bilanţul general al documentelor publicate în aceste 18 volume, 3657 documente, din cari:

Secl.	XIII—XIV	— 10
„	XV	— 124
„	XVI	— 214
„	XVII	— 1350
„	XVIII	— 794
„	XIX	— 1165
		3657

In acest timp colecţia mea manuscriptă a Suretelor a crescut şi creşte pe fiecare zi. Incepută la 1899 cu seria mea de elevi normalişti, în 28 ani de continuă activitate am ajuns la vol. al 60-a, cu 80000 documente texte slavone, surete, opise mari şi perilipsis, de pe cărţi de judecată; apoi regeste făcute de mine după sute şi sute de acte private, care n'am avut vreme să le transcriu întreg, mai ales cele din secl. XIX-a şi care vor forma cea mai bogată şi variată colecţiune de documente vechi, ce privesc viaţa complexă a Moldaviei.

Cu munca organizată de aproape 40 de ani, pot închina cetitorului meu acest rod al muncei mele, spre a pildui şi pre alţi doritori de a scotoci trecutul pragmatic al ţării noastre spre cinstirea trecutului cum şi spre lămurirea prezentului apropiat. România mare are nevoe de o falangă mai mare de cercetători şi încheiu arătându-mi toată recunoştinţa ministrului, care a îngăduit şi înlesnit publicarea vol. XVIII—XX; cum şi adânca mea mulţumire ca în toate colţurile ţării, *chiar în centre neuniversitare* ca Bârlad, Craiova, Năsăud, Botoşani şi Huşi să se publice reviste cu material istoric, care fac cinste unor asemenea grupe de muncitori idealişti pe ogorul istoriografiei române.

Iaşi 17 April 1927.

Gh. Ghibănescu

1. *6738 (1230)*. **Inscripția bisericii 40 mucenici, rădicată de Ion Asan țarul Bulgarilor.**

вл. ҂ѕѱли. ін. г. азь Іωан Асѣн въ хрста ба вѣрны црь и самодрьжець блъгаромъ. снь стараго асѣнѣ црь създах ѿт зачѧла и писанїем ꙋкрасіх до конца прѣцестнѫѫ сїѫ црькъ имѧ стых м. мньнка. ихже помоцінѫ въ ї влтѣ црства моего въ неже лѣт писааше сѧ храмъ съ излѣзот на бранъ. въ Рωманиѫ. й разбих воискѫ Грьцкѫ. и самого црѣ кюр Θодωрако мининаіѧх съ всѣми болѣры его. а̄ зѣмѧ всѧ прїѧх ѿт Одрина и до драчѣ грьцкѫ и ієщеже арбанаскѫ и Срьбскѫѫ тькмо сыщым градово окрсть црѣгради самого того град дрьжахѫ фрѫзи. нъ и тѣ под рѫкѫ црства моего новиновахѫ сѫ. понеже иного црѣ не имѣхѫ развменеимь ноіѫ ради дни своіѫ испроваждаѧщє бѣхѫ бу та коно ве лѣвьшꙋ ибо без него ни дѣло ни слово съврьшаетьсѧ томоу славъ вѣкы аминъ.

In anul 6738. Indiction 3. Eu Ioan Assan, întru Hristos Dumnezeu credinciosul Țar și de sine stăpânitor Bulgarilor, fiul bătrânului Asan Țar zidit-am dentru început și cu zugrăveală o am împodobit-o din capăt, înflorind această biserică în numele sfinților 40 de mucenici, cu al căror ajutor în al 10 an al împărăției meale, în carele an zugrăvindu-se acest hram, am eșit la războiu cu Romeii și am răzbit armata grecească și însuși Țarul kir Teodor fu zdrobit cu toți boiarii lui, iar țara toată s'a fost luat de la Udriu și până la Dracia grecească și încă și țara Arbănască și Sârbească cum și cetățile ce erau în jurul Țarigradului, numai acea cetate o au stăpânit Frâncii, dar și acelea supt mâna împărăției meale s'au fost supus, căci că alt împărat n'a avut liniște în ceale zile, ci Dumnezeu i-a fost pierdut supt puterea robiei și deci fără dânsul nici fapta nici cuvântul nu se săvârșește, căruia slavă în veci amin.

Publicat în Sbornic VIII, 378 de T. K. Pișcov și dr. Hristo Dascalov, cf. Surete ms. XLI, 85.

Ioan Asan II a domnit între 1218—1241 Iunie. El e fiul lui Ioan Assan I zis Caloian, frate cu Petre Asan, care a domnit între anii 1197—1207, având lupte cu Francii lui Balduin de Flandra, Domnia țaratului bulgar a fost ocupată între 1207—1218 de usurpatorul țar Borilă, Βορίλος, Burila, Burus al Francilor, fiul surorii lui Caloian.

---

2. *6767. Indiction 7. (*1259*)*. Inscripția bisericei Sf. Neculai. din Boian lângă Sofia (Bulgaria).

Вьздвижеса ѿтъ земѧ и сьздаса прѣчисты хра | мь свѧтаго Иерарха христова Николы и свѧтаго и великѡ | славнагѡ мѫченика христове Пантелеимѡна. тече. | ниемь и трочдомь и любовиѫ многоѫ Калѡ | ѣнѣ севастократора. братѹчѧда царева. внѹкь свѧтаго | Стефана кралѣ срьбьскаго. написаже сѧ при цар | ство бльгарское.. при благовѣрнѣмь и благоучь | стивѣмь и христолюбивѣмь цари. Костан | динѣ Асѣни. едикто з. влѣто ҂ѕѱѯз.

„Rădicatu-s'a din pământ și s'a zidit prea cinstitul Hram al sfântului Ierarh a lui Hristos Nicolae și al sfântului și marelui slăvitului mucenic a lui Hristos Panteliemon cu nevoința și cu truda și cu tot liubovul a lui Caloian, sevastocratorului, nepot de frate al Țarului, nepot sfântului Stefan, Craiului Serbiei; scrisu-s'a în vremea Țarului Bulgariei, pe vremea bine credinciosului și binecuvîntatului și de Hristos iubitorului Țar Constantin Asan, Ediction 7 la anul 6767.

Pisania acestei biserici stă în deaproape înrudire cu inscripția bisericii Sf. Neculai cel domnesc din Curtea de Argeș, cetită de d. C. Tafrali ca din 6771 *Noembre 12 (*1263*)*. *(*Cf. Surete ms. XXXIX 769 b*)*.

Apud. „минали" *(*Trecutul*)* revista științifică Bulgară-Macedoneană an. II fasc. 5, 6; *din* studiul d-lui G. D. Balașcev, Sofia 1911 cf. Surete ms. XXXV 754 b.

Constantin Asan, zis Sârbul, a domnit între 1258—1277, deci biserica s'a zidit și împodobit în al doilea an al domniei sale, de către *Caloian* sevastocrator, și nepot de frate țarului, nepot sfântului Stefan, Craiul Serbilor.

Cf. Teodor Codrescu I 170.

---

3. *6840 Sept. (1331)* regeste: Amintiri de sate şi cătune Valahe în Serbia.

Ştefan Uroş III, Regele Serbiei zidind mănăstirea *Deciani*, îi dă mai multe *pagos et regiones Vlachorum et Albanorum* (села и катоунь вьлашькыхь и арбанашькихъ), plures vicos in Serbia între Lun şi Drin, cum şi pastores iobagiones mănăstirii (à се магюпьци); iar Mihail şi Zaharia să dea mănăstirii în fiecare an cel dintâiu 200, iar Zaharia să dea 4000 *bombylios* (да оузимаю за вскаго годище на светомь Срьги по к кьбль соли).

(apud Thallóczy et Jireček „acta et diplomata res Albaniae mediae aetatis illustrantis. Vol. I, Vindobonae 1913 Nr. 746 sub v. *Vlachorum*.

---

4. *6843. (*1335) op. cit. N. 798. Robii măn. Decianului:

и вси Власи и Арбанаси тоүзное да носе соль црьковноү ѿт свьтога Срьгиа „şi toţi *Vlahii* şi Arbănaşii străini să aducă sare bisericii din sfântul Serghie“.

---

5. *6856 (1348)*. Notiţe pe un Praxiu scris la Vidin supt I. Alexandru, Ţarul Bulgarilor şi Grecilor.

Началоу... Іѡаноу Алеѯандроу благочьстьвомꙋ црїю бльгаромъ и Гръкомъ. и сноу его Иіѡаноу Сцрацимироу младомꙋ црю. стльпа ꙋбо црквнаго прѣдържѫщоуи Патрїархоу кирь Өеүдѡсиоу пысасѧ оүбо сие стое дѣло въ велицѣмъ и много чльнѣмъ градѣ бдыни. повелѣнїемъ и желанїемь великомъ вьсѡсщенаго митрополита кирь данїила. азже оүбо недостоиныи грѫбыво ахсѧ нача еже въ хса дѣло выше силы моеѫ. нѫ ꙗко ѫжика сыто стаго митрополита. паче и послоушанїꙋ на выкьне вьсхотѣхъ прѣслꙋшати тмже молѧ чьтѫщихъ и прѣписꙋѫщиү незлословити. нѫ паче блгсловити да и вы сподобитесѧ ѿт даѫщаго матвѫ млѧщимсѧ и блсвѧщаго л҃кт праведных.

fila 194. мсцъ септеврїи имат днї л. днь имат час вї лї нощь вї. а начѧть ендикто. новоү лѣтоу и памѧть прпдбнаго Симеѡна Стьлпника.

Intru început, lui Ioan Alexandru binecredinciosului

țar al Bulgarilor și al Grecilor, și fiului său lui Ioan Ștrațimir, tînărului țar, stâlp însă al bisericei fiind patriarhul chir Teodosie; scrisu-s'a deci această sfântă *Dealâ* (Faptele Apostolilor) *în marea și cu mult norod cetate a Vidinului*, din poronca și râvna marelui prea sfințit Mitropolit chir Daniil, eu nedestoinicul cu greu început am cea întru Hristos faptă preste puterile meale, însă precum binevoit-am a asculta; drept aceaia rog pe cei ce vor ceti-o și o vor scrie să nu grăiască rău, ci mai mult să blagoslovească, ca și voi să vă asemănareți de la dătătorul de rugă să ne miluească și să ne binecuvânteze anii cu direptu.

„Luna Septembre are zile 30; ziua are ceasuri 12, și noaptea 12, și se începe indictionul noului an, și pomenirea prea cuviosului Simeon stâlpnicul.

(apud Sbornic VIII 166, pe Evanghellarul lord Kurzon catalog Nr. 151. Surete ms. XLI, 84).

Țarul Ioan Alexandru al Bulgarilor și Grecilor domnește de la 1331—1365; Seria Asaneștilor la domnia Bulgariei a fost întreruptă de la 1279, când vine revoluția lui *Ivajlo Lachanes* (1287—1279) și apoi vin la tron din ramura *Terterilor*, *Gheorghe* 1280—1292, *Teodor* Sventislav 1295—1321. *Gheorghe II* 1321—1323, Mihail de Vidin 1323—1330; apoi vine Stefan Dușan 1331 — ; și supt marea lui putere se rădică la țarat acest Ioan Alexandru 1331—1365.

Ioan Alexandru era fiul Despotului Stracimir și al Chirației Despotovna (călugărița Teofana), fata lui Sișman Țarul Vidinului și a fetei Sârbului Dragoș.

Ioan Alexandru se însoară cu Teodora Basarab, călugăriță ca Teofana, și în a doua căsătorie ia pe evreica Teodora. Din prima femee are 3 copii: *Mihai Asan*. *Ioan Asan* și pe *Stracimir*, căsătorit cu fata Voevodului Vladislav; iar din a doua femee are pe *Ion* Șișman III, *Maria* căsătorită cu Andronic Dessislav, și pe Tamara, cadâna lui Murat I.

---

6. *6863. Indiction 8 (1355)*. Notiță pe un Tetraevanghel, scris supt Stefan Țarul Serbilor și al Grecilor.

— іеже ѡт Маѳтеа сто Еѵглїа главы.

— написасе вь дни благороднаго и благочстиваго и бго-любиваго. прѣвысокагоже и самодрьжавнаго црѣ Стефана нрьваго. срьблем и грькомь и прѣвьзлюблен'ѣнiемоу благороднѣи и благчьстивѣи. и бголюбив'ѣнiего црци. кура Елени и снѣ прѣвьзлюблен'ѣмь нимь благовъзрастнѣи. ѡдрасли благочьстиа. крали Оурошı и въ дни все прѣосвщеннаго и благочьстиваго

Патріарха. прьваго срьблıемь. й грькомь Кур. Іωаникиа и вьлѣт ҂ѕωѯг. инди. й.

...Acea de la Mateiu sfântă Evanghelie, cap...
Scrisu-s'a în zilele celui de bun neam şi blagocestivului şi de Dumnezeu iubitorului. Prea Inălţatului şi de sine stăpânitorului Ţarului *Stefan întăiul* al Serbiei şi al Greciei, şi prea iubitoarei de bun neam şi blagoslovitei şi de Dumnezeu iubitoare Ţariţa *Kıra Elena* şi a fiului prea iubit al lor bine născutei odrasle, blagoslovitului Craiu *Uroş*, şi în zilele preaosfinţitului si blagoslovitului patriarh întăiul al Serbiei şi Greciei Kir *Ioanichie* şi la anul 6863 Indiction 8.«

apud Sbornic VIII Sofia 1892, pag. 287. Din manuscriptele slavone ale lordului Zouche:

La pg. 271 este o altă notă: Іѡ Алеѯандра црѣ тетреваггел „Tetraevanghel a ţarului Іѡ Alexandru."

Iar la fila 281 este o notiţă românească: scrisam eu Gavrilь erodiacon să o dea ăn ţara rumănască fiindь aicia la aghele Pavel şi cine va *so zica* Dumneazeu sălь iartь. Gavril Erodiacon.

Vezi Surete ms. XLI 76.

Stefan primul ţar al Serbilor şi Grecilor este soţul ţariţei Elenei, sora lui Ion Alexandru ţarul Bulgarilor şi al Grecilor. Fiul lor e *Uroş* Craiu.

---

7. *6864 (1356).* Notiţe pe un Evangheliar scris supt Ion Alexandru Ţarul Sărbilor şi al Grecilor,

...благовѣрныи й христолюбивыи прѣвысωкыи й баговѣнчанныи самодрьжецъ Іωань Алеѯандрь цръ... и изложи въ прѣписа изь Єллинскых словесь вь нашѫ словѣнскѫѫ слогнѫ... съдрьжѫщоу тогда скиптра блъгарскаго и грьчьскаго цртва. съ благовѣрноѫ црцех своеѧ кира Өеодороѫ... и прѣвьзлюбленымь снолмь своимъ Іωаномъ шишманомь цремъ... лѣтоу текѫщоу ҂ѕωѯд индїкта Ѳ.

— Рабже гна моего црѣ писавыи сиѫ книгѫ Сїмωнъ мних нарицаетсѧ.

„Binecredinciosul şi de Hristos iubitor Prea înălţatul şi bine încununatul de sine stăpânitor Ion Alexandru ţar [ca şi o făclie pusă în loc întunecos... asemenea şi el cuprins de râvnă dumnezeiască...] şi porunci a se

scrie din limba Elinească în limba slovenească... stăpânind atunci schiptrul Impărăţiei Bulgăreşti şi Greceşti, cu bine credincioasa Ţariţa sa chira Teodora, şi cu prea iubitul său fiu Ioan Sişman ţar, în anul curgător 6864 Indiction 9.

— Robul Domnului meu Impărat scris'a acea tă carte Simon călugărul, care se numeşte..."

(apud Sbornic VII, 164; din biblioteca lordului Zouche „Visits, to monasteries in the Levant" 1849). Evanghelıarul a fost scris de călugărul Simion, pentru Ţarul Ion Alexandru, care a împărăţit între 1331—1362.

Ioan Alexandru ţar avea în a doua a sa căsătorie pe Teodora evreica, cu care între alţi copii a avut şi pe Ioan Şişman III, căsătorit cu Maria fata lui Lazăr.

Acest manuscript a fost cumpărat către 1489 de Alexandru Vodă fiul lui Stefan Vodă cel Mare, cum sună o inscripţie nedatată (după 1497).

---

8. Inscripţia lui Alexandru, fiul lui Ştefan cel Mare (după 1497).

† снь Стефан воеводе. | † Іѡань Алеѯандрь въ ха. бл. в҄ѣрны воево | да и гсднь въсеи земли Мльдавскон | ѡткоу-пнсы. тетроевгаль щое быль | ѹ залоге. Бьдага (sic) прости. и дамоу | дарѹе живот в҄ѣчины. изде мног | л҄ѣтны живот...

„Fiul lui Stefan Voevod, Ioan Alexandru, întru Hristos Dumnezeu cel adevărat, Voevod şi Domn a toată ţara Moldovei, cumpărat-au tetraevanghelul ce a fost de zălog, Dumnezeu să-l iarte şi să-i dea în dar viaţa vecinică şi aici întru mulţi ani viaţă...

Cf. Surete ms. XL, 84.

---

9. Tatăl nostru.

Pentru că ms. nostru cuprinde limba slavonă contemporană descălecatului Moldovei, dăm ca material cultural, textul Tatălui nostru.

сице оубѡ молнтесавы. Ѡче нашь ıеже ıеси на небесехъ да-стится имѧ твоıе да прїидеть црство твоıе. да бѫдеть вол҄ѣ

твоа іако на нбси и на земли. хлѣбъ нашь на същьныи даждъ намъ днес. и оставі намь длѣги нашѧ іако и мы оставлѣемь длъжникомь нашимь. и не вьведи нас въ напасть нж избави насъ от непріазни. іако твое іестъ црство и сила и слава, вь вѣкы. амин.

(Cf. Surete ms. XL 85 b.).

---

10. *6901 (1393).* Viața sfintei Filofthela de la Argeș, scrisă de Evtimie fostul Patriarh al Tărnavei.

Сїѧже мы от книги констандина философа іакоже реч сѧ прѣписана обрѣтше зде положихом и иназе лѣтописана іаже вьземше от дроугїѧ книгы гл҃тко іако оученикѹ быти нѣкоемѹ Андрею от оученикь Еѵѳимїа бывшаго Патрїархом Трьновском при хрстолюбивомѹ црѹ и послѣднемѹ Бльгаром Шишманѹ. попоущенїемь вьсе силнаго бга. животь црствомь обнажена от измаилтьскаго цра баазита сна Амѹрата црѣ оубїенаго на косовѹ мылошемь в лѣт ѕ҃ѯца. тогда и Еѵѳимїе бѣ. вь степимьхь изгнанѣет еѧ идеже и конець житїю прїемь многа писанїа и зоставивь изложена о житїа стхь црю. костантїю прѣподобнѣи пѧткы и Рилскомѹ Іоаннѹ. и мегленскомѹ Іларіонѹ филоѳее аргишкои и стѣ недели и ина много црквыже. петриотиси. паднш сѧ до основанїа от нечьстивы врѣмень владѧщихь.

„Aceasta deci noi din cărțile lui Costandin Filosoful, carele, zice-se, s'au aflat scrise aici, le-am orânduit și din alt leatopiseț, carele pe îmbele le-am luat din alte cărți. Se zice deci că a fost ucenicul unui oarecarele Andreiu, dintre ucenicii lui Evftimie fostului patriarh al Tărnavei, pe vremea de Hristos iubitorului Țar și urmaș lui *Șișman al Bulgariei,* cu vrearea a tot puternicului Dumnezeu, de viu fiind scos din împărăție de către țarul Izmailtenilor Baiazet, fiul țarului Amurat, care a fost omorît la Cosovo de către Miloș la anul 6901 ; atunci și Eftimie a fost izgonit în surgun, unde și sfârșitul vieții i-a fost ; a lăsat multe scrieri și au rămas spuneri de viața sfântului țar Costantin, a Prapadoamnei Paraschiva, și a lui Ioan din Râla, și a lui

Ilarion Meglenîtul şi a *Filoteei de la Argheş* şi a sfintei Invieri, şi altele multe bisericeşti paterice. Se cuvine dintru început să le păstrăm de vremile necinstite.

---

11. *6901 (1393)*. Uric greşit datat pentru Zămeşti la Tazlău.

Intr'un uric de la Pătru Vodă din 6957 Mart 23=1449): întăritură lui Pătru Tâmpa din uric de miluiri ce au avut bunul lui de la Stefan Vodă din leat 6901 (1393) pre un sat la gura Tazlăului mare, în ţinutul Trotuşului, anume *Zămeştii* şi *Săcălăşeştii*, carele sau zis *Edumereştii*, alăture pe din sus cu satul Măneştii. Iar hotarul acestor sate ca să le fie precum au hotărât şi sau socotit în seamne, ce sau început dintrapa Caraclăului drept prin muchea babii Ghiciului la Tazlău, la mal, aproape cot al Tazlăului de sălişte Zămeştii şi tot alăture cu Măneşti, preste apa Tazlăului şi preste părâul Beliciu la deal la râpa roşie şi de acolo drept pe râpă la vale la Trotuş ceva mai gios de gura Tazlăului şi tot Trotuşul în sus la Caraclău, unde iaste tot hotarul Edumereştilor alăturea cu Mâneştii, de unde sau început. Şi spre aceasta iaste credinţa Domnului şi credinţa tuturor boiarilor a mari şi a mici.

„Acest uric să află la Mitropolie în copie la inginerul Gheorghe Filipescu să să ştie."

Arhiva G. Strat, Heleşteni, Roman; suret nedatat şi neiscălit de nime. Vezi Surete ms. XLVIII, 21. In Arhiva Strat se mai găseşte un suret al aceluiaşi uric din 6901, tradus de Hrisant Arhimandritul Goliei în 1833 Noem. 20: „sau tălmăcit de pe orighinalul sârbesc pe moldoveneşte de mine gios iscălitul din cuvânt in cuvânt, precum şi cuvintele ce sânt ştearse cu condeiul, cunoscându-le slovele drept sau tălmăcit adică; „*şi a patra parte din Filipeşti pre Oituz*". 1833 Noemvr. 20 Eşi. Arhimandrit Hrisantie."

Copia însă e din 1845 Aug 31, căci poartă această notă. „Sau tălmăcit de pi cel adevărat sârbesc din cuvânt în cuvânt de mine iscălitul, în Eşi la anul 1845 August 31, Hrisantie Arhimandrit."

Data Suretului lui Hrisant este scrisă cu cifre arabe *6001 Oct. 6* (sic) (cf. Surete ms. XLVIII, 6).

Originalul pergament, copiat de mine din Arhiva G. Strat (Surete ms. XLVIII, 1) poartă data 6970 (҂ѕцо), dar se observă drese cu alt condeiu şi cu altă cerneală mai neagră primele 2 cifre. ҂ѕц, iar lui *О* = 70 i se adause o codiţă, cu cerneală neagră făcându-l *а* = 1.

Cei ce a înegrit slovele din dată a avut interesul de a face un fals pentru chestii de hotară. Textul slavon dă aceste lămuriri de hotară: *iar hotarul celor sate — Zămeştii şi Săcălăşeştii să fie pe vechile hotară, pe unde au îmblat din veac.* Falsul le precizază anume spre a da valoare istorică la nişte încălcări nouă de hotare. (cf, I. Bogdan. Doc. lui Stefan cel Mare I.63).

---

12. *6907 (1399)* recte *6997 (1489)* Martie 15. Suret greşit datat al moşiei Treabăş.

„Noi Stefan Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei adică au venit înaintea noastră *Coste* şi *Tudora*, feciorii lui *Mihul Tudora*, nepoţii *Petrei Tudorei*, cu *fraţii săi* Ivanco şi cu **surorile** sale cu Olăşcoae şi cu Drăgălina, feciorii Jurgii Tudora şi Isac şi Silion şi Neacşa şi Drăgălina, feciorii lui Ivan Tudora, de a lor bună voia sau tocmit cu surorile Costei Tudora cu mătuşăsa, Ivana şi Olăşcoae şi Drăgălina, feciorii lui Ivan Tudora, anume Anuşca şi Muşa; şi au dat Coste Tudora şi cu toţi fraţii săi pentru partea lor din Treabăş de pe amândoao părţile de *Treabăş*, pentru partea lor din *Fântâna*, tot ce aụ vândut ei acel sat, acei fiastre Neacşei, fata unui vornic (şi nu să ştie, căi rupt) giupăneasa lui Isac visternicului, iar ei au dat un sat anume *Drăgeştii* pre Cobâla Anuşcăi.

Iar noi dacă am văzut că au făcut schimbare, de bună voia lor denaintea noastră, aşijderea iam dat şi iam întărit pre Anuşca şi pre Muşe, ce mai sus scriem, acel satu *Drăgeştii* pre Cobăle.

Această scrisoare sau scos din uricul cel bătrân, carele iaste pre mâna Mihalcei, nepotul lui Istratie, când am avut pâră cu Ioan pentru hâleşteu şi iam tăet.

6907 Mart 15.

Din *Condica Drăgeştilor*. Surete ms. XLIV, 1215, Traducerea are foarte multe greşeli; cea mai mare, e cetită rău data. In original probabil a fost scris ⱶ-зцчз dar 90 scris nu cu ч ci cu c cu o mică codiţă jos la stânga [,C]. Pentru lămurire ne serveşte uricul lui Ştefan Vodă dat târgului Bărladului către 7003 (I. Bogdan, Doc. lui Ştefan cel Mare II, 62).

Iată după uricul Bărladului spiţa Tudorilor.

Petru Tudor

Mihailă Tudor

Anuşca, Muşa, Jurj Ivanco Coste Danovici

Ivanco, Oliciuşca, Drăgălina — Isaico, Silion, Neagra, Drăgălina — Creţu, Podoleanca, Stana, Nastea, Neagra

Traducătorul n'a înţeles bine termenii de înrudire: Coste şi Tudora, pe cînd Coste e *Danovici*. „Şi cu surorile sale" cu Olăşcoae şi cu Drăgălina; aici probabil era în text сестричике = nepoate de soră"; iar „cu fraţii săi" pe când în text era братаничеке = nepoţi de frate.

---

13. *6908* Sept. 1 *(Suceava) (1400)*. Alexandru Vodă luînd şi credinţa fratelui său Bogdan, întăreşte lui Mogoş stăpînirea unui sat pe Vilna, dându-i şi hotarele.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie de la Alexandru Vvd cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei şi fratele domniei mele giupânul Bogdan scris din leat 6950 (sic) Sept. 1 zile.

Inştiinţare facem prin această carte a noastră, tuturor cinstiţilor boiari, cine vor căuta asupra ei, sau o vor auzi cetinduse, pentru acest adevărat sluga şi boeriul nostru *Mogoş* că mai înainte vreame cu dreptate şi cu credinţă au slujit odihniţilor părinţilor noştri, şi acmu iarăşi cu dreptate şi cu credinţă şi noao ne slujeaşte, a căruia vâzând noi cea cu dreptate şi cu credinţă către noi slujbă lam miluit cu osăbită a noastră milă de iam dat în ţara noastră a Moldaviei, *un sat pe Vilna* pentru ca săi fie uric cu tot venitul, fraţilor şi fiilor lui, nepoţilor, strănepoţilor lui în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat din obârşia Vilnei purcede pârăul în jos pân la plopi, iar de la plopi drept preste câmpu pân la trei stejărei în marginea dumbrăvii, de la acei 3 stejărei drept la rădiu şi în marginea rădiului la movilă şi de la movilă pe culmea dealului păn la poiană, iar de la poiană pe dealul cel mare păn în obârşia Vilnei. Atâta îi iaste tot hotarul.

Precum spre aceasta este credinţa a mai sus numitei domniei meie Alexandru Voevod, a fratelui dom-

niei meale a giupânului Bogdan şi a tuturor boiarilor noştri a Moldaviei, iar după viaţa noastră cine va fi domn ţării Moldaviei, să nu aibă a clinti scrisoarea şi credinţa noastră *fără vina lui*, iar cine ar face vreo strămutare, unul ca acela să fie blăstămat de Domnul Dumnezeu făcătorui ceriului şi a pământului, de precurata lui maică, de cei 318 sfinţi părinţi de la săborul Nikeii, şi să fie întocmai cu Arie şi cu Iuda, şi pre mai mare întăritură am poroncit slugii noastre lui Iaţco să leage pecetea noastră.

De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit la anul 1814 Iuli 24. Clucerul Pavăl Debrici.

Suretul se păstrează în arhiva d-lui Gh. Teodor de la Petreşti, Vaslui (Surete ms. XX, 267). Pavăl Debrici citeşte data de 6950 în loc de 6908, luând pe и „зц҃и" drept н „зц҃н". Originalul pergament nu l'am găsit în lada de documente a d-lui Gh. Teodoru, ci s'a răsărit în alte mânu, cum se vede despre alte documente, ca cel din 7001 Mart 7, a cărui original se păstrează la Acad. Română pach. 103 (I. Bogdan „Doc. lui Stefan cel Mare" II, 14) şi din 6995 Mart 6, păstrat numai în traducere (Surete XX, 269), iar originalul lui s'a publicat de d. Ilie Bărbulescu în Revista de Iaşi I, 344, căpătat de la Tansa, Vaslui.

— Pentru a afla corespondenţa cu anii de la Hristos, aici nu trebue să scădem 5509 ci 5508, căci ne-ar da 1399 Sept. 1, şi noi ştim că în 28 Noembrie 1399 era domn Iuga Vodă (Ispisoace şi Zapise I, 1, 1), dar uricul e fals. Vezi M. Costăchescu „Uricile lui Iuga Vodă" extras din I. Neculce V, 331.

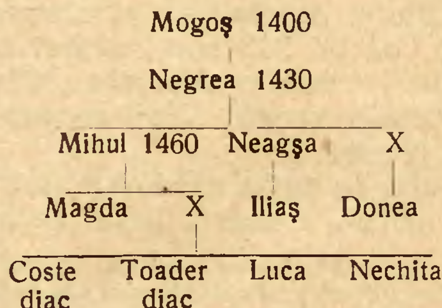
— Dacă alăturăm documentul acesta cu cel publicat de d. I. Bogdan (o. c. II, 14), ni se dau aproape aceleaşi hotare:

„а хотар томꙋ селꙋ по знаменах, кꙋда (по)ставил єще пан Негра. почениши ѿт вилни тополи та на Могилꙋ ѿт Могоша. та прости на ꙋзлѣсїє. та долꙋ оуздѣсїєм на великїи могили, та прости на дꙋб та на дєренокїи лис. та прости ꙋ вилнꙋ, на мо(гилꙋ). та на горꙋ на мог(илꙋ). та межи дꙋбров(ою) та през дꙋбровою на дꙋк та на дрꙋгїи дꙋб та прости ꙋ вилпꙋ на тополю. то єст вєс хотар."

„iar hotarul celui sat pe semnele, pe unde le-a pus chiar pan Negrea, începându-se din Vilna de la plopi la movila de la Mogoş; de acolo drept la codru, de acolo în jos pe marginea codrului la movila mare; de acolea drept la un stejar, de acolo la redlul Cornilor; de acolo drept în Vilna la movilă; da acolo la deal de moghilă, de acolo prin dumbravă, deacolo peste dumbravă la un stejar, de acolo drept în Vilna la plopi; acesta este tot hotarul." Movila lui Mogoş din 1493 ne arată că primul stăpân a satului de pe Vilna, cel din 1400 Sept. 1. şi-a legat numele întâi de movila, care a slujit de hotar boerului Negrea şi apoi de satul Mogoşeşti.

— Dacă Mogoş şi-a legat numele de o movilă şi de satul Mo-

goşeşti, nepotul său Alexa şi-a legat numele şi el de satul Alexeşti, întemeiat către 1493: „єдно село на вилни, на имѣ где бил дѡм Ѧлеѯин"=„un sat pe Vilna anume unde a fost casa lui Alexa." Din familia lui Mogoş au eşit 2 fruntaşi dieci ai lui Stefan cel Mare, *Coste Diac* şi *Toader Diac*, strănepoţi lui Mogoş. Cum d. I. Bogdan a greşit încrângătura o corectăm noi:

cf. Arhiva XXV, 173.

---

14. *6922 Dec. 20 (1613)*. (Suceava). Alexandru Vodă întăreşte lui Crăciun Belcescul 2 sate în Moldova, pe Pârăul alb.

Млстїю бжїєю мы Ѧлеѯандръ воевода. господарь земли молдавскои. знамъ чиним. сим листомь нашим оусѣм | кто нань оузрить или его оуслышит чтоучи. оже тоть истинныи слоуга нашь нань Крачюнь Белче | скоул. слоужиль прѣжде стопочившим нашим претком. правою и вѣрною. а днес слоужит | нам правою и вѣрною слоужбою. тѣмь мы видѣвше правою и вѣрною слоужбоу его до нас, жало | вали есмы его. ѡсобною нашею мл(с)ти. дали есмы емоу оу нашеи земли молдавсои два села | оурикь. съ въсѣмь доходом на Бѣлом потокѣ где моу ест дом (на пото)ка, а дроугое село Негоєщи. | междоу Тотоєщи. и междоу Левеiь Миклоуша. ѡтини... (его). оурикь емоу. и дѣтем его | наимѧ Петроу. и Иванови. и Иѡсифови. и Ѧндрїашеви. и (д)ѣтимь и. братıамь равно. | и оуноучетом его. и прѣоуноучетом его. и прашоурѧтом его. (а хо)таръ емоу почанши ѡт Лѣ | вѣтѣ. на брѣгъ пото(ка на м)огила копана. ѡт толѣ прос(ти н)а копанѡю. могилоу. та | прости на краи доукрови. (на копа)ноую могилоу. та прости | срѣдни полѣ. на копаною могилоу та прости на брѣгъ пот(ока) пакь на копаною могилоу. та | чересь потокь и чрѣсь дѣлъ съ лѣсомь. на долиноу выше К....оу. оу Коковиноу ѡт хлапе | щи. та на нижиою Боу-

ковиноу. та ѿт конецъ тою Боук.... никыи с ниже доловъ дѣлом | до ниже поутѣ, что идет ѿт Хлапецри. та прости чересъ потока. та прости чрѣсъ Боуковиноу | ѿт Шерба. та прости на конецъ. полѣ ѿт влада. та дѣлом до ко... что емоу вес хотаръ. непо | роушено нико николиже (sic) на вѣкы вѣчныѧ. а на то ест вѣра наше(го) господства. вышеписанаго | Алеѯандра воеводы. и вѣра сна господствами Илиаша воеводы. и вѣра въсѣх дѣтеи наших. | и вѣра боѧръ наших. вѣра пана Михаило. вѣра пана Хринк(а. и вѣ)ра жоупана Ѳена дворника. | Соучавского. вѣра пана Влада ѿт бѣло потока. вѣра жоу(пана Вл)ада срѣтского. вѣра | пана Кръстѣ. вѣра пана На(стѣка) вѣра пана Илїаша чашника, вѣ(ра пана В)лъча. и вѣра пана драгоѧ | вѣра пана Петра Ѹрѣ(кле. вѣра) пана Шандра. вѣра пана Кѹ(пчича ви)стиарника. вѣра Дана по | стелника. и вѣра (оусых боѧръ на | ших. великых и малых. а по нашимъ животѣ кто боудеть госпо) | даръ оу нашеи земли. (ѿт нашеи) дѣтеи. или кого бъ изберет (быти господарем) штобихоу непорѹшили | емоу. без его вины. а(би) емоу потвердили и оутв(ердили) заноуже есмы дали емоу за | его правою и вѣрною слоужкоу. а на болшее потвержденїе. то(моу въ)семоу вышеписанномѹ, | велѣли есмы слоузѣ нашемоу Исаїѹ Гръдовичю. писати и привѣсити нашемоу печать ксемѹ | листоу нашемоу. оу Сѹчавѣ вълѣт ҂зцкв мсца дек. к. дни стго Игнатиа Бгносца.

Din mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod. Domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau lui cetindu-i-se o va auzi; cum această adevărată slugă a noastră Pan *Crăciun Belcescul* slujit-a mai înainte sfânt răposaţilor noştri procatohi cu dreaptă şi cu credinţă slujbă, iar acmu slujeaşte noao cu dreaptă şi cu credinţă slujbă. Deci noi, miluitu-ne-am noi lui cu osebită a noastră milă datu-i-am lui în al nostru pământ al Moldovei doao sate uric cu toate veniturile pe Părăul alb, unde îi iaste casa (pe părăul), iar alt sat Negoeştii între Totoeşti şi între Levet Miclăuş, ocină (să fie) lui uric şi copiilor lui anume lui Petru, şi lui Ivan, şi lui Iosif, şi lui Andrieş şi copiilor celor 4 fraţi deplin, şi

nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui. Iar hotarul lui se începe din Levetea, la malul pârăului la o movilă săpată; de acolo drept la o movilă săpată, deacii drept la marginea dumbrăvii din Totoeşti. la marginea dumbrăvii la o movilă săpată, deacii drept la malul părăului, iarăşi la o movilă săpată, deacii prespre pârău şi prespre dealul cu pădure, la vâlceao mai în sus de C(otnar?) la pădurea din Hlăpeşti; deacii la pădurea din gios: deacii la marginea unei bucovine şi în gios valea dealului la drumul cel din gios, care mearge de la Hlăpeşti, deacii dirept prespre părău, deacii drept prespre păduricea de la Şerbea, deacii drept la capătul văii dinspre Vlad; deacii dealul la... care-i tot hotarul neruşeit niciodănăoară în veaci vecilor. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Alexandru Voevod şi credinţa fiului domniei meale Iliiaş Voevod şi credinţa tuturor copiilor noştri, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale *Mihail*, credinţa dumisale *Hrincă*, şi credinţa jupânului *Oană* dvornic Sucevei, credinţa dumisale *Vlad* din Părăul alb, credinţa jupânului *Vlad* de la Siret, credinţa dumisale *Crăstea*, credinţa dumisale *Nea(steac)*, credinţa dumisale *Iliiaş* ceaşnic, credinţa dumisale *Vâlcea*, credinţa dumisale *Drăgoiu*, credinţa dumisale *Petre Ureacle*, credinţa dumisale *Şandru*, credinţa dumisale *Çupcici* visternicul, credinţa dumisale *Dan* postelnic, şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi mici; iar după a noastră viiaţă cine va fi domn în a noastră ţară din copii noştri sau pe oricare Dumnezeu îl va aleage să fie domn, acela să nu strice lui fără a lui vină, iar mai vârtos să i-o întărească şi imputerească, căci că i-am dat lui pentru dreaptă şi cu credinţă slujbă; iar spre mai mare tărie a toate ce s'au scris mai sus poruncit-am slugii noastre lui Isaia Gradovici să scrie şi să atârne a noastră peceate către această carte a noastră. In Suceava la anul 6922 luna Dec. 20 în zilele sfântului Ignat purtătorul de Dumnezeu.

Obs. Acad. Rom. C. I. Pecetea căzută. Cf. Surete I, 12, pus supt anul 6929, după o copie nedatată şi fără boeri. (T. Codrescu I 65)

---

15. *6928. April 25 (1420) Suceava.* Alexandru Vodă dărueşte lui Oană dvornicul 10 sate pe apa Băcovăţului; li se dau hotarele.

Млстїю бжїею мы алеѯандръ воевода господаръ земли Мѡлдавскои. чиним знаменито исѣмъ листомъ нашимъ въсѣмъ кто нанъ оузрит или его оуслишитъ чтоучи. ѡже тотъ истиныи слоуга и вѣрнїи болринъ панъ Бена дворникъ слоужилъ прѫжде свѧтопочившимъ нашимъ прѣдкомъ правою и вѣрною слоужбою. а днесъ намъ слоужитъ правою и вѣрною слоужвою. тѣмъ мы выдѣвше его правою и вѣрную слоужбоюдо насъ и жаловали есми его ѡсобною нашею милостїю и дали есми емоу оу нашеи земли оу молдавскои. села наимѧ корнещїи. и Микѫоу. шещїи и лознова и съкъ ѫ ѣнїи. и дворничанїи. и доумещии и циганещїи и лаврещїи и садова и хомичещїи. тое въсе да естъ емоу ѡтъ насъ оурикъ съ въсѣмъ доходомъ ихъ емоу и дѣтемъ его и оуноучатомъ его и правноучатомъ его и прашоурѣтомъ его и въсемоу племеню его кто сѧ его изберетъ наиближнїи непороушено николиже на вѣкы вѣчныѧ. а хотары тѣмъ селомъ що сутъ на быковци почеишѧ ѡт вързарева монастырѣ на верхъ пасикѣ Ячивковы по верхъ городища на верхъ лозовы на мостъ гръланичи ѡтъ малои на великоую кръницоу а ѡтъ великои кръницы верхомъ на терневскоу полѣноу. ѡтъ къприѧновы полѣны моловати емоу на быковци ѡтъ малого лоужка и къ поросѣчои а ѡтъ поросѣчеи на оустїе питушка на тигомирова селище. а ѡт тигомирова селища по верхъ хомичещїи и по верхъ садовы и ѡтъ верхъ Садовои на оустїе конелы. а ѡтъ оустїа конелы верхомъ до връзарева монастырь и на томъ хотари да ѡсадити собн пасикы коли иметъ мочи ѡсадити. и потвръждаемъ емоу старыи хотари коуда из вѣки ѡживали. А на то ест вѣра нашего гспства вышеписаннаго мы Алеѯандра воеводы. и вѣра възлюбленнаго сына гспдвми Илїѧша воеводы. и вѣра въсѣхъ дѣтеи нашихъ и вѣра болръ нашихъ. вѣра пана Михаила и дѣтеи его. вѣра пана Гринка и дѣтеи его. вѣра пана драгоша и дѣтеи его. вѣра пана журжа старосты и дѣтеи его. вѣра пана Стана вистїѧрника. вѣра пана ивана дѣтка. вѣра пана Ивана ѡприша. вѣра пана доумокоуша столника. вѣра пана шандра и дѣтеи его. вѣра пана Негры. вѣра пана Илиѧша. вѣра пана влъчѫ. вѣра пана Мѫндричка. вѣра пана дана чашника. вѣра пана Нестѣка и дѣтеи его. вѣра пана Стоѧна прочелника. вѣра

пана чюрвы и вѣра въсѣхъ бояръ молдавскыхъ великыхъ и малыхъ. а по нашемъ животѣ кого бъ изберетъ быти гспдремъ нашеи земли Молдавскои или ѡтъ нашихъ дѣтеи или ѡтъ нашего племени или бо боуд кто. тотъ щобы емоу непороушилъ нашего дааніа. алибы емоу подвердилъ и оукрѣпилъ. заноуже дали есми емоу за правоую и вѣрноую ѡца его слоужбоу и за его слоужбоу. а на болшее подврьждение томоу вишеписанномоу велѣли есми слоузѣ нашемоу вѣрномоу паноу Исаеви логофетоу писати и нашоу печатъ привѣсити късемоу листоу нашемоу. оу Сочѣвѣ вълѣто ҂ѕцки. мсца. апр. ке. днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod Domn țării Moldaviei; facem înștiințare cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se, adică această adevarată slugă și credincios boiarin pan *Oană dvornic* slujit-a mai denainte sfânt răposaților noștri înaintași cu dreptate și cu credincioasă slujbă, iar acmu noao slujește cu dreaptă și cu credincioasă slujbă. Dreptaceaia și noi văzând a lui cu dreptate și cu credință slujbă spre noi miluitu-ne-am înșine lui cu osebită a noastră milă și i-am datu-i-am lui în al nostru pământ în Moldavia satele anume: *Corneștii* și *Miclăușeștii* și *Lozova* și *Săcăreanii*, și *Dvornicanii*, și *Dumeștii* și *Țigăneștii* și *Lăvreștii* și *Sadova* și *Homiceștii;* aceste toate să-i fie lui de la noi uric cu toate veniturile lor, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşuit niciodinioară în veacii vecilor. Iar hotarăle celor sate ce sânt pre Bucovăț se încep din mânăstirea lui Vărzar la vârful prisecii lui Acibco, pe vârful Horodiștei la vârful Lozovei, la podul lui Gărlanici din fântâna mică la marea fântână; iar de la marea fântână pe vârf la poiana Tarnavico, din poianile Căprianii molovatăle ei și la Băcovăț, din lunca cea mică și spre Poroseacea; și din Poroseacea la gura Petușcei la seliștea lui Tigomir; iar din seliște lui Tigomir la vârful Homiceștilor, și pe vârful Sadovei și din vârful Sadovei la gura Conelii, și din gura Conelii

vârful la mănăstirea lui Vărzar, şi într'aceste hotare să-şi sădiască prisăci, câte va putea să-şi sădească, şi-i întărim lui vechile hotare pe unde din veac au umblat. Iar spre aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă, Noi Alexandru Voevod, şi credinţa pre iubitului fiu al domniei meale Iliiaş Voevod, şi credinţa tuturor fiilor noştri şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Mihail şi a copiilor lui, credinţa dumisale Grinco şi a copiilor săi, credinţa dumsale Dragoş şi a copiilor săi, credinţa dumsale Jurj staroste şi a copiilor lui, credinţa dumsale Stan visternicul, credinţa dumsale Ivan Deatcă, credinţa dumsale Domocuş stolnic, credinţa dumsale Şandru, şi a copiilor lui, credinţa dumsale Negru, credinţa dumsale Dan ceaşnic, credinţa dumisale Nesteac şi a copiilor săi, credinţa dumsale Stoian procelnic, credinţa dumisale Ciorbea şi credinţa tuturor boiarilor Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă, căruia D-zeu va alege să fie domn pământului nostru al Moldaviei, ori din ai noştri copii sau din a noastră seminţenie, sau pe ori şi care altul, acela ca să nu-i strice lui a noastră daanie, ci mai vârtos să i-o întărască şi să i-o împuterniceească, căci că înşine i-am dat-o lui pentru dreaptă şi cu credinţă a părintelui său slujbă şi pentru a lui slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine slugii noastre credinciosului pan Isaia logofătului să scrie şi a noastră peceate să o leage către această a noastră carte.

In Suceava la anul 6928 luna April 25 zile.

Apud Venelin. „Gramoti" Petersburg 1840 pg. 60 seqq. Este şi o traducere făcută de pe original „de pe sârbie pre limba Moldovenească sau tălmăcit la anul 1811 Dechemvre 20". de clucer Pavăl Debriţ ot Mitropolie.

Suretul e întărit în 1812 Febr. 9 de divanul Cnejiei Moldaviei, e poslăduit în acelaşi zi de sulgerul Iordachi Bosie ; iar la 28 Februarie 1812 serdăria Orheiului (Spat. C. Canta) adevereşte suretul ca fiind întocmai după Condica măn. Căprienii, cf. Surete ms. XLVII. 709 ; iar în opisul cu care s'au luat de la Trib. de Chişinău la Arh. stat din Chişinău depozitul de acte vechi se află supt Nr. 1825.

16. *6935 Octombrie 15 (1426), Suceava.* Alexandru Vodă dăruește lui Oancea și soției sale Nastasia satul pe Grabova, unde le-a fost casa lui Dobrăcin și a Bratului Pleșescul.

Млстїю бжїею мы Ꙗлеѯандръ воевода. господаръ земли Молдавскои. чиним знаменито исим листомъ нашим. | оусѣмъ кто нанъ оузритъ или его оуслышитъ чтꙋчи. ѡже тотъ истинныи слꙋга нашъ ѡанча | слꙋжилъ намъ правою и вѣрною слꙋжбою. тѣмъ мы видѣвше правꙋю и вѣрнꙋю слꙋжбꙋ до нас. жалова | ли есмы его особною нашею млстию и дали есмы емꙋ и женѣ его Настѣ за ихъ слꙋжбꙋ оу нашеи земли | оу Молдавскои. едно село на грабовы где былъ домъ добрачиновъ и братꙋлъ Плешескꙋлъ. щобы имъ | оурикъ съ оусѣмъ доходомъ и дѣтемъ его що имаетъ и дѣтемъ настиныиъ що съ добрьчином. | и снꙋ еи що ест ѿт дрꙋга еи мꙋжа. оусѣмъ равно и оунꙋчатомъ их. и праоунꙋчатомъ их и прашꙋрѧ | томъ их и братїамъ Ѡанчиныимъ и сестрамъ его и дѣтемъ их и оунꙋчатомъ их и праоунꙋча | томъ их и прашоурѧтомъ их и въсемꙋ родꙋ их кто сѧ изберетъ ближнїи непорꙋшено ни | коли на вѣкы вѣчныи. а хотаръ томꙋ селꙋ из долꙋ ѿт Опришакова села по старомꙋ хотареви | на бани. та би ю горѧ старыми хотаремъ до шꙋшмана по старомꙋ хотарю и ѿт Пана | Михаиловыхъ селъ и ѿт лѣса по старомꙋ хотарю ѿт въсѣхъ сторонъ. кꙋда ѿт вѣка оживали а на | то ест вѣра нашего гсподства. вышеписанаго Ꙗлеѯандра воеводы. и вѣра възлюбленнаго сна господствами. или | аша воеводи и вѣра оусѣхъ дѣтеи нашихъ и вѣра боѧръ нашихъ. вѣра пана Михаила и дѣтеи его. | вѣра пана влъчи и дѣтеи его. вѣра пана коуничча дворника. вѣра пана нѣгою. вѣра пана Жꙋржа | Фратовского и дѣтеи его. вѣра пана нестѧкова. и дѣ(т)еи его. вѣра пана Илїаша. и дѣтеи его. вѣ | ра пана дана и дѣтеи его. вѣра пана Исаѧ чашника. и дѣтеи его. вѣра пана Жꙋржа Жометатева. | и вѣра братїи его. и вѣра пана дамакꙋша столника. и вѣра пана Ѡпришака и дѣтеи их. вѣра пана | иванка. вѣра пана негрила чашника. вѣра пана щефана и вѣра пана Костина постелника. и вѣра оусѣхъ боѧръ нашихъ Молдавскых великых и малых. а по нашемъ животѣ кто иметъ быти господаръ | нашеи земли или ѿт дѣтеи нашихъ. или ѿт нашего племене или бꙋд кто кого богъ изберетъ бы | ти. тотъ щовы ихъ непорꙋшили нашего данїа и нашею

оутвръжденіа. али щобы нимъ оу | твердили и оукрѣпили занѹже дали есмы имъ за ихъ правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ. а нана (sic) болъ | шее потвръждение томѹ всемѹ вышеписанномѹ велѣли есмы слѹзѣ нашемѹ Иванк | кови братѫевичѹ писати и привѣсити печатъ нашѹ ксемѹ листѹ нашемѹ. оу сочавѣ. | влѣт ҂ѕцле мсца октобріа еі.

Din mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, gospodar ţării Moldaviei, facem înştiinţare cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vro ceti sau vor auzi-o cetindu-li-se; adică această adevărată slugă a noastră *Oancea* a slujit noao cu dreptate şi credincioasă slujbă; deci noi văzând a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă spre noi miluitu-ne-am noi spre el cu osebita noastră milă datu-i am noi lui şi soţului său *Nastei* pentru a lor slujbă în pământul nostru în Moldova un sat *pe Grabova, unde a fost casa lui Dobrăcin şi Bratului Pleşescul,* ca să le fie lor uric cu toate veniturile şi copiilor lui ce-i are, şi copiilor Nastei ce-i (are) cu Dobrăcin, şi fiului ei ce-i iaste despre alt al ei bărbat, tuturor deplin şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor, cum şi fraţilor Oancei şi surorilor lui şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor şi la tot rodul lor ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odănăoară în vecii vecilor. Iar hotarul celui sat din vale de satul lui Oprişac pe vechiul hotar la Başău; de acolea la deal pe vechile hotare la Şuşman pe vechiul hotar, şi despre satul lui pan Mihailov şi despre pădure pe vechiul hotar dinspre toate părţile, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Alexandru Voevod şi credinţa preaiubitului fiu al domniei meale Iliaş Voevod, şi credinţa tuturor copiilor noştri şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Mihail şi a copiilor lui, credinţa dumisale Vâlcea şi a copiilor lui, credinţa dumisale Cupcici dvornic, credinţa dumisale Neagoia, credinţa dumisale Jurg Fratovschi şi a copiilor lui, credinţa dumisale Nesteac şi a copiilor lui, credinţa dumisale Iliiaş şi a copiilor lui, credinţa dumisale Dan

şi a copiilor lui, credinţa dumisale Isaia ceaşnic şi a copiilor lui, credinţa dumisale Jurj Jomătate şi credinţa fratelui său, şi credinţa dumisale Damacuş stolnicul, şi credinţa dumisale Oprişac şi a copiilor lui, credinţa dumisale Ivan, credinţa dumisale Negrilă ceaşnic, credinţa dumisale Ştefan, şi credinţa dumisale Costin postelnic, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi mici. Iar după a noastră viiaţă cine va avea să fie domn ţării noastre sau din copii noştri sau din a noastră pleame, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va aleage să fie, acela să nu le strice a noastră danie şi a noastră întăritură, ci mai vârtos să le întărească şi să le împuternicească. căci că înşine le-am dat şi le-am întărit pentru a lor dreaptă şi cu credinţă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine slugii noastre lui Ivaşco Bratievici să scrie şi să atârne pecetea noastră către această carte a noastră.

In Suceava la anul 6935 luna lui Octomvre 15.

Originalul pergament, după copia scoasă de mult de colegul meu M. Costăchescu profesor, care l'a căpătat de la elevul Ventura, din Liceul Internat, de loc din satul Dobrăceni la Dorohoi (cf. Surete ms. XXV. 777 şi 791). Intre timp a fost publicat de d. Iorga în „Ostaşii de la Prut" Acad. Rom. (1913). II. XXXVI. 131, cu facsimile.

---

17. *6935* (*1427*). Alexandru Vodă dărueşte lui Onicico satul unde îşi are casa, pentru slujbele sale aduse domniei.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, Domn Ţării Moldaviei. Facem ştiut cu acest hrisov al nostru tuturor carii pre dânsul vor căuta, sau cetindu-se îl vor auzi, precum că acest adevărat sluga noastră *Onicko* ni au slujit noao cu credinţă şi dreptate ; drept aceia noi văzând a lui direaptă şi credincioasă către noi slujbă l'am miluit pre dânsul cu osăbita noastră milă şi i-am dat lui în pământul nostru un sat la *Cărligătură, unde iaste casa lui,* ca să-i fie lui uric cu tot venitul şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi a tot neamul său nestrămutat nici o dânăoară în

veaci. Iar hotarul celui sat să fie împrejur *pe căt ar fi de îndestul unui sat.* Iar la aceasta iaste credinţa noastră a mai sus scrisului Alexandru Voevod şi credinţa a prea iubitului fiu al domniei meale Iliiaş Voevod şi credinţa a tuturor copiilor noştri şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale a lui Mihăil şi a copiilor lui, credinţa dumisale Vălcu şi a copiilor lui, credinţa dumisale Cupcici vornicul, credinţa dumisale Neagoia, credinţa dumisale Giurgii şi a copiilor lui, credinţa dumisale Nesteac şi copiilor lui, credinţa dumisale Iliiaş şi a copiilor lui, credinţa dumisale Isaia paharnicul şi a copiilor lui, credinţa dumisale Domocuş, stolnicul şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei celor mari şi mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn pământului nostru sau din copiii noştri sau din neamul nostru, sau pe ori care altul îl va aleage Dumnezeu, acela să nu-i strice lui a noastră danie, ci mai vârtos să-i întărească lui şi să-i împuternicească, căci că noi i-am dat lui pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă. Şi spre mai mare tărie tuturor acestor de mai sus scrise am poruncit credincioasei slugii noastre lui *Neagoe* marelui logofăt de a scrie şi a lega pecetea noastră de acest adevărat hrisov al nostru.

Ia anul 6935.

Obs. Suretul e după traducerea făcută în 1854 Sept. *25* în Iaşi de Hrisantie Ieromonah, cunoscutul traducător al uricilor din arhiva Sf. Spiridon, Iaşi ; Arh. stat. Bucureşti, Condica Mitropoliei Moldovei, cf. Surete ms. XXVIII. 395. Despre Onicică vorbeşte alt uric de la Alexandru Vodă din 6937 Iunie 1 (arh. I t. I. 1 122), care capătă danie un sat pe Jijia unde îşi are casele — Гдє ємѹ єст домъ; cf. M. Costăchescu *„Sineştii“* în Ion Neculce III.2.

---

18. *6936 April 22 (1428) Suceava.* Alexandru Vodă dărueşte panului Dragomir satele Cornii şi Strîmbii şi un pustiu pe Cracău, pentru slujbele sale.

Мастїю бжїю мы. Алеѯандръ воевода. гспдръ земли молдавскои. знаменито чиним исѣм листом нашим. бъсѣх кто нан възрит. или его чтоучи оуслишит. ѡже | тот истинїи слуга наш вѣрнїи пан драгомир. слоужил намъ право й вѣрно.

тѣм мы видѣвши его. право и вѣрною службоу до нас. жаловали есми его ѡсобною | нашею мастїю. и дали и потвердили емоу оу наши земли оу молдавской. села наимѣ корнїи и Стримбїи на краковѣ. и оутомиже хотарю | едно мѣсто от поустини тиж на краковѣ. да ѡсадит соби село. тое щоби емоу ѿт нас. оурик и съ вьсем доходом емоу и дѣтем его. и оунпоу-чатом его. и прѣ | оуноучатом его. и прѣщоурѣтом. его. и вьсемоу родоу его. кто сѣ емоу. изберет наиближнии непороу-шено николиже на вѣки. а хотар тѣмь селалам (sic) кор | нїи и стримбїи. що на краковь и поустини Селищи. тиж що на краковь да ест почениши ѿт Сочи ѿт лѣса. долоув до ѡбръшїю поточки на доув | а ѿттолѣ черес | поле хотаром до могилоу. а ѿт толѣ (до)лоув дилом до могилоу. а ѿт толѣ право ѿт глод. а ѿт толѣ на верхо... могилоу где сѣ си... хотари оу | хотаром нѣготином. та ѿт толѣ... на поток. оу могилоу. та ѿт толѣ черес... на могилоу на конець долина· та ѿт толѣ дилом... на могилоу. оу | гл... та ѿт толѣ..· роиъ... на краковом. горѣ до хотарь бржлещым, а ѿт толѣ черес полѣ право оу коуковиноу. и съ оусилии поленскїи | ѿт синожати... и нижнїи. а на то ест вѣра нашего Господства вишеписанаго мы Алеѯандра воевода и вѣра прѣвъ | злюбленых дѣтеи наших.. великих... молдавских вѣра пана (михаили | и дѣти его; вѣра пана бльчи и дѣти его | в. п. купчича дво-рника. соучав (в. п. Негры) и дѣти его. в. п. драгоша и дѣти его. в. п. (жоуржа) и дѣти его. в. п. нестѣка и дѣти его. в. п. Миндрѣ... и дѣти его. в. п. Исаїа чашника и дѣти его. в. п. Ѿпришта и дѣтеи его. | в. п. Ивана и дѣти его. в. п. домокоуша столника и дѣти его. в. п. щефоул дворничел. и вѣра въсѣх боярж наших молдавских великих и малих. а по нашем жи | вoти. кто боудет гспдрь нашеи земли молдавской ѿт дѣтеи наших или ѿт нашего родоу. или пак боудь кого въ изберет гспдремъ бити нашеи земли тот би емоу | непороушил нашего даанїе и потвръжденїе. али щоби емоу оутвръдил и оукрѣпил. а на болшее крѣпости и потвръжденїе велѣли есмы слоузѣ на | шемоу вѣрномоу панꙋ Иѣгоеви логофетоу писати и печать нашоу. завѣзати. късемоу листоу нашемоу. пис. гедеѡн | оу Соч(а)вѣ. влѣто ҂ѕцлѕ мсца ап. кв. дны.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră, tuturor cui pre dînsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se; iată această adevărată slugă a noastră credincios pan *Dragomir*, slujit-a noao cu direptate și cu credință; pentru care noi văzând a lui direaptă și cu credință slujbă spre noi, miluitu-ne-am înșine spre el cu osebita noastră milă și am dat și am întărit lui și în a noastră țară în Moldova satele anume *Cornii* și *Strimbii* pe Cracău, și în aceleași hotară *un loc din pustiu tot pe Cracău ca să-și facă șie sat*, acelea să-i fie lui de la noi uric și cu toate veniturile lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și împrăștiaților lui și la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici o dânăoară în veaci. Iar hotarul celor sate Cornii și Strămbii, ce s pe Cracău și seliștea pustie ce e tot pe Cracău să fie începând din *Soci* din pădure valea la obârșia apei la stejar; iar de acolo peste câmpie hotarul la moghilă; iar de acolo valea spre deal la moghilă; iar de acolo drept *la Glod*; iar de acolo la vârful... la moghilă, unde se împreună hotarele în hotarul *Negotinului*; iar de acolo (drept) la apă la moghilă; iar de acolo peste (câmp) la moghilă la capătul văii, de acolo dealul (drept) la moghilă în glo(duri); iar de acolo... la margine... la dealul Cracăului, la hotarul *Bărleștilor*; iar de acolo prespre câmpie drept la bucovină, și cu toate poenile din fănațe... și în jos. Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrise Noi Alexandru Voevod și credința prea iubiților copiii noștri (și credința tuturor boerilor) mari (și mici ai) Moldavei, credința pan (Mihail) și a copiilor săi, credința pan Vălcea și copiii lui, credința pan Cupcici dvornic Sucevei, credința pan (Negrea) și copiii lui, credința pan Dragoș și copiii lui, credința pan (Jurjea) și copiii lui, credința pan Nesteac și copiii lui. credința pan Mândrea... și copii lui, credința pan Isaia ceașnic și copiii lui, credința pan Domocuș stolnic și copii lui, credința pan Ivan și copiii lui, credința pan Ștefan dvornicel, și credința tuturor

boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă, cine va fi domn ţării noastre a Moldovei, din copiii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre, unul ca acela să nu strice a noastră danie şi întărire, ci mai vârtos să i-o împuterească. Iar spre mai mare tărie şi puteare poruncit-am înşine slugii noastre, credinciosului pan lui Neagoe logofătului să scrie şi pecetea noastră să o leage de această carte a noastră.

A scris Ghedeon în Suceava la anul 6936 luna April 22 zile.

Original pergament, care are 0.43 m. lungime şi 0.28 m. lăţime. Pecete mare atârnată cu şnur roş şi albastru, având un diametru extern de 0.12 m. iar intern de 0.08 m. Exerga : + печат Іѡ Алеѯан дрꙋ воевода господарꙋ земли Молдавской, Cap de bou... Cf. Surete ms. XLVI. 761. E proprietatea d-nei Antoniu, Piatra.

Din satele amintite în acest uric : *Cornii, Strimbii, Negotinul, Bărleştii, Socii,* se păstrează azi *Socii, Cornii* spre Bodeştii Precistei şi Cârligi. .

19. *6937 Sept. 1 (1438) Suceava.* Alexandru Vodă miluеşte mănăstirea Neamţului cu ezerul de la Zahorna, pe Nistru, cu gârle şi priseci.

Милостію божіею. азъ. благочъстивы гсдрь. и рабъ владкы моего Іс ха. Іѡ Алеѯандръ Воевода и гсднъ въсеи молдовлахінской земли. и съ благочъстивою гждоеѫ | мариноѫ благопроизволихомъ нашимъ благымъ произволеніемъ. и съ въсеѫ нашеѫ доброю волею и ѿт ба помощіѫ. іако да поновимо и оу | крѣпимо монастирь ѿт нѣмца възнесеніа гсдѧ и приложихомъ въ немъ. ѿт нашего имѣніе елико да могѫтъ ѡживати. еже аще сѧ ѡбрѣщѫт | въ немъ влато над Нистръ именꙋ емꙋ загорное. езеро съ своими гръли и пасѣкꙋ ѿт загорнои и на кажди годь дванадесѧтъ бочкы вина | ѿт Немецкои десѧтины. тое въсе да ест прѣдреченномꙋ монастирꙋ оурикъ съ въсѣмъ доходомъ непорꙋшено николиже на вѣкы. за наше | здравіе и за нашемъ стопочившіихъ родителеи наших еще же изволихомъ и избрахомь себѣ два дни іако да сѧ поеть намъ | бжественаа литꙋргіа въ въсѣх недельхь. гсдвꙋми вчек а гспджи марины вток и въ тыѫ дни да сѧ даватъ братіамь на трапезь по едином | почръпалѣ ѿт того вина еже вышерѣхомь до где бѫдемь въ животѣ. тое да сѧ поетъ

за наше здравіе. а по смрти нашеи за наше | спасеніе. такожде и игѹмень кѵр Силѹанъ на реченнаго Монастирѧ. исъ въсѣми ѡт хрстѣ братіами еже сѧ ѡбрѣтажтъ въ томь монасти | рѣ дали намъ ѡбѣщаніе прѣд хмь въсѣ вышереченнаа слова илъннити. и твръдо дръжати. съ благодареніемъ и съ моленіемь ѡт | въсего срдца. ащеливы кто ѡт ных или по ных бѫдѫщіих началник томѹ монастиреви. не исплънилъ тое ты да въздадѧт слово | прѣд хростомъ въ днь страшнаго сѫда. и клѧтва их да бѫдетъ на немъ и въ оутвръжденіе томѹ въсемѹ вышеписанномѹ писахомъ. | и вѣрѫ нашего гсдва вышеписанаго Алеѯандра воеводы. и вѣра възлюбленнаго снъ гспдвами Иліаша воеводы и вѣра възлюбленных снови | гсподвами. стѣцка и петра и Алеѯандра и вѣра въсѣхъ дѣтеи наших и вѣра болѧръ наших в н. михаила и дѣтеи его. в. н. | влъчи. и д. е. в. п. бѹнчича дворника и. д. е. в. п. негри. в. п. драгоша и. д. е. в. п. жѹржа | и. д. е. в. п. Ѡприша. и. д. е. в. п. Ивана. и д. е. в. п. чѹрбы и. д. е. в. п. Ста | на бръднча и д. е. в. п. домонкѹша столника и д. е. в. п негрила чашника в. п. ходко постелни | ка и вѣра въсьх болѧръ наших молдавских. и великых и малых. а по нашемъ животѣ кто бѹдетъ господаръ нашеи земли или | ѡт дѣтеи наших или ѡт нашего племе. наикого бъ изберетъ быти. тот щобы непорѹшилъ нашего даніа. нѫ щобы оутвръ | дилъ. и оукрѣпилъ понеже дали есмы и сътворили тое вышеписанное съ въсѣмь нашимъ добріимъ оумысломъ. а ктобы хо | тълъ тое порѹшити. или радити напорѹщеніе. таковы да ест проклѧтъ ѡт га ба и прчстыѧ его матери ї ѡт д еуанист. и ѡт | ві стых и връховных апстлъ. и ѡт тиї стых и бгоносных ѡцъ иже въ никеи и да ест подобенъ юдь. и проклѧтомѹ аріо и оучѧ | стіе да иматъ съ ѡнѣми иже възопишѧ на бдкѫ ха кръвь его на них и на чѧдѣхъ ихъ. а на болшее потвръжденіе томѹ въсе | мѹ вышеписанномѹ велѣли есмы слѹзѣ нашемѹ вѣрномѹ нѣгоеви логофетѹ писати и привѣсити нашѹ печатъ къ семѹ листѹ нашемѹ. оу сочавѣ влѣт ҂ѕцлѕ сеп а.

Cu mila lui Dumnezeu eu bieecredinciosul domn şi rob stăpânului meu Iisus Hristos, Iw Alexandru Voevod şi domn a tot pământul Moldovlahiei *şi cu bine credincioasa doamna mea Mărina,* bine am voit cu a noastră bună vreare şi cu toată a noastră bună voinţă

şi cu agiutorul lui Dumnezeu ca să înoim şi să întărim mănăstirei Neamţului a Inălţării Domnului şi adaosam cu dintru a noastră aveare, dupre cât să poate a vieţui cei ce să află întrânsa, balta asupra Nistrului ce să numeşte *iazărul Zahorna* cu gărlele sale şi prisaca de la Zahorna şi pre fieştecare an 12 poloboace cu vin din deseatina Neamţului, acestea toate să fie mănăstirii cei mai înainte zisă uric cu tot venitul nestrămutat nici o dănăoară în veaci, pentru sănătatea noastră şi pentru pomenirea născătorilor noştri celor ce cu sfinţenie sau odihnit; şi încă am vroit şi am ales pentru noi doao zile ca să să cânte noao dumnezăiasca eturghie întru toate săptămânele *domniei meale Joi, iară doamnei Mărinei Marţi* şi întru aceale zile să se dea fraţilor la trapeză câte o cupă din vinul acel de mai sus zis până când voiu fi în viiaţă; acestea să să cânte pentru a noastră sănătate; iar după a noastră moarte pentru a noastră mântuire. Aşijderea şi părintele egumen *Siloam* a acei zise mănăstiri şi cu toţi fraţii săi cei întru Hristos, ceice se află întru acea mănăstire neau dat noao făgăduinţă înaintea lui Hristos ca să împlinească toate cuvintele ceale mai sus zise, şi că le vor ţinea tare cu mulţămită şi cu rugăciune din toată inima, iară dacă cineva dintru dânşii sau după dânşii, care va fi nacialnic acei mănăstiri nu va împlini aceale aceia să dea cuvânt înaintea lui Hristos în zioa straşnicului judeţ şi blăstemul lor să fie asupră-le. Şi pentru întărirea acelor de mai sus scrise, am scris şi credinţa domniei noastre cel mai sus scris *Alexandru Voevod* şi credinţa iubitului fiu al domniei meale *Iliiaş Voevod* şi credinţa pre iubiţilor fii ai domniei meale *Ştefco* şi *Petru* şi *Alexandru* şi credinţa tuturor fiilor noştri, şi credinţa boerilor noştri, credinţa boerului Mihail şi a fiilor lui, credinţa boerului Cupcici dvornic şi a fiilor, lui credinţa boerului Negoi, credinţa boerului Dragoş şi a fiilor lui, credinţa boerului Jurj şi a fiilor lui, credinţa boerului Dan şi a fiilor lui, credinţa boerului Isaia şi a fiilor lui, credinţa boerului Jurj şi a fiilor lui, credinţa boerului Uncleat şi a fiilor lui, cre-

dința boerului Opriș și a fiilor lui, credința boerului Ivan Deatco și a fiilor lui, credința boerului Ciurbea și a fiilor lui, credința boerului Stan Brălici și a fiilor lui, credința boerului Domoncuș stolnic și a fiilor lui, credința boerului Negrilă ceașnic, credința boerului Hotco postelnicul și credința tuturor boerilor noștri ai Moldaviei, a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn pământului nostru sau din copiii noștri sau din neamul nostru, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va aleage ca să fie, unul ca acela să nu aibă a strămuta a noastră danie, ci mai vârtos să o întărească, pentru că am dat și am făcut noi aceste de mai sus scrise în tot gândul nostru cel bun; iar cine ar vrea ca să le strămute pre acealea, sau să se sfătuiască spre a le strămuta, unul ca acela să fie blăstămat de domnul Dumnezeu și de prea curata lui maică și de cei 4 Evangheliști, și de cei 12 sfinți și vărhovnici Apostoli, și de cei 318 sfinți și de purtători părinți cei din Niceia și să fie asemenea cu Iuda și cu blăstămatul Arie, și să aibă parte cu acei cari au strigat asupra stăpânului Hristos: „sângele lui asupra lor și asupra fiilor lor". Iar spre mai multă întărire acelor de mai sus scrise, am poruncit slugii noastre celei credincioase, lui *Neagoe* logofătul ca să scrie și să spânzure pecetea noastră la acest uric al nostru.

In Suceava la anul 6937 Sept. 1.

Obs. Din „Istoria Noului Neamț" de Andronic, primul egumen al Noului Neamț de la Chițcani, pag. 20. Cf. Surete ms. XXVIII.53. Pecete Acad. Rom. ms. 4606.

---

21. *6937 August 31 (1429).* Alexandru Vodă întărește măn. Neamțului Iazărul și prisaca de la Zahorna, iar carăle cu pește ale mănăstirii le scutește de vamă.

† млстию бжїею мы алеѯандръ воевода гспдръ земли молдавскои | чинимъ знаменито всѣм листомъ нашимъ. оусѣмъ кто | или оузритъ или его ѹслышит чтѹчи. оже есми оучини | ли за наше здравїе и за наше спасенїе и дали есми мона |

стырю ѿт нєнца вьзнесенію хрстбѹ ѡзеро над нистрѣ | наимѧ загорное и пасикѹ на загорном ѹрик съ въсѣм | доходшмъ. што бѹдет ѡт них. того ради колико козовъ | пошлют ѡт нѣмецкого монастырѣ. или по рибѹ или | по мед. или бѹд кто которомѹ дѣлѹ бѹдколи штобы ѡт них. | нигде не ѹзѣл имъ та по нашеи земли. ни на котором | мѣстѣ ни на брод штобы им ни ѹзѧли нишо. при нашеи | великои казни. а ктобы хотѣл ѹзѣти ѡт нихмъ | та или бродникѹ бѹдколи на которъхъ врѣмен. та | ковы да бѹдет проклѧт ѡт гл ба. и ѿт пречстыѧ его | мтере и ѡт вьсѣхъ стыи. амин. пис влѣт ҂ѕцлз авг. ла. мих

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn ţării Moldaviei, facem înştiinţare cu această carte a noastră tuturora, carii o vor vedea sau cetindu-se o vor auzi, cum că ne-am îndemnat pentru a noastră sănătate şi pentru a noastră mântuire şi am dat mănăstirii de la *Neamţu*, cu hramul Inălţarea lui Hristos, iazerul de la Nistru anume *Zahorna şi prisaca de la Zahorna*, uric cu tot venitul ce va fi a lor. Pentru aceaia câte cară vor trimete de la mănăstirea Neamţului ori după peaşte ori după miare, sau după ori carele lucru oricând de la dânşii nicăiurea să nu le ia vamă în pământul nostru, nici la oricare locu nici la trecătoare, oriunde să nu le ia nimica, la a noastră mare caznă „при нашеи великои казно“, iară carele ar voi să ia de la dânşii vamă sau brodnic „бродьникъ“, fie oricând la ori ce vreame unul ca acela să fie blăstămat de la domnul Dumnezeu şi de preacurata lui Maică şi de toţi svenţii, amin.

Sau scris în anul 6937 August 31. Mihul.

Este un suret din 1812 Mart 28 adiverit de Veniamin Mitropolit şi de Ioan Arhimandrit şi stareţ Neamţului şi Secului şi traducere rusască din 1835. Original, pecete la Acad. Rom. ms. 4606, pag. 1.

Din „Istoria Noului Neamţ de Andronic, primul egumen al Noului Neamţ de la Chiţcani pg. 20. Copiat în 1913, cu prilejul vizitei făcute la Chiţcani în vara acelui an. Cf. Surete ms. XXVIII.52.

22. *6938 Decembre 23 (1429). Suceava.* Alexandru Vodă întăreşte mănăstirii Neamţului balta Zahornei la Nistru cu peşte, prisacă şi trei mori.

† мастію бжїею азъ рабь вл҃дкы моего Іс҃ Хв҃а. Іω Алеѯан-
дръ воевода и гспднz вzсеи молдовлахїискои земли. и сz благо-
чъстивож гждеж маринож | благопроизволихомъ благым нашим
произволенїемъ й съ въсеж нашеж доброжволеж. ωт ба помо-
щїж іако да поновимо й оукрѣпимо мона | стиръ възнесенїа
гне. еже ест ωт нѣмцл. й приложихωм въ немъ ωт нашего
имѣнїа. іако да могжтъ жити. еже аще са ωбрѣщжтъ въ
немъ. | на нистрѣ блато имжнуемо загорное. езеро съ своими
гърлъі. и пасѣкꙋ ωт загорнои. [и ωт нижных трїехъ млиновѣ
що сжт оу бани. третїа | част. рекше трети млин вес. и на
кажди годъ двлнадесат боти вина ωт нѣмецскои десжтинь]
тое въсе да ест прѣдреченномꙋ монасти | рю. оурикъ сz въ-
сѣмъ доходомъ. непорꙋшено николиже на вѣкы. за памат сто-
почившїих родители. наших. и за наше здравїе. еще же изво |
лихωм. и изврахωм себѣ два дни. іако да поется намъ бж-
ственаа литꙋргїа вz вzсѣх неделѣх. гсвꙋми в чет. а гспжди
маринѣ вток. и вz тїж | дни да са даватz братїамz на
трапезѣ по едином... того вина. еже вышерѣхом. до где бж-
демz въ животѣ. тое да са поетz нам. | за наше здравїе
а по съмрти. нашеи за наше спсние. такожде и игумен на
реченнаго монастира кур Силꙋанz. и сz вzсѣми ωт хрстѣ
братїами. Є | же са ωбрѣтажтz вz томz монастирѣ. дали
намъ ѡбѣщанїе прѣд хсωмz. вzсе вышереченаа испалнити.
и крѣпко држжати. сz благода | ренїемz и оумиленїемz ωт
вzсего срдца. аще ли би кто ѡт ных. или по ных бждщїих.
начжлник томꙋ монастирꙋ не испалнилz тое. ты да вz | зда-
джт слово прѣд хсмz. бъ днь. стршнаго сжда. и клжтва
их да бждетz. на немz. а на вышнее потвързкденїе. вѣра
нашего гсва. вы | шеписаннаго Алеѯандра воеводы. и вѣра
вzзлюбленных. сновz гсидвами. Илиаша воеводы и стѣцка
и петра. и вѣра вzсѣхь дѣтеи. наших. | и вѣра божрь
наших. вѣра пана Михаила и дѣтеи его. вѣра пана влzчи.
и дѣтеи его. вѣра пана драгоша и дѣтеи его. вѣра пана
[жиржа фратовского. и дѣтеи его. вѣра пана жꙋржа
дворника и дѣтеи его. вѣра пана кꙋпчича и дѣтеи
его. вѣра пана домонкꙋша столни | ка и дѣтеи его,

вѣра пана негрила чашника. вѣра пана костича постелника и вѣра всѣх боѣръ нашиx молдавскых | и великых и малых. а по нашемъ животѣ кто бѫдетъ господаръ нашеи земли. или ѡт дѣтеи наших. или ѡт нашего пле | мене. или кого бъ избе-ретъ быти тотъ щобы непорꙋшилъ нашего даніа или щобы оут-връдилъ и оукрѣпил. понеже да | ли есмъ и потврьдили. съ въсѣмъ нашим добріимъ оумыслъмъ. а ктобы хотѣлъ тое по=рꙋшити или радити на пор | шеніе. таковы да ест проклѧт ѡт га ба. и ѡт прчстыѧ его мтре и ѡт д Єѵглист. и ѡт ві стых и врьховных апст.ъ и ѡт | тиі стых и бгоносьц ѡтцъ иже въ никеи и да ест подобенъ и проклѧтомꙋ арію и оучѧ-стїе да имать съ ними иже | възъпише на владкѫ хса кръвь его на них и на чѧдох их. а на болшее потвръжденіе томꙋ | въсемꙋ выше | писанномꙋ. велѣли | есми слꙋзѣ нашемꙋ вѣр-номꙋ нѣгоеви логоѳетꙋ писати и привѣсити нашꙋ печат ксемꙋ листꙋ нашемꙋ. оу соча | вѣ. вато ҂ѕцли. декем кг.

Cu mila lui Dumnezeu Eu robul stăpânului meu Isus Hristos, Iѡ Alexandru Voevod, şi domn a toată ţara Moldovlahiei, *şi cu blagocestiva doamnă Marina*, bine am voit cu a noastră bună voinţă şi cu ajutorul lui Dumnezeu ca să înoim şi să întărim mănăstirii Inălţarea Domnului, carea iaste de la Neamţu, şi am adaos la dînsa dintru a noastră aveare ca să poată vieţui cei ce se vor afla întru dînsa balta de la Nistru, carea se numeaşte *iazărul Zahorna* cu gârlele sale şi prisaca de la Zahorna şi din jos *trei mori cari sânt la Baia* pe părău, a treia parte ce se zicu trei vaduri de toate şi să aibă a lua pre fiecare an câte 12 poloboace vin din desătina Neamţului; aceaste toate să fie mănăstirii cei mai sus zise uric cu tot ven tul nestrămutat nici odată în veaci, pentru pomenirea celor cu sfinţenie răposaţi născătorii noştri şi pentru a noastră sănătate.

Şi încă am voit şi am ales noao doao zile ca să se cânte noao dumnezeiasca liturghie întru toată săptămâna, domniei mele Joi, iară doamnei Marinei, Marţi, şi întru aceaste zile să se dea fraţilor la trapeză câte o cupă de vin dintru acel vin, care am zis mai sus,

până când vom fi în viiaţa să se cânte noao acestea pentru a noastră mântuire. Aşijderea şi egumenul zisei mănăstiri *Kir Siluan* şi cu toţi cei întru Hristos fraţi, câţi să află întru acea mănăstire, ne-au dat noao făgăduinţe înaintea lui Hristos că toate cele mai sus zise să le împlinească şi tare să le ţie cu mulţămită şi cu umilinţă din toată inima; iară dacă cineva dintru dânşii sau după dânşii, carele va fi nacealnic acei mănăstiri, nu va îndeplini pre acelea, aceia să dea cuvânt înaintea lui Hristos în zioa înfricoşatului giudeţ şi blăstămul lor să fie asupra lor, iară spre înaltă întărire iaste credinţa domniei noastre a celui mai sus scris Alexandru Voevod şi credinţa prea iubiţilor fiilor domniei meale Iliiaş Voevod şi Steţko şi Petru, şi credinţa a tuturor copiilor noştri, şi credinţa boerilor noştri, credinţa boeriului Mihail şi a fiilor săi, credinţa boerului Vlăcea şi a fiilor săi, credinţa boerului Dragoş şi a fiilor săi, credinţa boerului Jurj Fratovschi şi a fiilor săi, credinţa boerului Jurj dvornicul şi a fiilor săi, credinţa boerului Cupcici şi a fiilor săi, credinţa boerului Cristea şi a fiilor săi, credinţa boerului Dan şi a fiilor săi, credinţa boerului Iliia şi a fiilor săi, credinţa boerului Opriş şi a fiilor săi, credinţa boerului Ioan Deatcă şi a fiilor săi, credinţa boerului Uncleat şi a copiilor săi, credinţa boerului Ciurbea şi a fiilor săi, credinţa boerului Domoncuş stolnic şi a copiilor săi, credinţa boerului Negrilă paharnic, credinţa boerului Costici postelnic şi credinţa tuturor boerilor noştri ai Moldaviei şi mari şi mici. Iar după a noastră viaţă ori şi carele va fi domn pământului nostru sau din fii noştri sau din neamul nostru sau pre carele Dumnezeu îl va aleage a fi domn, unul ca acela să nu clătească a noastră danie, ci mai vârtos să o întărească, pentru că noi am dat şi am întărit dintru toată bună voia noastră; iară carele ar voi să o strămute pre aceia sau să sfătuiască spre a o strămuta, unul ca acela să fie blăstămat de domnul Dumnezeu, şi de pre curata maica lui şi de cei 4 Evanghelişti şi de 12 sfinţi vărhovnici Apostoli şi de 318 sfinţi şi de Dumnezeu purtători părinţi, cei din Nicheia

şi să fie aseminea cu Iuda şi cu blăstămatul Arie, şi să aibă parte cu aceia cari au strigat asupra stăpânului Hristos: „sângele lui asupra lor şi asupra fiilor lor“ Iară spre mai multă întăritură a acelor de mai sus scrise am poruncit slugii noastre lui Neagoe logofătul cel credincios ca să scrie şi a noastră peceate să o lege la aceas'ă carte a noastră.

In Suceava la anul 6938 Decembre 23 zile.

Obs. Din Andronic „Istoria Noului Neamţ“ Vol. manuscript pg. 23.- Cf. Surete ms. XXVIII.56. In marele opis al tuturor documentelor măn. Neamţului, publicat prin 1840, tustrele doc. aduse aici figurează între actele moşiei *Copanca* la Nistru supt No. 1282-1284, de tot fiind actele acestei moşii în număr de 20; (fila 45 v).

---

23. *6944 April 21 (1436). Vaslui.* Ilie Vodă şi Ştefan Vodă întăresc lui Stanciul parcalab de Hotin satul de pe Crasna, unde îşi are casele.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ilie Voevod şi fratele domniei noastre Ştefan Voevod domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem prin această a noastră carte tuturor cui vor vedea-o, sau cetindu-se o vor auzi-o; pentru adevărata sluga noastră *hotnogul Stanciul parcalab de Hotin,* carele slujind noao cu direptate şi credincioasă slujbă, iar noi văzând a lui direaptă şi credincíoasă slujbă, miluitu-l-am pe el cu osăbită milă şi încă i-am dat în pământul nostru *satul de la Crasna, unde îi sânt şi casele,* ca să-i fie uric cu tot venitul, lui şi fiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui neclintit nici o dânăoară în veci. Iar hotarul acelui sat să fie după bătrânele hotară, pe unde din veci au apucat. Şi spre aceasta este credinţa domniilor noastre mai sus zise *Ilie Voevod şi Ştefan Voevod,* şi credinţa boerilor noştri, credinţa dumisale Jurj Fratovschi şi a fiilor lui, credinţa dumisale Cristea dvornic şi a fiilor lui, credinţa dumisale Vâlcu şi a fiilor lui, credinţa dumisale Isaia şi a fiilor săi, credinţa dumisale Hudici dvornic şi a fiilor lui, credinţa dumsale Şteful şi a frăţini-său Mândru, credinţa dumisale Negrilă şi a fiilor săi, credinţa dumisale Lazor

şi a frăţini-său Stanciul, credinţa dumisale Coste Dragoş, credinţa dumisale Simion Turcul, credinţa dumisale Dumici, credinţa dumisale Banciul stolnic, credinţa d-sale Albul ceaşnic, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei, a mari şi mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn pământului nostru al Moldaviei sau din fiii noştri sau din fraţii noştri sau din neamul nostru, pre cine Dumnezeu îl va aleage să nu strice a noastră danie, ci mai vârtos să i-o întărească şi să i-o statornicească, căci că i-am dat-o pentru a sa direaptă şi credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tuturor celor de mai sus scrise, poruncit-am slugii noastre credinciosului Oancea logofăt să scrie şi a noastră peceate să o lege către această a noastră carte.

A scris Oţel în Vaslui la anul 6944 luna April în 21 zile.

De pe Sârbie pre limba moldovenească am tălmăcit la anul 1816 Iulie 22. Clucer Pavăl Debrici : Acta Condica Emil Miclescu ; Cf. Surete ms. XXXV,509.

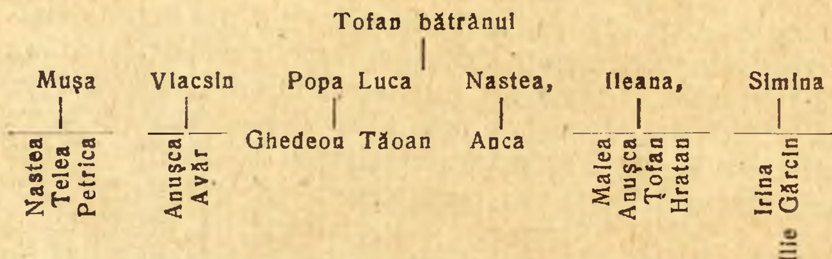
24. *6945 Martie (1437)* **regeste. Ilie şi Ştefan Vodă întăresc lui Tofan 5 sate pe Racova.**

6945 Mart întăritură de la Ilie Vvod şi fratele său Stefan Vvod lui Tofan slugii lor pe 5 sate pe Racova, anume: *Pungeştii*, unde este casa lui, al doilea sat mai din sus *Gârceneştii*, al 3-a *Luceştii*, al 4-a sat unde iaste *Cursăcii*, al 5-a sat unde au fost descălicătoarea lor cea veche dintâi ; acesta să fie uric cu tot venitul ; iar hotarăle acestor trupuri să fie pe unde au fost din vechi, începânduse de la 4 stejări, de acolo drept la dealul Racova (de aicia dealul până la dealul Stevnicului : *prefăcut*), deaci daalul acela în sus până la dealul Racovii ; de acolo până la dealul Lipovii ; deaci dealul drept la cei mai sus zişi 4 stejări pe Racova; acesta-i tot hotarul lor şi spre aceasta iaste credinţa (şi celelante).

Tălmăcit de Gheorghe Evloghie la 1784.

Acad. Rom. ms. 2812 fil. 72. Doc. Cuza vol. I, 1600—1816 cumpărate de la Isr. Kupermann, din Iaşi la 31 Oct. 1903. Iar în uricul

din 5 Martie 7006 (1497) se vorbeşte de urmaşii acestui Tofan şi anume:

cf. Surete XXV ms. 103.

---

25. *6946 Februarie 23 (1438). Suceava.* Ilie Vodă dărueşte mǎn. Inalţarea Domnului de la Neamţ satul Savcăuţii pe Cracău, o prisacă în gura Tatarcăi şi o moară pe Jijia.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ilie Voevod, domn ţării Moldaviei, ştiut facem cu acest al nostru hrisov tuturor cui vor vedea, sau cetindu-să îl vor auzi; cum că am socotit cu al nostru bun gând şi am dat mănăstirii noastre sfînta Inălţare de la Neamţ, un sat în gura Cracovei, anume *Savcăuţii. unde iaste Samoil vătămanul* şi o prisacă în gura Tătarcii, şi o moară în gura Jijiei, toate acestea să fie a sus numitei mănăstirii noastre uric cu tot venitul pentru sufletele celor *cu sfinţenie adormiţi născătorilor noştri* şi pentru sufletul cu sfinţenie adormitului *duhovnicului nostru părinte Iosif mitropolit* şi pentru sănătatea noastră şi pentru sănătatea *doamnei noastre Mariei,* şi pentru sănătatea prea iubiţilor fiilor noştri, aceste toate să fie nestrămutate sfintei Inălţări nici odinioară în veaci de veaci. Iar hotarul acestui sat după toate hotarele sale ceale vechi să fie până unde au apucat din vechime. Şi spre aceasta iaste credinţa a însumi domniei meale mai sus numit Iliia Voevod şi credinţa a *prea iubitului meu fiu Roman* şi a tuturor fiilor noştri, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Jurj Fratovschi şi a fiilor lui, şi a dumisale Vălcea, şi a dumisale Isaia (scris Isache), şi a dumisale Petre Hudici dvornic, şi a dumisale Neagoe logofăt, şi a dumisale Stan Bârlici, şi a

dumisali Mihail Popşe, şi a dumisale Steful Jumătatevici, şi a fratelui său Mândru, şi a dumisale Duma Limbădulcevici, şi a fratelui său Mircea, şi a dumsale Lazor şi a fratelui său Stanciul postelnic şi a dumsale Vitolt şi a dmisale Firov, şi a dumisale Cozma Mândrovici, şi a dumisale Baloş paharnic, şi a dumisale Berendei stolnic şi a dumisale Manoil Protopopovici şi a dumsale Crăstea Cernea şi a dumisale Costea Andronicovici, şi a dumisale Ianăş Crivăţul şi a dumisale Steţko Coşilovici şi a dumisale Vlaşin Ponici şi a dumisale Alexandru spatar şi a dumisale Stanciul comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei şi mari şi mici. Iar după a noastră viiaţă pre cine Dumnezeu îl va aleage să fie domn în pământul nostru al Moldaviei sau din fraţii noştri sau din fiii noştri, acela să nu strice dania noastră, ce am dat-o noi mănăstirii noastre, sfintei Inălţări, ci mai vârtos încă să o întărească şi să o întemeeze; iar cine va strica această danie a noastră, acela să fie blăstămat de la domnul Dumnezeu şi de preacurata sa maică şi de cei patru Evanghelişti şi de cei 318 sfinţi şi de Dumnezău purtători părinţi cei dintru cetatea de la Nicheia, şi de cei 12 sfinţi apostoli, şi să fie asămănat cu Iuda şi blăstamatului Arie; şi să aibă parte cu aceia cari au strigat asupra domnului Hristos: „sângele lui asupra lor şi asupra fiilor lor“ şi să fie în nesfărşitele veacuri amin. Şi spre mai mare tărie a tuturor acestor de mai sus scrise, poruncit-am slugii noastre credincioase, boiarului Dienis logofăt să scrie şi cătră adevăratul acest hrisov al nostru peceatea noastră să o leage. Scrisu-s'a în Suceava la anul 6946, Februarie 23.

Obs. Nota traducătorului spune: S'au tălmăcit de pe orighinalul sărbesc în limba moldovenească din cuvânt în cuvânt de mine gios iscălitul *în sfînta mănăstire Golia* la anul 1835 Dechembre 21 Eşi. Hrisantie ieromonach.

Din Condica Emil Miclescu, inginer Bucureşti, Cf. Surete ms. XXXV, 518, 561.

26. *6946. Mart 5 (1438). Vaslui.* Ilieş şi Stefan Vodă dau şi întăresc Neagăi, cneaghinei lui pan Jurj Piatra mai multe sate.

† Милостию вжїею мы Илїа воевода и брат гспдвми Стефан воевода. господаріе земли молдавскои. чиним знаменито исеим листом нашим. всѣм кто нан оузрит. или его | оуслишитъ чтѹчи. сѡже тота истиннаа. панин пана журжа піатриное нѣга жаловали есми оусобною нашею милостію и дали | есми еи оу нашеи земли молдавскои наима дїакѹлово село повыше Строа. и селище що оу томѹжде хотарѹ естъ и едно мѣсто | ѿт пѹстини на вы... на оусти дикичи. да ѡсадитъ собѣ село. що на красной наима слъвещи. и такожъ прѣде прѣд на | ми. и прѣд нашими болѧри... снъ могошеловь ѿт виннѣ по своею доброю волю. и продалъ свою чѧст......

Панини Нѣги пана Пїетринои. тѣмже ми по его доброю волею и по проданїю даемъ и да | ди есми панеи нана... прѣдреченнои половинна село могѹшева.........

бытъ урикъ съ въсѣмъ | доходомъ и дѣтемъ еи оуночатомъ и праоуночатом еи. и пращѹратом их и въсемѹ родѹ их ненороушен | но николиже на вѣки. а хотаръ тѣмѹ селамъ съ въсѣми их старыми хотары кѹды из вѣка сѡживали. а хотаръ тои пѹстини | колко възмогѹтъ ѡжив | ати досыт. а на то ест вѣра нашего гспва вышеписаних Илїи воеводы и стефана воеводы. и вѣра болѧръ наше | го гпдва. вѣра пана (влъчѣ) и дѣтеи его. вѣра пана журжа фратовского и дѣтеи его. вѣра пана кръстѣ и дѣтеи его. вѣра па | на хѹдича дворника и дѣтеи его. вѣра пана негрила. вѣра пана дѹмы чорного. дворника. вѣра пана Симеѡна тѹркѹла. вѣра | пана дѹмы дѹлческѹла (и брата) его пана мирчѣ. вѣра пана богдана. вѣра пана. ванѣ оурѣклѣ. вѣра пана лазора и брата его | пана Станчѹла. постелника. вѣра пана. костича. вѣра пана Икана балчана. чашника. вѣра пана крстѣ чорнаго. вѣра пана | козмы Шандровича вѣра пана. банчѹла. и брата его пана щефѹла. вѣра пана. щефѹла и врата его пана Мыидрѣжѹ | мѫтатичи. вѣра пана Ивани пѹтрара. вѣра пана Станчѹла Понича. вѣра пана Тоадера вистїарника. вѣра пана | Іѡаниша спатара. вѣра пана Радѹла пискъ столника. вѣра пана вади вѣра пана | станчѹла комиса. вѣра пана кълила. вѣра пана данчѹла. столника и вѣра. всѣхъ болѧръна | шихъ... | ...нимъ непорѹшнлъ наш | его дааніа али щобы (нимъ оутвръ-

дилъ и оукѣпила. занеже дали есми имъ за ихь вѣрнүю слүжбү. а на болшее потвръжде | ніе томү въсемү вышеписанномү велѣли есми нашемү вѣрномү панѹ Симѣ логофетү привѣсити нашү | печатъ ксемү листү нашемү. Михѹл пис оу васлүи. влѣт ҂ѕцмѕ март є.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iliie Voevod și fratele domniei meale Ştefan Voevod, domni ţării Moldovei; facem ştire cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau o vor auzi-o cetindu-se; adică această cneaghină a dumisale Jurj Piatră, *Neaga*, miluitu-ne-am noi cu osebita noastră milă şi i-am dat înşine ei în al nostru pământ al Moldaviei *satul anume al Diiacului* mai sus de Stroia, şi seliştea ce-i în acelaş hotar şi un loc în pustiu pe Bî... *la gura Diviciului ca să-și facă șie sat, ce-i la Crasna, anume Slăveștii*. Şi iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boieri... 'fiul lui Mogoşel din Vilna de a sa bună voe și a vândut a sa parte.. cneaghinei Neagăi a dumisale Piatră ; şi noi aşijderele văzând de a ei bună voe şi vânzare dăm şi i-am întărit cneaghinei dumisale (Piatră...) cea de mai sus zisă jumătate sat a lui Mogoş... ca să-i fie uric cu toate veniturile ei şi copiilor ei și nepoţilor ei şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor ei, și la tot neamul ei ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celor sate (să fie) cu toate ale lor vechi hotare, pe unde din veac au îmblat; iar hotarul celui pustiu (să fie) pe cât va putea trăi (un sat) în destul. Iar la aceasta iaste credinţa domniilor noastre mai sus scrise Ilie Voevod și Ştefan Voevod şi credinţa boiarilor domniilor noastre, credinţa dumisale Vâlcea, şi copii lui, credinţa dumisale Jurj Fratovschi şi copii lui, credinţa dumisale Crăstea şi copii lui, credinţa dumisale Hudici dvornic şi copii lui, credinţa dumisale Negrilă, credinţa dumisale Duma Negrul dvornic, credinţa dumisale Simion Turcul, credinţa dumisale Duma Dulcescul şi fratele său pan Mircea, credinţa dumisale Bogdan, credinţa dumisale Vană Ureacle, credinţa dumisale Lazor şi fratele său pan Stanciul pos-

telnic, credința dumisale Costici, credința dumisale Ivan Bălcean paharnic, credința dumisale Crăstea Negrul, credința dumisale Cozma Șandrovici, credința dumisale Banciul și fratele său pan Șteful, credința dumisale Ștefeul și fratelui său pan Mândrea Jumătatici, credința dumisale Ivan Pietrariu, credința dumisale Stanciul Ponici, credința dumisale Toader visternicul, credința dumisale Ioniș spatar, credința dumisale Radul Piscu stolnic, credința dumisale Badea, credința dumisale Stanciul comis, și credința tuturor boiarilor noștri (ai Moldaviei), a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre a Moldaviei, din copii noștri sau din frații noștri sau pe ori care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn, unul ca acela să nu le strice a noastră danie, ci mai vârtos să-i întărească și să-i împuterească, căci înșine i-am dat pentru a ei credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am credinciosului nostru boiariu Sima logofătul să acățe a noastră peceate către această carte a noastră.

Mihul a scris în Vaslui, la anul 6946 Mart 5.

Ac. Rom. pecete 274; Șnurul și pecetea în ceară lipsesc. Pergamentul a fost dăruit în 1907 de casa bisericii.

---

27. *6946 (1438)* Ianuar 17. *Suceava.* Iliaș Vodă miluește pe Duma de la Neamț cu satul Roșiori pentru slujbele sale.

Ispisoc sărbesc de la Iliieș Vodă.

Facem înștiințare cu această carte a noastră tuturor cărora pre dânsa veți căta sau cetind *veți* auzi; pentru acest adevărat boiarin al nostru dmnealui *Duma Neamțul*, că slujind noao cu dreptate și cu credință, pentru aceasta noi văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi l'am miluit pre dânsul cu osebită a noastră milă și i-am dat lui un sat în pământul nostru al Moldaviei, anumea *Roșiori*, carele să-i fie lui și de la noi uric cu tot venitul, lui și fečorilor lui și fraților lui și nepoților lui și a tot neamul lui, ce-i vor fi mai

de aproape neruşuit nici o dată în veacii vecilor. Iar hotarul acelui sat ca să fie despre toate părţile după hotarul vechiu, pre unde au umblat din vac. Şi spre aceasta iaste credinţa domniei noastre şi credinţa fratelui nostru Stefan Voevod, şi credinţa *a preaiubitului fiului domniei meale Roman*, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi mici (încheiarea); şi pentru mai mare tărie şi întăritură a tuturor celor de mai sus scrise poruncit-am credincios boiarului nostru dumnialui *Diinisul* logofăt să scrie şi a noastră peceate către această carte să o leage. Scris în Suceava leat 6946.

S'au tălmăcit de Gheorghe Evloghie dascal în 1783 Mart 25.

Din *Condica* de documente, aflătoare la Academia Română ms. No. 234 fila 10 (moşia *Roşiorii* ot Neamţ) cf. Surete ms. XLVI, 397. Cf. N. Iorga, Studii VI, 125, 6946, 17 Ianuarie. Originalul la Tatos din Roman.

---

28. *6946. August 21 (1438) Vaslui.* Ilias Vodă dărueşte lui Tivadar 2 sate; unul pe Berheci şi altul pe părăul Meleşco, unde a fost Toader Meleşco.

Мастїю бжїею мы Илїа воевода. и брат гсдвами Стефанъ воевода. гсдрїе земли мѡлдавской. чиними знаменито нсѣмъ ли | стомь нашимъ всѣмь кто нань оузрить или его услишить чтучи. ѡже тот истинна слуга наш Тивадарь. служи | ль нам правою и вѣрною служвою. тѣмъ мы видѣвше его правою и вѣрною слꙋжвꙋ. до нас жаловали есми его ѡсобною | нашею мастїю. й дали есми емꙋ оу нашеи земли. двѣ селѣ на берхѫчѣ наимѧ где домь его. другое на мелешко | вꙋ потокъ. где ест Тадорь Мелешка. тое цѣбы ему оурикъ съ всѣмь доходомь. ему. и дѣтемь его. и унучатомь | его и праунꙋчатомь его. й прашрѫтомь его и всему роду его непорушенно. николиже на вѣкии. а хота | ръ тѣмь селамь по старомꙋ хотару кꙋда из вѣкка ѡживали. А на то ест вѣра наше гсдства. вышеписанных | Илїи воеводи. и стефана воеводи. й вѣра наших боiарь. вѣра пана влъча и дѣтеи его вѣра пана Журжа фратовского и дѣтеи его. вѣра пана крстѣ и дѣтеи его. вѣра пана Исаїа и дѣтеи его. вѣра пана худича дворника и | дѣтеи его. вѣра пана жꙋржа Пїатра. вѣра пана думы чорного. вѣра пана козмѣ шандровича. вѣра па | на Негрила.

в'ѣра пана вана уржкл'ѣ. дворника. в'ѣра пана ламбадулчича й брата его пана мирч'ѣ. | в'ѣра пана Симеѡна Шуркула. в'ѣра пана Сїмона логоѳета. в'ѣра пана щефула жумътат'ѣ и брата его пана мындр'ѣ. в'ѣра пана богдана столника. в'ѣра пана лазора й брата его пана станчюла. в'ѣра Па | на костича постелника. в'ѣра пана Ѳомы вистиарника. в'ѣра пана Станчюла. и брата его пана | щефула. в'ѣра пана Ивана Балчана. чашника. в'ѣра пана Ялбула. в'ѣра пана дїенишѧ спътарѧ. | и в'ѣра бъс'ѣх боiаръ наших великых й малых. а по нашимь живот'ѣ. кто будет гспдръ нашеи земли | ѿт д'ѣтеи наших (или ѿт) братеи наших. или ѿт нашего племене. воуд кто кого бъ изберет быти... щобы и | мь утвръдил. и укр'ѣпил. занuже | дали есми ему ... службу. а на булшее... | выпеписанному бел'ѣли есми слуз'ѣ нашему михаилу Оцелу граматику. писати й при | в'ѣсити нашу печат всему листу нашему. оу Басłуи бат. ҂зцмѕ аvг. ка.

Cu mila îui Dumnezeu *Noi Iliie Voevod și fratele domniei meale Stefan Voevod*, Domnii țării Moldaviei, facem inștiințare cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau o vor auzi-o cetindu-li-se; iată această adevărată slugă a noastră *Tïvadar* slujit-a noao cu dreptate și credință; drept aceaia noi văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă spre noi, miluitu-ne-am spre el cu osebita noastră milă și datu-i-am lui în a noastră țară *doao sate la Berheci*, anume (unul) *unde iaste casa lui*, și altul pe apa Meleșcăi, *unde iaste Tador Meleșco*, ca să-i fie lui uric cu toate veniturile, lui și copiilor lui, și nepoților ui, și strănepoților lui și imprăștiiaților lui și la tot neamul lui neruşăit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celor sate (să fie) pe vechiul hotar, pe unde au umblat de veac. Iar la aceasta iaste credința domniilor noastre mai sus scrise, Ilie Voevod și Ștefan Voevod, și credința boiarilor noștri, credința dumisale Vălcea și copiilor lui, credința dumisale Jurj Fratovschi și copiilor lui, credința dumisale Crăstea și copiilor lui, credința dumisali Isaia și copiilor lui, credința dumisale Hudici dvornicul și copiilor lui, credința dumisale Jurj Piatra, credința dumisale

Duma Cernea, credința dumisale Cozma Şandrovici, credința dumisale Negrilă, credința dumisale Vană Ureacle dvornic, credința dumisale Limbădulcici și a fratelui său pan Mircea, credința dumsale Simeon Turcul, credința dumsale Simon logofăt, credința dumisale Stefui Jumătate și fratelul său pan Mândrea, credința dumsale Bogdan stolnic, credința dumsale Lazor și fratelui ău pan Stanciul, credința dumsale Costici postelnic, credința dumsale Toma vistiarnic, credința dumsale Stanciul și fratelui său pan Ştefui, credința dumsale Ivan Bălcean ceașnic, credința dumsale Albul, credința dumsale Dienis spatarul, și credința tuturor boiarilor noștri a mari și a mici. Iar după a noastră viiață, cine va fi domn țării noastre din copiii noștri, sau din a noastră seminție *(pleame)* fie ori pe care Dumnezeu îl va aleage să fie (domn pământului nostru, acela să nu strice a noastră daanie și miluire), ci să l-o întărească și împuteriască, căci că înșine i am dat lui (pentru a lui dreaptă și credincioasă) slujbă. Iar spre (mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus) poruncit-am slugii noastre lui *Mihail Oțel* gramaticul să scrie și să atârne a noastră peceate către această carte a noastră. In Vaslui la anul 6946 Aug. 21.

Originalul pergament aparține Arh. stat. Iași plic XXX No. 1. Pecetea căzută. (Surete ms. XXXV, 127). Este și un suret făcut de polcovnic Pavăl Debriț ot Metropolie: de pe sârbie pre limba Moldovenească au tălmăcit la anul 1806 April 7". Cf. Ispisoace și zapise V. 1.44.

---

29. *6948 (1439). Noembrie 12. Vaslui.* Ilie și Ștefan întăresc lui Dragomir satele Ciritienii și Căileneștii, ambele pe Cobâle.

Suret de pe ispisoc vechiu pre sârbie de la Ilie și de la fratele mării sale Ștefan Voevod, domni țării Moldovei, scris de Hristodul în Vaslui la leat 6948 Noembrie 12.

Inștiințare facem printr'aciastă carte a noastră tuturor cui vor căuta pre dânsa, ori cetindu-să o vor auzi-o ; că iată această adevărată fimeae *Ciumuleasa* din

Cobâle au venit înaintea domniilor noastre şi înaintea boiarilor noştri, de a ei bună voie şi a vândut ocina *sa din uricul său* un sat pe Cobâle anume *Ciritieanii*, slugii noastre lui *Dragomir* drept 35 zloţi. Noi văzând a lor bună voinţă, aşijderea îi dăm lui după vânzarea ei şi încă îi mai întărim slugei noastre lui Dragomir satul lui pe Cobâle anume *Călineștii, unde iaste casa lui,* toate aceale să-i fie lui uric cu tot venitul, lui şi feciorilor lui şi fraţilor lui, nepoţilor, strănepoţilor şi preastrănepoţilor şi la totu neamul lui cine îi va fi mai aproape nestrămutate nici odinioară în veaci. Iar hotarul *Călineştilor* să fie în toate hotarăle lui ceale vechi, pe unde din veci s'au apucat; iar hotarul Ceritienilor ce şi l'au cumpărat de la Ciumuleasă; începând din capul iazului hăleşteului preste câmpu la stâlpu, iar de la stâlpu preste câmpu la stejarul cel mare; iar de la stejar dealul prin dumbravă la codru, iar de la codru la *vărvul Hlabnicului*; apoi iarăşi dialul păr la acelaşi hăleşteu. Acesta iaste tot hotarul acelui sat, ce şi l'au cumpărat de la Ciumuleasă. Drept aceaia nime să nu aibă a-l cere pre acel sat de la Dragomir, nici odănăoară, căci că el şi l'au cumpărat pre banii lui. Şi spre aceasta iaste credinţa domniilor noastre mai sus numite Iliia şi Ştefan Voevod, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici; şi spre mai mare tărie şi întăritură tuturor acelor de mai sus scrise poruncit am credinciosului nostru dumnialui *Sămion* logofăt să scrie şi pecetea noastră să o leage către aciastă carte a noastră.

Din limba sârbească s'au tălmăcit pre limba moldovenească de Costantin pitar în Eşi la 1810. Iulie în 10 zile.

Ion Talmaciu postelnic.

Obs. Copia scrisă de Costandin este adeverită în 1832 Oct. 26 după cererea căminarului Gh. Duca. (cf. Surete ms. XLII.339 *d*.

Asupra Ceritienilor este uricul din 6999 Ghenar 17, prin care Dragolea, fata lui Dragomir din Cobâle, vinde satul cu 133 zloţi lui Petre şi Ion (I. Bogdan Doc. lui Ştefan cel Mare I.456*)*.

30. *6947 Iulie 30 (1439) Vaslui.* **Ilaş şi Ştefan Vodă întăresc fraţilor Oană Roşca gramatic şi lui Cojea Petru satul Călimăneşti şi alte selişte la Tutova.**

† Мастїю бжїею мы Иліа воевода. и брат гспдвами Стефанъ воевода, господаріе земли молдавской. (знаменито чиним иесим листомъ нашим)мъ всѣмъ кто нанъ оузритъ. или его оуслишитъ чтучи. оже тоты истинны слꙋги наши панъ Оанъ Рошка | граматикъ. и братъ его Кожѣ Пѣтрꙋ. слꙋжили намъ право и вѣрно. и мы видѣвше их правою и вѣрною службою до нас жаловали есми их оусобною нашею мастїо. и потвердили есми имъ право вѣрною их выслꙋженіе оу нашей земли села на Тꙋ | товѣ панимѧ Калимането. где ест Іонъ повыше Лалещи. и пониже Коцмънещи где был... и пониже Колешъвѣ где был ходко и мжчюкъ. и селище Бртаново где был Братановъ млинъ да ставитѣ собих млин... | новꙋ пасикꙋ на сꙋхою потокъ. и пониже мѣсто Кочꙋ стѣ собѣ осадити село, и мѣсто повыше Аꙋнгани панимѧ Фѫнтырѣле. тое вышеписанни да ест их оурик съ всѣмъ доходомъ. и дѣтемъ их. и оуночатомъ их и прѣоунꙋ | чатомъ их. и прѣщирꙋрѣтомъ их и всемꙋ родоу их непорoушено николиже на вѣки. притом,.. да не бꙋдетъ николи на... занꙋже потом питаемъ всѣх прѫвых привилїи... (при) | видїемъ. занꙋже их стари привилїи що имали от нашег родителѧ... и погорилъ. а хотаръ тѣмъ... своими старими хотары кꙋды из вѣка ожнвали. а от | пꙋстинѣмъ коликю въз могꙋт ожнвати и досыт. а на то ест вѣра нашꙋ гспвда... и вѣра наше боıарѣ. вѣра пана Блъча. и вѣра пана Жꙋржа Фратовского и дѣтеи его. вѣра пана Крстѣ и дѣтен его | вѣра пана Исаıа и дѣтен его. вѣра пана хꙋдичѧ дворника. и дѣтен его. вѣра пана... вѣра пана Негрило дворника. вѣра пана Дꙋмы Чорномꙋ. вѣра пана Дꙋмы Дꙋлческа. вѣра пана Станчꙋла постел | ника. вѣра пана Богдана бившаго столника. вѣра пана Кюзма Шандровича. вѣра пана... вѣра пана Петра. пана... вѣра пана Костича постелника. вѣра пана | Ивана Балчѧна чашника. вѣра пана Банчꙋла и брата его пана Щефꙋла. вѣра пана Щефꙋл и брата его пана Мындри Жꙋмътатевича. вѣра пана Банѣ портарѣ. вѣра пана Станчꙋла Попича | вѣра пана Дїенища спътарѧ. вѣра пана Алба. вѣра пана Тадора комиса. вѣра пана Станчꙋла комиса. и вѣра всѣх боıарь наших мол-

давскых великих и малих. а по нашем животѣ кто будетъ господаръ земли | нашеи ѿт братїи наших. или ѿт дѣтеи наших. или ѿт нашего племѣ или буд кого бъ изберет быти господарем щобы им непорушилъ нашего даанїа. али щтобы имъ оутвердил и оукрѣпилъ. занужe дали есми им | за ихъ правою и вѣрною службу. а на болшее потвръжденїе тому въсему вишеписанному велѣли есми нашему вѣрному Пану Сїмон логофету привѣсити нашу печатъ ксему | нашему листу.

Михулъ граматикъ писал оу Баслуи. влѣт ҂ѕцмз Юлїа мсца л днь.

Din mila lui Dumnezeu *Noi Ilie Voevod*, şi fratele domniei noastre *Ştefan Voevod*, gospodari ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dînsa vor căuta, sau cetindu-li-se o vor auzi; iată aceste adevărate slugi ale noastre *Oană Roşca gramaticul* şi fratele său *Cojea Pătru* slujit-au noao cu direptate şi credinţă; deci noi văzind a lor dreaptă şi cu credinţă slujbă spre noi, milostivitu-ne am lor din osebita noastră milă şi le-am întărit lor a lor direaptă şi credincioasă *slujenie* în al nostru pământ satul la Tutova anume *Calimăneşti*, unde este Ion, mai sus de *Laleşti* şi mai jos de *Coţmăneşti*, unde a fost... şi în jos de *Coleşeva*, unde a fost *Hodco şi Măciucă* şi seliştea lui *Brătanov* (Frăteiu), unde a fost moara lui *Brătanov* (Frăteiu), să-şi aşeze sieşi moară şi prisaca lui (Brăta)nov (Frăteiu) pe apa *Saca*. şi în jos locul la *Cociu* spre a-şi sădi singur sat, şi locul în sus de *Lungani* anume **Fântâreale.** aceste de mai sus scrise să fie lor uric cu toate veniturile şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor neruşeit niciodănăoară în veci. Şi într'acestea (toate celelalte direase ce au avut) să nu fie niciodată de (credinţă), căci că întrebatu-i-am despre toate întăile privilegii (dinaintea acestor) privilegii, şi au zis că vechile lor privilegii ce le-au avut de la părintele nostru (de la Alexandru Voevod, le-au pierdut) şi li s'au ars. Iar hotarul acestor (sate să fie dinspre toate părţile) pe ale sale vechi hotară, pe unde din veac

au îmblat, iar dinspre pustiu cât vor putea trăi îndestul. Iar la aceasta este credința a noastrei domnii (mai sus scrise Noi Ilie Voevod și a fratelui nostru Ștefan Voevod) și credința a lor noștri boiari. credința pan Vâlcea și credința pan Jurj Fratovschi și copiilor lui, credința pan Cristea și copiilor lui, credința pan Isaia și copiilor lui, credința pan Hudici dvornic și copiilor lui, credința pan (Jurj Piatră), credința pan Negrilă dvornic, credința pan Duma Dulcescul, credința pan Stanciul postelnic, credința pan Bogdan biv stolnic, credința pan Cozma Șandrovici, credința pan . . . credința pan Piatră, credința pan (Vană Ureache), credința pan Costici postelnic, credința pan Ivan Bălceanul paharnic, credința pan Banciul și fratele său pan Steful. credința pan Steful și fratele său Mândru Jumătatevici. credința pan Vanea portarul. credința pan Stanciul Ponici, credința pan Dieniș spatar. credința pan Albul. credința pan Tador comis, credința pan Stanciul comis și credința tuturor boiarilor noștri Moldovenești și mari și mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre din frații noștri sau din copii noștri sau din neamul nostru sau ori pe care altul îl va aleage D-zeu să fie domn, acela să nu le strice a noastră danie, ci să le întărească și împuterească, căci că le-am fost dat pentru a lor cu direaptă și cu credință slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boer Simon logofăt să leage a noastră peceate către această a noastră carte ; Mihul gramatic a scris în Vaslui.

La anul 6947 Iulie 30 zile.

Orig. Acad. Rom. pecete 268; 0.22 lungime, pe 0.39 lățime; vezi Surete ms. XXXV, 683. Cetit după fotografia d-lui Gh. Pavlov, student Iași, care l'a dăruit Academiei. Aparținuse lui Vasile Adamachi. (cf. T. Codrescu I. 145).

---

31. *6947. Oct. 26 (1438). Suceava.* Iliaș Vodă și fratele său Stefan Vodă întăresc lui Ioan Uscatul satul, unde își au ei casa, pe Părăul Alb pentru slujbele, ce au dat domniei.

Млстїю бжїею мы Илїе воевода. господарь земли молдавскои. и брать гспдвами Стефань воевода. чинимь | зна-

менито. сєѣмъ листом нашим оусѣаѣ кто нанъ оузритъ или его оуслишит чтоучи. ѡже тот | истинныи слоуга. и волѣриnъ нашъ вѣрныи пан Иванъ Оускатоул. слоужилъ намъ право и вирно. и ми | видѣвше правоую и вѣрноую его слоужбоу до нас, жаловали есми его ѡсобною нашею мастїю | и дали есми емоу. и потвердили егоже ѡчинноу село на Бѣломъ потоцѣ где ест его домъ. тое емоу | ѡт нас оурикъ съ въсѣмъ доходомъ емоу и дѣтемъ его и оунпоучатомъ его. и прѣоунпоучатомъ его. и пра | проурѣтомъ и въсемоу родоу его кто боудетъ наиближнїи непороушено николи на вѣкы вѣчнїи. а хотаръ тотоу село съ въсѣмъ своими хотары коуда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра вышеписа | иного гсдвами Илїи воеводи. и вѣра брата гсдвами Стефана воеводи. и вѣра сна гсдвми. Романа воевода. и вѣра дѣтеи наших. и вѣра волѣръ наших. вѣра пана Жоуржа Фратовскаго. и дѣтеи его. вѣра пана Кымчи. | вѣра пана Исаїи и дѣтеи его. вѣра пана Петра Хоудича дворника. и дѣтеи его. вѣра пана Кръсти. вѣра пана Стана Бырлича. вѣра пана Михаила Попши. вѣра пана Щефѹла Жоумътатеви | ча и брата его пана Мындри. вѣра пана Дѹмы Немецскаго. и брата его пана Мирчи. вѣра | пана Лазора и брата его пана Станчоула постелника. вѣра пана Жоуржа Піатры. вѣра пана Доумы Чорного. вѣра пана Негрила дворника. вѣра пана Битолта. вѣра пана Козмы Шан | дровича. вѣра пана Бълоша чашника, вѣра пана Берендѣя столника. вѣра пана Мано | ила Хотинскаго. вѣра пана Петра спатарѣ. вѣра пана | доу(мы) Исаїева. вѣра пана Кръсти | Чорного. вѣра пана Кости Андроиниковича. вѣра пана Алеѯандра спатарѣ. вѣра пана Станчоула комиса. и вѣра въсѣх волѣръ наших молдавскых великых и малых. а по нашем животѣ кого въ изберет господаремъ быти оу нашеи земли (и)ли ѡт братїи наших или ѡт дѣтїи наших. или боуд кто ѡт нашего племене. Тотъ бы емоу непо | роушил нашего данїа али пробы емоу оутвердил. и оукрѣпил. заиѹже дали есми емоу за | его правоую слоужбоу. а на болшее потвержение томоу въсемоу выше | писанномоу. велѣли есмы слѹѕѣ нашемоу вѣрномоу Днеиноу логофетоу пи | сати и печатъ привезати ксемоу листоу нашемоу. пис Пашко оу Сочавѣ ват | ҂ѕцмз ѡк. кѕ.

Din mila lui Dumnezeu Noi Ilie Voevod Domn țării Moldaviei și fratele Domniei meale Ștefan Voevod facem știre cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi cetindu-se; adică acest adevărat slugă și boiarin al nostru credincios pan Ivan Uscatul slujit-a noao cu dreptate și cu credință, și noi văzind cu dreaptă și cu credință a lui slujbă spre noi, miluitu-ne-am noi spre el cu osăbită a noastră milă și am dat și am întărit a lui ocină satul pe Pârăul alb, unde îi iaste lui casa, acela (să fie) lui de la noi uric cu toate veniturile lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților și la tot neamul lui care va fi mai de aproape nerușeit nici odănăoară în vecii vecilor. Iar hotarul acelui sat cu toate ale sale hotară (să fie), pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta este credința mai sus scrisei noastre domnii Ilie Voevod și credința fratelui domniei mele Stefan Voevod și credința fiului domniei mele Roman Voevod și credința copiilor noștri și credința boerilor noștri, credința dumisale Jurj Fratovski și copii lui, credința dumisale Vâlcea, credința dumisale Isaia și copii lui, credința dumisale Petru Hudici dvornicul și copii lui, credința dumisale Crâstea, credința dumisale Stan Bârlici, credința dumisale Mihail Popșe, credința dumisale Șteful Jumătatevici și fratelui său pan Mândru, credința dumisale Duma Nemțanul și fratele său pan Mircea, credința dumisale Lazor și fratete său pan Stanciul postelnic, credința dumisale Jurj Piatră, credința dumisale Duma Negrul, credința dumisale Opriș dvornic, credința dumisale Vitolt, credința dumisale Cozma Șandrovici, credința dumisale Baloș ceașnic, credința dumisale Berendei stolnic, credința dumisale Manoil Hotineanul, credința dumisale Petru spatar, credința dumisale Duma Isaievici, credința dumisale Cristea Negrul, credința dumisale Coste Andronicovici, credința dumisale Alecsandru spatar, credința dumisale Stanciul comis și credința tuturor boiarilor noștri moldovenești a mari și mici. Iar după a noastră viață, pe care Dumnezeu îl va aleage domn să fie în a noastră țară sau din frații noștri sau din copiii noștri

sau fie pe ori care din a noastră semințenie, acela lui să nu-i strice a noastră danie, ci mai vârtos lui să i-o întărească și împuterească, căci că datu-i-am noi lui pentru a lui cu dreaptă și cu credință slujbă. Iar spre mai mare întărire a tot ce mai sus s'a scris poruncit-am slugii noastre credinciosului Dienis logofăt să scrie și pecetea s'o acățe la această carte a noastră.

A scris Pașco în Suceava la anul 6947 Octombre 26.

Pergament 0.27 lat pe 0.32 lung. Aparține învățătorului din com. Războeni, Neamț; nouă ni l'a comunicat d. Horga din Iași Surete ms. XXV.753.

---

32. *6947. Iulie 15 (1439) Succava).* Ilieș și Ștefan Vodă întăresc și miluesc pe Ioan Stângaciul cu un loc pe Racova, unde își era casă, și locul lui Lungaciu.

Cu mila lui Dumnezău Iω Iliaș Voevod și fratele domniei meale *Iω Stefan Voevod,* domni țării Moldaviei, facem știre cu această carte a domnii meale cine o va vedea sau o va auzi cetindu-se pentru adevărată sluga noastră *Ivan Stângacul* că slujind noao cu dreaptă credință și văzându-i noi slujba cea credincoasă către noi cu osăbită milă l-am miluit și i-am dat și i-am întărit lui de la noi aice în pământul nostru al Moldaviei pre *un sat a lui anume unde-i iaste casa lui pre Racova, carea singur el din pustiu și din pădure ș-au făcut seliște adecă satul* și cu morile ce sântu acoio: Aceaste ca să fie lui moșie și uric cu tot venitul, lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui și a tot neamul lui, ce să va aleage mai aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul acestui sat îmblă după hotarele ceale vechi, pe unde au îmblat din veaci. Aceasta iaste credința domniei meale pentru acest de mai sus numit sat, *ce iaste pe Racova,* și credința fratelui domniei meale, dumnealui *Grama* vel (sic). dumnealui Crăstea, dumnealui Isaia cu fii lui, dumnealui Drăghici vornicul (sic) dumnealui Jurje Pietreanul; i *Gavril dvornic* (sic) Dumitru parcalab, Simeon Turcul comis, Bogdan stolnic, Balca păharnic și credința tu-

turor boiarilor noştri a mari și mici. Iar după viiaţa noastră pre cine va aleage Dumnezeu a fi domn şi stăpânitor în pământul nostru al Moldaviei au din fii noştri au din neamul nostru, au măcar dintr'alt neam tot să miluiască şi să întărească slugii noastre, care mai sus s'au numit, *Ivan*, după cum şi domniia mea, i-am dat şi i-am întărit.

„sau tălmăcit de mine - Procopie dascal ot Metropolie la leat 7271 Dek. 18 (1762).

Din arh. de doc. a d-lui Marcopolo, proprietarul Pungeştilor. Cf. Surete ms. XL. 129.

---

33. *Fără dată de an (către 1440)*. Fragment. Iliaş Vodă şi Ştefan Vodă întăresc lui Oană portariul satele: Brudureştii, seliştea Fundei, Rădchiteştii, Retezeştii, Bozianii, Iacobeştii, Bărboşii, seliştea Ţoleştilor cu ozere şi via din vârful Dobroslăveştilor.

...слуга и боıаринъ нашъ пань Ѡана портарıола. служил прѣжде стопочившомꙋ ѡцꙋ нашемꙋ... и дн҃ес намъ служит... села на Васлую нанмѧ брꙋдȣрещїи. где домъ его. и селище фꙋндевꙋ. и Рѣдкитещи. где билъ иліаша. ѡбѣ жꙋдечїе. и Ретезещи и на врьх бръладзела возїани. и на Прꙋтѣ ıаковещи и бърбошїи. и цолещїи селище и съ ѡзеромъ и виноград его на врьх доброславещимъ...

...sluga şi boiarinul nostru pan Oană Portariul slujit-a mai înainte sfânt răposatului părintelui nostru, iar acmu noao slujeaşte... satele pe Vaslui anumea Brudureştii, *unde iaste casa lui*, şi seliştea Fundei, şi Rădchiteştii, *unde a fost Iliaş, îmbe judeciile*, şi Retezeştii şi la vârful Bârlăzelului Boziianii, şi la Prut Iacobeştii şi Bărboşii şi seliştea Ţoleştii şi cu ozere şi via lui la vârful Dobroslăveştilor.

Acad. Rom. pecete 3. Originalul fiind la Moscova, mă mulţămesc cu acest fragment, copiat înainte de războiu în ale mele Surete ms. XXXV, 137.

---

34. *6949 Iulie 7 (1441)*. Iliaş şi Ştefan Vodă întăresc lui Danciul stolnic şi nepotului său Negrilă satele Dobromireşti şi Baloşineşti pentru slujbele lor.

Suret scos moldoveneaşte di pi ispisoc sărbăsc de la Iliiaş Vodă şi de la Ştefan Vodă din leat *6949 Iu-*

lie 7. |Insă cât sau putut sau scos, iar cât nu sau putut cunoaşte sau lăsat loc deşert|.

† Cu mila lui Dumnezeu *Noi Iliiaş Vvod şi fratele domniei meale Ştefan Vvod* domn pământului Moldaviei, facem înştiinţare cu această scrisoare a noastră tuturor celor ce ar privi pre dânsa sau cetindu-se o vor auzi, adică aceste adivărate slugile noastre *Danciul stolnicul şi nepotul său Negrilă*, au venit denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri, de a lor bună voe şi au dat doao sate *Dobromireşti şi Balosineşti* dumisale boiariului *Ignat stolnic* [aicia au rămas 2 rânduri nescrise fiindu ştearse] cu tot venitul săi fie lui, copiilor, nepoţilor şi strănepoţilor şi tot neamului lui neclătit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul acelor sate să fie cu toate hotarăle ceale vechi, pe unde au îmblat din veaci. Şi la aceasta iaste credinţa domnii noastre de mai sus scrisă Noi Iliiaş Vvod şi fratele domniei meale Ştefan Vvod, şi credinţa a tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după viiaţa noastră care va-fi domn pământului nostru al Moldoviei, din fii noştri sau dintru al nostru neam, sau ori pe cine Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre, ca să nu strice lor această a noastră danie, ci ca să-i dea şi să-i întărească, de vreme că şi noi i am dat şi i-am întărit pentru a sa dreaptă slujbă. Iar spre mai mare tărie şi întăritură tuturor celor de mai sus scrise am poruncit credinciosului nostru logofăt să scrie şi să spânzure pecetea de această carte a noastră. S'au scris în...

Tălmăcitu-s'au de mine ieromonahul *Panvo* la cursul anilor de la Hristos 1786 April 18.

[Cf. Surete ms. XLIV 255] Intre 6941-6958 găsim aceşti stolnici, ca boeri de divan: *Balş* stolnic 6941 ; *Dămăcuş* stolnic 6942 o dată cu *Bogdan* stolnic ; *Berendeai* stolnic 6943 ; *Bogdan* stolnic o dată cu *Balş* 6944 ; *Dămăcuş* stolnic 6945 ; Berendei stolnic 6946, 6947, 6948, 6949, 6950 (o dată cu *Bogdan*), *Radu Piscu* stolnic 6951 o dată cu Bogdan biv stolnic, *David* 6952, *Bogdan* 6953, odată cu *Tador*. Deci Ignat stolnicul nu era dintre marii boeri de divan.

35. *6950 Sept. 8 (1441).* Iliaş Vodă dărueşte lui Bode Hirje satul Balomireşti pe Siret.

Suret de la Iliiaş Vodă din leat 6950 Septembrie 8.

Facem înştiinţare pentru sluga şi boiariul nostru dumlui *Bode Hirje*, carele slujind mai înainte la răposatul părintele domnii meale, iară astăzi slujeaşte şi noaî; pentru carea văzându noi a lui dreaptă şi credincioasă slujbă miluitu-l-am pre dânsul osăbit de altă milă a noastră şi i-am dat şi i-am întărit lui într'al nostru pământ al Moldaviei, pre a lui dreaptă ocină satul anume *Balomireştii. cu amândoaă cuturile la Muncel între Săretiu şi între Moldova, la ţinutul Sucevii*; pentr'aceaia ca să-i fie lui de la noi uric şi cu tot venitul, lui, şi copiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor şi a tot neamul ce i să va aleage mai aproape, neruşuit nici odinioară în veaci. Iar hotarul satului acelu a anume *Balomireştii cu amândoaă cuturile la Muncel între Săretiu şi între Moldova*, să fie despre toate părţile după hotarul cel vechiu, pre unde au îmblat din veac. Pentru aceasta iaste credinţa domnii meale şi a fratelui domnii noastre Ştefan Vvd. şi a preaiubit fiului domnii meale Roman Vvd, şi credinţa a tuturor boiarilor noştri mari şi mici, credinţa dumisale *Petre Hudici* vornic, şi a dumlui *Stanciul* postelnic, şi dmlui *Baloş* păharnic, şi dmlui *Ionaş* spătar, şi dmlui *Ioan* visternic, şi d-mlui *Sas* comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri; iar după a noastră viaţă şi domnie, cine va fi domn ţării aceştia să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vărtos să-i dea şi să-i întărească; iar pentru mai mare credinţă şi întăritură, am poroncit cinstitului şi credinciosului boiariului nostru dmlui Costea logofăt să scrie şi a noastră peceate către această adevărată carte a noastră să o leage.

Sau tălmăcit de Evloghie dascal la leat 1768 Feb. 19.

Posleduindusă din cuvânt în cuvânt după cel adevărat suret di pi ispisoc, şi găsindusă drept sau adiverit şi cu a noastre iscălituri. 1796 Iuni 20.

Dimitrie Sturza spatar, Iancul Miclescul pah.

Cf. Ghibănescu Condicile de documente XIV. sub anno).

36. *6951 Iuni 8 (1443) Suceava.* Stefan Vodă milueşte pe Iliaş Şanga cu satul Văsleşti pe Urmeniş, Boseşul pe Tazlău, o jumătate din Bădeşti, şi o polană la Totruş.

† Млстїю бжїєю мы Стефан Воевода. и гспднъ земли молдавскои. знаменито чинимъ иснм нашимъ листомъ въсѣмъ кто нан оузрит илї его оуслишит чтучи. ѡже тоти истиныи слги нашь вѣрныи Пан Илїашъ Шанга. служил намъ право и вѣрно. тѣмъ мы видѣвше его право и вѣрною службу до нас. жаловали есми его особною нашею млстїю й дали есми ему оу нашеи земли оу молдавскои села нанмѣ въснещи на оурменища где ест домъ его. и на тазловѣ восещи. и (şters) половина бъдещи и на тотрѹш една полѣи наимѣ борила. тое въсе вишеписанное щобы ему оурик съ въсѣмъ доходомъ (имъ) и дѣтемъ его и братїамъ его и ѡнучатомъ его и прѣѡнучатомъ его и прѣщорѣтомъ его и въсеиу роду его непорушено николи на вѣки. а хотаръ тѣмъ селамъ по старомъ хотару да ест куды из вѣки ѡживали. а на то ест вѣра гсдства ми вишеписаннаго Стефана воеводі и вѣра братами петра воеводи и вѣра боꙗръ наших вѣра пана крсти старого. вѣра пана нѣгол. вѣра пана петра худнча. вѣра пана дуни немецского. вѣра пана негрила. вѣра пана шани оурѣкли. вѣра пана крсти чорного. вѣра пана. братѹла. вѣра пана юргича. и (зѣтѣ) его пана ѡанчи. вѣра пана балчана. вѣра пана козми шандровича. вѣра пана банчюл. вѣра пана богдан столника. вѣра пана вани жулич. вѣра пана манонла щербич. и бра а его пана юрїа. вѣра пана Си(ми) дворника. вѣра пана Погуш. и брата его пана пашка. вѣра пана кости постелника вѣра пана Станчюл нонич. вѣра пана дїениша спатарѣ [вѣра пана Ш] андра лѣкич. вѣра пана тома бѣрашчака вѣра пана Кости вистѣрника. вѣра пана Кости Йндро | никовича чашника. вѣра пана Тадоръ васкович. вѣра пана Иорка чашника вѣра пана Радул столника вѣра пана вани портарѣ. вѣра пана... и брата его панъ Тадоръ. вѣра пана манонла Гръбовъ вѣра пана боди дворника. вѣра пана фетн. вѣра пана (Радул стол) ника. вѣра пана Иван вѣра пана... вѣра пана (бунгѣ) комиса и брата его Ла(зѣ) и вѣра въсѣмъ боꙗръ нашю (земл)и (мол)давьстѣи. а по нашемъ животѣ кто бѫдетъ гспдръ земли нашьи ѡт (дѣтеи наших) или ѡт брати наших. или ѡт нашего племени. или бѹд кто кого богъ изберет быти гспдрем тот що(бы им неѣ

ѡорѹшила нашего даанїе или пробы имъ оутвръдила. и оукрѣпила. занүж есми дали емү за его право и вѣрною слүжбү. а на болшею крѣпост томү въсемү вишеписанномү. велѣли есми. нашемү панү Симионү логофетү. писати. и печат нашү привѣсити ксемү листү нашемү. сэанцѣ пис оу Сочавѣ. вдѣтү ҂зцна. мсца юн. й. днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ştefan Voevod şi Domn ţării Moldaviei. înştiinţare facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căuta, sau o vor auzi-o cetindu-se; adică această adevărată slugă a noastră boiariul *Iliaş Şanga*, slujit-a noao cu dreptate şi cu credinţă; drept aceaia şi noi văzând a lui direaptă şi cu credinţă slujbă spre noi; milultu-ne-am lui cu osăbita noastră milă şi am dat înşine lui în a noastră ţară în Moldavia, satul anume *Văsieştii pe Urmeniş, unde iaste casa lui şi pe Tazlău Boseştii şi jumătate din Bădeşti, şi pe Totruş o poiană anume Borila*; aceale toate mai sus scrise să-i fie lui uric cu toate veniturile lui şi copiilor lui, şi fraţilor săi şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi preastrănepoţilor lui şi la tot neamul lui neruşeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul acelor sate pe vechiul hotar să fie, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa Domniei noastre mai sus scrisă Ştefan Voevod şi *credinţa fratelui nostru Pătru Voevod* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa pan Cristea bătrânul, credinţa pan Neagoe, credinţa pan Petre Hudici, credinţa pan Duma de la Neamţ, credinţa pan Negrilă, credinţa pan Oană Ureacle, credinţa pan Cristea Negrul, credinţa pan Bratul: credinţa pan Iurghici şi ginerele pan Oancea, credinţa pan Balcean, credinţa pan Bogdan stolnic, credinţa pan Manoil Şerbici, i fratele său pan Iurie, credinţa pan Sima dvornic, credinţa pan Boguş şi fratele său pan Paşco, credinţa pan Coste postelnic, credinţa pan Stanciul Ponici, credinţa pan Dieniş spatar, credinţa pan Alexandru Leavici, credinţa pan Toma Vereşceac, credinţa pan Coste visternic, credinţa pan Coste Andronic paharnic, credinţa pan Tador Vascovici, credinţa pan Porcu păhar-

nic, credința pan Radul stolnic, credința pan Vană portar, credința pan . . . . . și fratele său pan Tador, credința pan Manoilă Gărbov, credința pan Bode dvornicul, credința pan Fete, credința pan (Radul stol)nic, credința pan Ivan, credința pan... credința pan (Bunghea) comis și fratele său Lazea, și credința tuturor boiarilor noștri ai Moldaviei. Iar după a noastră viață cine va fi domn pământului nostru din copii noștri sau din frații noștri sau din a noastră semințenie, fie pe oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn, acela să nu le strice a noastră danie, ci mai vârtos să-i întărească și să-i împuternicească, căci că înșine i-am dat pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru pan Simon logofătul să scrie și pecetea noastră s'o lege la această carte a noastră. Oancea a scris în Suceava la anul 6951 luna lui Iunie în 8 zile.

După o copie de la arhivele statului București plic. I n. 2 al copiilor. Cf. Surete ms. XLVI. 222),

---

37. *6953 Febr. 18 (1445)*, Ștefan Vodă întărește lui Lazăr și fratelui său Stanciul 3 sate: Vornicenii, Antileștii și Pârteștii supt dumbravă.

Uric scris pe sârbie de la Ștefan Voevod, în care scrie că:

Face știre tuturor celor ce vor vedea sau cetindu-le îl vor auzi precum au venit înaintea mării sale adevărații și credincioșii boiari ai mării sale boiariul *Lazor și cu fratele lui Stanciul* și de a lor bună voe au dat mănăstrii mării sale Homorului cu hramul Sfintei Adormiri a maicii Domnului *trei* sate, un sat supt dumbravă ca și altele anume *Vorniceani*, alt sat *Antileștii* și al treile sat *Parteștii*.

„Cată înapoi întru aceastași condică și scrisorile Părteștilor la list. 36, la No. 6. Acolo stă scris tot uricul acesta, fiind tustreale satele scrise într'un uric.

Obs. Din nefericire în condica Humorului (Acad. Rom.

mss. III), sunt tăiate filele 1-42, ca şi mai multe alte file, aşa că nu putem da cuprinsul pe larg al uricului (cf. Surete ms. XLV.1083).

Note: *Antileştii* vin pe teritoriul satului Ciumuleşti, la Suceava şi la 1474 April 5 e întărit de Ştefan Vodă lui Ion Bulbosea şi fratelui său Mihul din Fărăoani (I. Bogdan D. Stef. II.247).

In uricul lui Ştefan Vodă din 6983 April 25 (1475) se arată toate moşiile ce aparţineau Humorului; Antileştii ieşise din stăpânire mănăstirii; pe când celelalte două le cuprinde: Дворничанїи под высокую дубровою; . и на верхъ Солоуница село нанамѣ пыртеницїи. (I. Bogdan D. Stef. I 203).

---

38. *6955. Ghenar 14 (1647). Suceava.* Stefan Voevod întăreşte lui Şandru spatar stăpânire pe satele Coloşeuţi, Râscinţii, Dobovoala, Neporotova, Vişneuţii şi Ojogul la Nistru pentru slujbele sale făcute ţării.

Мастїю бжїею мы Стефан воевода. господаръ земли молдавской. знаменито чиним всѣм нашим листом въсѣм кто нанем оузрит или его оуслышит чтѹчи. оже тот истинный слоуга и вѣрнїи боіарин пан Шандро спатаръ слѹжил нам право и вѣрно. тѣмъ мы видѣвше его правою и вѣрною слѹжбою до нас. жаловали есми его особною нашею мастїю и дали есми оу нашей земли оу молдавской. села на днистри на-имѣ колешевци и рышчинци и дѹбовала. и непоротова и вишневци. и ѡжогов и на оустїе кобылчина, где ест млин. тое оусе вышеписанное да ест емѹ ѡт нас оурикъ и съ въсѣмъ доходом. емѹ и дѣтем его и братиам его и оунѹчатом его и праоунѹчатом его и праирѹрѣтом его. и въсемѹ родѹ его непорѹшено николиже навѣкы. а хотар тѣмъ селомъ съ въсѣми старыми хотари кѹда из вѣка ѡжывали. а тая вышеписан-ная села тѣгалсѧ пан шендрика перед нами и перед нашими боіаре ис паном негрилом и съ паном вата... и съ паном сръвоулом, оу Сочавѣ и добыл пан шендрика... правилсѧ и не имают оуспоминати тоти прѣдреченны паноке от тоти вышеписании села на пана шендрика николи на вѣки. заноже зыскал шендрика съ въсего права. а на то ест вѣра нашего гсдмн. вышеписанного Стефана воеводы и вѣра наших боѧр. вѣра пана Наголя. вѣра пана Петра Хѹдича. в. п. дѹмы браевича. дворника в. п. юргича и брата его пана вании логофета. в. п... (кости) вистиарника. в. п. кости андроника. в. п. ваны Жѹлича.

в. п... (братѹла) в. п. станчѹла понича. в. п. днениша спатарѣ. в. п. баскана столника. в. п. (кѹнгѣ) комиса. и вѣра въсѣх наших болѣръ молдавских. великих и малих. а по нашем животѣ. кто боудет господарь или ѡт дѣтеи наших или ѿт братеи наших или ѿт нашего племене. боуд кто кого къ изберет быти, тот пробы емѹ непорѹшилъ нашего даанiа... (sters) а на болшее потвръжденїе томѹ оусемѹ келѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ михаилѹ логофетѹ писати и привѣсити нашѹ печат. ксемѹ нашемѹ листоу. пис Тадор проданов оу Сочавѣ вълѣто ... мсца ген. дї.

Cu mila lui Dumnezeu noi Ştefan Voevod, domn ţării Moldaviei ; ştire facem cu această a noastră carte tuturor care pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-se. Adică această adevărată slugă a noastră credinciosul boiarin pan *Sandro spatarul* slujit-a noao cu dreptate şi cu credinţă. Drept aceaia noi vâzând a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă spre noi, miluitu-ne-am înşine lui cu osăbita noastră milă, şi i-am datu-i-a în al nostru pământ al Moldavii satele la Dnistru, anume *Coleşeuţii* şi *Răcinţii* şi *Dubovaia* (Stejerişul) şi *Neporotova* şi *Vişneuţii* (Susenii) şi *Ojogul şi la gura Cobâlcinei, unde ii iaste moara.* Aceste toate de mai sus scrise să-i fie lui de la noi uric şi cu toate veniturile, lui şi copiilor lui şi fraţilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui neruşăit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celor sate (să-i fie) cu toate vechile hotare, pe unde din veac au îmblat. Iar pentru celea sate de mai sus scrise s'a fost pârât pan Şendrică înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari, cu pan Negrilă şi cu pan Bat... şi cu pan Sârbul în Suceava şi i-a fost rămas pan Şendrică, care s'a îndireptat ; şi să nu aibă a mai pomeni acei de mai sus zisi boiari despre acele de mai sus zise sate pe pan Şendrică nici odănăoară în veaci, căci că i-a fost rămas Şendrică cu toată leagea. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă a lui Ştefan Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Neagoia, credinţa dumisale Petru Hudici, credinţa du-

misale Duma Braevici dvornic, credinţa dumisale Jurghici şi a fratelui său pan Vană logofătul, credinţa dumisale Coste visternicul, credinţa dumisale Coste Andronic, credinţa dumisale Vană Julici...; credinţa dumisale Stanciul Ponici, credinţa dumisale Dieniş spatar, credinţa dumisale Vascan stolnic, credinţa dumisale Bunghea comis, şi credinţa tuturor a lor noştri boiari ai Moldoviei a mari şi a mici.

Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn ţării noastre sau din copiii noştri, sau din fraţii noştri, sau din a noastră pleame, fie pe ori care Dumnezeu îl va aleage să fie, acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai mai vârtos să i-o întărească şi să i-o împutere ască, căci că noi i-am dat'o pentru a lui dreaptă şi cu credinţă slujbă, ce ne-a slujit. Iar spre mai mare puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am înşine credinciosului nostru pan Mihăil logofătul să scrie şi să acăţe a noastră pecete de această a noastră carte.

A scris Toader Prodanovici în Suceava la anul 6955 luna Ghenar 14.

Acad. Rom. colecţia ms. I. Bogdan „Din documente inal-. tate de Ştefan cel Mare" sub anno.

---

39. *6956 Iulie 5 (1448) Suceava.* Petru Vodă întăreşte lui Roşţa şi lui Cojan fraţi mai multe sate şi selişte pe Tutova pe Ialan şi la Prut în pustiu.

† Мастію божію мы. петрѫ воевода гсподрѫ земли молдавской. чиним знаменито всѣм листом нашим вьсѣмъ кто нан оузрит | или его ѹслышит чтучи. оже тотъ истинныи слѹзи наши вѣрніи. панъ Рошца и братѹ его кожѣ. слѹжили нам право | и вѣрно. тѫм мы видѣвше их правою и вѣрнѹю слѹжбѹю до нас. жаловали есми шсобною нашею мастїею. и да | ли есми им оу нашеи земли села налмѣ кълнмъвещи под дѹброзою. где ест Рошчин домъ. и на тѹтовѣ Бровщѣни. | где ест домъ кожин. и селищѣ налмѣ становo. и пониж микѹла где был кълимаи. и кълимъневщи. где был Іонъ кълн | мъмънескѹл. и кожещи где был Иван. и ѹ връх лѹминатеи. ѹ кръницы силищи ивѹла. ти и мъчюкъ. и пониже | нимъ и съ братанич его. . микининова пасика. и на сѣкои пониже пасики

єдно мѣсто ѡт пѹстинии | на прѹт повыше ѳа... єдно мѣсто ѡт пѹстинии. и на ѧланѣ микини | пеірп. дѣтемъ микшинова. тоє вѣсє вишеписанно. да єст им (и ѡт нас ѹрикъ и) съ вѣсеа z доходомъ. дѣтемъ (их. и братіам их. и оунучатом. и прабнучатом их. и праірѹрѣтом их. и вѣсемѹ родѹ их кто бѹдетъ. наиближніи непорѹшено николиже на вѣкы. а хотаръ тѧм селам и селиірем да єст постаромѹ хотарѹ кѹда из вѣка ѡживали а тѧм пѹстинии колко ѹзмогѹт животи доситъ. а на то єст вѣра гсидвми вишеписаннаго Пе | тра воєводы. и вѣра боіар наших вѣра пана. нѣгои логоѳети. и вѣра пана петра Гѹдича. вѣра пана дѹми бра | евича дворника. вѣра пана братѹла. вѣра пана станчюла. вѣра пана кости орыша. вѣра пана вани хѹ | дича. вѣра пана дѹми дѹлчич и брата его пана ивана мынзѹла | вѣра пана давида столника. вѣра пана ваігѣ портарю. вѣра пана. тадора чорного. вѣра пана тадора васко | вича. столника. вѣра пана Никомана. вѣра пана Тадора Мончєскѹла. вѣра пана хрнгѣ спатарѣ. вѣра пана | сръбѹла постелника. вѣр пана данчюла вистерника. вѣра пана Радѹла писка. вѣра пана петра чашни | ка. вѣра пана драготъ. и вѣра вѣсѣхъ боіаръ наших великих и малих. а по нашим животѣ кто | [бѹдет господаръ нашеи земли ѡт дѣтеи наших. или ѡт нашего родѹ. или] бѹд кто | кого бъ изберет господа | рем оу нашеи земли тот ıпо [бы их непорѹшил наш] даніа але ıповы | им потвердил (и ѹкрѣпил) занѹже дали есмы им за их правѹ и за вѣрнѹ (слѹжбѹ). а на болшеє поѹтверждєніє | и за ѹтвєрждєніє (томѹ въ) семѹ вышеписанномѹ. велѣли есми наш (емѹ в) ѣрномѹ панѹ Нам логоѳет | писати и пр(ивѣсити) | и нашѹ печат. ксемѹ нашемѹ листѹ. писал Ис | пашевъ сиъ оу ѡчавѣ влѣто ҂зчиз мсца. юліа е днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, Domn ţării Moldaviei ; facem ştire cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor citi sau o vor auzi-o cetindu-li-se ; adică această adevărată slugă a noastră, credinciosul pan *Roşţa şi fratele său Cojea* slujit-au noao cu dreptate şi cu credinţă. Deci noi văzând a lor cu dreptate şi cu credinţă slujbă spre noi, miluitu-i-am înşine cu osebită a noastră milă şi le am dat înşine

lor în al nostru pământ satul anume *Călimăneștii supt dumbravă, unde iaste casa Roștei*, și la Tutova *Broșteani, unde iaste casa Cojei*, și seliștea anume *a lui Stan* și mai în jos *Micul, unde a fost Căliman, și Călimănești, unde a fost Ioan Călimanul și Bojeștii, unde a fost Ivan*, și în *vârful Luminatei* la fântână, seliștea Ivului cum și a lui Măciucă, și mai în jos de ele și de a lui Bratanici (Fratei).. prisaca lui Micșin, și pe Saca mai în jos de prisacă, un loc în pustiu la Prut în sus de *Fântâneale*, un loc în pustiu, și la Ialan *Micșneștii*, a copiilor lui Micșin. Aceaste toate mai sus scrise să le fie lor și de la noi uric cu toate veniturile lor, copiilor lor și fraților săi, și nepoților, și strănepoților lor și împrăștiiaților lor și la tot neamul lor, cine va fi mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celor sate și seliște să le fie pe vechiul hotar, pe unde din veac am îmblat, iar celor pustii să le fie pre cât se va putea să trăiască îndeajuns. Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrise Petru Voevod, și credința boiarilor noștri, credința dumisale Neagoe logofătul, și credința dumisale Petre Hudici, credința dumisale Duma Braevici dvornic, credința dumisale Bratul, credința dumisale Stanciul, credința dumisale Coste Orăș, credința dumisale Vană Hudici; credința dumisale Duma Dulcici și a fratelui său pan Ivan Mânzul, credința dumisale David stolnic, credința dumisale Vană portariul, credința dumisale Tador Cernea, credința dumisale Tador Vascovici stolnic, credința dumisale Nicoman, credința dumisale Tador Moicescul, credința dumisale Hriste spatarul, credința dumisale Sârbul postelnicul, credința dumisale Danciul visternic, credința dumisale Radul Piscul, credința dumisale Petre ceașnic, credința dumisale Dragotă și credința tuturor boiarilor noștri a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam sau ori pe care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn în al nostru pământ, acela să nu le strice a noastră daanie, ci să le-o întărească și să le împuteriască, căci că în-

şine le-am dat pentru a lor dreaptă şi credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios Ilie logofăt să scrie şi să atârne a noastră peceate către această a noastră carte. A scris fiul Ispaşii In Suceava la anul 6956 luna Iuli, 5 zile.

Pergament pecete atârnată cu şnur: † печать iw петра воеводы господарѣ земли мωлдавскои. Cap de bou, Acad. Rom. pecete 269; donat de Gh. Gh. Pavlov. (cf. Surete ms. XXX. 692).

---

40. *6961 (1453) Februar 8. Suceava.* Alecsandru Vvdul Moldovii întăreşte lui Oană postelnicul satul Stroeştii, pe Moldpva, în gura Şomuzului, dat lui de mătuşa sa Maruşca Stroloae.

† млстїю бжїею мы александрѫ воевода гспдр земли молдавскои чиним знаменито ис сѣм листом нашим кто или оузрит или его оуслышит чтучи. ѡже прїиде прѣд нами и прѣд нашими бо | іары строѧзова марушка ѡ своею доброю воли и дал непоту своеи пани ѡани | постелникꙋ село свое строещи на оустїе шимузѧ на молдавѣ ѡба куты | ино мы видѣвше их доброе произволенїе также и мы есми дали тое прѧдреченноѣ село строещи ѡба куты и съ млином да ест пану ѡани оурик и съ вьсѧм доходом | ему и дѣтем его и братїамъ его и ѡнучатомъ и въсему роду его ненорꙋ | шенно николиж на вѣкы. а також аре кто бы хотил тѣгати за тое село ѡт иних | еи братїи или непоти или куд кто ѡт еи роду ѡцоу еи или ѡт роду ма | тери еи (sic) куд кто... тѣгати на ѡана за тое село то(т) да заплати(т) завѣзкꙋ | ꙁ҃ рꙋбли литого сребра. а при то(м) бы(л)мартори ца(н) думѣ браеви(ч) дворни(к) и пан | маноило и пан станчул. пан косте пръкалак и брат его пан петръ. пан кинчан, пан вана жулич и пан козмѣ шандрович. пан китолтъ пан. костин данович. пан алвъ спатарула. пан думѣ вистїарник пан петру постел. пан щиборъ пан иван столник пан журжѣ комис и иных оусих наших боiаръ и великых | и малых. а на болшею крѣпостъ велѣли есми нашему вѣрному пану ми | халу логофету писати и нашу печат привѣсити ксему листу нашему. пис добрул оу сѡчвѣ влѣтѡ ҂ѕцꙁ҃а феб н.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn țării Moldaviei; facem știre cu această carte a noastră (tutur.r) cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-se; adică au venit înaintea noastră *Marușca Stroioaea* de a sa bună voe și a dat nepotului său, lui pan Oană postelnicul, satul său *Stroeștii* la gura Șomuzului, pe Moldova, îmbe cuturile. Deci noi văzând a lor bună învoială, și noi înșine așijderele am dat pe cel de mai sus zis sat Stroeștii, îmbe cuturile și cu moară, să-i fie lui pan Oană uric cu toate veniturile, lui și copiilor lui și fraților lui și nepoților și la tot neamul lui n.rușeit nici odănăoară în-veaci. Și iarăși ori carele ar vrea să părască pentru acest sat din alți frați ai ei sau nepoți sau ori care altul din neamul său sau din neamul părintelui ei sau din neamul îmei sale sau ori care alalt ar pârî pre Oană pentru acel sat, *acela să plătească zavească 60 de ruble* curat argint. Iar la aceasta fost-au marturi pan Duma Braevici dvornicul, i pan Manoilă, pan Stanciul, i pan Coste parcalab și fr?tele său pan Petru, pan Baiceanu, pan Vană Julici, i pan Cozma Șandrovici, pan Vitolt, pan Coste Danovici, pan Albul spătariul pan Duma visternic, pan Petru postelnic, pan Știbor, pan Ivan stolnic, pan Jurj comis și altor toți ai noștri boiari și mari și mici. Iar spre mai mare tărie poruncit-am înșine credinciosului nostru, dumisale Mihail logofătul, să scrie și a noastră peceate să o acățe la această carte a noastră. Scris-a Dobrul în Suceava la anul 6961 Febr. 8.

Obs. Originalul pergament, Arhiva Muzeului Municipal Iași plicIV.1 din donațiunea Drosul. Sunt și 2 surete: *unul* „sau tălmăcit de Evloghie dascal leat 1768 Iunie 19. Și el traduce: ѡба кꙋтꙑ: cu amândoao cuturele; iar да заплатит заꙗвскꙋ ѯ рꙋблн. să dea *gloabă* 60 ruble; *altul*: „de pe sârbie pre limba Moldovenească am tălmăcit la anul 1815 Iunie în 13 în Iași. Clucier Pavăl Debrici". El are 2 note mărginale: строѧ сора Марꙋшка „Marusca fata Stroescului (dar nu arată ritos că-i fată ori giupăneasă a Stroescul i; та да заплатит заꙗвскꙋ ѯ рꙋблн. să plătească zavescă 60 ruble (și mai zice oareșice, dar nu să înțelege că-s ștearse rândurile. Zavească hotărât darea sau grecește τενίδια, τεθαγμένη. Cf. Surete ms. XLII.1).

Obs. In greacă ται ἱσιον, însamnă petit ruban, bandelette, petite corde.

строжсока, este cetit rău строж Sora: cum rectifică d. M. Costăchescu „*Marusca Stroioae. Ion Neculce IV.177)*.

---

41. *6962 Oct. 3 (1453)*. Petru Vodă scuteşte de orice vamă 2 cară cu peşte a măn. Homorului.

млстїю бжїєю мн петръ воєвода. господаръ земли молдавскои. чиним знаменито ис сим листом въсѣм кто нан ѹзрит или его ѹслишит чтѹчи. ѡже благоизволи гспдствоми своим. благым и чистим и свѣтлим срдцемъ и дали есми сесъ лист монастиревн нашемѹ где ест храм прѣсвѣтѣи богородици (бци). ѿт хомора. за наше здравїе и за дѹше свѣтопочивших наших родителии. на то варе коли имет послати монастиръ тъи два возн по рнбн. на дѹнавъ. или на езера. или на блатех. или на днистри. или бѹд куда пошлют. а тотїе возн да не имают дати мыти нигде оу нашеи земли. на бродах и на прѣвозох и где имѹт класти рибѹ ѹ тих возох. или бѹдет продана мыта или непродана. а мито да не дадѹт нигде .ѹ нашеи земли. али да идѹт доброволно без въсѣкои забави. и тамо идѹчи и ѡпат за се. протож ни един митник. ис нашеи земли да се не смѣт покѹсити ѹзети мыто ис тих вишеписаных два возн. а котри митник или урядник наши покѹсити ѹзети мито и порѹшити наше данїе и писанїе. тот да сам ѹзрит ѿт нас великѹю казнъ и ѡргїю. гспдствамн. а на то ест вѣра гспдствамн вишеписанаго Петра воєводі и вѣра въсѣх бояръ наших. и великих и малих. и пис Геѡргїе Сръбин и Певец оу Сочави. в лто ҂ѕцѯв. ѻк. г.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, gospodar ţării Moldaviei, facem ştire cu această carte tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-se; adică binevoit-am Domnia mea cu bună şi curată şi luminată inimă, dat-am înşine cu această carte mănăstirei noastre, unde iaste hramul Prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu, *de la Homor*, pentru a noastră sănătate, şi pentru sufletul sfânt răposaţilor părinţilor noştri; spre aceaia ca ori unde va avea de trimes mănăstirea aceia doao cară pentru peşte, la Dunăre sau la ozere, sau la bălţi, sau la Dnistru, sau ori unde aiurele

va trimeate, iar aceale cară să nu aibă a plătire vamă nicăiurile în țara noastră, la vaduri și la transporturi și unde au a încărca peaștele în aceale cară, sau vămile fiind vândute, sau nevândute, iar vamă să nu dea nicăiurilea în țara noastră, ci să meargă în bună pace fără nici o zăbavă, atât la dus cât și la întors înapoi. De aceaia nici un vameș din țara noastră să nu cuteaze a îndrăzni să ia vamă de la aceale de mai sus scrise doao cară; iar carele vameș sau ureadnic de ai noștri ar îndrăzni să ia vamă și să strice a noastră danie, și scrisoare, acela să ia de la noi, mare caznă și urgia domniei meale. Iar la aceasta este credința domniei meale mai sus scrise Petru Voevod, și credința tuturor boiarilor noștri a mari și mici. A scris Gheorghe Sârbul și cântăreț, în Suceava la anul 6962 Oct. 3.

Face parte din condica Humorului (Acad. Rom. ms. 11! fila 83;) doc. No, 167 : (cf. V. Pârvan, Alexandrel Vodă pg. 124), Colecția răposat I. Bogdan. Documente slavo-române înainte de Ștefan Vodă (1400-1457).

---

42. *6963 Febr. 8 Iași (1455).* Alexandru Vodă întărește măn. Neamțului pământnl de la Topolița, hotărât de Coste Ţollci; se va pune zavescă 100 ruble de argint.

Млстїю бжїєю мы Ѧлеѯандръ воевода. гспдръ земли молдавскои. чиним знаменито сим нашим листом въсѣм кто нан оузрит нли его оуслышит. чтѹчи ѡже благопроизволи гспдствами нашим благым произволенїем и чистимъ и свѣтлым срдцем. и ѡт въсеѫ нашеѫ доброволеѫ и ѡт ба помощїа ıако да... оутвръдим наш ...монастири ѡт немца. и дали есми монастѣри нашемѹ ѡт нѣмца идеже храм светомѹ възнесенїю аиѹ землю що ест подли немца на тополицѣ. що коли хотили митничи ѡт нѣмца продавати того земли тецкови где хотарил косте цоинч съ межїганин. тое въсе вышеписанное да ест тот землю монастырю нашемѹ ѡт нѣмца оурикъ и съ въсѣм доходом. непорѹшенно николиже на вѣкы. а хотаръ да ест ѡт оусих сторон кѹда хотарили косте цолич (sic) а на то ест вѣра нашего гспдства. вышеписанного Ѧлеѯандра воеводы. и вѣра боıаръ наших. вѣра пана станчѹла. вѣра пана вани

жѹлича. вѣра пана данчѹла пркалаба. вѣра пана козми шандровича. вѣра пана федора дворника. вѣра пана Ꙗлба спатарѣ вѣра пана петрика постелника. и вѣра всѣх бояр наших великых и малых. а пакли имет мистичи ѿт немца тѣгати или оуспомѣнѹти за тот хотар бѹд кто ѿт трговского чловѣка. тот да заплатит завѣцкѹ сто рѹбли сребра. а на болшею крѣпост велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ Шандро логофетѹ привѣсити нашѹ печат ксемѹ листѹ нашемѹ. пис добрѹл оу Iасѡх. влѣтѡ ҂ꙅцѯг. мсца. фев. н.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, Domn țării Moldavii, facem știre cu aceattă a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta sau auzind'o vor ceti-o; adică bine-voit-am domniia mea cu a noastră bună vreare și curată și luminată inimă și din toată a noasfră bună vreare și de la Dumnezeu ajutor ca să (dăm și) să întărim a noastră (danie sfintei) mănăstiri de la Neamț, și am dat înșine mănăstirii noastre de la Neamț, unde iaste hramul sfintei Inălțări pământul nostru, carele iaste lângă Neamț la Topolițea, iar când ar vrea vameșii de la Neamț să vîndă acel pământ al Tețcului, unde a hotărât Costea Țopică cu megiiașii; acel tot de mai sus scris să fie acel pământ mănăstirii noastre de la Neamț uric și cu toate veniturile nerușeit nici-odinioară în veaci. Iar hotarul să fie dinspre toate părțile pe unde a hotărât Coste Țolici (sic). Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă Alexandru Voevod și credința boiarilor noștri, credința dumisale Duma Braevici, credința dumisale Manoil de la Hotin, credința dumisale Stanciul, credința dumisale Petru parcalabul, credința dumisale Vană Julici, credința dumisale Danciul pârcalab, credința dumisale Cozma Sandrovici, credința dumisale Fedor vornic, credința dumisale Albul spătar, credința dumisale Petrică postelnicul, și credința tuturor boiarilor noștri a mari și a mici. Iar dacă unii din vameși de la Neamț vor pârâ sau vor schimba într'acel hotar, ori care ar fi dintre oamenii târgoveți, *acela să aibă a plătire zavescă 100 rub e de argint.* Iar spre mai mare tărie am poruncit

credinciosului nostru boer Şandru logofăt să acăţe a noastră peceate la această carte a noastră. A scris Dobrul în Iaşi la anul 6963 luna Februarie 8.

Acad. Rom. colecţia Ion Bogdan.

---

43. *6963 Aug. 15 (1455) Suceava.* Petru Vodă întăreşte lui Petru comis mai multe sate la Ţuţora cumpărate de la unii şi alţii.

Мастію бжїею мы Петръ воевода гспдръ земли молдавскои. чиним знаменито исѣм листом нашим въсѧм кто нан ѹзрит. или его ѹслышит чтѹчи, ѡж тот истинныи наш вѣрны боꙗрин пан Петрѹ комис слѹжил нам право и вѣрно. тѣм мы видѣвши его правѹю и вѣрнѹю слѹжбоу҇ю до нас жаловали есми его ѡсобною нашею мастію дали и потвердили есми. емѵ оу҇ нашеи земли оу҇ молдавскои. село на тѵтовѣ. наимѣ гръдещи. где ест д҄ом его и пониж фъѵроанѣ и стъниженри и нъламьжещи под четъцѣ що кѵпил ѡт михѵла логофета за н злат. и глодѣни що кѵпил ѡт михѵла тѵдори. за не златых и борчещи що кѵпил ѡт снове негрилови за ѯ златых и на верх Стѹденца драгсини. и падина его ѡт жицѣ. ѣое выше писанное да ест емѹ ѡт нас оурик съ въсѧмь доходомъ. емѵ. и дѣтемь его. и братіамь ег. и ѹноучатомь его. и прѧѹнѹчатом его. и прѧщѹрѧтомъ его. и въсемѵ родѵ его кто бѵдет наиближнїи непорѵшенно николиж на вѣки. а хотарь тѧм селам да ест постарими хотари кѵда из вѣка ѡживали а на то ест вѣра гспдствами вышеписаннаго Петра воеводы. и вѣра митрополита нашего кѵр Феѡктиста. и вѣра архимандрита нашего кѵр еѵстатїѧ. и вѣра наших боꙗръ. вѣра пана братѵла. вѣра пана маноила. вѣра пана хотко дворника. вѣра пана михаила логофета. вѣра пана Станчюла. вѣра пана Петра пръкалаба. вѣра пана ѡани пынтеча. вѣра пана Ивана калчана вѣра пана козми шандровича вѣра пана данчюла. вѣра пана дѹми пръкалава. вѣра пана драгослава. вѣра пана сина. вѣра пана дѹми микача. вѣра пана Радѵла спатарѧ. вѣра пана микѵла постелника. вѣра пана Іѡна вистїѧрника. вѣра пана драгошѧ чашника. вѣра пана михѹла столника. и вѣра въсѧх боꙗр наших молдавскых великых и малых. а по нашем животѧ кто бѹдет гспдръ нашеи земли. ѡт дѣтеи наших или ѡт нашего племене. бѵдкто кого бъ изберет быти. тот щобы

непорушил нашего даанїа. али щобы им утвердилѣ и укрѣпилѣ зануже есми дали ему за его правою и за вѣрною служву. а на болшее потверждение тому въсему вышеписанному велѣли есми нашему вѣрному. пану Петру логоѳету писати и привѣсити нашу печат ксему листу нашему. пис Булпашь у Ѳочавѣ влѣто ҂зцзг. мсца. авг. еї на днъ успенїе свтѣи бцн.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţării Moldaviei, facem ştire cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau auzind-o o vor ceti. adică acest adevărat şi credincios al nostru boiarin, pan *Petru comis* a slujit noao cu dreptate şi cu credinţă; Drept aceaia noi văzând a lui cu dreaptă şi cu credinţă slujbă spre noi miluitu-l'am cu a noastră osebită milă am dat şi am întărit lui în al nostru pământ al Moldovei satul pe Tutova anume *Grădeştii*, unde iaste casa lui, şi mai jos Făuroanea, şi Stănijeştii, şi Nălmăjeştii supt Cetate, pe care le-a fost cumpărat de la Mihul logofăt, drept 60 zloţi şi Glodenii ce l'au cumpărat de la Mihul Tudor drept 53 zloţi; şi Borceştii, ce l'au fost cumpărat de la fii lui Negrilă drept 60 zloţi, şi la vârful Studeniţei Dragsinii şi *padina* (valea) de la hambare; toate acestea de mai sus scrise să-i fie lui uric cu toate veniturile, lui şi copiilor lui, şi fraţilor lui; şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui ce-i va fi mai de aproape neruşeit nici odată în veaci. Iar hotarul celor sate să fie pe vechile hotare, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Petru Voevod, şi credinţa mitropolitului nostru chir Teoctist, şi credinţa arhimandritului nostru chir Eustaţie, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Bratul, credinţa dumisale Manoil, credinţa dumisale Hotco dvornic, credinţa dumisale Mihail logofăt, credinţa dumisale Stanciul, credinţa dumisale Petre parcalab, credinţa dumisale Oană Pântece, credinţa dumisale Ioan Bălcean, credinţa dumisale Cozma Şandrovici, credinţa dumisale Danciul, credinţa dumisale Dima parcalab, credinţa dumisale Dragoslav, credinţa dumi-

sale Sin, credinţa dumisale Duma Micaci, credinţa dumisale Radul spătar, credinţa dumisale Micul postelnic, credinţa dumisale Ion Visternic, credinţa dumisale Dragoş paharnic, credinţa dumisale Mihul stolnic, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din al nostru neam, pe ori care altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn, acela să nu strice a noastră daanie, ci să i-o întărească şi împuterească, căci că înşine i-am dat'o pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios, dumnealui Petru logofăt să scrie şi să acăţe a noastră peceate la această carte a noastră. A scris Vulpaş în Suceava la anul 6963 luna Aug. 15, în ziua Adormirii sfintei Născătoare de Dumnezeu.

Acad. Rom. ms. colecţia lui Ion Bogdan.

---

44. *6964 Martie* 1 *(1456) Neamţ.* Petru V-dă întăreşte mân. Neamţului lazerul Zagorna pe Nistru, cu gârlele lui, şi desetina priseciilor de pe Nistru.

мАстїєю бжїєю мы петръ воевод. господаръ земли молдавскои. чиниımъ зна | то сѣмꙋ листом. нашим въсѣмь кто нанъ оуꙁрит илї его чточчи оуслышить комꙋ | боудет. того потреби зна. дали есми. и потвръдилї. данїа родителѣ нашего | стго. почившаго. алеѯан(дра) воеводи. | щобы нї смѣти ꙋмышати. ѡт наши рѣдни | ци. и ѿт наши болѣръ. никто. ꙋ езера загорнѣи. занꙋже ест дано ѡт наших | пердиков монастырю ѿт Нѣмца. також есми дали и потврьдил. съ ꙋсим | доходом. а҆ хотаръ ей доли Нистром ѿт кишна. долѵ до ѵстие загорнѣи | и съ въсѣми гръламй. колико ꙋпадаеть ꙋ загорнѣ. и гръли воеводины. и | съ пасикою. иванкова и пасика. загорнѣи. и три бродова над нистрѣ. | хаборонѣ корабька. и на ꙋсти загорнѣи и въсѧ плѵты колико чин | нѣт ꙋ тот хотарꙋ е ꙋ их доброви. щобы не ходилъ никто. безь изволи | ни ꙋ блатох. ни ѵчит да сѧ не смѣеть ѵмишати никто а҆ також. оу той хотар | десѧтинѵ ѡт пчоли бꙋдчии бѵдѡть

да имает. берет десѧтини у монастирскому | рѣдци. и также. мыта. що будуть брати рибу у хотар загорнѣи. а та есть вѣра | гспдвами. и вѣра всѣхь боѧрь нашь великы и малїхь, пис оу немци вл'ѣт ҂ѕцѯд. март а.

Cu mila lui Dumnezeu Noi *Petru* Voevod, domn ţării Moldaviei; facem înştiinţare cu această carte tuturor căror spre dânsa vor căta, sau cetindu-să o vor auzi, cui va fi având trebuinţă ca să o ştie pre ea. Cum că am dat şi am întărit dania *a născătoriului nostru* celui ce întru sfinţenie s'au odihnit, Alexandru Voevod, ca să nu îndrăznească a să amestecare din dregătorii noştri — рѣдници — şi dintru ai noştri boiari, nimene la *iazerul Zagornei*, pentru că iaste dat de strămoşii noştri mănăstirii de la Neamţ. Aşijdere şi noi l'am dat şi l'am întărit cu tot venitul. Iar hotarul lui în jos de Nistru din Chiţcani (Chişna) în jos până la gura Zagornii şi cu toate gârlele, câte cad în Zagorna, gârla Voevodina şi cu prisaca Ivancova, şi prisaca Zagornii şi trei vaduri la Nistru: Havoronea, şi Corabsca şi la gura Zagornii; şi toate plutele câte se vor face întru acel hotar şi întru a lor dumbravă, şi nimene să nu umble fără de voia lor şi nici la bălţi să nu îndrăznească a să amestecare nimeni. Aşijderea câte priseci vor fi în hotarul acela de la acelea să ia desetina mănăstirea după rânduială. Aşijderea şi vama de la cei ce vor lua peşte în hotarul Zagornei; care spre aceasta iaste credinţa domniej mele si credînţa a tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici.

Sau scris în Neamţ la anul 6964. Martie 1.

După Condica lui Andronic „Istoria mănăstirei noului Neamţ pg. 25. Acad. Rom. ms. 4606 fila 18. (cf. Surete ms. XXV. III. 59).

---

45. *6968· April 13 1460), Suceava.* Stefan Voevod întăreşte lui Jurj Galbenul stăpânirea pe jumătate de Cheţeleşti la Siret cumpărată cu 75 zloţi de la Roman. Iar jumătate să o ţie Roman Temeşescul; acesta cumpărase cu 75 zloţi tot satul de la Frăne Dragoş.

† милостїю бжїею мы Стефан воевода. господарь земли молдавскои знаменито чиним иссѧм листом нашим всѧм кто узрит или его услишит чтучи. коли того | кому потреби зна будет. оже прїиде прѣд нами. и прѣд оусимы нашими

боꙗре великими и малими. слуга наш Фрѫне Драгоше | по его доброи воли. и никым непонужен и продал свое село правѹю его отнину. що он добил от оусего права и закона. от Анѫдренка и от | брата его Луки. Илӓша пахарника. синовѫ. наимѣ селѹ кецелещи на сѫретѣ. слузѣ нашему. Роману темешескоулѹ. за ѻ злати татарскых. а утомже пак оустал Роман темешескул. також по его доброи воли и продал половина села от кецелещѣ | от своего урика. слузѣ нашему пану журжѣ галбенѹ за лѐ злати татарскых. ино мы видѣвши их доброи волю и тѫкмеж | . а ми також есми дал и потврѫдил и от нас тое предреченѫное половина села от кецелещы. слузѣ нашему пану журжу гал | бену да ест ему оурик. сѫ оусими пол доходом. такожде и детем его и братиꙗм его. и оунеоучатом. его. и прауннучатомѫ его ї пра | щоурѣтом его и оусему роду его. кто сꙗ ему боудет наиближны непорушенно николиже на вѣкы вѣчныꙗ. а хотарь ею да ест от усих | сторон пол хотарѣ. а половина села. от кецелещыи и пол хотарѣ и от усего приходу половина да держати Романѫ (scris deasupra rândului). А на то ест великаꙗ мартур | рыꙗ нашего гспдва. вышеписаннаго Стефана воеводы. и оусих боꙗр нашых. пан Манаила. пан станѫчоул. пан влаикул пан Гоꙗнѫ | дворник. пан ходко щиборѫ. пан Тома Кинде.. пан микиран. пан петрѫ понич. пан албѫ спатарѣ. пан лазꙗ. | пан худко крецевич. пан Исаиꙗ Немецскы и пан Стецко дѫмѫнкушевич. пан Петрик. пан козмица. пан бухте. пан фети | ѡн. пан Сакиш спатар. пан юга вистерник. пан краснаш постѣлник. пан тадор чашник. пан збиарѣ столник. пан Іѡн комис. | и иныи наши уси боꙗре велици и мали. и уси межнаꙗшеве их. що при | тои были. а на болшию крѣпостѫ тому оусему ви | шеписанному велѣли есми пану добрулу логофету писати. и печат нашу прівесити. ксему листу наше | му. пис тома оу Соучавѣ влѣт ҂ѕцѯѳ ап. гі у. ден вѫскресеніꙗ христова.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ştefan Voevod, Domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se, cui va fi de trebuinţă să ştie; cum a venit înainte noastră şi înaintea tuturor a lor noştri boiari a mari şi a mici sluga noastră *Frăne Dragoş*

de a lui bună voe şi de nimeni silit şi a vândut al său sat, direapta lui ocină, *pe care a câştigat-o după tot dreptul şi legea*, de la Andreica şi de la fratele său Luca—*fiii lui Iliaş paharnic*, anume satul *Cheţeleştii* pe Siret, slugii noastre lui Roman Temeşescul drept 70 zloţi tătărăşti. Şi întru aceasta iarăşi s'a sculatu-s'a Roman Temeşescul iarăşi de a lui bună voe şi a vândut jumătate sat din Cheţeleşti din al său uric slugii noastre *panului Jurj Galbenu* drept 35 zloţi tătărăşti. Deci noi văzând a lor de bună voe şi tocmală, iar noi iarăşi înşine datu-i-am şi i-am întărit şi de la noi cea de mai sus zisă jumătate sat din Cheţeleşti, slugii noastre panului Jurj Galbenu, să-i fii lui uric cu toate pe jumătate veniturile, anume copiilor lui şi fraţilor săi, şi nepoţilor săi şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i-ar fi mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veaci vecilor. Iar hotarul ei să fie din toate părţile jumătate hotar, iar jumătate sat din Cheţeleşti şi jumătate hotar şi din toate veniturile jumătate să le stăpânească Roman. Iar spre aceasta este marea mărturie a domniei noastre mai sus scrise Ştefan Voevod şi a tuturor boiarilor noştri, pan Manoilă, pan Stanciul, pan Vlaicul, pan Goian dvornic, pan Hodco Ştibor, pan Toma Ghinde, pan Miccrai, pan Petre Ponici, pan Albul spătar, pan Lazea, pan Hudco, Creţevici, pan Isaia Nemţanul, pan Steţco Dămăcuşescul, pan Petrică, pan Cozmiţă, pan Buhte, pan Fetion, pan Sachiş spatar, pan Iuga visternic, pan Crasneş postelnic, pan Tador ceaşnic, pan Zbiiarea stolnic, pan Ion comis, şi alţi ai noştri toţi boiari a mari şi a mici, şi *toţi megiieşii lor*, care întru aceasta au fost. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine dumisale Dobrul logofăt să scrie şi peceatea noastră să o atârne de această carte a noastră. A scris Toma în Suceava, la anul 6968 April 13 în zioa învierii lui Hristos.

Original pergament; are 3 peceţi, din cari 2 ale boerilor; au fost 9 peceţi atârnate. Cf. Surete ms. XXV.399. Ion Bogdan Doc. lui Ştefan cel Mare I. 43. avem dat un suret incomplect luat după Condica Asachi.

---

46. *6974 (1474). Iunie 11.* Ştefan Vodă întăreşte pr. Toader egumenul de la Bistriţa stăpânirea peste mănăstirea de la Tamaş, unde a fost Marta Călugăriţa, cumpărată cu 60 ughi.

Suret de la Ştefan Vodă din leat 6974 msţa Iunie 11.

Facem înştiinţare precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri mari şi mici sluga noastră *Şteful din Tamaşi,* de a lui bună voe de nime silit si a vândut din al său drept uric *o mănăstire din sus de Tamaş, unde au fost Marta Călugăriţă de ceia parte de Siret* mănăstirii noastre, ce iaste din sus de Piiatră, unde iaste hramul Adormirei Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu şi unde iaste egumen popa Toader, *şi o baltă anume Martina* din obârşie până în gură pe de amândoao părţile ; deci acea baltă, anume Martina şi cu tot venitul ce se venia acei mănăstiri s'au preţuit drept 60 de ughi tot bani gata. Şi după aceaia s'au sculat popa Toader egumenul şi au plătit toţi acei bani în mânule Stefului din Tamaşi denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri. Deci noi văzând a lor bună învoială şi plată aşijderea şi noi am dat şi am întărit pre acea de mai sus zisă mănăstire, *unde a fost Marta călugăriţă* şi cu tot venitul mănăstirii noastre ce iaste din sus de Piatra, unde iaste hramul Adormirei Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, ca săi fie lui de la noi uric cu tot venitul neruşeit nici odănăoară în veaci. Şi la aceasta sântu martur însumi domnia mea de mai sus scris Ştefan Voevod şi Mitropolitul nostru chir Teoctist şi boiarii noştri, dumnealui Duma Braevici, dumnealui Manoil, dumnealui Stanciul parcalab de Cetatea Albă, dumnealui Vlaicul, dumnealui Goia(n) parcalab de Hotin, dumnealui Crasniş dvornic, dumnealui Coste Danovici, dumnealui Zbearea parcalab de Cetatea Albă, dumnealui Toma Chindea, dumnealui Petre Ponici, dumnealui Albul, dumnealui Lazea, dumnealui Isaia, dumnealui Bucium parcalab de Chilia, dumnealui Boureanul parcalab de Neamţ, dumnealui Petrica, dumnealui Sachiş spatar, dumnealui Iuga visternic, dumnealui Negrilă paharnic dumnealui Paşco pos-

telnic, dumnealui Luca stolnic, dumnealui Neagu comis; iar pentru mai mare întăritură celor de mai sus scrise am poruncit credincios boiariului nostru dumnealui Dobrul logofăt să scrie şi a noastră peceate să o lege.

„Sau tălmăcit *de Evloghie dascal slavonesc*, la veleat 7261 Mai 29 (1763) *și sau scris de fiul său Gheorghe*".

Obs. Copiat după o copie posläduită în divanul apelativ al ţării de sus la 1831 Iulie 8. Cf. Surete ms. XXIII 1338, *1444*; XXV,243), după copii comunicate de d. Iunius Leca. Vezi Sever Zotta în Revista istorică de la Chişinău vol. XV, pe anul 1924 uude consacră un studiu întreg asupra Martei Călugăriţei, că ar fi fost catolică, a Baraţilor, care îşi avea pământul ei, zis azi *Trebeşul Baraţilor* (Ung. *barát*=călugăr, frate; iar *tér* loc, şi *terep*, teren, deci Trebeş=*Terepeş*=pământul Baraţilor).

---

47. *6975 Iunie 30 (1467) Bârlad.*— Stefan Vodă întăreşte lui Stoica şi fiului său Manciul cumpărătura, ce au făcut cu 45 zloţi tătăreşti în jumătate de sat Urdeşti de la fii lui Florin: Ion, Danciul, Mihalco, Sinat, Toma şi Simion.

† мѧстїю бжїею мы Стефан воевода, Гспдрь земли молдавскои. знаменито чиним исѣмь нашим листом вьсѣмь кто нан вьзрит, или его чтѹчи оуслышит. колиж того аще комоу потреби зна | боудет. Оже тоти истинны. снове флорины наимѣ Исѡн и Данчюл и Михалко и Синат и Тома и Симиѡн. оуси братиинници. прїидоша пред нами и пред нашими Болѣри | и великыми и малыми. по своеи им воли й никым непоноуждени аниприсиловани. й продали слѹгам нашим Стоикѣи и снѹ его Манчюлоу половина села ѡт Оурдещїи | за ме златых татарскых. И оу том оустал Стоика и снь его Манчюлѹ и заплатили оу рѹкы Исѡнѹ и Данчюлѹ и Михалкови и Синатѹ и Томѣ и Симиѡнѹ | вьсѧм братїам сиом флорины. готовыми пинѣзми исполна. Ино мы видѣвше межи ними доброю их волю и заплатѹ. оусе исполна ме златыхь. а мы також | дере есми дали й потврьдили и ѡт нас слѹгам нашим Стоицѣ й снѹ его Манчюлѹ. да ест им оурик тое половина села ѡт Оурдещи и сь вьсѣмь доходом им и дѣтем их и оунѹчатом их и пра | оунѹчатом их и прашюрѣтом их и вьсемѹ родѹ их. кто бѹдет им. наиближнїи непорѹшено ни-

колижѣ. на вѣкы вѣчниѧ. А хотар да ест тому половина села ѡт оусих сто | рон половина хотаръ постаромоу хотароу. А на то ест велика мартоpїа сам гспдствам въıшеписаны Стефана воеводы и болѣре наши по имени пан Станчюл. пан Бланкул | пан Гоѧн. пан Краснеш дворник, пан Косте Данович. пан Тома Кынде. пан звѣрѣ. пан Исаиѧ. пан Бухтѣ. пр-калабы Келїн. пан Шандро. Толочико. пан Албул. пан Лазѧ | Питик. пан Тома Дъмъкуш. пан Кошрѣнул. пан Гангур. пан Ѡанца Новоградскы. пан Сакыш спатарѣ. пан Юга вистѣрник. пан Лука столник. пан Негрилъ чашник | пан Пашко постелник. пан Нѣгое. пан Сын ключник. и инїи въси наших болѣре и межашим. А на болшее потвръжденїе и крѣпост то | му въсему вышьписаному велѣли есмь нашему вѣрному пану Добрулу логофету писати. и печат нашю и печати болѣръ наших привѣси | ти късему нашьму листу. Пис Иван оу Берлад вл҃то ҂зцое. Юн л.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ştefan Voevod, Domn Tării Moldaviei, înştiinţare facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta, sau cetindu-i-se o va auzi, cui i se va cuveni aceasta a şti. Iată că aceşti adevăraţi fii ai lui *Florin* anume *Ion* şi *Danciul* şi *Mihalco* şi *Sinat* şi *Toma* şi *Simion*, toţi fraţi, au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari a mari şi a mici, de a lor voe şi de nime siliţi nici împresuraţi şi au vândut slugii noastre *Stoicăi* şi fiului său *Manciul* jumătate sat din *Urdeşti* dirept 45 zloţi tătăreşti. Şi într'acestea sculatu-s'a Stoica şi fiul său Manciul şi au plătit în mânule lui Ion şi Danciului şi Mihalcăi şi lui Sinat şi Tomei şi lui Simion, tuturor fraţilor, fii lui Florin, cu bani gata deplin. Iar noi văzând între dânşii buna lor voe şi plată toţi deplin 45 zloţi, şi noi aşijderele dat-am şi am întărit şi de la noi slugii noastre Stoicăi şi fiiului său Manciului, să le fie lor uric acea jumătate sat din Urdeşti, şi cu toate veniturile, lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiiaţilor lor şi la tot neamul lor ce le va fi lor mai apropiat neruşeit nici odinioară în veacii veacilor. Iar hotarul să fie acelei jumătăţi de sat din-

spre toate părţile jumătate de hotar pe vechiul hotar. Iar la aceasta iaste marea mărturie a însăşi domniei meale mai sus scrisului Ştefan Voevod şi a boiarilor noştri pe nume: pan *Stanciul*, pan *Vlaicul*, pan *Goian*, pan *Crasneş* dvornic, pan *Coste Danovici*, pan *Toma Cândea*, pan *Zbiarea*, pan *Isaiia*, pan *Buhtea*, părcălabi de Chilia, pan *Şandro Tolocico*, pan *Albul*, pan *Lazea Pitic*, pan *Taţco Dărmăcuş*, pan *Booreanul*, pan *Gangur*, pan *Oanţă* de la Novrograd, pan *Sachiş* spătar, pan *Iuga* visternic, pan *Luca* stolnic, pan *Negrilă* ceaşnic, pan *Puşco* postelnic, pan *Neagoe*, pan *Sân* cliucinic, şi ala ţi toţi ai noştri boiari şi *megiiaşi*. Iar spre mai mare întărire şi puteare a tuturor celor scrise mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios pan *Dobrul* logofăt să scrie, şi pecetea noastră şi peceţile boiarilor noştri să le lege de această a noastră carte. A scris Ivan în Bârlad, la anul 6975 Iunie 30.

Obs. Originalul pergament se află în posesiunea d-lui C. Diamandi, ministru ţării la Paris şi proprietarul moşiei Gura Idriciului, la Fălciu. Urdeştii este azi moşie Iamandiască şi a căzut la împărţeală răposatului Georges Diamandi, publicist şi fost deputat.

Peceţile toate sînt căzute. In 1703 uricul a fost stampilat de Diamandi, care se şi iscăleşte. Ca în 1467 Iunie 30 cei 6 fraţi, toţi copii lui Florin, să-şi vânză jumătate din Urdeşti, însamnă că tatăl lor Florin a avut un alt frate, cu care a împărţit satul Urdeşti în două, şi că deci bunul lor a fost singur stăpân pe toată moşia. Şi cum satului i s'a zis *Urdeşti*, urmează că primul stăpân a fost *Urdă*, care a avut 2 fii, dintre cari unul cunoscut e *Florin*. Acesta are 6 copii. Inceputul proprietăţii în Urdeşti îl ridicăm ceva înainte de 1400, când a trebuit să şi facă casă acel *Urdă*.

Intr'un periilpsis de actele Urdeştilor scris către 1780 astfel se rezumă cuprinsul acestui ispisoc: „Suret de pe un ispisoc de la Ştefan Vodă (tălmăcit de Gheorghe Evioghi,) cu care întăreşte stăpânire Stoicăi şi ficiorului său Manciul pe poi sat Urdeşti, ce le-au fost cumpărătură de la Ion şi Danciul şi Mihaicu şi Ignat şi Toma şi Simion, toţi fraţi, feciori Florii; şi hotarul acelui poi sat Urdeştii să fie despre toate părţile jumătate de hotar după hotarul cel vechiu. (Surete ms XLIV, 225, 95, 41).

---

48. *6980 Ghenar 25 (1472) Suceava.* Stefan Voevod întăreşte lui Şandru Tătăranul din moşiile femeei sale Magda satele Moimeştii, Sărbii şi Jămirii, ce-s aproape de târgul Iaşilor,

Млстію бжїею мы Стефан воєвода. гсдрь земли молдавскои. чиним знаменито исѣм листом нашем. всѣм кто

нан възрит. алнве его чтуч. веланшит. иже тот исти | ны. наш вѣрны слуга пан Шандро Тътърѣнул служил нам пра | (во) и вѣрно. тѣмъ ми видѣвши его право и вѣрную службу до нас Жаловали есми его осшбною на | шею мастию. и дали и потвердили. есми ему. у нашеи земли молдавскои правую штчину жины его Магды. села наимѣ Монмещи и Оржъви и Жамири | новыш гаского тръга. тое въсе вишеписанное. да ест от нас. урик съ всѣмъ доходомъ имъ и дѣтемъ их. и унучатомъ их. и праунучатомъ их и въсему роду их кто будет наиближии да ест имъ непорушенно николиже на вѣки. а хотар. тѣм селомъ да ест съ усих сторон своими старими хотарми. ку | да из вѣка уживали. а такождере чернъ и Ромъиел, и дръгои и их весрод да не имают от селѣ на пръд болше тѣгати а ни упоминати. за тота села више | писанаа на пана Шандра. ани на его жьну на Магду. ани. на их дѣти. ані на их вес род. николиже. на вѣки. иноже чрзлъ. и Ромънел. и дръгои стратили | ис своими привилиами. заноже ниж (sic) была фалшевна и есми их сказили. а на то ест вѣра нашего гспства. вишенсаннаго Стефана воеводы. и вѣра прѣвъзлюблен | наго ми. сна Алезандра. и вѣра болѣр наших вѣра пана станчула. и сна его па(на) мырзы вѣра пана влаикула старости хотинского. и сна его пана думи. | вѣра пана води дворника. вѣра пана збѣри. вѣра пана луки и вѣра пана влъка наркалабове от Бѣлоград. и вѣра пана Нѣга. и вѣра пана Иванка наркалабове келиских. вѣра пана. арбурѣ наркалаба нѣмецкаго. вѣра пана Гангура наркалаба орхенскаго. вѣра пана фети паркалаба шт новограда вѣра пана | бухти. вѣра пана Шефула черната. вѣр пана нацка худича. вѣра пана Ивашка хринковича. вѣра пана юги вистиарника. вѣра пана врнъчана | спатарѣ. вѣра пана юги постелника. вѣра пана дажбога чашника вѣра пана томы столника. вѣра пана хурукомиса. и вѣра всѣх болѣр наших | молдавскихъ великих и малих. а по нашемъ животѣ. кто будет гсдръ нашеи земли шт дѣтеи наших или шт нашего племене или пак- вуд кто | инкого бъ изберет быти. гсдремь. у нашеи земли у Молдавскои. тот щобы ні непорушил нашего даання и записул. але щобы ни потвердил. и укрѣ | пил. заниж есми ему дали. и потвердили. за его право и вѣрную службу. а на болшую крѣпостъ. тому въсему вишеписанному. келѣли есми нашему

вѣрномѵ | болѣринѵ. панѵ томѣ. логофетѵ писати и нашѵ печат. завѣсити. и ксемѵ нашемѵ листѵ. пис Іѵріѧ ѵ Сѵчавѣ. влѣт ҂зцп. мсца Ген. ке.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ştefan Voevod, Domn ţării Moldaviei; facem înştiinţare cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căuta sau cetindu-li-se o vor auzi o. Adică acest cinstit al nostru credincios slugă pan, *Şandru Tătăranul* slujit-a noao cu dreptate şi cu credinţă; drept aceaia noi văzând a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă spre noi miluitu-neam înşine spre el cu osebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit înşine lui în a noastră ţară în Moldova, dreaptă ocină femeii sale Magdei, satele anume *Moimeştii* şi *Sârbii* şi *Jàmirii mai în sus de târgul Iaşilor*; aceste toate de mai sus scrise să-i fie de la noi uric cu toate veniturile lui, şi copiilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce-i va fi mai de aproape să-i fie lui neruşeit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul celor sate să fie despre toate laturile pe ale sale vechi hotare, pe unde din veac au umblat Şi iarăşi Cernea şi Românel şi Drăgoi, şi a lor tot neamul să nu aibă de acmu înainte mai mult a pări nici a mai chema pentru aceste sate de mai sus scrise, pe pan Şandrul, cum nici pe femeia lui pe Magda, cum nici pe copii lor, cum nici pe tot neamul lor niciodănăoară în veaci, *căci că Cernea şi Românel şi Drăgoi au perdut cu ale lor privilegii, de oarece au fost falşe şi noi înşine le-am rumpt.* Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Ştefan Voevod, *şi credinţa pra iubitului meu fiu Alexandru*, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Stanciul şi fiului său pan Mârza; credinţa dumisale Vlaicul staroste de Hotin şi a fiului său pan Duma; credinţa dumisale Bode dvornic, credinţa dumisale Zbearea, credinţa dumisale Luca şi credinţa dumisale Vălcu parcalabi de Cetatea Albă, credinţa dumisale Neagu şi credinţa dumisale Ivaşco parcalabi de Chilicia, credinţa dumisale Arbore parcalab de Neamţ, credinţa du-

misale Gangur parcalab de Orhei, credinţa dumisale Fote parcalab de Novrograd, credinţa dumisale Buhte, credinţa dumisale Steful Cernat, credinţa dumisale Iaţco Hudici, credinţa dumisale Ivaşco Hrincovici, credinţa dumisale Iuga vistiernic, credinţa dumisale Vrâncean spatar, credinţa dumisale Iuga postelnic, credinţa dumisale Dajbog ceaşnic, credinţa dumisale Toma stolnic, credinţa dumisale Huru comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldavei, a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din a noastră pleme, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn în ţara noastră în Moldavia ; acela să nu strice a noastră danie *şi zapisul*, ci mai vârtos să-l întărească şi să-l împuternicească, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit pentru a lui cu dreaptă şi credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit am înşine la al nostru credincios boiarin, dumisale Toma logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage la această a noastră carte. A scris Iurie în Suceava la anul la 6980 luna Ghenar 25.

Original Acad. Română, pecete No 265, dăruit de d-na Paulina Vasile Alexandri (cf. Surete ms. XXXV.709). In Ion Bogdan, Doc. lui Ştefan cel Mare se aduce un regest după Condica K. N. 380 f. 16 de la Arhivele Statului din Iaşi. D-sa citeşte *Tătăranii*, în loc de *Tamura* din copia Arhivei.

татара(нїи) sau татъра(нїи). în loc de татарап. cu п aruncat deasupra. Şi se duce cu gândul la *Rădiul lui Tătar*. Originalul poartă numele Жамири=џамини=Gemeni, cu *n* în rotacism ; s'a zis mai apoi Fântâneale, azi e satul Mârzeştii.

Pecetea e sfărmată, şnurul e roş : /печат Іѡ стефан/ вое/вода| госп (одаръ земли м)олдавскои. Apoi nota pe cuta uricului : „Uric de la Ştefan Vodă pe trii sati anume Moimeştii, сх Sirghii сх *Jâmirii* din sus de Eş.". (cf. T. Codrescul I. 177).

---

49. *6938.* **Stefan cel Mare face la Atos un cuchiu de corabie.**

Іѡ Стефан воевода. божїю милостїю господаръ земли молдавскои. сын Богдана воеводи. сътвори сїю коукю за корабли въ лѣт ѕцнг.

Io Stefan Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţă-

rii Moldaviei fiul lui Bogdan Voevod, făcu acest cuchiu de corabie la anul 6983."

Apud. T. Burada „o călătorie la Atos" în Rev. p, istorie, filologie şi arhelogie vol. I.

---

50. *6991 August 14 (1483)*. Stefan Vodă întăreşte lui Necoară şi Oană, fii lui Oniţ cumpărăturile făcute în satele Gărbeştii şi Tungujei.

Uric sărbesc de la Stefan Vodă 6991 Aug. 14.

Adică aceste cinstitele slugile noastre *Necoar* şi *O(a)nce* feciorii lui *(On)iţ* slujind noâ cu dreaptă şi cre | dincioasă slujbă cătră noi am miluit pre dânşii, osăbit de a noastră milă le dăm şi le întărim întru al nostru pământ | (al Moldaviei pe ale lor dreap)te ocini şi cumpărături pre un sat anume *Gârbeştii* pe Şacovăţ care iau cumpă | (rat ei de la Sima a lui Dragoş) şi de la fecorul lui Danco drept 250 zloţi tătărăşti dintrun uric ce au avut Dragoş Gârbeâ tatăl S | (imei. Şi iarăşi dăm şi întărim) slugii noastre lui Nicoară, fecorul lui Oniţ osă | (bit de partea ce să cuvine nep)oatăsa Marena, satul anume *Tungujenii* şi giumătate de *poiană de la Tunga* dreaptu 160 zloţi tătărăşti | (iar diresele ce leau avut el de cum)părătură leau dat în mănule slugii noastre lui Necoară sin Oniţ; iar Tungul au cum | (părat acel sat şi aca *g*umătate de poiană de) la Dima fratele Simii logofăt şi de la Şandro cel negru drept 70 zloţi tătărăşti | (şi iarăşi dăm şi întărim lui Nicoar f)eciorul lui Oniţ de la fecorii Cascoi, anume Necoar, şi Giurge şi Toader şi de la | (semânţenia lor...) o bucată de loc dintraloru satu din Cascoeşti, dreaptu 20 zloţi tătărăşti dec | (toate aceaste mai sus scrise să) le fie lor de la noi uric cu tot venitul, lor şi copiilor lor, nepoţilor şi stră | (nepoţilor şi la tot neamul lor) ce li să va aleage mai aproape (neruşăit nici o dănăoară în veaci) iar hotarul acestor sate ca să fie dinspre toate părţile | (după ale lor vechi hotară cum au umblat din vac. Pentraceaia iaste credinţa domniei meale mai sus

scrisă şi a preaiubiţi fii ai domniei | (meale Alexandru şi Bogdan Vlad) şi credinţa boiarilor noştri, dumnealui Vlaicul părcălab de | (Orhei şi credinţa fiului dmsale) Duma, şi dumnealui Zbeare, şi dumnealui Hrană dvornicul şi dumnealui Iuga, şi dumnealui Neagu şi Gangur | (şi Herman şi Gherman) şi Oanea parcalab de Cetatea albă, şi Maxim părcălab de Chilie şi dumnealui Dajbog | (parcalabul de Neamţ) şi Micotă parcalab de Cetatea noao, si Micotă şi Iaţco Gudici şi Steful parcalabul | (de Hotin şi Dragoş spatar) şi Chiracol vistiiarnic, şi dumnealui Irimia postelnic şi Ion păharnic, şi Petre stolnic şi Groze comis | (şi credinţa tuturor boiarilor noştri, mari şi mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn ţării Moldaviei | (din copii noştri sau dintral nostru) rod, sau pre cine va alege Dumnezău să nu strice a noastră daanie, ce să dea şi să | (întărească... iar spre mai m)are credinţă şi întărire am poruncit dmsale Tăutului logofăt să scrie şi a noastră peceate | (de a noastră carte să o leage).

„sau tălmăcit în scoala slovenească de Evloghie dascalul.

Suretul ne-a fost comunicat de dl. avocat Mavrodin (Surete ms. XXXV, 401). Suretul e rupt aşa că nu se păstrează de cât coloana a 2-a din dreapta; pe dosul cărela stă scris: 6991 Avgust 14 suretul uricului 4; cum însă în pachetul de acte al Gărbeştilor se găsesc foarte multe acte vechi, ce au fost lipite cu resturi de zapise vechi. desprinzînd fila lipită pe zapisul din 7166 Mart 8 (Surete ms. XXXY, 402) am găsit aceste note: *„de Gărbeşti Mart 3 pe sârbie, scrie la Andreico de na da Bârbânţă şâ cu fraţâi lui. feciorii Sorii şâ cu Bandur 70 aspri să naibă triab la ocină în Gărbeşti* (Surete ms. XXXV—403).

Iar pe zapisul străvechiu al lui Nestor nepot Sorei găsim alte note: „şau mai cumpărat Necoar fečorul lui Oniţ o bucată de loc din Căscoeşti drept 20 zloţi de la fečorii Cascoi anume Necoar şă Giurge şă Toader şă de la sora lor Rusca Sâtranca dintra lor sat din Cascoeşti" (Surete ms. XXXV. 405).

....„şau mai avut un dres de cumpărătură Necoar Oniţ de la bătrânul Ştefan Vodă pre satul Gârbeştii, pre Şacovăţ cu locu de moară în Sacovăţ čau fostu cumpărătură tatălui lor Necoară Oniţ de la Birciulici (Mireni Liga) drept 250 zloţi tătărăşti" (Surete ms. XXXV, 406.

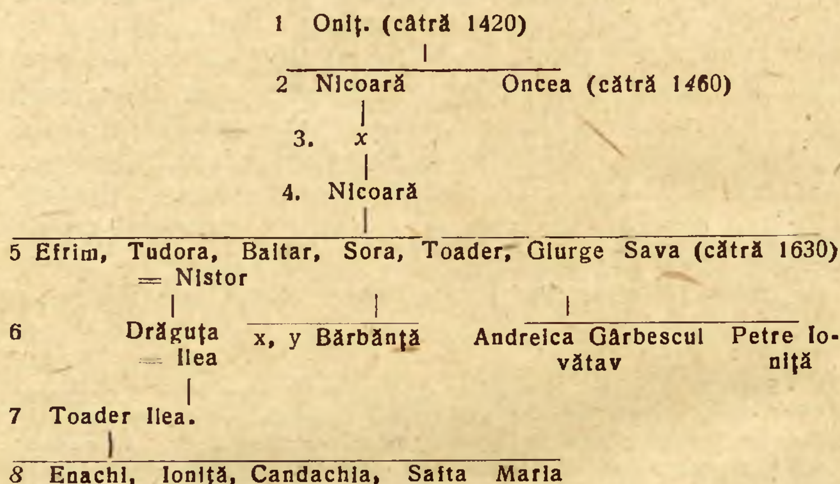
—„Şă au mai avut un uric Necoar Oniţ de la bătrânul Stefan Vodă pentru 2 locuri de moară în Şacovăţ şi on loc de prisac de la

Ciureni în sus le-au perdut Andreica fecorul Giurgii", (Sur. ms. XXXV. 406).

— „Oniţ Necoară au cumpărat Girbeştii de la Sâma a lui Dragoş şi de la feciorul lui Danco, drept 70 zloţi, şau mai cumpărat Tungujeaii şo giumatate poiană pe câmpul cu Ţibăneştii de la Tungu drept 160 zloţi; cari Tungul a fost cumpărat de la Dima fratele Sâmii logofătului şă de la Şandro cel negru drept 70 zloţi; şau mai cumpărat o bucată de loc de Cascoeşti de la sora lor Rusca Şatranca dintra lor sat drept 20 zloţi." (Surete ms. XXXV. 406).

Asupra acestor moşii pe Şacovăţ: *Gârbeştii, Tungujeii* şi *Poiana* avem uricul lui Stefan Vodă din 6977 Febr. 9 (1469), publicat de Ioan Bogdan „Documentele lui Stefan cel Mare I, 133).

Pentru lămurirea proprietarilor celor 3 moşii dăm o spiţă de urmaşii lor, de care se vorbesc în actele Gârbeştilor:

---

51. *6995 Oct. 9 (1486), Suceava.* Ştefan Vodă întăreşte lui Radu Cârlig cumpărătura ce a făcut cu 40 zloţi în Mohilă pe Bârlad de la Marusca, fata lui Tălpig.

Sureatul uricului de la Ştefan Vodă din veleat 6995 Octombrie 9.

Venit-au înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri a mari şi mici. *Maruşca fata lui Tălpig* şi de a ei bună voe de nime silită nici asuprită, şau vândut a iai driaptă ocină şi moşie dintrai său drept uric un *sat pe Bârlad anume Mohilă ;* acesta sat lau vândut slugii noastre Radului Cârlig şi fratelui său Bica dreptu 40 zloţi tătărăşti. Şi sau sculat sluga noastră Radul

Cârlig şi au dat toţi banii deplin ce scriia mai sus în mânule Măruşcăi, fata lui Tălpig, înnaintea noastră şi a tuturor boiarilor noştri şi noi văzându întrea dânşii de a lor bună voe tocmală şi deplină plată şi de la noi am dat şi am întărit slugii noastre Radului Cârlig cu uric de întăritură pre acel sat anume Mohilă pre Bârlad, ca să-i hie de la noi moşie cu tot venitul şi feciorilor lui tocmai şi nepoţilor şi strănepoţilor şi împrăştiiaţilor şi a toată seminţia lui ce se vor alege mai aproape, neruşeită nici odată în veaci şi hotarul acelui sat despre toate părţile pe hotarul cel vechi, pre unde au îmblat din veaci.

Obs. Din arhiva Gh. Racoviţă : Surete ms. XXVI, 482, cf. arătările din uricul lui Ştefan Vodă din 7001 Mart 15 (Surete şi Izvoade I,32 ; Ion Bogdan DLSt. II, 18) despre neamul lui Tălpig, unde figurează şi Maruşca.

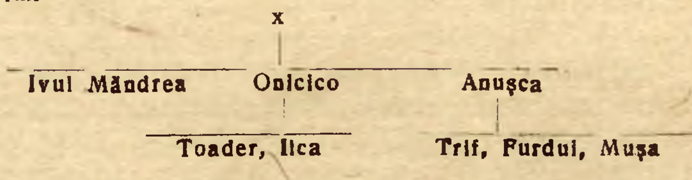
1. Talpă—Tălpig „din talpă"

2. Toader Tălpig, Petre Tălpig

3. Dingă Tălpigeanul

4. Petrea, One, Magoşa, Stanca, Măruşca, Neagoe

Maruşca singură îşi vinde ocina sa de pe Bârlad, *Mohila* ; iar împreună cu toţi fraţii ei vînd Tăveştii pe Crasna lui Ivul Mândrea şi celor ai lui.

52, *6995 Iunie 12 (1487). Târgovişte.* Vlad Vodă Călugărul dărueşte mânăstirii Rusicul de la Atos venit 6000 aspri pe an.

Бъ х҃а ба благовѣрнїи и благочьстывы и христолюбивїи и самодръжавнии и богоѡмь помазанїи Iѡ Влад воевода и господинъ снъ Влада великаго воевода. милостиѡмь божїѡмь и божїем дарованїемь и ѡбладающѹми и господьствѹющѹми въсею земли Ѹгровлахїискои. єщеже заплаинскимь странамь Алмашѹ и фаграшѹ херцегь. благопроизволєнїемь чистимь и

светлимь срьдцемь гспдвами. и даровахь господствоми сы въсечьстни. и благоѡбразни и прѣпочтани. иже над вьсѣми. чьсми дарова вь наипоещи хрисовѹль. гвами. стмѹ монастирѹ Глаголеми Рѹси. храм стго и велико мчника Пантелеемона. понеже помислихь господствоми вь вишнимь приленлѣтнсѧ а землѧ на ѡставлѣти се же вь споминѧхь. и господствоми слово блаженаго давида реченнымь имьже ѡбразомь желаеть елень на источники водніе. сіце желаеть и дѹше моа нанисатисе вь сты монастирь. да бѹдеть ктиторь и приложихь гсвоми на вьсѣкѡ лѣто стомѹ монастирѹ по҂ѕ аспри да есть на пищѧ божестьвнымь инокомь. и въ вѣчное вьспоминаніе родітелемь гспвами. и господствоми. сего ради да имь есть въ ѡхабѧ до живота гсвми. и до живота привъзлюбленимь синомь гспвоми Радѹлѹ и владѹлѹ ещеже и благи глаголь поставлѣть гспвоми и сіемѹ хрісовѹлѹ гпвами. кого изберет гь вь бити гспдинь Влашкои земли. или ѡт срьдьчнаго плоди. гспвамь. иї ѡт сьрѡдникѣ гспвми. иі по грѣсехо нашихь ѡт ино племеник. да аще помилѹеть и съхранить. и ѹтвръдитъ того гъ къ да поминаѹеть и сьхранить. въ гсвѣк его и въ вѣчное въспоминаніе къ вѣки амин.

азь драгои писах їюн вї днь вь трьговище. влѣт҂ѕцче.
Іѡ влад воевода милостиѧ божїѧ господинь.

Intru Hristos Dumnezeu binecredinciosul şi bine-cinstitul şi de Hristos iubitorul şi de sine stâpânitor şi cu a lui Dumnezeu aleagere Io Vlad şi domn fiul lui Vlad marelui Voevod cu mila lui Dumnezeu şi dintru a lui Dumnezeu dăruire şi oblăduitor şi stăpânitor a toată Ţara UngroVlahiei, încă şi a laturilor de peste munţi Almaş şi herţeg de Fagaraş; cu bună primirea, cu curată şi luminată inimă a domniei meale şi dat-am Domniia mea aceasta întru tot cinstită şi bine întru-chipată şi prea strălucită, care după toate cinstirile am dat şi hrisovul de faţă al Domniei meale, *sfintei mânăstiri numită Rusi*, cu hramul sfântului şi marelui mucenic Panteliemon, căci că gândit-a domnia mea să capete cele den înălţime, iar pământul nu lasă nimic spre pomenire şi domnia mea (mi-am adus aminte) cuvântul fericitului David care ne spune, după cum do-

reşte cerbul spre izvorul de apă astfel doreşte şi sufletul meu să se scrie în sfânta mânăstire ca să fie ctitor şi rânduit-am domnia mea în fiecare an sfintei mânăstiri, câte 6000 aspri să fie spre hrana dumnezeeştilor călugări, şi spre veaşnica pomenire a părinţilor domniei meale şi a domniei meale; drept aceia să le fie de ohab în timpul vieţii domniei meale, şi în *viaţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Radul şi Vladul;* încă şi blăstăm pus-am domnia mea spre acest hrisovul al domniei meale, cui va aleage Domnul Dumnezeu să fie domn ţării Vlahiei sau din copiii noştri iubiţi, sau din ruda domniei meale, sau pentru greşalele noastre din altă seminţenie, ci mai vârtos să miluească şi să păzească şi să întărească, aceluia domnul Dumnezeu să-l miluiască şi să-l păzească întru împărăţia sa şi spre veşnica pomenire în veaci amin.

Eu Drăgoi am scris Iunie 12 zile în Târgovişte la anul 6995.

Iω Vlad Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn.

După акты русскаго на свѧтомъ .Ѳ нѫ монастырѧ кіевъ 1873 supt No. 68. Actele aduse aici încep cu anul 6558 (1030) după Hristos. Apud Surete ms. XXXIV 123.

---

53. *Fără dată* (cătră 7000?) Pe un tetraevanghellar slavon de la biserica din Năneşti (Bacău).

изьволенне ѡца и посиешенне сна и сове | рьшенне стого дх҃ъ. сию книгоу | реколию евглне тедрь коупиль | ен рабь бжи наиме лариѡнь | и съ своею женою Гафнею и чади его | Марнею и зѧть его козьма. и дарь ен попови Горь | дневи, за свое ѡтьпоущенне | грихоувь. щобѫ немь еи на хотѣл | оузѣти ѡт роукь горьдневоухь | а щобѫ еи хотѣль оузавь щобѫ боудет проклать.

боуло тото цене попи щефанови.

Cu vrearea Tatălui şi cu ajutoriul Fiului şi cu săvârşirea sfântului Duh, această carte ce se cheamă Tetraevangheliu, l'au cumpărat robul lui Dumnezeu anume Larion şi cu femeia sa cu Gafiia şi copii lor

Marica şi ginerele lui Cozma şi l'au dat pre el popei lui Gordie pentru iertarea păcatelor sale; şi nime să nu cuteaze a-l luare pre dânsul din mânule lui Gordie; iar cine sar cerca să-l ia, acela să fie proclet.

Fost-a aceasta înainte popei Stefanov.

Cf. Surete ms. XLIV, 903. Alte 2 notiţe româneşti întregesc lămuririle:

a). Acastă Ivangheli amu dato şi cu toa | ti sateli lam datu la schitul la Năneaşti în fundul Păltinoas şi am dato lui Costan | din Galeri să fie acolo la mănăstiri | iară di sa întindi cineva a lua di nauri strâine să fi suptu blăstămi | anaftimi. Costandinu.

b). Să s ştie a^castă svântă Evanghelie că este a lui Boloc съ брат его Vasilachi | сн҃ь Bordoşe şi la ce beseareсă va hii ca să s pomenească nomele acestor omeni | şi cine sar ispiti a *u* vinde să fie treclit şi procliat şi aforisit. di 318 oteţi въ никее. въ дни Іωан костантин воевода мсца Ноѵкріе въ лѣт ҂зрчѕ. (7196-1688) (Surete ms. XLIV 904-905).

---

54. *6996 Ghenar 12 (1487) Suceava.* Stefan Vodă întăreşte lui pop Ivul şi la ai lui stăpânirea peste jumătate din satul Todereştii. partea din sus, la Cârligătura.

Милостію бжїєю мы Іѡ (Стефан воевод҄а. гсдрь земли) молдавскои. знаменито чиним исєм листом нашим. вьсѣм кто нанем възрит (или его чтѹчи ѹслишит. ѡже т)оти истинін наши слѹги пап ивѹлѹ | и племеник его Манчюлѹ (слѹжил нам право и в)ѣрно. там мы видѣвше их правѹю и вѣрнѹю слѹжбѹ до нас. жаловали есми ихъ ѡсо (бнюю нашею милостію. дали) и п(отв)ръдили есми им ѹ нашеи | земли оу молдавскои. их (правѹю ѡтчинѹ половина село) на кръпигътѹрѣ наимѣ половина ѡт тодрещін. вишнѣа част.. како да ест им и ѡт нас ѹрик и съ въсемъ | доходом их. и дѣтем их и оунѹчатомъ и праоунѹчатомъ их и пращѹратомъ их и въсемъ рѡд их кто сѣ им из(берет наиближнїи. непорѹшенно николиже на вѣки]. а хотар той половини село ѡт андрѣ | почениие ѡт стараго столпа... а ѡт толѣ на дрѹгіи столпѹ повише коноплили та ѡт... а ѡт толѣ на столпѹ нан край | рѣдю могилдѹ | иєлною... а ѡт иниих сторо | ни пос)таромѹ хотарѹ кѹда

из в'кка ѡживали. а на то ест в'кра нашего гспдва вишепи-саннагомы Стефана воево | ди и в'кра пр'квъзюбленних синов гспдвми | Алеѯандра и богдана Влада и в'кра (бояр) наших. в'кра пана зкяри в'кра пана н'кга. в'кра пана дѹми. в'кра пана г(ангѹра. в'кра пана драгоша дворника] в'кра пана хър-мана. в'кра пана дажвога | в'кра пана яцка Гѹдича. в'кра пана Щефѹла хотинского. в'кра пана Микота и Р'кцеша пръка(лаби Немецкого. в'кра пана Андренка чорторовского). в'кра пана Гроз'к Микотича. в'кра | (пана) Секаръ пръклаба новоградского в'кра пана клънъѹ спатара. в'кра пана вулдѹра вист'крника (в'кра пана Матея)столника. в'кра пана Еремія | постелника. в'кра пана Ша(ндра комиса) и в'кра оусих бо'кръ наших мол-давских великих и малих. (а по нашем живот'к кто бѹдет гспръ нашеи земли)ѡт д'кти наших или ѡт нашего | родѹ. или пак бѹд кого бъ изберет гспдрем бити нашеи земли мол-давскои. тот щоби им непорѹшила наше(го даание и потвръжденіе. алиби им ѹт) връдна и ѹкр'кпил. занѹже есми им | дали и потвръдили. за их правѹю слѹжбѹ. и за цю ест их правое ѡт-нинѹ. а на бѹлшее кр'кпост и потвръждение томѹ въсемѹ | ви-шеписанномѹ. вел)'кли есми нашемѹ в'крномѹ панѹ тъвтѹ | лѹ логофетѹ писати и нашѹ печат. прив'кзати ксемѹ листѹ на-шемѹ. писал(.. ѹ (сѹчав)'к. влто ҂зцчѕ. геп. ві.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ion Stefan Voevod, domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau lui cetindu-se o vor auzi-o; adică aceste adevărate ale noastre slugi *pop Ivulu* şi *vărul lui Manciul* slujit au noao cu dreptate şi cu credinţă; pentr'aceaia văzând noi a lor dreaptă şi cu credinţă slujbă spre noi miluitu-ne-am înşine spre noi cu osebita noastră milă dat-am şi am întărit înşine lor în a noastră ţară în Moldavia a lor direaptă ocină *jumătate sat la Cărligătura anume jumătate din Todireşti* partea din sus ca să le fie lor şi de la noi uric şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celei jumătăţi sat din Andrea se începe din vechiul stâlp, iar de

acolea la alt stâlp, mai sus de... deaici.., şi de acolo la un stâlp mai la marginea readiului la o movilă săpată... iar dinspre alalte laturi pe vechiul hotar pe unde din veac au îmblat. Iar spre aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Stefan Voevod şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Alexandru şi Bogdan Vlad şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Zbiare, credinţa dumisale Neagu, credinţa dumisale Duma, credinţa dumisale Gangur, credinţa dumisale Dragoş vornic, credinţa dumsale Hărman, credinţa dumsale Dajbog, credinţa dmsale Iaţco Hudici, credinţa dmsale Steful de la Hotin, credinţa dmsale Micotă şi Reaţeş parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Andreica Ceortorovschie, credinţa dmsale Grozea Micotici, credinţa dumsale Secară parcalab de Novograd, credinţa dmsale Clanău spatar, credinţa dmsale Boldur vistearnic, credinţa dmsale Matei stolnic, credinţa dmsale Eremia postelnic, credinţa dmsale Şandru comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti şi mari şi mici. Iar după a noastră viaţă care va fi domn ţării noastre din copili noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare altul Dzeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci să le-o întărească şi să le-o împuternicească, căci că înşine le am dat şi întărit pentru a lor dreaptă slujbă şi căci că le iaste lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare putere şi întărire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios pan Tăutul logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. Scris în Suceava la anul 6996 Ghenar 12.

Cf. Surete ms. XLVI 301. Pecetea căzută. Originalul foarte deteriorat; rupt şi lipite părţile pe o hârtie. E datat greşit ca din anul 6966. Se păstrează şi un suret vechiu iscălit de un Dumitrachi Neculce, nedatat; dar în dos are pusă nota mai târziu 6966 Ghenar 12 cu notiţa: suretului acestuia orighinalul lipseşte şi iaste la dumnealui vornic Şărban după sănetul dumisale ce iaste la mine". (Suret ms. XLVI 165.

55. *7003 Mart 13 (1495).* Stefan Vodă întăreşte lui Drăgoţăl şi fraţilor lui stăpânire pe satul Stroeşti pe Moldova.

Suret de pe ispisoc răposatului Stefan Vodă din leat 7003 Mart 13.

Facem înştiinţare cu această carte a noastră, pentru adevărat slugile noastre Dragoţăl şi fraţii lui Petrea şi Gligă şi Cărţilă şi nepoatelor lor de soră Nastea, Paraschiva şi Anghelina miluituiam pre dânşii osăbit de altă milă a noastră şi leam dat şi leam întărit lor întru al nostru pământ al Moldovei pe a lor ocină şi moşie *un sat pe Moldova anume Stroeştii*... Pentru aceaia ca să fie lor de la noi uric şi cu tot venitul, lor şi copiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor şi cu tot neamul ce (să) va aleage mai aproape, neruşuit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul acelui sat de mai sus să fie despre toate părţile după hotarele cele veachi pe unde au umblat din veac. Pentru aceaia credinţa domniei meale Stefan Voevod şi credinţa a preaiubiţi fiilor domniei meale Alexandru şi Bogdan Vlad şi credinţa boiarilor noştri, dum Duma părcalab şi dum Boldur vel vornic i dum., Hărman, şi Muşat şi dum, Toader pârcalab ot Hotin şi dum. Mikotici părcălab de Neamţu, dum. Ciortoroga şi Alexandru ot Cetate noao şi dum. Călnău vel spatar, dum Isac vel vist. şi dum. Ieremia vel comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri mari şi mici; iar pentru mai mare credinţă şi întăritură am poruncit cinstitului şi credinciosului boiarului nostru dm. Tăutul vel logofăt să scrie şi al noastră peceate către această adevarată carte a noastră să o leage.

„sau talmăcit de Evloghie dascal let 1772 Mart 14". Cunoscutul profesor de slavistică din Iaşi citeşte: *Boldul, Ciortoroga, Căneu,* apoi pune la multe boerii particula *vel* (marele). Condica doc. XII. 4.

---

56. *7005 Mart 9 (1497).* Stefan Vodă întăreşte lui Ion Pană şi la ai lui satul Ogrineşti pe Corod, unde a fost jude Orzea, cumpărat cu 53 zloţi de la fii lui Iuga.

Млстію бжією мы Стефан воевода. гсдарь земли молдавской. знаменито чиним. ссим. листом. нашим. всѣм кто нан. вьзрит. или его чтѹчи ѹслышит. | ωже прїидоша прѣд

нами і прѧд нашими молдавскими боіаре. великими. и малыми. наши слѹги. тоадер й брат єго дьміан. и сестра их Ста | на. сиве югинн. по их доброи воли. никим непонѹждени. анипрйсилованн. и продали. свою правою ѡтинѹ. ѡт своего праваго ѹрика. єдно село на кородѣ наимѣ ѡгринецїи. где был жѹде ѡрзѧ та продали тое село слѹгам нашим іѡнѹ пани | и братѹ его нѣнюлѹ и племенником. их Радоѹлѹ и братѹ єго Стоики и племеником их Игнатѹ и сестри его Мърїи за нг злат. татарскых. | и ѹставше наши слѹги Іѡн пана и братѹ его нѣнюл. и племеник их Радоѹл и брат єго Стоика и племеникове их Игнать и сестра его Мърїа | и заплатили ѹси тоты вышеписаннїи пинѣзи нг злате татарскых оу рѹкы слѹгам нашим Тоадерѹ и братѹ его дъміанѹ. н сестри их. Стани, | прѧд нами и прѧд нашими боıаре. тѣм мы видѣвше меже ними их доброи воли и токмеж и полнѹю заплатѹ. а мы такождере и ѡт нас єсмы | дали и потврьдили слѹгам нашим Іѡнѹ. пани. и братѹ его нѣнѹлѹ и племеником их Радоѹлѹ и братѹ его Стоики. и племеником их. Игнатѹ | и сестри его мърїи. тое прѧдреченное село що ест на кородѣ наимѣ ѡгринецїи. где был жѹде ѡрѕѣ. како да ест им. и ѡт нас ѹрик. и съ въсем доходом. али да ест им тое село на двѧ части. половина того села нижнѣа част да ест слѹгам нашим Іѡнѹ Пани. и братѹ его нѣнюлѹ. а дрѹгаа половина | ѡт тогож села вишнѣа част да ест слѹгам нашим. Радоѹлѹ и братѹ его стоики и племеником их Игнатѹ й сестри его Мърн им и дѣтем их и ѹнѹ | чатѹм их. и прѣоунѹчатом их й прѣщрѣтом их и въсемѹ родѹ их. кто сѧ ни изберет наиближнїи. непорѹшенно николиже на вѣки. а хо | тар томѹ вищеписанномѹ селѹ да ест ѡт ѹсих сторон по старомѹ хотарѹ покѹда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашего гспдва вишеи | саннагомы Стефана воеводи и вѣра прѣвъзлюбленнаго сна гспдвами. Богдана Влада. и вѣра боıаре наших. вѣра пана дѹма пръкалаба. вѣра пана Болдора дворника. вѣра пана хръмана. вѣра пана цефѹла. вѣра пана Тоадера и пана дѹма пръкалабове хотинскиı. вѣра пана еремıѧ | Немецкаго вѣра пана Шандра. новоградского. вѣра пана чорторовского. вѣра пана клънъѹ спатарѣ. вѣра пана Исака вистѧрника | вѣра пана. дѹмши постелника. вѣра пана Могила чашника | вѣра пана фрѹнтеша столника. вѣра пана Петрика комиса и вѣра | въсѣх(боıар на-

шах молдавских. и великих и малих. а҃ по нашем животѣ кто бѹдет господаръ нашеи земли) ѡт дѣтеи наших | [или ѡт нашего) родоу (или пак боуд кого бъ изберет гспдрем бити нашеи земли. тот бы ни непорѹшил нашего даанiа и потвръжденiа) | алибы им ѹтвръдил и ѹкрѣпил. (занѹж есми им даали и потвръдили. за що ѡни соби кѹпили за) своими правими пинѣзи. а҃ на бол | шѹю крѣпост и потвръжденiе (томѹ въсемѹ) вышеписанномѹ велѣли есми нашемѹ бѣрномѹ панѹ тъѹтѹлови логофе | тѹ писати. и нашѹ печат привѣсити. ксемѹ листѹ нашемѹ. пис Шандрѹ | кръжевич.(оу васлѹи) влто ҂зе мсца. март ѳ.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, Domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau lui cetindu-i-se o vor auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici, ale noastre slugi Toader şi fratele său Damian şi sora lor Stana. fiii lui Iuga, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină din al lor drept uric *un sat pe Corod anume Ogrineştii, unde a fost jude Orzea;* acela l'a vândut cel sat slugilor noastre lui *Ion Pană* şi fratelui său Neaniului şi verilor lor Radului şi fratelui său Stoicăi, şi verilor lor lui Ignat şi surorii lui Mariei, drept 53 zloţi tătărăşti; şi s'au sculat ale noastre slugi Ion Pană şi fratele său Neaniul, şi vărul lor Radul şi fratele său Stoica şi verii lor Ignat şi sora lui Mărica şi au plătit toţi de mai sus scrişi banii 53 zloţi tătărăşti întru mânule slugilor noastre lui Toader şi fratelui său Damian şi surorii lor Stanei înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Drept aceia văzând între ei de a lor bună voe şi tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderele şi de la noi înşine am dat şi am întărit slugilor noastre lui Ion Pană şi fratelui său Neaniului şi verilor lor Radului şi fratelui său Stoicăi şi verilor lor lui Ignat şi surorli sale Mariei, cel de mai sus zis sat *care este la Corod anume Ogrineştii, unde a fost jude Orzea*, ca să-i fie lor şi de la noi uric şi cu toate ve-

niturile; însă să le fie cel sat în doao părţi: jumătate din acest sat, partea din jos să fie slugilor noastre lui Ion Pană şi fratelui său Neaniului, iar alaltă jumătate din acelaş sat, partea din sus, să fie slugilor noastre Radului şi fratelui său Stoicăi şi verilor lui Ignat şi surorii sale Mariei, lor şi copiilor lor, şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşuit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus scris sat să fie dinspre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Stefan Voevod şi credinţa prea iubitului fiu al domniei meale. Bogdan Vlad, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Duma parcalab, credinţa dumsale Boldur dvornic, credinţa dmsale Hrăman, credinţa dmsale Şteful, credinţa dmsale Toader şi dumisale Duma parcalabii de Hotin, credinţa dumisale Eremia de la Neamţ, credinţa dmsale Şandru de la Novograd, credinţa dmsale Ciortorovschi, credinţa dmsale Clanău spatar, credinţa dmsale Isac vistiarnicul, credinţa dmsale Dumşa postelnicul, credinţa dmsale Moghilă ceaşnic, credinţa dmsale Frunteş stolnic, credinţa dmsale Petrică comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti şi mari şi mici. Iar după a noastră viaţă care va fi Domn ţării noastre din copii noştri, sau din al nostru rod, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să le întărească şi să le împuternicească, căci că înşine le-am dat şi le-am întărit, pentru căci au cumpărat cu ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios dumnealui Tăutului logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage către această carte a noastră. A scris Şandru Cărjevici în Vaslui la anul 7005 luna Mart 9.

---

57. *7005 Mart 14 (1497), Vaslui.* Stefan Vodă întăreşte Anuşcăi şi surorilor sale Negrita şi Maria stăpânire peste satul Bezăricenl pe Iadrici, cumpărat cu 60 zloţi de la Vlaicu Scoarţă.

Suret de pe uric vechiu pe sârbie de la Stefan Vodă scris de Matei, în Vaslui la anul 7005 Mart 14.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, domn ţării Moldaviei, inştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui vor căuta spre dănsa, sau o vor auzi-o cetindusă, precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri moldoveneşti sluga noastră *Vlaicu fiul lui Scoarţă* şi de a lui bună voe de nimene silit nici asuprit şau vândut a sa dreaptă ocină dintru al său drept uric din uricul tătânisău a lui Scoarţă, un sat pe Iadrici anume *Bezăricenii* şi acel sat lau vândut *Anuşcăi* şi surorilor ei Negritei şi Mariei dreptu 60 zloţi tătărăşti; sculândusă dar Anuşca şi surorile ei Negrita şi Maruşca şi au plătit toţi deplin acei de mai sus arătaţi bani 60 zloţi tătărăşti în mânule Vlaicului, fecorului Scoarţei, denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri. Deci văzând şi noi a lor de bună voe tocmală şi deplină plată noi încă aşijderele şi de la noi am dat şi am întărit Anuşcăi şi surorilor ei Negritei şi Maruşcăi acel de mai sus sat numit pe Iadrici anume Bezăricenii ca să le fie lor şi de la noi uric cu tot venitul, lor şi fiilor lor, nepoţilor, strănepoţilor, preastrănepoţilor şi la tot neamul cine li se va aleage mai de aproape nestrămutat nici odinioară în veaci. Iar hotarul acestui de mai sus numit sat să fie cu toate hotarele lui ceale vechi, pe unde sau apucat din veaci. Şi spre aceasta iaste credinţa a domniei meale de mai sus scrise Noi Stefan Voevod şi credinţa preaiubitului fiu al domniei meale Bogdan Voevod şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei cei mari şi a mici. Iar spre mai mare tărie şi întăritură tuturor acestor de mai sus scrise poruncit-am credinciosului nostru boiar Tăutul logofătul a scrie şi către adevărata cartea noastră aceasta, peceatea noastră să o leage.

acta Leca Iaşi cf. Surete ms. XXI 129. In Ion Bogdan DLSt II

110. Se aduce un regest după Condica de anaforale nr. 20 fila 257 de la Arhiva statului din Iaşi, cetindu-se *Bezreţenii.*

Despre cele 3 surori: Negrita, Maria şi Anuşca avem ştiri în actele Idricilor. (Ispisoace şi zapise V. 2. XLVII, 55), şi arată răzeşii că au un uric sărbesc de la 7005, întru care se arată că moşia Dolhenii este cumpărătură a trei surori Anuşca, Maria şi Negrita. Ar urma deci că Bezreţenii sau Bezăricenii ar fi tot una cu Dolhenii.

---

58. *6937 April 17 (1429). Suceava.* Alexandru Vodă întăreşte lui Radul gramaticul 2 sate pe Terebnic: Zubricăuţii şi Ivăncăuţii cu *mori* în apa Ciuhurului.

Suret de pe ispisoc sărbesc de la Alexandru Vodă din leat 6937 April 17.

Facem înştiinţare cu această carte a noastră, pentru adevărata şi credincoasa sluga noastră, dumnealui *Radul Gramaticul* nostru carile au slujit noao cu dreaptă şi credincioasă slujbă către noi lam miluit pre dânsul cu osăbită milă a noastră şi iam dat lui întru a nostru pământ *2 sate pe Terebnic anume Zubricăuţii şi Ivăncăuţii* ca să fie lui uric cu tot venitul lui şi feciorilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi a tot neamul lui ce va fi mai aproape neruşuit nici odată în veaci până când vor slugi ţării noastre şi noao şi fecorilor noştri. Iar hotarul acelor 2 sate să fie de către toate părţile după hotarele ceale vechi pe unde au umblat din vac şi *să aibă aş face şi mori pe apa Ciuhurului.* Şi spre această iaste credinţa domniei meale de mai sus Alexandru Vvod, şi credinţa a prea iubit fiului domniei meale Ilieş Vvod şi credinţa tuturor boerilor noştri a mari şi mici, iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării Moldaviei din fii şi neamul nostru sau pe cine Dumnezeu va aleage a fi domn să nu strice a noastră danie, ci mai ales săi dea lui şi să întărească de vreme ce noi am dat pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă, şi pentru mai mare tărie a celor de mai sus scrise, am poruncit credincios boiarului nostru dmsale... logofăt să scrie şi a noastră peceate către această carte a noastră să o lege.

Sau scris în Suceava.

„Sau tălmăcit de Gheorghie Evlogi dascal, 1781 Mai 22.

În dos nota: 2 sate pe Terebnic, Zubricăuţii şi Ivăncăuţii cu mori pe apa Ciuhurului No, 1 (cf. Condica de documente XII—2 sub anno).

---

59. *7014 Sept. 11 (1505)*. Bogdan Vodă întăreşte Lucăi Arbure, portar de Suceava trei părţi din a treia parte din Dersca, cumpărat cu 250 zloţi tătărăşti şi la nepoţii bătrânului Hrinco.

Uric scris pe sârbie de la Bogdan Vodă, în care scrie că a venit înaintea măriei sale şi a tuturor boiarilor slugile mării sale *Ion şi fratele său Alexa, feciorii Anuşcăi, nepoţii bătrânului Hrinco* de a lor bună voe de nime siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor driaptă moşie din uricul lor cel drept, dintra treia parte din satul *Derzca*, trei părţi *nepotului lor boiarului Lucăi Arbure, portarului de Suceava* dreptu 250 zloţi Tătărăşti. Şi sculându-se boiarinul Luca Arbure au plătit toţi acei bani 250 zloţi tătărăşti în mânule lui Ion şi a fraţilor săi Alexa şi Ivaşco înaintea mării sale şi a boiarilor. Deci Măriia sa văzând învoinţa lor şi tocmală de plată deplin, pentru aceia şi Măria sa au dat şi au întărit boiarului Lucăi Arbure mai sus numitele dintru a treia parte de satul Derzica trei părţi săi fie de la măria sa uric cu tot venitul şi a tot neamul lui nestrămutat niciodănăoară în veaci. Iată hotarul acelor trei părţi dintracea parte din satul Derzca să fie din acea a treia parte să fie pe vechiul hotar.

Din Condica Humorului Acad. Rom. ms, III. fila 19 b Cf. Surete ms. XLV, 1085. In uricul din 6998 Mart 15, prin care Stefan Vodă fixează intinderea Episcopiei de Rădăuţi cu satele sale; se enumeră şi satul дръска, „зї цръкшк и с попом на дръсци" (I. Bogdan doc. lui Stefan cel Mare I, 407; cf. Uricar XVIII. 58). In Dicţionarul lui Alex. Rezmeriţa (Craiova 1924) să dă această etimologie „Dresca (slav дерзкїи, curagios, Dorohoi), stramm.

---

60. *7015 Febr. 22. (1507) Huşi*. Bogdan Vodă întăreşte lui Mircea Vitea cu ai săi un sat la Tecuci, la Salcea, mai în sus de hotarul târgului Tecuci, luat din locul târgului, ce l'au fost cumpărat cu 150 zloţi de la Isaico, ficiorul lui Ivanco Tudor, nepot lui Dan. Totodată se împarte locul în două; jumătatea de jos s'o la Mircea Virtea, Mâsnea şi Jurj, iar jumătatea din sus să fie lui Dragomir şi lui Bucur.

† Млстїю бжїею. мы Богдан воевод. гсдрь земли молдавской. знаменито чиним нсим листом нашим. всѣм кто на нем възрит или чтѹчи его ѹслышит. оже ј приде прѣд нами. и прѣд ѹсими нашими молдавскими болѣре. слѹга наш. Исаико снь Иванко Тѹдора ѹнѹк Данов. по его доброи воли.

и продал свою правѸю ѡтнинѸ ѡт его праваго Ѹрика. ѡт Ѹрика дѣда его Дана. едно село на ТекѸч Ѹ Салчи. где был Илїаш. выше хотара ТекѸчского. тръга. али | ѡпроче земли колико сѣ Ѹзѣла Ѹ хотар тръга ТекѸча. та продали слѸгам нашим. Мирчи Киртѣ. и кѸмнатѸ его Мѫсии и тиж кѸмнатѸе ЖѸржи | и ДрагомирѸ. и братѸ его БѸкѸрѸ за ри злат татарскых. и Ѹставше наши слѸги. Мирча Киртѣ. и кѸмнато его Мѫсѣ. и тиж кѸмнат их ЖѸржа. | и Драгомир и брат его БѸкѸр. та заплатил Ѹси тоты ри злата татарскых Ѹ рѸкы слѸзѣ нашемѸ Исанко снѸ Иванко ТѸдора. прѣд нами и прѣд наши | мй болѣре. и мы видѣвше добрѸю их волю и токмеж. и полнѸю заплатѸ. а мы такождере и ѡт нас дали и потвръдили есми слѸгам нашим Мирчи Киртѣ | и кѸмнатѸ его Мѫсии. и тиж кѸмнатѸ их ЖѸржа. и ДрагомирѸ. и братѸ его БѸкѸрѸ. тое прѣдреченное село. како да ест им ѡт нас Ѹрик съ въсем доходѡм | или на двое. нижнѣа половина да ест слѸгам. Мирчи Киртѣ. и Мѫсии и ЖѸржи. а вышнѣа половина пак да ест слѸгам нашим ДрагомирѸ | и БѸкѸрѸ. и дѣтем их и ѸнѸчатом их и прѣѸнѸчатом их. и прѣщрѸрѣтом их. и въсемѸ родѸ их. кто им бѸдет наиближныи непорѸшено николи на | вѣкы. а хотар томѸ село що на ТекѸчи Ѹ Салчи где был Илїаш. выше хотара ТекѸчского тръга, али ѡпроче земли що сѣ Ѹзѣла Ѹ хо | тар тръга ТекѸча. да ест постаромѸ хотарѸ по бѸда ѡживали из вѣка. а на то ест вѣра гедвами. вышеписаннаго Богдана воеводы. | и вѣра наших болр. вѣра пана Ще(фѸ)ла. вѣра пана Тоадера и Негрила паркалаби ѡт хотин. вѣра пана (Еремїа) и пана Драгоша парка | лаби ѡт Немца. вѣра пана Шандра Новоградского вѣра пана ЯрѸре портарѣ СѸчавского. вѣра пана КлънѫѸ спатарѣ. вѣра пана Исака ви | стѣрника. вѣра пана Шарпе постелника. вѣра | пана Могила чашника. вѣра пана Петрика комиса. и вѣра въсѣх болр наших молдавскых вели | кых и малых. а по нашем животѣ кто бѸдет гспдръ нашеи земли ѡт дѣтеи наших. или ѡт нашего родѸ. или пак бѸд кого бѫ изберет гспдрем | быти нашеи земли молдавскои. тоть бы им непорѸшил нашего даанїа и потвръжденїа. али бы им Ѹтвръдил и Ѹкрѣпил занѣж совы бѸнил | за свои правїи пинѣзи. а на болше потвръжденїе въсемѸ вышеписанномѸ велѣли есми нашемѸ вѣрномѸ панѸ ТѫѸтѸлѸ | логофетѸ писати и завѣсити

нашꙋ печат. ксемꙋ листꙋ нашемꙋ. писал Васкан. ꙋ хꙋсѡх влто ҂зѕеі феб. кв.

Din mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui vor căuta pre dânsa sau cetindu-li-se o vor auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari sluga noastră Isaico fiul lui Ivanco Tudor, nepot lui Dan, de a lui bună voe şi a vândut a sa dreaptă ocină din al său drept uric, din uricul bunului său Dan, un sat la Tecuci în Salcea, unde a fost Iliaş, în sus de hotarul târgului, dar numai atâta pământ cât s'a luat din hotarul târgului *Tecuciului;* acela l-a vîndut slugilor noastre Mircei Virtea şi cumnatului său Măsnăi şi iarăşi cumnaţilor săi Jurjei şi lui Dragomir şi fratelui său Bucur drept 150 zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat slugile noastre Mircea Virtea şi cumnatul său Măsnea şi iarăşi cumnaţii lor Jurj şi Dragomir şi fratele său Bucur, de au plătit toţi acei 150 zloţi tătărăşti în mânule slugei noastre lui Isaico, fiul lui Ivanco Tudor, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari; şi noi văzînd de buna lor voe şi deplină plată, iar noi aşijderea şi de la noi dat-am şi am întărit slugilor noastre lui Mircea Virtei şi cumnatului său Măsnei şi iarăşi cumnaţilor săi Jurjea şi lui Dragomir şi fratelui său Bucur, acel de mai sus zis sat, ca să le fie de la noi uric cu toate veniturile, însă în doao, jumătatea din jos să fie slugilor noastre Mircei Virtea şi Măsnei şi Jurjei, iar jumătatea din sus să fie slugilor noastre lui Dragomir şi lui Bucur, şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce le va fi mai de aproape neruşeit niciodinioară în veci. Iar hotarul celui sat ce-i la Tecuci la Salce, unde a fost Iliaş, mai în sus de hotarul târgului Tecuciului, dar atâta loc cât s'a fost luat din hotarul ţârgului Tecuciului, să le fie pe vechiul hotar, pe unde a îmblat din veac. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Bogdan Voevod şi credinţa boerilor noştri,

credinţa jupânului Ş'eful, credinţa jupânului Toader şi Negrilă parcalabi de Hotin, credinţa jupânului Eremiia şi a jupânului Dragoş parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Şandru de la Roman, credinţa jupânului Arbore detarpor Suceava, credinţa jupânului Clănău spatar, credinţa jupânului Isac visternicul, credinţa jupânului Şarpe postelnic, credinţa jupânului Moghilă ceaşnic, credinţa jupânului Petrică comis, şi credinţa tuturor boerilor noştri moldoveneşti a mari şi mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn pământului nostru din copii noştri, sau din al nostru neam, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va alege să fie domn pământului nostru al Moldovei, acela să nu strice a noastră danie şi întărire, ci mai vârtos să întărească şi să împuterească, căci că singuri au cumpărat cu ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am la al nostru credincios boer Tăutul logofăt să scrie şi să acăţe a noastră pecete către această carte a noastră. A scris Vascan în Huşi la anul 7015 Fev. 22.

Originalul pergament 0 37 m. lat pe 0,30 lung; comunicat de d. dr. Lupaşcu. Surete ms. XXVI, 337.

— După socoteala uricului la Tecuci a trăit Iliaş, care şi-a făcut aşezare şi Voevodul ţării i-a dat în stăpânire o parte din locul târgului, la locul numit Salcea, partea din sus, înţelegand direcţia apei Bârladului. Iliaş a avut de fiu pe Dan; Dan a avut pe Ivanco Tudor, iar acesta are pe Ivanco; care vinde cu 150 de zloţi satul fără nume la Tecuci, la *Salcea*.

Cumpărătorii, probabil rude între ei, îşi împart satul în două:

1). De acest Bucur legăm localitatea *Bucureşti* de lângă Tecucel. în drumul spre Nicoreşti. Urmaşi de ai săi s'au păstrat până spre noi, când găsim pe Vasile Bucur vornic de poartă şi poet către 1820 (V. Alecsandri Prosa III 445). Intreg uricul nostru n'a fost cunoscut lui A. Papadopol Calimah, când a scris „Scrisoarea despre Tecuci (Conv. Lit. XIX, 369),

61. *7015 Februar 28 (1507). Huşi.* **Bogdan Vodă întăreşte lui Săculanu pan. şi alor săi satul Săcuenii de jcs, dat danie de seminţenia lui, urmaşii lui Dragoş Viteazul.**

Мастїю вжїею мы Богдан воевода. гсдрь земли молдавскои. знаменито чиним исим. листωм нашим. вьсѣм кто нан бьзрить. или чтоучи его ѹслышить. ѡжепрїидоша прѣд нами. и прѣд оусими | Молдавскими. болѧре. анѹшка дочка драгоша витѣза. й племеници еи Марена дочка нѣгшина и братаници еи Марена и Анѹшка. и Магда и матѹшн ихь Настѣ и анѹшка. и Агришка. дочки Жѹр | жа драгѹшанѹла. и тижь племенникове их нашн слѹги. Сима Ротьмпань й брать его шефѹл и братаничеве их дѣти Тоадера Малечкого васѹтка и Наста | сїа и Параска. и тижь племеникь ихь драгоше снь данкѡк. й тижь племенїкове их жѹржа и сестри его Анѹшка. и Марїа и васоутка и Нѣгша и тиж племенникове их Марїа. и сестра еи Анѹшка. и сестри | чичи их дочки Негритини Анна и Настѣ. ѹси оунѹкове. и весь рωд драгошѣ витѣза. по их доброи воли никимь непонѹжени. аниприсиловани. и дали ѡт ихь праваго ѹрика такождере племенникωм. | своимь дѣтемь Іакима Сакѹланѹла. слѹзѣ нашемѹ вѣрномѹ. панѹ Сакѹланѹ чашникѹ и сестри его Марѹшка. и сестричичи ихь. Магди й племеникѡм ихь дѣтемь Михаиловимь Іωнѹ и анѹшки и Марени й Насти й АгаѲони. едно село наимѣ нижнїи Сакѹлани. где был Козма. ино мы видѣвше ихь доброи воли. и доброе их даанїе. ѡже имь дали вес рѡд драгоша витѣза. по их доброи воли | прѣд нами и прѧд нашими болѧре а мы такождере и ωт нась есмы дали и потвьрдили слѹзѣ нашемѹ вѣрномѹ панѹ Сакѹланѹл. чашникѹ. и сестри его Марѹшкы. и сестричичи ихь Магди. и племенникове их. | Іωнѹ и Анѹшки. и Марени. и Насти й АгаѲони. дѣтемь Михаилови. тое прѣдреченное село. наимѧ нижнїи Сакѹлани. где быль Козма. како да ест имь ωт нас оурикь и сь вьсем доходом имь. и дѣтем | равно и ѹнѹчатомь их и прѣоунѹчатомь ихь и прашѹрѣтωм их и вьсемѹ родѹ их кто сѧ им избереть наиближнїи непорѹшенно николиже на вѣкы. а хотар томѹ вышеписанномѹ наимѧ нижнемь Сакѹла | нωм селѹ где быль козма. да есть ѡт оусих сторѡн постаромѹ хотарѹ. покѹда из вѣка ѡбивали. а на то есть вѣра нашего гсдва вышеписанаго. мы Богдана Воеводи. й вѣра болѧр наших вѣра пана Ше | фоула. вѣра пана тоадера. и пана

Негрила паркалабсѡве хотинскихь. вѣра пана Єрїміа и пана драгоша паркалабсѡве немецких вѣра папа шандра Новоградского. вѣра пана. Арбѹрѣ портарѣ | Сѹчевского вѣра пана Клънъѹ спатара. вѣра пана Исака вистарника. вѣра пана Шарпе постелника. вѣра пана Могила чашника. вѣра пана фрѹнтеша столника. и въра пана Петрика комиса. | и вѣра въсѣх бояр нашихь молдавских великих и малих, а по нашем животѣ кто бѹдеть гспдръ нашеи земли ѡт дѣтеи наших или ѡт нашего рода или пак боудкого гъ бъ изберет гспдрем быти нашеи зем | ли молдавскои. тоть би им непорѹшил нашего дааніа. и потвръжденїа. али би им очтвръдил и оукрѣпиль. занѹже есмы им дали и потвръдили. за що ест им добраа и праваа дааніа. а на бол | шѹю крѣпость. и потвръжденіе томѹ въсемѹ вышеписанномѹ. велѣли есмы нашемѹ вѣрномѹ панѹ тъоутѹлѹ логофетѹ писати. и нашѹ печать завѣсити ксемѹ листоу на | шемѹ. писал Іѡн дїак, ѹ хѹсѡх в лѣто ҂зѕеі. мсца февроуаріа. кн день.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, Domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră, tuturor cui pre dânsa vor căta, sau cetindu-i-se o va auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri Moldoveneşti boiari *Ânuşca, fata lui Dragoş Viteaz,* şi seminţeniile ei Marena fata Neagşăi, şi nepoţii ei de frate Marena şi Anuşca şi Magda, şi mătuşele lor Nastea şi Anuşca şi Agrişca, featele lui Jurj Drăguşanul; şi iarăşi seminţeniile lor, ale noastre slugi Sima Rotămpan şi fratele său Stefu! şi nepoţii lor de frate, copii lui Toader Maleeco; Vasutca şi Nastasia şi Parasca; şi iarăşi seminţenia lor Dragoş fiul Dancului, şi iarăş seminţeniile lor Jurj şi surorile lui Anuşca şi Maria şi Vasutca şi Neacşa; şi iarăşi seminţeniile lor Maria şi sora sa Anuşca şi nepoatele ei de soră, featele Negritei: Ana şi Nastea, toţi nepoţi şi întregul rod a lui Dragoş Viteazul, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici asupriţi, şi au dat din a lor drept uric, tot seminţeniilor lor, copiilor lui *Iachim Săcuianul,* slugii noastre credinciosului boer *Săcuian ceaşnic* şi surorii lui Mărușcăi, şi nepoatei lor de soră

Magda; și iarăși semințeniei lor, copiilor lui Mihăilă, Ion și Anușca și Marena și Nastea și Agaftona, un sat anume *Săcuenii de jos, unde a jost Cozma*. Deci noi văzând a lor de bună voe și buna lor daanie, ce le-a dat tot neamul lui Dragoș viteazul, de a lor bună voe denaintea noastră și denaintea alor noștri boiari, și noi așijderea și de la noi înșine am dat și am întărit slugii noastre credinciosului pan Săcuianul ceașnic, și surorii lui Marușcăi și nepoatei lor de soră Magdei, și verilor lor lui Ion și Anușcăi și Marinei și Nastei și Agaftonei, copiilor lui Mihailov, cel de mai sus zis sat anume *Săcuenii de jos, unde a fost Cozma*, ca să le fie lor de la noi uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor deplin și nepoților lor și strănepoților lor și împrăștieților lor și la tot neamul lor ce li se va aleage mai de aproape nerușeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus scris sat anume *Săcuianii de jos, unde a fost Cozma*, să le fie dinspre toate părțile pe vechiul hotar, pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrise Noi Bogdan Voevod și credința boiarilor noștri, credința dumsale Steful, credința dumisale Toader și dumisale Negrilă parcalabi de Hotin, credința dumisale Eremia și dumisale Dragoș parcalabi de Neamț, credința dumsale Șandru parcalab de Novograd, credința dmsale Arbore portar Sucevei, credința dmsale Clănău spatar, credința dmsale Isac visternic, credința dmsale Șarpe postenic, credința dmsale Movilă ceașnic, credința dmsale Fruntes stolnic, credința dmsale Petrică comis, și credința tuturor boiarilor noștri a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau chiar pre oricarele altul îl va aleage Domnul Dumnezeu să fie domn țării noastre a Moldovei, acela să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai vârtos să le-o întărească și să le-o împutrească, căci că înșine le-am dat și le-am întărit, pentru căci le iaste lor bună și dreaptă danie. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am înșine credinciosului nostru pan Tăutul

logofătului să scrie şi a noastră peceate să o lege de această carte a noastră. Scris-a Ioan diac în Huşi la anul 7015 luna Februarie 28 zile.

Originalul pergament, cu pecete mare bine păstrată şi legată cu şnur roş. Se ceteşte exerga: печать Iw Богдана воеводы господар земли Молдавскои. In dos notiţele: нижнїи Сачѹлани „Săculanii de jos" „Săculanii la Soćava" „Săculanii moşie" 7015 Febr 28; No. 18. ,τῦ μπογδάν Βοεβόδα δια το σακυιάνη Σταυρός'.

Este şi o traducere veche: „sau tălmăcit de Evloghie dascal ot scoala slovenească" it. 7261 ap. 26". Muzeul Municipal Iaşi, donaţiunea Drosu plic VIII, 1, apud. Surete ms. XLII 2).

— *Dragoş Viteazul*. E unul din cei mai vechi boeri ai ţării. Se pomeneşte în vechile urice între 1392—1400. Iar *Rotompan* se pomeneşte cap de mari boeri între 1403—1411. Aceşti 2 fruntaşi erau înrudiţi în re ei Săculan ceaşnicul din 1507, era un *vtori*, nu *vel*, căci în lista boerilor se citează *Movilă* ceaşnic: Lui Movilă îi urmează *Petrică ceaşnic* în 1508; apoi pe 4 ani (1513—1512) ne lipsesc doc. interne, cărţi de judecată, şi abia în 1513 apare *Săcuianu ceaşnic* (1513—1523), ocupând această demnitate şi supt Stefăniţă. El era ginerele log. Tăutul (Uricar XVIII 116); lui îi urmează *Felea ceaşnic* (1524—1531) şi supt Petru Rareş. Unind arătările uricului nostru cu cel din 1481 April 20 (I. Bogdan DSt. I 252) reiesă această încrângătură:

1. Dragoş Viteazul (1392—1400)
x

2. fată = Stanislav Rotompan (1400—1408
- 3. Simon — Rotompan
  - 4. Danco — Rotompan
    - 5. Dragoş Rotompan
- Steful. Rotomp.
  - Vasutca
  - Nastasia
  - Parasca
- fata — Toader Malcčo

Jurj Drăguşanul
- Agrişca
- Anuşca
- Nasta — x
  - Magda
  - Anuşca
  - Marena

fată = x
- Neaga
- Vasutca
- Maria
- Anuşca
- Jurj

Neacşa
- Marena

fată = x
- — Negrila
  - Nastea
  - Ana
- Anuşca
- Maria

fată Iachim Săculan

Anuşca (1400—1507)
- Săculan ceaşnic — fată log. Tăutu
- Maruşca
- Sora — Mihailov — Ion
  - Aunşcă
  - Marina
  - Nastea
  - Agaltona
- Magda — fata

Anuşca în 1507 era o bătrână de peste o sută ani şi apucase a vedea cu ochii pe toţi urmaşii din fraţi şi surori, *râstrănepoţi*, ca Dragoş Rotompan.

62. *7015 Februar 28 (1o07) Huşi.* Bogdan Voevod întăreşte lui Movilă pah. cumpărătura ce a făcut cu 300 zloţi tătărăşti în satul Piteşti pre Bârlad de la Coste Baloş şi nepoţii săi.

Suretu tălmăcitu de pe Sârbie rumăneaşte den ispisocul răposatului Bogdan Voevod din veleat 7015 Februarie 28.

Cu mila lui Dumnezeu Iω Bogdan Voevod, Domn ţării Moldaviei, facem ştire printr'acestu hrisov al domniei meale tuturor cui să cade a şti, iată că viind înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor Moldaviei noastre, sluga noastră *Costea feciorul lui Baloşahorghi* (sic) şi cu verii lui anume Ciochina Mălaiu şi cu fratesâu Ioan şi cu surorile lor anume Malea şi cu Mărica, nepoţi lui *Baloșaorghi* (sic) de a lor bună voe de nimenea siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie dintru a lor drept uric, din uricile lui *Baloșahorghi* (sic) un sat anume *Piteştii,* ce iaste pe Bârlad, şi cn locu de vadu de moară în Bărlad, pre acesta lau vândut credincios boiarului nostru dumsale *Movilă paharnicului* dreptu trei sute de zloţi tătărăşti. Deci sculându-se credincios boiarul nostru dmnalui Movilă păharnicul au plătit deplin toţi banii ce mai sus scriem trei sute de zloţi tătărăşti în mâinele slugilor noastre anume Costei feciorul lui *Baloşa horghi* (sic) şi a verilor Costii anume Ciochină Malaiu şi a frăţinisău lui Ion şi a surorilor lui a Măriei, ce sântu nepoţi lui *Baloş horghi* (sic). Asijderea şi aceşti de mai sus vânzători sculânduse toţi ei au luat ispisoacele lui *Bălosahorghi* (sic) ce leau fostu avut el de cumpărătură de la răposatul părintele domniei meale Stefan Voevod, pe acestu de mai sus scris sat şi leau dat în mânule credinciosului nostru boiariu dmsale Movilei paharnicului înaintea domniei meale şi înaintea tuturor veliţilor boiari ai domniei mele. Pentr'aceaia deacă am văzut a lor de bună voe tocmală şi plata deplin iată că şi de la domnia mea încă am dat şi am întărit credinciosuiui boiariu dumisale Movilei păharnicului pre acestu de mai sus zis sat anume Piteştii ce iaste pre Bărladu şi cu loc de vaduri de moară în Bârlad ca să aibă el şi

de la domnia mea uric şi săi fie moşiia cu tot venitul, lui şi fiilor lui, nepoţilor şi strănepoţilor lui şi a tot neamul lui ce să va aleage mai aproape neruşăit nici odinioară în veaci. Iar hotarăle acestui de mai sus scris satu, anume Piteştii ce iaste pre Bârlad, ca să fie despre toate hotarele cari au îmblat din veacu. Aceasta iaste credinţa domniei meale de mai sus scris Bogdan Voevod şi credinţa tuturor veliţilor boiari ai domniei meale, credinţa dumsale Steful, şi credinţa dmsale Toader şi credinţa dmsale Negrul parcalabii de Hotin, şi credinţa dmsale Eremia şi credinţa dmsale Dragoş parcalabii de Neamţ, credinţa dmsale Şandru parcalab de Cetate nouă, credinţa dmsale Arbore *vel* portar de Suceava, credinţa dmsale Clanău spatar, credinţa dmsale Isac vistearnic, credinţa dmsale Şarpe postelnic, credinţa dmsale *Lupu* (sic) credinţa dmsale Frunteş stolnic şi credinţa tuturor veliţilor boiari ai domniei meale. Iar după viaţa noastră, pre cine va aleage domnul Dumnezeu a fi domn şi stăpânitor, în pământul Moldaviei noastre au din fii noştri au din neamul nostru, au măcar dintru alt neam, tot să aibă a da şi a întări nestrămutată dania noastră, după cum şi însumi domnia mea am dat hrisov al domniei meale de întăritură ca să aibă a stăpâni a lui dreaptă ocină şi moşie ce au cumpărat-o pre ai săi drepţi bani; şi am poroncit domnia mea dumisale Tăutului vel logofăt, ca să să scrie hrisovul acesta şi a noastră peceate de dânsul să o leage.

„sau tălmăcit hrisovul acesta de pe sărbie pe înţeles de mine Procopie dascalul ot Metropolie în cursul anilor leat 7273 Ghenar 12 (1765).

Pe copertă, „suretu tălmăcit de pe ispisocul | sârbescu de la răposatul | Bogdan Voevod, feciorul pre |-bunului şi pre ferici | tului Stefan Voevod | din leat 7015 Febr. 28 | pisah az Esin Procopie ucitel | în cursul anilor | let 7273 Ghenar 12 dnî."

Acta d-na Grigorescu, foastă proprietară a moşiei Costeşti (Tutova) pe Bilavoi, Moşia Piteşti a făcut parte din trupul moşiei Costeşti. Cf. Surete ms. XL, 192, seqq. Fiind vorbă de Băloş Suretul nostru este important pentru Balşeşti din secl. XV şi XVI.

63. 7015 Martie 1 (1507) Huşi. Bogdan Vodă întăreşte lui Eremia visternicul cumpărătura, ce a făcut în satul Grigoreşti pe Siret, cu 800 zloţi de la Ivanciul şi nepoţii săi de frate.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, domn ţării Moldaviei, facem înştiinţare cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau cetindu-se o vor auzi, precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari slugile noastre Ivanciul şi nepoţii săi de frate feciorii *Stanciului* anume *Mânzul* şi *Toader* şi *Andruşca* şi *Ioan* şi *Mirico* şi *Fedor* de a lor bună voe de nimene siliţi nici asupriţi şi au văndut a lor direaptă ocină dintru a lor dirept uric un *sat pre Siret anume Grigoreştii* îmbe judeciile şi mori în Siret credincioasei slugii noastre dumisale Eremiei visternicului, drept 800 zloţi tătărăşti. Şi s'a sculat credincioasă sluga noastră dumnealui Eremia visternicul şi a plătit toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 800 zloţi tătărăşti întru mânule slugilor noastre Ivanco şi nepoţilor săi de frate Mânjului şi lui Thoader şi lui Andruşco şi lui Ion şi Mariei şi lui Fedor, feciorii Stanciului parcalabul denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit credincioasei slugii noastre dmsale Eremiei visternicului pre cel de mai sus zis sat, ce iaste pe Siret anume Grigoreştii îmbe judeciile şi mori în Siret ca să-i fie lui şi de la noi uric şi cu toate veniturile, lui şi feciorilor lui şi nepoţilor lui şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape neruşuit nici odinioară în veaci. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat, ce iaste pe Siret anume Grigoreştii îmbe judeciile, să fie despre toate părţile după hotarăle cele vechi pe unde din vac au îmblat; şi spre aceasta iaste credinţa domniei meale de mai sus scrisă, Noi Bogdan Voevod, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării Moldaviei, din fii noştri sau din neamul nostru sau pe oricare va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre a Moldaviei să nu strice a noastră

danie şi intăritură, ci să-i dea lui şi să-i întărească, de vreme că şi noi i-am dat şi i-am întărit pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă şi pentru că el a cumpărat pre ai săi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus am poruncit credinciosului boiarului nostru dumisale Tăutului logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această a noastră carte. S'a scris în Huşi de Văscan la anul 7015 Mart 1.

„Sau tălmăcit de Gheorghe Evloghie dascal la anii 1787 Aug. 14". Poslăduit de polcovnicul Pavăl Debrici.

Apud Emil Miclescu; *Surete ms.* XXXV, 566. Cf. pentru lista boerilor uricul din 7015 Mart 1, publicat în Uricar XVIII, *82*).

---

64. *7016 Decembre 14 (1507) Suceava.* Bogdan Vodă întăreşte lui Jurj Hrabor comis cumpărătura ce a făcut cu 300 zloţi în moşia Blăneştl pe Bărlad de la Stefnl parcalab fiul lui Ioanăş.

Млстїю бжї ю. мы Богдана Воевода. гспдръ земли молдавскои. знаменито чиниим исслм листом нашим. въсѣм кто нан възрит. или чътѫщи его ȣслышит. оже прїиде | прѣд нами. и прѣд ȣсими нашими молдавскими боiары. нашъ вѣрнїи па.ъ. Щефȣль Паркалаб. снь. Iѡанъшевь. по его доброиволи никимь непонȣ | ждень анипрсиловань. и продаль свою правȣю. ѡтнчиȣ. ѡт своего праваго ȣрика ѡт ȣрика ѡца своего. Iѡанъша. едно село на берладь. нанмѣ бланещи | и съ маниѡм. ȣ берладь. та продал тое село слȣѕѣ нашемȣ жȣржи храборȣ комисȣ за три ста злать татарскихь. и нашь вѣрныи слȣга жȣржа | храбѡр. комись заплатиль ȣси тоти пинѣзи т злат татарскихь ȣ рȣкы панȣ щефȣлȣ паркалабȣ. сноу Iѡанашевȣ прѧд нами и прѧд нашими болѣри. | и мы видѣвше ихь добрȣю волю и токмежь и полныи заплат. а мы такожде и ѡт нас есми дали и потвръдили слȣѕѣ нашемȣ вѣрномȣ жȣржи храбо | рȣ комисȣ. тое село наимѣ бланещи. на Берладѣ. и млин ȣ берлад. како да ест емȣ ѡт нас ȣрикь и съ въсем доходомь. и дѣтемь его и ȣнȣчатѡм его. | и прѣȣнȣчатомь его и прѣщȣратомь его и въсемȣ родȣ его кто емȣ бȣдеть наиближнии. непорȣшенно николи на вѣкы. а хотар томȣ |

селу що на Берладѣ нанмѣ Бланещомь. да ест ѡт усих сторѡн. постаромꙋ хотарꙋ покꙋда ѡживали. из вѣка. а на то ест вѣра нашего гспдства. выше | писанного мы Богдана воеводы и вѣра наших бол҃р. вѣра пана щефꙋла. вѣра пана тоадера и пана Негрила | паркалабове хотинскихь. вѣра пана Еремїи. и пана фрꙋнтеша паркалабове Немецкихь. вѣра пана Шандра паркалаба новоградского. | вѣра пана Арбꙋра портарѣ Сꙋчавского. вѣра пана Могили. вѣра пана дана спатарѣ. вѣра пана Исака вистѣрника. вѣра пана Шарпе постелника | вѣра пана Петрика чашника. вѣра пана косте кръже столника вѣра пана Петрика комиса. и вѣра оусих бояр наших молдавскихь. великихь | и малихь. а по нашем животѣ кто бꙋдеть гспдрь нашеи земли ѡт дѣтеи наших. или ѡт нашего родꙋ или пак коуд кого бъ изберет быти. тот щобы е | мꙋ непорꙋшила нашего даанїа и потвръждениа. алиби емꙋ укрѣпиль занꙋж: дали и потвръждали есми за его правовѣрнꙋю слꙋжбꙋ. и за що | кꙋпила соби своими. пинѣзми а на болшее потвръждение въсемꙋ вышеписанномꙋ велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ тъꙋтꙋлꙋ логофетꙋ | писати и нашꙋ печать привѣсити всемꙋ листꙋ нашемꙋ. писа васко Сръблиц въ Сꙋчавѣ влѣто ѕ҃ѯз мсца. декеврїе дї.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod Domn ţării Moldaviei înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari, al nostru credincios pan *Şteful parcalab*, *fiul lui Ioanăş*, de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit, şi a vândut a sa direaptă ocină dintru al său drept uric, din uricul tatălui său Ioanăş, un sat pre Bârlad anume Blăneştii şi cu mori în Bârlad, acestea le-au vândut cel sat slugii noastre credinciosului *Jurj Hrăbor comisului* drept 300 zloţi tătărăşti, Şi al nostru credincios slugă Jurj Hrăbor comisul a plătit toţi acei bani 300 zloţi tătărăşti, în mânule dumisale Şteful parcalab, fiul lui Ionăş, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri, boiari. Şi noi văzând a lor de bună voe şi tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderea şi de la noi înşine am dat şi am

întărit slugii noastre credinciosului Jurj Hrăbor comisului cel sat anume Blăneştii pre Bârlad şi moară în Bărlad, ca să-i fie lui şi de la noi uric şi cu tot venitul (lui) şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce-i va fi mai de aproape, neruşeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celui sat ce-i pe Bărlad anume Blăneştii să-i fie despre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde au îmblat din veac. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă, Noi Bogdan Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Steful, credinţa dumsale Dragoş vornic, credinţa dumsale Toader şi dmlui Negrilă parcalabi Hotinului, credinţa dmsale Eremia şi dmlui Frunteş parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Şandru parcalab de Novograd, credinţa dmsale Arbore portar Sucevei, credinţa dmsale Moghilă, credinţa dmsale Dan spatar, credinţa dmsale Isac vistiiarnic, credinţa dmsale Şarpe postelnicul, credinţa dmsale Petrică ceaşnic, credinţa dmsale Coste Cărje stolnic, credinţa dumsale Petrică comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti, a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va aleage să fie, aceia să nu-i strice a noastră daanie şi întăritură, căci că înşi-ne i-am dat şi i-am întărit pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă, şi pentru că şi-a cumpărat însuşi cu ai săi bani. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios boiariu Tăutul logofăt să scrie şi a noastră peceate s'o lege de această carte a noastră. A scris Vasco Sărbliţ în Suceava la anul 7016 luna Decembre 14 zile.

Originalul pergament la d. Victor Catargiul, la Cobălnia, Basarabia, de unde l'am copiat în vara lui 1912, Azi însă casa fiind arsă de mişcarea bolşevică din 1918, toată arhiva şi biblioteca au fost distruse. Cf. Surete ms. XXV 581. Pecetea bine păstrată cu şnur roş; ✝ печат Іѡ Богдана Воєводы. Господар земли Молдавскои. Cap de bou.

In Surete IX, 161 am publicat un suret al acestui ispisoc, tăl-

măcit în 1813 Ghenar 9 de Ion Iancul talmaciu ot visterie Cf. Surete ms. XXVIII 257.

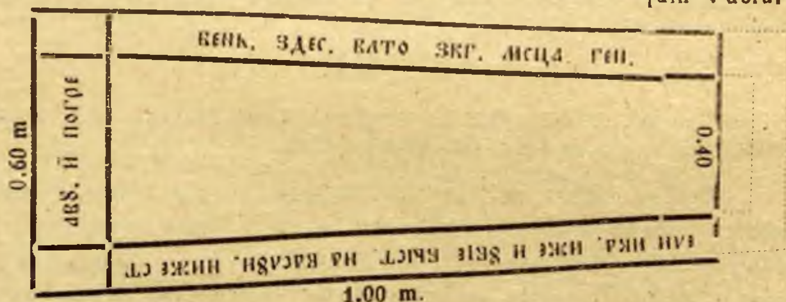
Cei doi boeri, parcalabul Şteful-*vânzătorul*, şi Jurj Hrabor cumpărătorul, sînt prea cunoscuţi în diplomatica veche. Ştefu! arecea mai lungă boerie ca parcalab de Hotin şi ca boer fără boerie. Pârcălâbia Hotinului a fost ţinută mulţi ani de *Vlaicul*, unchiul lui Stefan Vodă cel Mare cu *Goian*, apoi a avut-o fiul său *Duma*, văr primar cu marele Voevod şi apoi a avut-o Şteful, fiul lui Ioanăş, tot o rudenie de a lui Vodă, cred. Stefu! începe părcălăbia de Hotin cu anul 1479 şi o ţine până la 1500, când rămâne boer în divan fără boerie şi supt Bogdan Vodă. Chiar în acest an, la 2 Mart 7016, deci cu 3 luni mai în urma actului nostru, Steful e citat în fruntea listei boerilor fără nici o boerie, ca dovadă că era prea bătrân; avea peste 30 de ani de carieră de părcălăbie şi singurul, care mai apare boer fără boerie în *mod oficial*, pe când în *particular* era tot parcalab, cum i se zice în zapisul de vânzare.

Hrabor comisul-cumpărătorul nu apare în doc. mai vechi. Comis mare boer de divan era din 1500 Petrică, care ocupă aceste demnităţi până după 1510, când îl urmează *Toma Căţelan* comis, din 1510—1524, supt Ştefăniţă, când îi urmează *Hârsu* comis de la 1524—1527, când cu Petru Vodă Rareş vine comis *Ion Jurj* 1527—1533; apoi *Draxin* comis 1533.

Cu revenirea în scaun pentru a doua oară a lui Petru Vodă Rareş în 1540, apare *Hrăbor* ca postelnic 1540 şi stă postelnic şi supt Iliaş Vodă până la 1549, când îl urmează *Veaveriţă* postelnic, iar Hrăbor e înaintat parcalab de Hotin, coleg cu Ion Movilă 1544—1552, când cred că moare.

---

65. *70:3 Ghenar (1515).* Pe o piatră mormântală la bis. Sf. Ioan [din Vaslui

...(post)elnic, care a şi fost omorît la Vaslui, mai în jos de hăleşteu, şi s'a îngropat aici la anul 7023 luna Ghenar...

Piatra s'a aflat la temelia pridvorului, cu ocazia reparaţiilor radicale, ce se fac bisericei sf. Ion Preditici din Vaslui, de către stat. Piatra a fost cioplită la un capăt, pentru a putea sluji ca temelie pridvorului, alăturat cred cu prilejul reparaţiilor radicale, făcute în 1820, cum sună inscripţia de a doua a bisericei.

„ачесть сфнть длнезѫеск
лѫкаш динтрȣ лчепȣт фіинд
зїдит де ръносацїи лтрȣ ф-
ричирѣ домнии Стефан вѡд кътрънȣл
шн фїю сѫȣ Богдан вѡд шн дȣпъ времѣ
ръсипиндȣсѫ саȣ зидить динь поȣ де
дȣмнѣи кȣкоанъ Марїа Кантакȣзини
логофетѣса. соціа ръпосатȣлȣи марелȣи
логофъть Костаки Гикѫ кȣтоатъ келтȣıала
дȣмисале спре вечникı лорь помениpѣ
ла аніи де ла христось 1820.

Cf. Surete ms. XLV 21, 24.

---

66. *7025 (1517)*. Pe un purg (turn) la Atos.

Благочѣстывы и христолюбивїи Іѡн Богдана воевода създате пиргъ сѧи. въ имѣ свѣты Николае. в лѣт. ҂ѕкє.

Blagocestivul şi de Hristos iubitorul Ion Bogdan Voevod zidi acest piurg în numele sf. Neculae la anul 7025.

După T. Burada, o călătorie la muntele Atos, în Rev. p. ist. fil. şi arh. I 386.

---

67. *7026. Hârlău (1518)*. Stefăniţă Vodă dărueşte şi întăreşte lui Gaja şi a lor lui satul Găjeştii pe Elan.

Мастїю бжїю мы Стефан воевода господарь земли молдавскои знаменито чиним ссим листом нашим въсѣм кто нанем възрит или его чтȣчи | ȣслишитъ. ѡже прїиде прѣд нами и прѣд нашими молдав скими болѣри слȣга наш гажа и сестра его параска. дѣти Игнатови. и тиж плѣменници ихь Текла и сестра | ен варвара. и настѣ ȣси сиве Игната и Ивана. жаловали есми их ѡсовною нашею мастїю. дали и потвръдили есми им ѡт нась | ȣ нашеи земли. ȣ молдавскои. их правоу ѡтинȣ и викȣпленїе едно село нь еланѣ нанмѣ Гажещи. како да есть им и ѡт нась ȣ | рикъ съ въсѣмь доходомь ихъ и дѣтемъ ихъ. и ȣнȣчатомъ ихъ. и правнȣчатомъ ихь и прашȣрѣтомь ихь. и въсѣмъ родȣ ихь кто сѣ изберетъ наиближнїи

непорѹшенно николиже на вѣки. а хотарь томѹ вишеписанномѹ селѹ что на еланѣ нанмѣ Гажещи да есть из въсѣми сторони по старыми хотарыми | све его хотарѣ. ѹ ставои Банкова из долѹ донѣ на есть кѹда хотарили панъ кръстѣ чорнїи. и съ плотѹнωм... restul lipseşte..- пис ѹ хрълѫѹ вл҃то ҂зк҃s.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, Domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem au această carte a noastră tuturor cui vor căta pre dânsa, sau cetindu-i-se o va auzi, adică a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri. Moldoveneşti boiari sluga noastră Gaja şi sora lui Părasca, copiii lui Ignat, şi iarăşi verile sale Tecla şi surorile ei Varvara şi Nastea, toţi fii lui Ignat şi a lui Ivan, miluitu-ne-am noi spre ei cu osebită a noastră milă, dat-am şi am întărit lor de la noi în pământul nostru al Moldovei, a lor dreaptă ocină şi cumpărătură un *sat pe Elan anume Găgeştii*, ca să le fie lor de la noi uric cu toate veniturile lor şi copiilor lor, şi nepoţilor lor şi împrăştieţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinionră în veaci. Iar hotarul celui sat scris mai sus, ce-i la Elan anume Găgeştii să fie despre toate părţile pe vechile hotare toate ale sale hotară din heleşteul Bancov la vale să-i fie pe unde au hotărât Pan Cristea Cernea (Negrul) şi cu Plotun...

Scris în Hârlău la anul 7026.

Acad. Rom. pecete 20. Cf. Surete ms. XXI. 139. In 1804 Iulie 2 clucerul Pavăl Debrici ot Mitropolie face o traducere de pe acest ispisoc, cu lipsuri.

Gaja e pomenit în actele lui Stefan cel Mare. Aşa în 7005 Ghenar 22 Stefan Vodă cumpără cu 70 zloţi o prisacă la Cârligătura, la poalele pădurii, pe apa Mihalcea, de la Drăguş Carămbu şi verii săi popa Luca Plotun şi Ion, şi Gaja, nepoţii lui Petre Bertea (I. Bogdan DLStefan II, 99). (cf. Cuzeşii, CXLIII, 239).

In 7007 Maiu 20 (Idem II 147), tot Stefan cel Mare întărind măn. Humorului mai multe sate, arată că Milcineştii la Cârligătura a fost cumpărat de la nepoţii lui Petre Bertea cu 230 zloţi tătăreşti, şi spune că erau aceştia: Drăguş Cărămb, verii săi popa Luca Plotun, Ion şi Fedea, fraţi; şi nepoţii lor Nestor Gaja şi sora lui Vasca, feciorii bătrânului Gaja; Ar eşi deci această încrângătură:

1. Milcin Stefan, descălecătorul
a trăit pe locul Milcineştilor

2. fată
= Petre Bertea

3. fată
= Cărămbu

4. Petre Carămbu

fată
= Plotun

popa Luca, Ion, Fedea
Plotun

fată
= Gaja bătrânul

Nistor, Vasca, Ignat, Ivan
Gaja   Gaja

5. Gaja, Parasca, Tecla, Varvara, Nastea

---

68. *7028 Iulie 15 (1520) Suceava.* Stefan Vodă întăreşte lui Ion Albotă şi a lor lui jumătate din Drăguşani şi din Zăvoeni, partea din sus, despre verii lor, ce iau jumătate din jos.

† Мастїю бжїею мы Стефан воевода. господар земли Молдавскои. знаменито чиним исим нашим листом. въсѣм кто нанем възрит | или его чтоучи оуслышить. оже тоти истиннїи наши слоугы. Іон Албота. и брать его косте. и сестра их Саска. и племе | нникове их Глига. и наст. оуноукове сима драгушанула. и тютки их Настаска. и сестри ея Яноушка. и Агришка и | оуноука их Марена оунукы Жоуржи драгушанула. прїидоша прѣд нами. и прѣд нашими молдавскыми болѧри. по их доброи | воли никим непоноуженї. а ниприсиловани и раздѣлили. промежи собою свои правїи отнини и дѣднини и испривилїа що о | ни имали. от родителѣ гсндсвамы богдана воеводи два села. наимѧ драгоушани и зъвоiани. и досталосѧ слоугам нашим Іоноу | Алботи. и брату его кости и сестри их Саски. и племеникомь их част по | ловина село от драгоушани. вышнѣа половина и половина село от зъвоiани вышнѣа част. а пакь въ част Настаски. и сестрам еи | Яноушки и Агришки и оуноуци их Марени. досталосѧ им тиж половина село от драгоушани нижнѣа половина и половина село | от зъвоiани. нижнѣа половина. ино мы видѣвши их доброю волю и товмеж и доброе раздѣленїе. що они промежи собою роздѣлили | и потокмили. а мы також и от нас. дали и потвръдили есмы слоугам нашим. Іоноу Алботи. и братоу

его кости и сестри их | Саскы и племеником их гаги и Насти тое въсе вышеписанное половина село ѡт драгѹшаны. вишнѣа половина. и половина се | ло ѡт зъвоıани. вишнѣа половина. како да ест имь ѡт нас оурикь съ въсем доходом, имь и дѣтем ихь и оуноучатом ихь. и прѣоуноучатом | ихь и прарѡурѣтом их. и въсемоу родѹ их. кто сѧ им изберѣть наиближнїи непороушенно николиже на вѣкы. а хотар тѣмь по-ло | винам селам. половини село ѡт драгоушани. вышнои половини. да ест покоуда им | хотарил и раздѣлил вѣрныи пань кондрѧ пръкалавь Немецкии. почениши ѡт хотара Сако-ıаном от единь стлъп прости | полем старим плотом до краи доуброви. оу знаменнаних доуби ѡт. толѣ доубровою старим ѡплотом до единь стлъп подли пото | ке. а ѡт толѣ долоу потокѡм сквозѣ село драгоушани. та ниже село ѹ един берест подли потока. ѡт толѣ черес поле ѹ един стлъп | ѡт того стлъпа тиж полем оу дроугїи стлъп. что ест по срѣдь полѣ. ѡт толѣ тиж черес поле оу един стлъп. подли село зъвоıа-нюх ѡт толѣ | прости оу един берест що ест посрѣдь село зъвоıани. а ѡт того береста прости до матков Молдавѣ. та молдавою горы. до хотар | Шоимарещом. а ѡт иниших сторони постаромоу хотарову покѹда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашего Гспдства вышеписаннаго | мы Стефана воевода и вѣра прѣвъзлюбленнаго братата (sic) гспдствами Петра. и вѣра воıар наших. вѣра пана Исака. вѣра пана Петра двѡр | ника. вѣра пана Шандра. вѣра пана Негрила. вѣра пана васка. вѣра пана Гринковича. и пана Талабѫ хотинскых. вѣра пана Косте. и пана кондрѧ Немецкых. вѣра пана Петрика. и пана Тоадера Новоградских. вѣра пана Лоука Арбѹре портарѣ Соучавского. вѣ | ра пана храна спатарѣ. вѣра пана Еремїѧ кистѧрника. вѣра пана Шарпе постелника вѣра пана Ськоуıана чашника. вѣра | пана Стрьча стѡлника. вѣра пана кѫцелѣна комиса. и вѣра оусих воıаръ наших молдавскых великых и малых. а по нашем живо | тѣ кто боудет гспдръ нашеи земли ѡт дѣтеи наши или ѡт нашего рода. или пакь боуд кого гь бь изберет господарем быти нашеи земли | молдавскои. тот бы имь непороушил нашего даанїа и потврьжденїа. али акы им оутвръдил и оукрѣпил. занѹже есмы им | дали и потврьдили за що ест имь правая ѡтчина. а на болшее крѣпость и потврьжденїе томѹ въсемоу вышеписанно | моу. велѣли есмы нашемоу вѣрномоу

панoу тотроушанoу логофетоу писати и печать нашоу привѣсити ксѣмоу наше | моу листоу. писал доумитроу попович оу Соучавѣ вАто ҂ѕ҃зкн мсца юулїа еї.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod Domn ţărîi Moldaviei, ştire facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o vor auzi, adică aceaste adevărate ale noastre slugi *Ion Albotă* şi fratele său *Coste,* şi sora lor *Sasca*; şi verii lor *Gliga* şi *Nastea,* nepoţii *Simii Drăguşanului*, şi mătuşa lui Nastasca şi surorile ei Anuşca şi Agrişca şi nepoata lor Marena, nepoţii lui *Jurj Drăguşanului;* au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici invăluiţi şi au împărţit între sine ale sale drepte ocini şi moşii din privilegiîle ce ei au avut de la părintele domniei meale, Bogdan Voevod, doao sate anume *Drăguşenii* şi *Zăvoianii*; şi s'au cuvenit slugilor noastre lui Ion Albotă şi fratelui său Coste şi surorii lor Sascăi, şi verilor lor Gligăi şi Nastei, nepoţii Simei Drăguşanului în a lor parte jumătate sat din Drăguşeni, jumătate den sus şi jumatate sat din Zăvoeni, partea din sus; şi iarăşi în partea Nastascăi şi surorilor sale Anuşcăi şi Agrişcăi şi a nepoatei lor Mărenii li s'au cuvenit lor iarăşi jumătate sat din Drăguşeni partea din jos şi jumătate sat din Zăvoiani, jumătatea din jos. Deci noi văzând a lor de bună voe şi tocmală şi bună împărţală, ce ei între sine şi-au împărţit şi s'au tocmit; şi noi aşijdere şi de la noi am dat şi am întărit înşine slugilor noastre lui Ion Albotă şi fraţilor săi Costei şi surorii lor Sascăi şi verilor lor Gligăi şi Nastei toată cea de mai' sus scrisă, jumătate sat din Drăguşani, jumătate din sus şi jumătate sat din Zăvoiani, jumătate din sus ca să le fie lor de la noi uric cu toate veniturile, lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară în veaci, Iar hotarul celei jumătăţi de sat, jumătate sat din Drăguşeni, jumatate din sus, să le fie pe unde le-a hotărât

şi le-a împărţit credinciosul pan Condrea parcalab de Neamţ; începându-se din hotarul *Săculanilor* de la un stâlp peste câmp la un vechiu şanţ în marginea dumbrăvii, la stejarii cu buori; de acolea dumbrava din vechiul şanţ, la un stâlp lăngă părău; iar de acolo valea pârâului prin mijlocul satului Drăguşani; deaci în jos satul la un ulm lângă pârău; de acole prespre câmp la un stâlp; din cel stâlp iarăşi şesul la alt stâlp ce iaste în mijlocul şesului; de acole iarăşi prespre şes la un stâlp lângă satul Zăvoiani; iar de la cel ulm drept la matca Moldovei, de acolo Moldova în sus la hotarul Şoimăreştilor; iar despre celalte părţi pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa Domniei noastre mai sus scrisă noi Stefan Voevod, şi credinţa *prea iubitului frate al domniei mele Petru* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Isac, credinţa dumisale Petre dvornic, credinţa dumsale Sandru, credinţa dumsale Negrilă, credinţa dumsale Vasco. credinţa dumsale Grincovici, şi dumisale Talabă Hotineanul, credinţa dumsale Coste şi dumsale Condrea ai Neamţului, credinţa dumsale Petrică şi dumsale Toader ai Novogradului, credinţa dumsale Luca Arbore portar Sucevii, credinţa dumsale Hran spatar, credinţa dumsale Eremia vistiarnic; credinţa dumsale Şarpe postelnic, credinţa dumsale Săcuian paharnic, credinţa dumsale Stărce stolnic, credinţa dmsale Căţelan comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldovei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, din copii noştri, sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Domnul Dzeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vărtos să le-o întărească şi imputerească; căci că înşine le-am dat şi le-am întărit pentru că le iaste lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am la al nostru credincios boiar Totruşan logofăt să scrie şi peceatea noastră să o atârne de această a noastră carte. Scris-a Dumitru Popovici în Suceava la anul 7028 luna Iulie 15.

Originalul pergament, muzeul Municipal Iaşi, donaţiunea N. Drosu plic. VIII, 4. cf. Surete ms, XLII 5. Este şi un suret vechiu tradus de Evloghie dascal în 1772 Febr. 6, după o copie poslăduită în 1833 Dec. 5 de boerii divanişti cf. Condica Documente XIV, 3.

In acest uric avem cele mai vechi ştiri de neamul *Albotă* de la *Albu*, boer supt Stefan cel Mare (cf. doc. din 6976 Febr. 5, la Ion Bogdan. DStefan I 126).

Cum toţi aceşti urmaşi ai celor 2 fraţi, Sima şi Jurj Drăguşanul — 9 la număr îşi împart moşiile Drăguşani pe Moldova şi Zavoiani în 2 părţi egale, urmează că cele 2 trupuri de moşie au fost proprietate a lui *Dragoş*, tatăl lui Sima şi Jurj.

Dragoş
are casă în Drăguşani şi Zăvoiani

Sima Drăguşanul, — Jurj Drăguşanul

fată Albota (1468)		x			Nastasca, 6	Anuşca, 7	Agrişca 8	x
Ion Albotă 1	Coste, Albotă 2	Saşca 3	Giiga, 4	Nastea 5				Marena 9

Despre acest ispisoc iată ce zic boerii hotarnici din 1803 Mai 1 la hotărâtul Zăvoenilor şi Drăguşanilor:

„am intrat în cercetarea scrisorilor dumsale boerului C. Lazu şi am văzut întâi un suret de pe un ispisoc de la Stefan Vodă din let 7028 Iulie 15 care întăreşte învoiala şi împărţala, ce au făcut între dânşii nepoţii Drăguşanului, întărind stăpânirea amânduror părţilor, câte pe o jumătate de sat, atât din moşia Drăguşănii cât şi din moşia Zăvoianii, în care arată că pârăul ce curge prin mijlocul satului înjumătăţază Drăguşanii şi-i imparte în două părţi asemenea însă fără a arăta marginile..." (cf. Surete ms. V. 103).

---

69. *7029 Iunie 1 (1521) Hârlău.* Stefan Vodă întăreşte lui Banul dvornic şi lui Gaja ureadnic de Vaslui şi lui Dragoş un loc în pustiu pe Sohulul să-şi facă sat.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, domn ţării Moldovei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o va auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari ale noastre slugi, sluga noastră credinciosul pan *Banul dvornic* şi *Gaja ureadnic în Vaslui*, şi *Dragoş*, cari au slujit noao cu dreptate şi cu credinţă; pentr'aceaia şi noi văzând a lor dreaptă slujbă spre noi, le-am dat în ţara noastră a Moldovei un loc din pustiu la Sohului, mai în sus de

Beachea să-şi descalece singur sat [єдно мѣсто ѿт поустини на Сохꙋлꙋ повыше Бѣкѣи. да ѿсадѣт соби село], ca să le fie lor de la noi ocină şi moşie, lor şi copiilor lor, nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai deaproape neruşeit nici odinioară în veaci de veaci. Iar hotarul celui sat, ce-i în pustiu la Sohului, mai în sus de Beachea, să înceape din matca Sohului, la stâlp, şi deacolo la deal la un stâlp, şi de acolo prespre câmp la hotarul Mânjinii, şi iarăşi din vârf, să fie matca Sohului, la stălp şi la vârful dealului la stâlp şi de acolo prespre câmp de unde să înceape hotarul Mănjini; aceala să fie tot hotarul, Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Stefan Voevod şi credinţa prea iubitului frate al domniei noastre Petru şi credinţa tuturor boiarilor noştri, credinţa dumsale Isac, credinţa dmsale Petru dvornic, credinţa dmsale Negrilă, credinţa dmsale Vasco, credinţa dmsale Grincovici şi dmsale Talabă parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Coste şi dumsale Condrea parcalabi de Neamţ. credinţa dmsale Petre şi dmsale Toader parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Luca Arbure portar Sucevei, credinţa dmsale Hrană spatar, credinţa dmsale Eremia vistiarnic, credinţa dmsale Cozma Şarpe postelnic, credinţa dmsale Săcuian paharnic, credinţa dmsale Stârcea stolnic, credinţa dmsale Toma Căţelean comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldavlei a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu le strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să o întărească şi să o împuterească, căci ca înşine le-am dat pentru a lor dreaptă slujbă spre noi. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu Totruşan logofătului să scrie şi a noastră peceate să o lege de această adevărată carte a noastră.

A scris Mihuţă în Hârlău la anul 7029 luna lui Iunie 1.

Pecete Acad. Rom. 66 | LXXXVII cf. Surete ms. XXI 145.

70. *7030 Iunie 27 (1522), Hârlău.* Stefan Vodă întăreşte nepoţilor lui Simeon Totoescul stăpânirea pe jumătate în satul Totoeşti, pe Părăul alb; iar lui Păşcan a opta parte din partea Ilei.

† Милостію божією мы Іѡ Стефан воевода. господарь земли молдавской.) знаменито чиним исим нашим листом. всѣм кто нанем взрит или его чтȣчи оуслышит. иже тоти истиніи наши (слоуги Савка и брат его пашко и племеница их) зѡика. оунеоукове Симиѡна тотоескȣла. и тиж племенникове их илѣ и сестра его мара снове Томинин. жалова | ли его ѡсѡбною нашею милостію. дали и пот) врьдили есмы им ѡт нас ȣ нашеи земли их правȣю ѡтнинȣ село наимѣ тотоещи на бѣлом потоцѣ. половина ѡт того село ѡт тотоещи | нижнѣа част да ест слоугим нашим Савви и братоу его) пашко и племеници их зѡики оунеоукѡм Симиѡна тотоескȣла. (а д) рȣгаа половина село ѡт тотоещи. вышнѣа | част да есть слоуги наш Илини и сестри его мари снови томинин... тое все вышеписанное да ест им и ѡт нас оурикь сь всем доходом имь и дѣтем их. и оуноучатом их и прѣȣнȣчатом их. и прашȣрѣ | (том их и всемȣ родȣ их кто сѣ им изберет наиближніи непо)рȣшено николиже на вѣкы. и також есмы дали и потврьдили (вѣрномȣ) нашемȣ пьшканȣ и сестри его Ярмѣ | (ики ѡт тогож село тотоещи) ѡт части Илини. и сестри его Мари. ѡсмою част щобы имь(ест даніе ѡт) тотоескȣл. тое щобы им ѡт нас оурикь сь | (всем доходом имь и дѣтем их. и оуноучатом их и праоуноучатом их.) и прашȣратом их. и всемȣ родȣ их. кто им боудет наиближнии непорȣшено николиже на вѣкы а хотарь томȣ | (селȣ наимѣ тотоещи да ест ѡт оусих сторѡни по старомȣ) хотарȣ. а пак хотар тою ѡсмȣю част ѡт вышнюю половини село ѡт тотоещь ѡт части Или и сестри его Мари | (да ест посвȣда ѡсмȣю част покоуда) из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашего господства вышеписанного мы Стефана воеводі. и вѣра прѣвьзлюбленнагоми | (брата господвами петра) и вѣра боıарь наших. вѣра пана Исака. вѣра пана (петра дверника. вѣра пана Негрила вѣра пана васка (на. вѣра пана) Гриковича и пана талабж хотинских. вѣра | (пана Кости и пана Кондри немецкых. вѣра пана петрика и пана) тоадера Новоградскых. вѣра пана Ярбȣре портарѣ Сȣчаскаго. вѣра па | (на храна спатарѣ. вѣра пана Стрьча столника). вѣра пана кьцелѣна комиса и вѣра всѣх

болѣрωвъ наших молдавскых | (великых и малых. а по нашем животѣ. кто боудет гсдрь нашеи земли) ѡт дѣтеи наших. или ѡт нашего родȣ или пак боуд кого бъ изберет гсдрем) быти нашеи Молдавскωи. ; (тот би им непороушил нашего даанїа и потвръжденїа. али би им) оутвръдил и ȣкрѣпил. занȣже есмы им дали и потвръдили за его правȣю и вѣрнȣю | слоужбȣ. и за що ест им правȣю ѡтчинȣ | (а на болшȣю крѣпость и потвръждение томоу въсемоу вышеписа | нномȣ велѣли есмы нашемȣ вѣрномоу панȣ тотрȣшанȣ логофетȣ писати и печат нашȣ привѣсити кее | (мȣ листȣ нашемȣ. писал... оу хрълобѣ ватω ҂зл. мсца юоунїа кз.

Cu mila lui Dumnezeu Noi lo Stefan Voevod, domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o va auzi; adecă aceste adevărate ale noastre slugi *Savva* și fratesău *Pașco* și vara lor *Zoica*, nepoții lui *Simeon Totoescu*, și așijderea verii lor Ilea și sora lui Mara fii Tomei, miluitu-ne-am spre ei cu osebita noastră milă dat-am și am întărit înșine lor de la noi în al nostru pământ a lor dreaptă ocină satul anume *Totoeștii pe Părăul alb*, jumătate din acel sat din Totoești partea din jos să fie slugilor noastre Savvei și fraților săi Pașco și verii lor Zoicăi, nepoții lui Simeon Totoescul; iar alaltă jumătate de sat din Totoești, partea din sus să fie slugilor noastre Ilei și surorii lui Marii fii Tomei; care toată acea de mai sus scrisă să fie lor și de la noi uric cu toate veniturile lor și copiilor lor, nepoților lor și strănepoților lor și împrăștiaților lor și la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape nerușălt nici odinioară în veaci. Și așijderea înșine am dat și am întărit credinciosului nostru lui Pășcan și surorii sale Armeancăi din același sat Totoeștii din partea Ilei și surorii sale Marii, a opta parte ce le iaste lor danie de la Totoescul, aceia să le fie lor de la noi uric cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor, strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va aleage mai de aproape nerușăit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celui sat anume To-

toeştii să le fie despre toate părţile pe vechiul hotar; şi iarăşi hotarul celei a opta parte din jumatatea din sus a satului din Totoeşiî din partea Ilei şi surorii sale Marii să fie pretutindenea a opta parte, pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Stefan Voevod şi credinţa prea iubitului frate al domniei meale Petru şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Isac, credinţa dmsale Petre dvornic, credinţa dmsale Negrilă, credinţa dmsale Vascan, credinţa dmsale Grincovici şi dumsale Talabă ai Hotinului, credinţa dmsale Coste şi dumsale Condre ai Neamţului; credinţa dmsale Petrică şi dmsale Toader ai Novogradului, credinţa dmsale Arbore portar Sucevei, credinţa dmsale Hrană spatar. credinţa dmsale Eremia vistiarnic, credinţa dmsale Şarpe postelnic, credinţa dmsale Stărce postelnic, credinţa dmsale Căţeleanu comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare altul D-zeu îl va aleage să fie domn Moldaviei noastre acela să nu le strice a noastră daanie, şi întăritură ci mai vârtos să le-o întătească şi să le împuterească, căci că înşine le-am dat şi întărit pentru a lor dreaptă şi credincioasă slujbă, şi căci că le iaste lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios dmsale Trotuşanul logofăt să scrie şi a noastră peceate s'o leage de această a noastră carte. A scris...... în Hârlău la anul 7030 luna Iunie 27.

Pecete, cf. Surete ms. XLII 193 *b*. Peceate mare atârnată în şnur roş: печат Іѡ Стефан Воевода. господарь земли молдавскои. Cap de bou.

In anaforaoa din 1817 Oct. 17, scrisă pe 6 coli mari turceşti pe amândouă filele se înşiră procesul Totoeştilor; atunci pergamentul era întreg, şi după această anafora am întregit numele celor miluiţi de Vodă în 1522, nu din 7040, cum cetesc boerii divanişti şi cum a cetit marele dascal de slovenie, Evloghie, dascal, in suretul lui din 7269 Mart 29 (1761), cf. Surete XLII, 253.

După arătările acestui uric, moşia Totoeşti s'a împărţit astfel:

Totoescul (Tot. = slovacul — Țăutul)				
Simeon (jos)			fată = Toma (sus)	
Totoescul		Totoescul	Ilca	Mara
Sava	Pașco	Zoîca		
			Armeanca și Pășcan (danie)	

71, *7030 Iunie 30 (1522)* regeste. Pentru Hilișeu (Dorohoi).

... și după cercetare ce am făcut au arătat răzeșii din Hilișeu un ispisoc a răposatului *Stefan Voevod din veleat 7030 Iunie 30,* care întărește lui Șendrică, neamul răzeșilor din Hilișeu, pe un vad de moară, ce iaste pe părăul pe din sus de mărturie a oameni bătrâni, răzeși din Hilișeu, al căror nume nu arată, au dovedit că acel vad de moară ar fi la iazul unde supt iaz se numește podul lui Rugină; și așa lau socotit numiții hotarnici că la acest iaz iaste vadul de moară, ce întărește prin ispisoc răposatul Stefan Voevod lui Șendrică, neamul răzeșilor din Hilișeu; am cerut și ispisocul acela la medelnicereasa Mariia Vărnăvoaia și am luat răspuns precum cau făcut rău de ni-au dat o hotarnică".

După anaforaoa boerilor din 1796 Noembre 18 către Alex. Ion Calimah Vodă pentru Pomărla de la Dorohoi. cf. Surete ms. II 318; iar în ispisocul lui A. I. Calimah Vodă din 3 Dec. 1796 se reproduce acelaș regest idem II, 359.

72, *7033 Fevr. 12 (1525)* regeste. Pe Visternicenii de pe Bâc.

„...adică fiind că ispisocul acel de la domnul Stefan Vodă *din anii 7033* pe ğumătate de sat de Visterniceni, partea din sus arată sămne nestrămutate zicând: „de ceaia parte de Bâc în dreptul iazului Albașului la fântâna cea mare și cu heleșteu și cu moară în Bâc și de la deal să fiia după vechiul hotar, iar de la vale

să fiia începând de la *ezătura heleşteului Chişinăului*, tot pe hotarul lui Şarpe postelnicul până la vârful dealului ce-i pe Tohan"...

Din Cartea de judecată a divanului din 1800 Sept. după трꙋды I, 168; Judecata a avut loc între Dionisie arhimandrit. egumenul măn. Galata şi Ioachim egumenul măn. Frumoasa, şi Serafim egumenul mănăstirii Căpriana cu stolnic D. Râşcanul; ispisocul îl arată egumenul Serafim al Căprianei (Surete ms. XXXIV. 75).

73. *6950 April 5 (1442) Suceava.* Illiaş Vodă şi Stefan Vodă întăresc lui Miclăuş Răspop satele Leucuşeşti şi altele şi o prisacă pentru slujbele sale. Se dau hotarele.

† Мастїю бжїею мы Илїа воевода господаръ земли молдавской и брат гсдвами Стефан воевода | чиним знаменито всѣмъ нашимъ листомъ оусѣмъ кто нань оузрит или его оуслышит | чтѹчи. ѡже тот истинныи слѹга наш Миклъоушъ Ръспопъ. слѹжил прѣжде стопочи | вшемоу родителѣ нашемоу право и вѣрно. а днес слѹжитъ намъ право и вѣрно. тѣм. мы видѣвше | его правою и вѣрною слѹжбоу до нас. жаловали есми его ѻсобною нашею мастїю. и дали и потвръ | дили есми емѹ оу нашеи земли оу молдавскои. правое его ѿтчиноу. и вислѹженїе села наимѣ | левкѹшещи где была левкове. и тоулещїи (и пасика... ещїи на гланина пото | ка где ест домъ его... хорщещїи... | ...вышеписанно да ест емоу... съ въсемъ доходомъ и дѣте | аz его. и оунѹчатомъ его. и прѣоунѹчѣтомъ его и прашоурѣтомъ его. и въсемъ | родѹ его кто сѣ емоу изберет наиближнии неіороушено николиже на вѣкы. а хота | ръ тѣмъ селамъ и томоу пасикѹ да ест постаромоу хотарю ѿт оусих сторон коуда из вѣ | ка ѡживали. а на то ест вѣра нашего гсдва вышеписаннагомы илїа воеводы. и вѣра | прѣвъзлюбленнаго брата гсвами Стефана воеводы и вѣра въсѣх дѣтеи наших и вѣра | болѣръ наших. вѣра пана Петра хоудича дворника. вѣра пана крсти Великаго. вѣра пана Нѣгоіа логоѳета. вѣра пана Михаила Попша. вѣра пана дѹмы Немецъскаго | и брата его пана Мирчи. вѣра пана Щефоула Жоумътатевича и брата его пана Миндри. вѣра пана лазора и брата его пана Станчоула. постелника. вѣра пана Негрила чашника | вѣра пана братевичи дворника. вѣра пана козмы Шандровича. вѣра

пана витолта. в'кра пана Ма | нойла хотинскаго. в'кра пана Бълоша чашника. в'кра пана вержид'кіа столника. в'кра пана крсти | чорного. в'кра пана (Іоанина спатар'к) в'кра пана боурч ѕла ком (иса [и в'кра вzс'кх боiар҄ наших҄) великих и малих. а по нашем҄ живот'к кто госпо) | дар҄ быти оу нашеи земли оу Молдав'к или wт братиам наших. или wт д'ктеи наших. или | боуд кто б҄ изберет господарем҄ быти. тот бы непороушила нашего даанїа. али бы емѹ оутвердил | и оукр'кпил. занѹже есмы им҄ дали и потвердили за его правоую и в'крноую слѹжбоу. а на болшее по | твержденїе томѹ в҄семѹ вышеписанномѹ вел'кли есмы слѹз'к нашемѹ в'крномоу панѹ | кости логофетоу писати и прив'ксити нашѹ печат ксемоу листоу нашемоу. пис | Пашко оу Сочав'к. вл'кт ҂зѕци. ап. е.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iliia Voevod, domn țării Moldaviei, și fratele domniei meale Stefan Voevod, facem știre cu această a noastră carte tuturor cari pre dânsa vor căta, sau o vor auzi-o cetindu-se; adică această adevărată slugă a noastră *Miclăuș Răspop* slujit-a mai înainte sfânt răposat părintelui nostru cu dreptate și credință, iar acum slujeaște noao cu dreptate și credință. Drept aceia noi văzând a lui cu dreptate și cu credință slujbă spre noi miluitu-ne-am înși-ne lui cu osebită a noastră milă și i-am dat și i-am întărit inși-ne lui în al nostru pământ al Moldaviei, a sa direaptă ocină și *vislujenle* satele anume *Leucușeștii, unde a fost Leucove*, și *Tuleștii* și Tuleștii și prisaca (Leucuși eștii, pe pârăul Galbena, unde îi iaste casa lui... și Horgeștii, toate acestea mai sus scrise să-i fie lui dreaptă ocină) cu toate veniturile lui, și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape nerușeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celor sate și celor prisăci să fie pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaște crediuța domniei noastre mai sus scrisă Noi Iliia Voevod și crədința prea iubitului frate al domniei meale Stefan Voevod, și credința tuturor copiilor noștri, și credința boiarilor noștri, credința dumisale Petre Hudici dvornic, credința dumi-

sale Cristea Marele, credinţa dumisale Neagoe logofăt, credinţa dumsale Mihailă Popşa, credinţa dumisale Duma de la Neamţ, şi a fratelui său pan Mircea, credinţa dumisale Steful Jumătatevici şi a fratelui său pan Mândrul, credinţa dumisale Lazăr şi a fratelui său pan Stanciul postelnic, credinţa dmsale Negrilă paharnic, credinţa dmsale Braevici dvornicul, credinţa dumsale Cozma Şandrovici, credinţa dmsale Vitolt, credinţa dumsale Manoilă de la Hotin, credinţa dumsale Balş paharnic, credinţa dumsale Berendeiu stolnic, credinţa dumsale Cristea Negrul, credinţa dumsale Ioanaş spatarul, credinţa dumsale Burciul comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine ar fi să fie domn în ţara noastră a Moldaviei, sau din fraţii noştri, sau din copii noştri, sau pe oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn, unul ca acela să nu-i strice a noastră daanie, ci mai vărtos să i-o întărească şi să i-o împuterească, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit pentru a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am slugei noastre credinciosului boer Coste logofătului să scrie. şi a noastră peceate cătră a noastră carte să o leage, A scris Paşco in Suceava la anul 6950 April 5.

Cetit după clişeul din Anuarul Institutului Naţional de Istorie din Cluj III 532; Originalul a aparţinut răposatului şi mult regretatului profesor V. Bogrea. Cetirea satelor din rândurile şterse o dăm cu probabilitate.

---

74. *7035 Mart 15 (1527) Huşi*. Petru Vodă întăreşte Nicăi şi la ai lui satul Bărbeştii pe Prut, cumpărat cu 400 zloţi de la nepoţii lui Oană Vornicul.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petrea Voevod, domn ţării Moldaviei, facem ştire cu această a noastră carte tuturor cine o va vedea sau cetind o va auzi că au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor *a lor noştri boeri* ai Moldaviei sluga noastră Toma fiul lui Costin şi nepoatele lui de soră Sorca şi sora ei Marena, featele Ilcăi şi verii lor Oană şi fratele său Isac şi surorile

lor Stanca şi Marina şi Tudora şi Magdalina, copii lui Stănilă, toţi nepoţii lui Oană vornic şi lui Coste; de a lor bună voe de nime siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor sat din uric, ce l'au avut de la străbunul mieu Alexandru Voevod, *un sat pe Prut anume Bărbeştii,* slugii noastre Nicăi şi surorii lui Soltanei şi vărului lui Andreicăi cu 400 zloţi tătărăşti Şi s'au sculat sluga noastră Nica şi sora sa Soltana şi vărul lor Andreica şi au plătit deplin toţi mai sus pomeniţii bani 400 zloţi tătăreşti în mânule Tomei. fiului lui Costin şi nepoţii de soră a Sorcăi şi surorii sale Marine, fratele Ilcăi şi verilor săi lui Oană şi fratelui său Isac şi surorilor sale Stanca şi Marina şi Tudora şi Magdalina copii lui Stănilă, toţi nepoţii lui Oană vornic şi lui Coste. Deci noi văzînd a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, noi înşine de la noi am dat şi am întărit slugii noastre Nicăi şi surorii lui Soltanei şi vărului lui Andreicăi, însă să le fie lor pe patru părţi; trei părţi să fie numai slugii noastre Nicăi şi surorii sale Soltanei, iar o parte să fie vărului lor Andreicăi, drept aceia să le fie lor şi de la noi toate cele mai sus scrise cu tot venitul lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape nerusuit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus scris *sat ce iaste pe Prut, anume Bărbeştii* să fie dinspre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Hrană dvornic, credinţa dumsale Negrilă, crediaţa dumsale Grincovici, credinţa dumsale Talabă, credinţa dumsale Vlad şi dumsale Mihui parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Cărjă, şi dumlui Huru parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Grozav şi dmlui Danciul parcalabi de Novograd, credinţa dumsale Barbovschi portar Sucevei, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dmsale Toader vistearnic, credinţa dumsale Liciul postelnic, credinţa dumsale Felea paharnic, credinţa dumsale Zbiarea stolnic, credinţa dumsale Ioan

comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă şi domnie cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei din copii noştri sau din neamul nostru, sau pe oricare altul îl va aleage domnul Dumnezeu să fie domn, unul ca acela să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să o întărească şi să o împutereascã, căci că înşine le-am dat-o pentru a lor credincioasă slujbă şi că au cumpărat cu ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi putere a tuturor celor mai sus scrise poruncit-am la al nostru credincios boiariu Toader logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage către această a noastră carte.

A scris Dumitru Popovici în Huşi, la anul 7035 luna Martie în 15 zile.

Pecetea Acad. Română C. 2; rezumat in Surete ms. XXI, 136. Textul a fost publicat in Surete I, 223, după un suret tradus in şcoala slovenească de la sf. Sava in 1752 Iulie 3. Acel suret n'are boerii de divan şi iurudirile sunt date greşit. Făcea parte din arhiva răposat N. Constantinov. (Surete ms. I, 106). Un alt suret il avem copiat in Surete ms. XVII, 611, pe o filadă lătăreaţă fără nume de traducător, făcea parte din arhiva Adam Mitache. Iar in acelaş volum XVII 612 am reprodus un alt suret, datorit clucerului K. Marinov, care zice că l'a tălmăcit intocmai, dar fiind rău cunoscător al limbii române are multe greşeli de fraze.

---

75. *70:5 Mart 15 (1527) Huşi.* Petru Vodă întăreşte măn. Neamţului dania veche în satul Copanca la Nistru, în gura Zahornei.

† Млстїю бжїю мы Петрь воевод гсдрь земли молдавской. знаменито чиним всѣм нашим листом всѣм. кто на нем вьзрит. или его чтоучи | оуслышит. оже благопроизволи гсдвоми. нашим благым произволенїемь и чистим и свѣтлим. срдцем. сь вьсеѧ нашеѧ доброѧ волеѧ. от ба помощїѧ и оучи | нили есмы вь за дше предковь и родителей наших и за наше здравїе и спсенїе. и за здравїе и спсенїе дѣтїи наших. и дали есмы. нашемоу стомоу | монастырꙋ шт нѣмца. идеже ест храм вьзнесенїе гда ба и спса нашего Іс ха и где ест игоумень молебникь нашь попа Германь. едно село на днистрѣ | на оустїе захорнои имянѧ копанка, и сь грьлами и сь езерами тое вьсевышеписанное. да ест томоу стомꙋ монастырꙋ шт нѣмца | от нась оурикь сь вьсем доходом непорꙋшимо

николиже на вѣкы. а хотаръ томѹ вышеписанномѹ селѹ над нистрѣ іро на ѹстіє захѡрнои нан | мѣ копанка и съ гръламии и съ езерканамии. да ест постаромоу хотарѹ ѿт оусих сторѡн покоуда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашего гспдна вы | шеписаннагомы петра воеводы и вѣра нашиx болѣръ; вѣра пана храна двѡрника. вѣра пана Негрила. вѣра пана гринкѡкича. вѣра пана Тъ | лакъ. вѣра пана Влада и пана Михоула пръкалаквѡве хотинских. вѣра пана кръже и пана хоурѹ пръкалакове немецских. вѣра пана грозава | и пана данчоула пръкалакове Новоградских. вѣра пана барбовского портарѣ Соучавского. вѣра пана драгшана спатарѣ. вѣра пана Тоадера | вистѣрника. вѣра пана лнчоула постелника. вѣра пана фелѧ чашника. вѣра пана зкнарѣ столника. вѣра пана Іѡна комиса и вѣра оусих ко | лѣровъ наших молдавских великых и малых. а по нашем животѣ кто боудет гспдръ нашеи земли ѿ дѣтии наших или ѡт нашего рода или пакъ коуд | кого бъ изберет гспдрем быти нашеи молдавскои земли. тот би неперѹшина нашего даанія али абы оутвръдил. и оукрѣпил. а кто сѧ покѹси раздрѹ | шити нашего даанія и потвръжденія, таковыи да ест проклѧт ѿт га ба сътворшаго нбо и землѧ и ѡт прчстаа его мтеръ и ѿт стых четири еѵг | листи и ѡт стых ві връховних апл. и ѿт стых тиі богоносици. ѡтецъ никеиских. и ѡт въсѣх стых. иже ѿт вѣка боу ѹгождьших. и да бѫдет подобенъ Іѹдѣ | прѣдателю и арін проклѧтомѹ. и да имает оучасти съ ѡнѣми Іоудеи еже възъпишѧ на га нашего Іс ха. кръвъ его на них и на чѧдѣх ихъ іа | коже ест и бѫдет. а на болшее крѣпостъ и потвръждение въсемоу вышеписанномѹ велѣли есмы нашемоу вѣрномѹ и почтенномѹ панѹ тоаде | рѹ логофетоу писати и печат нашоу завѣсити ксемоу листѹ нашемѹ. доумитръ попович писал оу хѹсѡх вл҃то ҂зле мартіа. еі

Cu mila lui Dumnezeu Noi Pătru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu li se o vor auzi-o; cum că binevoitam domnia mea cu a noastră bunăvoinţă, şi cinstită şi luminată inimă, cu toată a noastră bună vreare, de la Dumnezeu ajutor, şi făcut-am înşine întru sufletul înaintaşiior şi părinţilor noş-

tri, şi pentru a noastră sănătate şi mântuire, şi pentru sănătatea şi spăsirea copiilor noştri, şi am dat noi sfintei noastre mănăstiri, de la Neamţ, unde iaste hramul Inălţării D-lui Dumnezeu şi mântuitorului nostru Isus Hristos, şi unde este egumen rugătorul nostru popa Gherman, un sat *la Dnistru în gura Zahornei anume Copanca* şi cu gârle şi cu iazuri carele toate aceste de mai sus scrise să fie acelei sfinte mănăstiri de la Neamţ de la noi uric cu toate veniturile neruşeit nici odinioară în veci; Iar hotarul celui de mai sus scris sat la Dnistru, ce-i la gura Zahornei anume Copanca şi cu gârle şi cu iezurcane să-i fie pe vechiul hotar, despre toate părţile, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Pătru Voevod şi credinţa a lor noştri boiari, credinţa dumisale Hrană dvornic, credinţa dumisale Negrilă, credinţa dumisale [illegible]rincovici, credinţa dumsale Talabă, credinţa dumsale Vlad şi dumnealui Mihul părcalabi de Hotin, credinţa dumsale Cârjă şi dumnaalui Hurul parcalabi de Neamţ, credinţa dumisale Grozav şi dumisale Danciul parcalabi de Novograd; credinţa dumsale Barbovschi portar Sucevei, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dumsale Toader visternic, credinţa dumsale Liciul postelnic, credinţa dumsale [illegible]elea paharnic, credinţa dumsale Zbiiarea stolnic, credinţa dumsale Ion comis şi credinţa tuturor boiariior noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie, ci să-i întărească şi să-i împuterească. Iar cine s'ar cerca să strice a noastră daanie şi întăritură, unul ca acela să fie proclet de Domnul Dumnezeu făcătoriul ceriului şi al pământului şi de precurata lui Dumnezeu maică şi de sfinţii 4 Evanghelişti, şi de sfinţii 12 vârhornici apostoli, şi de sfinţii 318 purtători de Dumnezcu părinţi de la Nicheia, şi de către toţi sfinţii, cari dintru veac au bine plăcut lui Dumnezeu şi să fie asemenea cu Iuda trădătorul şi cu Arie procleatul, şi să aibă parte cu acei Iudei cari au strigat la Domnul nostru Isus Hristos,

sângele lui pe dânşii şi pe copiii lor precum iaste şi va fi. Iar spre mai mare tărie şi puteare şi tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiar Toader logofătul să scrie şi pecetea noastră să o leage la această carte a noastră. Dumitru Popovici a scris în Huşi la anul 7035 Martie 15.

Pecete Acad. Rom. ms. 4606 fila 40: cf. Surete ms. XXVIII 63, copiat în 1913 Iulie 23, la Chiţcani după condica egumenului Andronic „Istoria Noului Neamţ, pg. 29. Şnurul e roş, pecetea e căzută. Este şi o altă traducere din 1818 şi cu traducere rusască din 1835.

---

76. *7036 Martie 13 (1528) Vaslui.* Petru Vodă întăreşte lui Costea şi la toţi ai lui, fraţi şi veri primari stăpânirea în Blânzi pe Corod, împărţindu-le în două satul.

Мастію бжією мы Петръ воевода господаръ земли молдавскои. знаменито чиним иссим листом нашим бъсѣм кто нанем бъзрит или что | чы оуслышит его. ѡж тоты истиніи наши слꙋги крьстѣ и братїа его тоадер и данчюл. и Манѣ и сестра их Марꙋшка. дѣти | Станславови и племенико их хач. и братиа его дꙋмитрꙋ и Гаврил. и ѡбрѣжіе и сестра их Сѡра дѣти дꙋмини. и | тиж племенникове их фнаїи и брат его бажндꙋл и сестра их малина. и Магда и драга дѣти Тоадера дꙋли. жаловали есмы их | ѡсобною нашею мастїю дали и потвръдили есмы им их правою ѡтинꙋ и дѣдинꙋ едно село на Кородѣ наимѣ бажизїи. ка | ко да есть им от нас оурик и съ всѣми доходѡм. али да есть им тое село що на кородѣ наимѣ бажизїи на двѧ части. половина да есть | слꙋгам нашим кристꙋ и братіам его Тоадерꙋ и данчꙋлꙋ. и Мани. и сестри их Марꙋшки. дѣтим Станиславовим а пак тота поло | вина да есть племенникѡм их хачꙋ и братїам его дꙋмитрꙋ. и Гаврилꙋ и ѡбрѣжїе и сестри их Соры дѣтим дꙋминиѡи. и тиж пле | менникѡм их фнаинꙋ и братꙋ его бажиндꙋлꙋ и сестрам их Малики и Магди и Драган дѣтем Тоадера дꙋли. им и дѣтем их. и оунꙋча | тѡм их. и прѣоунꙋча | тѡм их. и прашꙋрѣтѡм их и въсемꙋ родꙋ их кто сѣ им изберет. наиближнїи непорꙋшенно николиже на вѣки. а |
хотар томꙋ вышереченномꙋ село що на кородѣ наимѣ бажизи

да есть постаромꙋ хотарꙋ ѿт вьсѧх сторѡн покꙋда из вѣка ѡжи | вали. а на то ест вѣра нашего гспдства вышеписанаго мы Петра воеводї и вѣра прѣвъзлюбленнаго сна Гспдствами Богдана. и вѣра | бояр наших. вѣра пана храна дворника. вѣра пана Негрила. вѣра пана Гринковича. вѣра пана Талава. вѣра пана Скриника | вѣра пана влада и пана Михꙋла хотинскых. вѣра пана кръже и пана хꙋрꙋ паркалаби немецкых. вѣра пана данчꙋла и пана | грозава Новградскых. вѣра пана карковского портарѣ сꙋчавского. вѣра пана драгшана спатарѣ. вѣра пана дꙋмшн вис | тѣрника. вѣра пана (личꙋл)а постелника. вѣра пана фели чашника. вѣра пана звiарѣ столника. вѣра пана Їѡна комиса | и вѣра оусих наших бояре молдавскых великих и малих. а по нашем животѣ кто бꙋдеть [господаръ нашеи молдавстѣи земли) ѿт дѣтеи наших. или | ѿт нашего рода. или пак боуд кого бъ изберет гспдарем быти нашеи молдавскеи земли тот би им непорꙋшил нашего даанїе и | потвръждени. али бы им оутвръдил и оукрѣпил. жанꙋже есмы им дали и потвръдили... им правал ѡтчина. а на бѡл | шее крѣпость и потвръждение томꙋ вьсемꙋ вышеписанномꙋ велѣли есмы нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ тоадерꙋ логофетꙋ | писати и нашꙋ печат завѧзати к семоу нашемоу листоу. писал Іѡн Маржире ꙋ васлꙋи | вато ҂злѕ. март гї дни.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei; înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o; adică aceaste adevărate ale noastre slugi Crâstea și frații săi Toader și Danciul și Manea și sora lor Marușca, fii lui Stanislav; și verii lor Hacîul și frații lui Dumitru și Gavril și Obregia și sora lor Sora, fii Dumei; și iarăși verii lor Filip și frate-său *Blândul* și surorile lor Malina și Magda și Draga, fii lui Toader Dulea. miluitu-ne-am spre ei cu osăbita noastră milă le-am dat și le-am întărit înșine lor a lor direaptă ocină și moșie *un sat la Corod anume Blânzii,* ca să le fie lor de la noi uric și cu toate veniturile; însă să le fie lor *acel sat, ce-i la Corod anume Blânzii* în doao părți: jumătate să fie slugilor noastre Crâstei și fraților săi lui Toader și Danciului

şi Manei şi surorii lor Maruşcăi, copii lui Stanislav; iar cealaltă jumătate să fie seminţenilor lor Haciului şi fraţilor săi, lui Dumitru şi lui Gavril şi lui Onreajie şi surorii lor Sorei, tii Dumei, cum şi verilor lor lui Filip şi fratelui său lui Blându şi surorilor lor Marinei şi Magdei şi Dragăi, copii lui Toader Dule, lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus *zis sat, ce-i la Corod anume Blănzii*, să fie pe vechiul hotar, dinspre toate părţile, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod şi *credinţa prea iubitului fiu al domniei meale Bogdan*, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Hrană dvornic, credinţa dmsale Negrilă, credinţa dmsale Vlad şi pan Mihul (parcalabi) ai Hotinului, credinţa dmsale Cârje şi pan Huru parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Danciul şi pan Grozav de la Novograd, credinţa dumsale Barbovschi portar Sucevei, credinţa dumsale Drăgşan spatar, credinţa dmsale Dumşa visternic, credinţa dumsale Liciul postelnic, credinţa dmsale Fele ceaşnic, credinţa dumsale Zbiare stolnic, credinţa dumsale Ion comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care domnul Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră danie şi întărire, ci mai vârtos să le-o întărească şi imputerească, căci că înşi-ne le am dat şi le-am întărit, ca una ce iaste lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie şi împuternicire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru cinstit şi credincios boiariu Toader logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Ion Margire în Vaslui la anul 7036 luna Mart 13 zile.

Pecete, original arhiva C. Diamandi, Gura Idricilor, Fălciu. cf.

Surete ms. XLIV 231 Există şi un suret din 1813 Ghenar 25 de pitarul Ioniţă Stamati.

Luând chipul cum Petru Vodă, împarte satul Blânzii pe Corod, numai în 2 părţi, de şi erau 3 serii de pleame (veri primari) relese această încrăngătură a vechilor stăpâni:

1. Blândul 1400

2. a Blândul ½ — b Blândul ½ 1450

3. feta Stanislav (a) ½ — Duma (b) ½ — fata = Toader Dule 1500

4. Cristea, Toader, Danciul, Manea, Maruşca a) ½ de sat — Haciu, Dumitru, Gavril, Obrejea, Ssra — Filip, Blândul, Malina, Magda, Draga (b) ½ sat

---

77. *7036 Mart 28 (1528) Huşi.* Petru Vodă face schimb cu Jurj, dând Lăţcanii de pe Moldova şi la Piciganii şi satul de pe Iadrici, unde îşi avea case Băioş.

† Мaстїю бжїею мы петрѣ воевода. гспдрѣ земли мωл(давскои. знаме) нито чиним исеим нашим листом. вьсѣм кто на нем вьзрит и(ли его чтѹчи ѹслиш)ит. ωже прїиде прѣд нами и прѣд наши | ми мωлдавскими болѣри. наш слоуга жѹржѹ. снѣ аноушчин. ѹноук Драгоше Коѹла дворника. по своюю доброю волю ни | ким непоноуждени анипрнсилован. и промѣнила, свои правїи ωт | нини. и викоупленїи дѣди его драгоша кооула дворника. що ωн кѹпил при днех родителѣ гспдвмы Стефана воевода. на оусти іадрича. нанмѣ где был дεωм балошев | що ωн коупил. ωт Пѣтрѹ веревѣче. и ωт Янна и брод за млин оу брѣлад. за р҃ѯ злат татарских. ис привилїе що имал дѣд их балош ωт прѣдѣда нашего ωт алеѯандра воеводи и дроугое село за вод | брѣладѣ на ѹстїеж іадрича нанмѣ пичиганїи. що был коупил ωт лоуче и сестри его нѣга и фатошка. дѣти Илчи[ни. ѹноукове драг]оша кѣндескоула. ис привилїе що имал | дѣд их драгоиш кѣндескоул ωт прѣдѣда нашего Алеѯандра воеводї. за р҃ злат татарских. та промѣнил тоти два селове... ...й дали есми слоуѕѣ нашемоу жѹржи | снoу аноушчиноу. ѹноукоу Драгоша Кооула, дворника. измѣно за его вьхтѧ два села нашѹ правѹю ωтииноу (на молда)вѣ

намѣ лъцкани. що был коупил | тое село родител Гсдвмы Стефана воевода. от Іона сна Петрашкова внук Ивашка. Лацковича. ис привиліе (що имал от) Александра воеводы. тое вышеписан | ное село намѣ Лъцкани. на Молдавѣ. [але да ест слоуз] ѣ нашемоу Жоуржи сноу Яноушчиноу. оуноукоу ковла дворника съ въсем доходом. емоу и дѣтем его. и | оунучатом его. и прѣоуноучатом его. и прашоурѣтом его и въсемоу родоу его кто сѧ емоу изберет наиближнии непороушенно николиже на вѣкы. а хотар томоу | прѧдреченномоу селоу що на Молдавѣ намѣ лъцканилор да ест постаромоу хотароу от оусих сторон по коуда из вѣка оживали. а привиліе що имал Ивашко лацло | вич. от прѣдѣда нашего от Александра воеводи... еще есмы дали оу роуки слоуѣ нашемоу Жоуржи. сноу Яноушчиноу. оуноукоу ковла дворника. прѧд на | шими боiари. а на то ест вѣра нашего вышеписаннаго мы Петра воеводі. и вѣра прѣвъзлюбленнаго сна гсдвами Богдана и вѣра боiар нашихъ. вѣра пана храна | дворника. вѣра пана Негрила. вѣра пана Грииковича. вѣра пана Тъдабѫ. вѣра пана скрипко. вѣра пана влада и пана лиѵоула от хотин. вѣра пана | кръжи и пана хоуроу пръкалаби от нѣмец. вѣра пана грозака. и пана данчюла пръкалаби от Новоград. вѣра пана барковски портарѣ соучавского. вѣра пана | драгиан спътарѣ. вѣра пана доумши листиiарника. вѣра пана личоула постелника. вѣра пана фелѧ чашника. вѣра пана звiарѧ столника. вѣра пана Іона | комиса. и вѣра оусих болѣром наших. великых и малых. а по нашем животѣ (кто боудет гспдръ нашеи земли Молдавстѣи от дѣтеи наших или от | нашего родоу или пак боуд кого гъ бъ изберет) гсдрем (быти) нашеи земли. (тот бы им непороушил) нашего даанiа и потвръждеціа | али би им оукрѣпил. зaноуже ест им правда отчина... а на болшее крѣпост и потвръждение томоу въсемоу вышеписанномоу (велѣли есми нашемоу) вѣрномоу пану тоадероу логофетоу писати и печат наш (завѣзати) ксемоу листоу нашемоу. писал | доумитроу попович. оу хоусоу вълѣто ҂злз. мартiа ки.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o: adică au venit înaintea noastră şi înaintea alor

noştri moldoveneşti boiari, a noastră slugă *Jurj, fiiul Anuşcăi, nepot lui Dragoş Boul dvornicul*, de a sa bună voe de nime silit nici asuprit şi a schimbat ale sale direpte ocini şi cumpărături ale bunului său Dragoş Boul dvornic, ce dânsul le-a fost cumpărat în zilele *părintelui domniei meale Stefan Voevod, la gura Iadriciului, anumea unde a fost casa lui Baloş*, pe care el a fost cumpărat de la Pătru Berbeace şi de la Anna şi vad de moară în Bârlad drept 160 zloţi tătărăşti, din privilegiile ce le-a avut bunul lor Baloş de la străbunul nostru de la Alexandru Voevod; şi alt sat *la apa Bârladului la gura Iadriciului, anume Piciganii*, ce l'a fost cumpărat de la Lupe şi surorile lui Neaga şi Fatoşca, copii Ilcăi, nepoţi lui Dragoş Căndescul, din privilegiile ce le-a avut bunul lor Dragoş Căndescul de la străbunul nostru Alexandru Voevod, drept 100 zloţi tătărăşti; acelea le-a schimbat ceale doao sate (cu insuşi domniia mea; drept aceaia şi domniia mea) am dat înşine slugei noastre lui Jurj, fiiul Anuşcăi, nepot lui Dragoş Boul dvornicul, schimb pentru aceale doao sate a noastră direaptă ocină pe Moldova, anume Lăţcanii, ce l'a fost cumpărat acel sat părintele domniei meale Stefan Voevod de la Ioan fiul lui Pătraşco, nepot lui Ivaşco Laţcovici din privilegiile ce le-a avut de la Alexandru Voevod; acel de mai sus scris sat anumea Lăţcanii pe Moldova; însă să-i fie slugii noastre mai sus scrise lui Jurj, fiul Anuşcăi, nepot Boului dvornic, cu toate veniturile, lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşăit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus zis sat, ce-i pe Moldova, anumea *Lăţcanilor* să fie pe vechiul hotar dinspre toate părţile, pe unde din veac au umblat. Iar direasele ce le-a avut Ivaşco Laţcovici de la străbunul nostru de la Alexandru Voevod încă i le-am dat în mânule slugii noastre Jurjii, fiul Anuşcăi, nepot Boului dvornic înaintea a lor noştri boiari. Iar la aceasta iaste credinţa noastră mai sus scrisă Petru Voevod, şi credinţa *prea iubitului fiu al domniei meale Bogdan* şi

credința boiarilor noștri, credința dumisale Hrană dvornic, credința dumisale Negrilă, credința dumsale Grincovici, credința dumsale Talabă, credința dmsale Scripcă, credința dumsale Vlad și pan Mihul de la Hotin, credința dumsale Cârjă și pan Huru părcalabi de Neamț, credința dumsale Grozav și pan Danciul părcalabi de Novograd, credința dumsale Barbovschi portar Sucevei, credința dumsale Dragșan spatar, credința dumsale Dumșa visternic, credința dumsale Liciul postelnic, credința dumsale Felea ceașnic, credința dumsale Zbiiarea stolnic, credința dumsale Ion comis, și credința tuturor boiarilor noștri a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre a Moldaviei din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe oricare altul va aleage Dumnezeu să fie domn pământului nostru, acela să nu-i strice a noastră danie și întărire, ci mai vârtos să i-o întărească și să i-o împuternicească, căci că-i iaste lui direaptă ocină și schimbătură. Iar spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am înșine la al nostru credincios boiar, Toader logofătului să scrie și pecetea noastră să o leage de această carte a noastră. A scris Dumitru Popovici în Huși la anul 7036 Martie 28.

Pergament; proprietatea dlui C. Diamandi, ministru țării la Paris și proprietar moșiei *Gura Idricului*, la Fălciu,

La gura Iadricului trăia din vremuri străvechi Băloș, unde își avea case. Intre boerii lui Iliaș și Stefan Vodă se găsește și un *Băloș ceașnic*.

Așa în 6941 Iunie 4 (Ulianițki 34) supt Iliaș Vodă; în 6943 Oct 18 supt Stefan Vodă (Ul. 48), în 6944 Iulie 3 supt Iliaș și Stefan (Ul. 49, 51); în 6945 Aug. 19 (Ul. 55), în 6946 Febr. 17 (Arh. Ist. I, I, 4), în 6946 Febr. 3 (Surete XVIII 35) în 6947 Iulie 2 (Ul. 57), în 6947 Iulie 14 (Surete XVIII 49), în 6947 Oct. 26 (Surete XVIII 47) Acad. Rom. pecete 6), în 6950 Febr. 24 (Venelin 58),

E greu a identifica pe acest Baloș de la gura Idricilor, cu cneazul Balș de la Polana de pe Moldova „села на полѣны, гдє были кнѧѕоке бѫлошь и данчѫл = satul la Poiană, unde au fost cneji Baloș și Danciul". (I. Bogdan DSt. I, 157); Stefan cel Mare întărește lui Bontici moșiile soției sale *Elena*, de la Poiana; aceasta în 6979 Aug. 13 După 17 ani 6996 Oct. 15 aceiași *Ileană*, care se dă ca fata lui Nechita, fratele lui Coste Andronic vinde cu 200 zloți cele 2 sate de la Moldova la Poiană гдє били кнѣѕоке бѫлош й данчюл". (I. Bogdan DSt I. 555). Cu acest Băloș de pe Moldova putem pune în

legătură pe *Cozma, fiul lui Baloş*, care capătă de la Stefan Vodă stăpânire în Baloşeşti pe Iucaşa, *unde îşi are casa*, pe părăul Turbata, un afluente al Părăului alb (I. Bogdan DŞt. I 205); aceasta în 6983 Mai 7.

De un *Băloş Ciutea* se aminteşte în uricul Vasluiului, căci movila lui *Baloş* e hotar spre răsărit-sud. Acesta ar fi mai aproape de Baloş de la gura Idriciului. cale de 10 kilometri mai jos).

Dar acest Baloş Ciute il putem pune în legătură cu *Coste Baloş*, fiul *Horgăi Băloş*, care are în stăpânire *Piteştii* pe Bârlad, in gura Crasnei şi mai în jos in gura Bilavoiului, faţă in faţă aproape de gura Idriciului: aceasta in 7015 Febr• 28 (vezi msi sus pg, 101).

Băloş paharnicul de supt Alexandru cel Bun, de supt Iliaş şi Ştefan, cred că a avut casă în gura Idriciului, pe locul unde azi se află curţile lui C, Diamandi, De la Băloş paharnicul, le-a stăpânit urmaşul său *Ciutea Băloş*, ce se intindea cu moşia până în movila dinspre moşia târgului Vaslui. *Horga Băloş* a urmat să fie fiu lui *Ciutea Băloş*.

Acest Horga Băloş a avut 2 urmaşi; pe *Costea Băloş* şi pe Băloş, tatăl lui Clochină Mălaiu, Ion Mălai, Malea şi Marica

Dragoş Boul vornicul cumpără moşia aceasta din gura Idriciului de la nepoţii lui Băloş: Petre Bearbece şi Ana cu 160 zloţi. Jurj, feciorul Anuşcăi, fata lui Dragoş Vornicul, schimbă cu Pătru Vodă Rareş in 1529, luând in schimb moşia Lăţcani pe Moldova. Cu incepere de la acest an Pătru Vodă Rareş îsi are casa în gura Idriciului, pe locul unde şi-a avut case Băloş de la Piteşti.

---

78. *7036 April 4 (1528) Huşi.* Petru Vodă Rareş intăreşte lui Fedor şi verilor săi satul Făşcani, pe Crasna, pe din două.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Pătru Voevod, domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această a noastră carte tuturor cui pre dânsa vor căta, ori cetindu-li-se o vor auzi; pentru aceaste adevărate slugile noastre *Fedor*, feciorul *Anuşcăi* şi seminţenia lui *Trifan* şi surorile lui *Maria* şi *Ana* şi *Irina*, fiii *Ivanciului*, că i-am miluit cu a noastră osebită milă şi le-am dat şi le-am întărit lor de la noi în ţara noastră a Moldovei dreapta lor ocină den ispisocul de cumpărătură, ce l'au avut părinţii lor Ivancul şi Anuşca de la părintele domniei meale, de la Stefan Voevod, *un sat pe Crasna anume Făşcanii*; tot acest de mai sus sat să le fie lor de la noi uric cu tot venitul însă satul acesta să le fie în doao; adică dintr'acest sat *ce-i pe Crasna*, anume *Făşcanii* să fie singur numai lui Fedor, iară cealaltă jumătate dintr'acelaşi sat ce-i pe Crasna, anume

Fășcanii să fie lui Trifan și surorilor lui Măriei, și Anei și Irinei, fii ai Ivanciului, și fiilor lor, nepoților, strănepoților, răstrănepoților și la tot neamul lor, cine li se va aleage mai deaproape nestrămutat niciodinioară în veaci. Iar hotarul acestui de mai sus numit sat, ce-i pe Crasna, anume Fășcanii, să fie după vechiul hotar, până unde s'au apucat din veac. Iar la aceasta iaste credința a mai sus numitii domniei noastre Pătru Voevod, și *credința prea iubitului fiu al domniei meale Bogdan* și credința boiarilor noștri ai Moldaviei, credința dumisale Hrană dvornic, credința dumisale Negrilă, credința dumisale Grincovici, credința dumisale Tălabă, credința dumisale Vlad și dumnealui Mihui parcalabi de Hotin, credința dumisale Cârjă și dumisale Hurul parcalabi de Neamț, credința dumisale Grozav și dumnealui Danciul parcalabi de Cetatea nouă, credința dumsale Barbovschie portar de Suceava, credința dumisale Dragșan spatar, credința dmsale Dumșa vistiiarnicul, credința dmsale Liciul postelnicul, credința dumsale Felea ceașnic, credința dmsale Zbiiare stolnic, credința dmsale Ioan comis și credința tuturor boiarilor noștri ai Moldaviei a mari și a mici. Iar după a noastră viiață și domnie cine va fi domn țării noastre a Moldaviei, ori din fiii noștri, ori din neamul nostru, sau pe ori care altul ar aleage Dumnezeu să fie domn țării noastre aceștia a Moldaviei; acela să nu aibă a strica daania și întăritura noastră, ci să aibă a le da și a le întări, pentru că noi le am dat și le-am întărit pentru slujba lor. Drept aceia spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu al nostru dumisale Toader logofăt să scrie și către această adevărată carte a noastră să leage pecetea noastră. Toader Darie diacul în Huși a scris la leat 7036 April în 4 zile.

„de pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit eu la anul 1816 Iulie 26. Pavăl Debrici polcovnic.

In 1807 Ianuar 19 a fost poslăduit suretul tălmăcit de pe original de către C. Platon pah.; iar T. Balș vel logofăt contrasemnează Cf. Surete ms. XXXV 568.

Despre satul Făşcani nu se pomeneşte în I. Bogdan „Doc. lui Stefan cel Mare“ de şi satul exista după numele primului stăpân *Fâşcă* (mirus фаска, фащинка, Fass. butolaş = Butea).

Stăpânii acestui sat Făşcanii îi găsim în 1507 Martie că vând lui Eremia visternicului cu 800 zloţi satul Grigoreştii pe Siret. Vânzătorii erau: *Ivanciu* şi nepoţii lui de frate, copiii lui Stanciul; Mânzul (recte Mârzea), Toader, Andruşco, Ioan, Maria şi *Fedor*.

Acest Fedor ni să dă ca copil al *Anuşcăi*, iar Ivanciul care la 1507 se dă singur ca vânzător în Grigoreşti, după 21 ani i se dau aceşti urmaşi: Trifan, Maria, Ana şi Irimia.

Am putea dar întregi astfel spiţa primilor proprietari în *Făşcani*, cu începere de la 1400:

Fâşcă (Butea) 1450

Ivančul — Stanciul 1507

x — Anuşca

Trifan, Maria Ana, Irina — au ½ Făşcani

Mârzea, Ţoader, Andruşco, Ioan, Marica, Fedor 1528 — are ½ Făşcani

Sora, Toader, *Borcea* vel vornic 1547

---

79. *7036 Mai 18 (1528) Huşi.* Petru Vodă întăreşte fraţilor Munceu Fântâna roşie şi câmpul Ocolului la Covurlui.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Pătru Voevod, domn ţării Moldaviei, facem ştire cu această a noastră carte tuturor cine o va căuta sau cetindu-i-se o va auzi, pentru adevăratele slugile noastre *Petre, i Oane, i Toader, i Constandin, i Ioan, i Jurj Munceu,* precum că au slujit noao cu dreptate şi cu credinţă; pentr'aceea dar văzând noi a lor cu credinţă slujbă către noi iam miluit domnia mea cu osăbită a noastră milă, le-am dat şi le-am întărit lor a lor direaptă ocină ce ei au avut din ispisoc de întăritură de la părintele domniei meale Stefan Voevod *cu mică peceate, o fântână anume roşie şi a patra parte ot câmpul ocolului parte din gios ot Covurlui* ce ei au plătit părintelui domniei meale Stefan Voevod *70 zloţi pentru moartea unui om anume Neaniul neamiş, ce s'au gâsit ucis într'acel câmp a Ocolului.* Toate aceste de mai sus scrise să le fie lor de la noi

uric cu tot venitul lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi restrănepoţilor lor şi la tot neamul lor cine se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul de mai sus scrisei *Fântâni anume roşie* şi a patra parte din câmpul Ocolului partea din gios ot Covurlui să fie pe unde le-au hotărât Felea starostele, iar spre aceasta iaste credinţa a însumi domniei meale Noi Petru Voevod şi credinţa prea iubitului nostru fiu Bogdan Voevod, şi credinţa tuturor boiarilor noştri (lista boerilor şi încheerea lipsesc). A scris Dumitru Popovici în Huşi la anul 7036 luna Mai 28 zile.

Din condica moşiei Frumusiţa la Covurlui, apud *Surete* ms. XLI, 250, moşia Băleni ot Covurlui.

---

80. *7037 Martie 11 (1529) Vaslui.* Petru Vodă întăreşte lui Toader şi femeii sale Drăguşa cumpărătura ce a făcut în Pojereşti pe Răbricea cu 60 zloţi de la Nastea.

† Мастїю вжїею мы Петръ воевода и гсдрь земли молдавскои. знаменито чиним исим листом нашим въсѣм кто нанем възрит или чтꙋчи его ꙋслышит. ѡж прїиде прѫд нами | и прѫд нашими боiари Настѣ дочка драганна. сестра братꙋла. по еи доброи воли ником непонꙋжена. а ниприсилована. та продала своiю правꙋю ѡт | иинꙋ ѿт еи праваго ꙋрика. и испривилїе що ѡна имала. ѡт родїтелѣ гсдвами, Стефана воеводї- ѡт половини село ѿт Пожерещи. на Ръбричи. четврътꙋю част матери еи драганни. | слꙋзѣ нашемꙋ Тоадерꙋ. и жени его драгꙋши. за ѯ злат татарских. и оуставши слꙋга нам Тоадер и жена его драгꙋша и за | платили ꙋси тоти исполна вышеписаннїа ниньзи ѯ злат татарских. ꙋ рꙋкы Насти дочери драганни. прѫд нами и прѫд нашими боiари. Ино | мы видѣвше их добрꙋю волю и токмеж и полнꙋю заплатꙋ, а мы такождере. и ѿт нас есмы дали и потвръдили. слꙋзѣ нашемꙋ тоадерꙋ и жени. его | драгꙋши. тои ѡт половини село ѿт листа (sic) нанмѣ пожерещи. на Ръбричи. четврътаа част. матери еи драганини. да ест имъ ѡт нас ꙋрик съ въсем доходом им и дѣ | тем их. и внꙋчатом и прѫвнꙋчатом и пращꙋрѣтом. що ѿт тѣла их бꙋдꙋт сѣ тѣгнꙋти. а если не

бѹдѹт имати дѣти ѡка. ѡт их тѣла да ест еи | ѹрик и дѣтем еи и внѹчатом еи и прѫвнѹчатом и прѣщѹрѣтом еи. и въсемѹ рѹдѹ (sic) еи кто сѧ им изберет наиближии непорѹшенно нико | лиже на вѣкы. а хотар тои четврътои част по старомѹ хотарѹ. а на то ест вѣра нашего гспдва вышеписаннаго мы Петра воеводі. и вѣра прѣвъзлю | бленнаго гспдвамы. сна богдана. и вѣра боіар наших молдавских. вѣра пана грозава дворника. вѣра пана Негрила. вѣра пана Тъларж. вѣра пана скрипко. | вѣра пана влада и пана Михѹла паркалабове хотинскыи. вѣра пана кръже и пана хѹрѹ (паркалабове немецкыи. вѣра пана Данчѹла. и вѣра пана збіари паркалабове (новоградскыи.) вѣра пана барковскаго портарѣ (сѹчавского. вѣра пана драгшана) спатарѣ. вѣра пана дѹмши вистѣрника. | вѣра пана личѹла постелника. вѣра пана фели чашника. вѣра пана Тоа(дера столника. вѣра пана Іѡна) комиса. и вѣра въсѧх боіаръ наших молдавскых | великых и малых. а по нашем животѣ кто бѹдет гспдръ нашеи земли ѡт дѣтеи наших или ѡт нашего рода или пак бѹд кого бъ избе | рет гспдарем быти нашеи земли молдавскои. тот бы им нерѹшит нашего даанїа. и потвръжденіа (али абы) им ѹтвръдил и ѹкрѣпил. занѹже дали и потвръ | дили есмы им за их правѹю слѹжбѹ. а на болшѹю крѣпостъ и потвръждение въсемѹ вышеписанномѹ велѣли есмы нашемѹ вѣрномѹ панѹ | Тоадерѹ логофетѹ писати. и нашѹ печат привѣсити ксемѹ листѹ нашемѹ. писал крстѣ бѹрлович оу васлѹи. вълѣто ҂злз Мартїа. аі.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tutoror cui pre dănsa vor căta sau cetindu-o vor auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari *Nastea fata Draganei, sora Bratului*, de a ei bună voe de nimeni silită nici învăluită, de a vândut a sa direaptă ocină din al ei drept uric şi din direase, ce au avut de la părintele domniei meale Stefan Voevod, din giumătate sat din Pojoreşti la Rebricea, o a patra parte a mamei sale Draganei, slugii noastre lui Toader şi femeei sale Draguşei, drept 60 zloţi tătărăşti; şi s'a sculat sluga noastră Toader şi fămeaia lui Draguşa şi au plătit toţi acei deplin mai sus scrişi

bani 60 zloţi tătărăşti în mânule Nastei, featei Draganei înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe şi tocmală şi deplină plată; iar noi aşijderea şi de la noi am dat şi am intărit slugii noastre lui Toader şi femeei sale Draguşei, cea din jumătate sat din carte anume Pojereştii la Rebricea a patra parte a mamei ei Draganii să le fie lor de la noi uric cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor, ce din trupul lor se va întâmpla să aibă; iar dacă nu va fi să aibă copii împreună din a lor trup, să fie ei uric şi copiilor ei şi nepoţilor ei şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul ei ce i se va aleage mai de aproape neruşeit niciodinioară în veci. Iar hotarul celei a patra parte (să fie) pe vechiul hotar. Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod, şi *credinţa prea iubitului fiu al domniei meale Bogdan* şi credinţa boiarilor noştri moldoveneşti, credinţa dumisale Grozav dvornic, credinţa dumisale Negrilă, credinţa dumisale Talabă, credinţa dumsale Scripcă, credinţa dumsale Vlad şi pan Mihul parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Crăje şi pan Huru parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Danciul şi Zbiiare părcalabi de Novograd, credinţa dumsale Barbovschi portar Sucevei, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dumsale Dumşa visternic, credinţa dumsale Liciul postelnic, credinţa dumsale Fele ceaşnic, credinţa dumsale Toader stolnic, credinţa dumsale Ion comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari-şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din al nostru neam, sau chiar pe ori care altul Dumnezeu îl va aleage domn, să fie ţării noastre a Moldaviei, acela să nu strice a noastră daanie, şi întărire, căci că le-am dat şi întărit înşine pentru a lor dreaptă slujbă. Iar spre mai mare putere şi întărire a tot ce s'a scris mai sus am poruncit la al nostru credlneios boiariu Toader logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A

scris Cristea Burlovici în Vaslui la anul 7037 Martie 11.

Pergament donat muzeului Municipal Iaşi de d-na L. O. Erbiceanu Plic. I, nr. 1 cf. Surete ms. XLII, 65.

---

81. *7037 Mart 22 (1520) Huşi.* Petru Voevod întăreşte lui Bran şi la neamurile sale stăpânire pe Glodenii, Socii şi Duşeşti, şi le imparte moşiile pe neamuri.

Млстїю бжїею мы Петрь воевода. гсдрь земли молдавской. знаменито чиним, исеим листом нашим. въсѣм. кто на нем. възрит или чтѹчи его ѹслышит. ож прїидоша прѣднами и прѣд нашим | мы молдавскыми болѣре. наши слѹгы Бранъ снъ Пастинин и племенница его федка дочка Марїи. и братаничеве ей Мога и брат его драгоша снове попѹ лѹки. и сестричеве их | Тоадерь и сестра его. дѣти васчини. и тиж племенникове их Роман и брат его Іwн дѣти Ангелини и тютка их Маренка ѹси ѹнѹкове Сими логофета. и сестра его анна кнѣгинѣ | бръсана. по их доброи воли раздѣлили своих правїи отчинии и дѣдинии и исприбилїе що имал дѣд их Сима логофеть от прѣдкоw нашых. от иліа и Стефана воеводове. и сестра Сими логоθета. Анна кнѣгинѣ бръсанова. що она имала ище привилїа съ марторїю от родителѣ Гспдвамы Стефана воеводы. села наимѣ Глодѣни и половини села на Коиновъ | где был Пашка катаман, и село Сочїи и Дѹшещїи. и досталосѣ им село Дѹшещїи и четвъртаа част село wт Глодѣни wт вишнои част. а пак въ част слѹгам нашим Романѹ и братѹ его | Іwнѹ и тютци их маренкы тиж досталосѣ ѹ ихъ част три част село Глодѣни и половина вело на коинова где был Пашка Катаман. ино мы видѣвше их доброи волю | и токмеж и подѣленїе промежи собою. мы також и wт нас есми дали и потвръдили есмы им тое въсе вышеписанъное да ест им wт нас ѹрик съ въсем доходом | им и дѣтем их и внѹчатом их и правнѹчатом их и пращѹрѣтом их и въсемѹ родѹ кто сѣ им изберет наиближнїи непорѹшенно николиж на вѣкы. а хотаръ тим | вышеписанним селом постаромѹ хотарѹ покѹда из вѣка обживали. а на то ест вѣра нашего гспдства. вышеписаннагомы. Петръ воеводі. и вѣра прѣвъзлюблен | наго сна гспдвами Илїаша. и вѣра въсѣх боıар наших молдавскын.

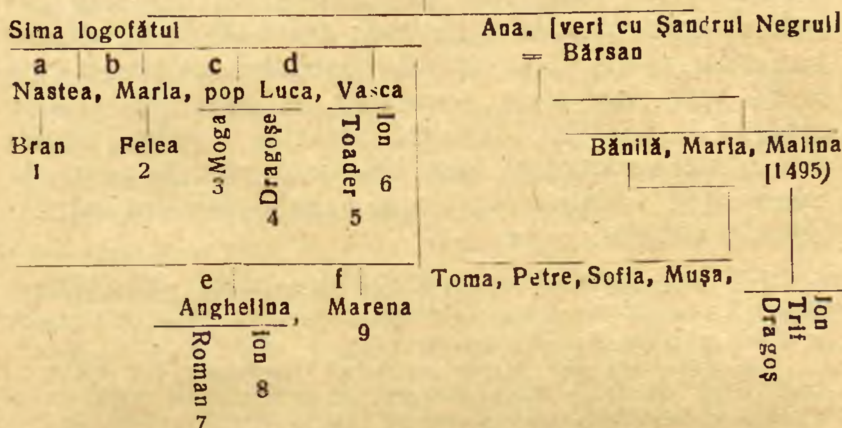
вѣра пана грозава дворника. вѣра пана Негрила. вѣра пана талавж. вѣра пана Скрипко. вѣра пана | влада. и пана Михула паркалабове хотинских. вѣра пана [кръже] и пана хуру паркалабове Немецких. вѣра пана дана. и пана звїари паркалабове новоградских. вѣра пана варвовского портарѣ сучавского. вѣра пана драгишана спатарѣ. вѣра пана думша вистѣрника. вѣра пана Анчюла постелника. вѣра пана фели чашника. вѣра | пана тоадера столника. вѣра пана Іѡна комиса. и вѣра вогѣр панних великых и малых. а по нашем животѣ кто будет гспдръ нашеи земли молдавскои. ѡт дѣтеи | наших или ѿт нашего роду. или пак буд кого бъ изберет гспдрем быти нашеи земли молдавскои. тот бы им непорушила нашего даанїа и потвръждениа. али | бы им утвръдил и укрѣпил. зануже дали и потвръдили есмы им за их праву служвою. а на волшую крѣпост и потвръжденїе тому въсему велѣли есмы наше | моу вѣрномоу пану тоадеру логофету писати и нашу печат привѣсити ксемоу листоу нашемоу. писал кръстѣ бурлович. у хусѡхъ | вл т ѡ ‑ ҂ѕлз. мсца мартіе кв.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei; știre facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se lui o va auzi, adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari moldovenești ale noastre slugi *Branu* fiul Nastei, și seminţenia lui Felea, fiul Mariei și nepoții săi de frate Moga și fratele său Dragoș, fii popei Lucăi și nepoții lui de soră Toader și sora lui, copiii Vascăi; și iarăși seminţeniile lui Roman și fratelui său Ion copii Anghelinii și mătușa lui Marena, toți nepoții *Simei logofăt și sora lui Ana, cneaghina lui Bârsan*, de a lor bună voe au împărțit ale lor dreapte ocine și moșii și din direase ce au avut bunul lor Sima logofătul de la străunchii noștri de la Iliaș și Stefan Voevozi, și sora Simei logofăt, Ana cneaghina lui Bârsan; ce ea au avut încă direase cu mărturie de la părintele domniei meale Stefan Voevod, satele anume *Glodenii* și giumătate sat la *Voinova, unde a fost Pașco vătăman* și satul *Socii* și *Dușeștii;* și s'a cuvenit lor satul, Dușeștii și a patra parte din satul Glodenii din partea

din sus. Şi iarăşi în partea slugilor noastre lui Roman şi fratelui său Ion şi mătuşei lor Marencăi iarăşi li s'a cuvenit în partea lor trei părţi din satul Glodeni şi jumătate sat la Voinova, *unde a fost Paşco vataman*. Deci noi văzând a lor de bună voe şi tocmală şi împărţală între sine, noi aşijdere şi de la noi înşine am dat şi am întărit noi lor toate cele mai sus scrise, să le fie lor de la noi uric cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor ce li se va aleage mai de aproape neruşăit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celor de mai sus scrise sate (să fie) pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă. Noi Petru Voevod şi credinţa *prea iubitului fiu al domniei meale Iliaş*, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei, credinţa dumisale Grozav dvornicul, credinţa dumsale Negrilă, credinţa dumsale Talabă, credinţa dumsale Scripcă, credinţa dumisale Vlad, şi pan Mihul parcalab de Hotin, credinţa dumisale Cârje şi pan Hurul parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Dan şi pan Zbiiare parcalabi de Novograd, credinţa dumsale Barbovschi portar Sucevei, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dumsale Dumşa vistiiarnic, credinţa dumsale Liciul postelnic, credinţa dumsale Fele paharnic, credinţa dmsale Toader stolnic, credinţa dmsale Ion comis şi credinţa boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn pământului nostru al Moldaviei, din copiii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să le întărească şi să le împuternicească, căci că le-am dat şi le am întărit înşine lor pentru a lor direaptă s'ujbă. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot (ce s'a scris) poruncit-am înşine la al nostru credincios dumnalui Toader logofăt să scrie şi a noastră peceate să o acăţe de această carte a noastră. A scris Cristea Burlovici în Huşi la anul 7037 luna lui Martie 22.

Pecetea căzută; şnurul roş; Originalul pergament este proprietatea d-nei Antoniu din Piatra. Are 0.49 lei pe 0.33 lat. Cf. Surete ms. XLVI 765.

Cum ispisocul nostru vorbeşte de descendenţa lui Sima logofăt din 6950 (1442), credem a da această încrăngătură:

Despre urmaşii Aaei lui Bărsan vorbeşte uricul lui Stefan Vodă din 7003 Mart 15 (Ion Bogdan DStef II 76), în care se spune că stăpâniau moşia Floreşti la Polocine, cumpărată de la Magdalina, fata lui Petru spatarul (6950 Arh. ist. I. I 74). iar în uricul din 6970 Sept. 25 (1461) se vorbeşte că Ana jupâneasa lui Bîrsan şi sora lui Sima logofătul şi-a pierdut dresul de la Ilie şi Ştefan pentru moşiile Socii şi Duşeştii, la Cetatea albă I. Bogdan DStef I 60).

---

82. 7037 Julie 23 (1529). Inscripţie pe o psaltire slavonă (fila 281 b).

Изволенїем ѡца и поспѣшенїем сна и съ | връшенїем стго дха. рачениїем бжствным рас | паленїемже дхѡвным смѣренїи епископъ. доро | Ѳеи ѡт долнеи Митрополїи ѡт Романова тръга. же | лаѫна платися бжственаго книгѫ сїа реко | мла ѱалтьръ и приплодити къ старици | речнное. дароватися ѿт прѣмилостиваго гд Iv ха. | тѣмже потъщателно изъ ѡбрѣтех. и исписа | и ѹкраси е | поселїже да ест въ мѡлбѫ себѣ. и | памѧт родителем его. и съвръшися влѣт ҂злз крг. слнцѹ Ѳ. лѹн з. едї в. ѡс. к мсца юл въ кг днь и потрѹжденїем рѹкоѫ мнѡг грѣшнаг їеромонах Iѡн ѡт немечскаго ѡбитѣли.

Cu vrearea Tatălui şi cu ajutorul Fiului şi cu săvârşirea sfântului Duh; prin îngrijirea dumnezeească cu râvnă duhovnicească, smeritul Episcop Doroftei din Mitropolia de jos din târgul Romanului, vroind a aduce dumnezeească această carte numită Psaltire şi a o înmulţi din vechile zise, ce s'au fost dat de prea milostivul Dumnezeu Isus Hristos; drept aceia cu oserdie s'au aflat şi s'a scris şi s'a împodobit pe aceasta ca să fie spre rugă şie şi pamentea părinţilor săi şi s'au săvârşit în anul 7037 crugul soarelui 9, luna 7, ediction 2, mâna anului 20, luna Iulie în 23 zile. Şi cu truda mânei mult păcătoase a ieromonahului Ion din mănăstirea Neamţului.

Din bibliotece măn. Noului Neamţ din Chiţcani, Basarabia Catalog I, 12; se dă în catalog ca Psaltire din secl. XV-a. Se găsesc pe acest exemplar şi alte însemnări:

a). Sau adus din sfânta mănăstire Neamţului cea veche în sfânta noao mănăstire Neamţului prin Ieroschimonahul Andronic, şi | cine o va înstrăina să fie ne | ertat.

b) A fost adusă de la Chiev de Paisie stareţul Velicicovscago, scrie o însemnare rusască din 1868.

c) Să se ştie de când au dat piatra cea mare a doua săptămână în postul Sânpetrului, umbla veleat 7264 (1756).

---

83. 7039 Mart 13 (1531). Vaslui. Petru Vodă intăreşte lui Bărsu stăpânire pe a patra parte din Urdeşti, iar verilor săi pe altă a patra parte.

† Млстїю бжїею мы Петрѫ воевода. гспдарѫ земли молдавскои знаменито чиним исим листом нашим. всѣм кто нанем. възрит. или чтѹчи его оуслышит. ож тоти истинныи наши слѹгы барсѹ | снь Манчѹлов. и племенникове его татѹл и Жѹржа. и сестри их Мари и Нѣга дѣти Стоики. жаловали есмы их особною нашею млстю дали и потврѫдили есмы от нас ѹ нашеи земли | ѹ молдавскои. их правѹю отчинѹ и выкѹпленіе. отцеве их стоики и снь его Манчѹла и испривиліе што они имали. от родителѣ гспдвами. от Стефана воеводі за мартѹрію, половина село от | ѹрдещи тое всe вышеписанное да ест им оурик съ всем доходом. али да ест им тое половина село от ѹрдещи на два части. половина да ест барсѹ снѹ

манчѹлови самомѹ. а пак дрѹгаа половина | да ест племенником его татѹлови и жѹржи й Мары и Нѣги дѣтем стоикиним. им и дѣтем их. и ѹнѹчатом их и прѣѹнѹчатом их и праирѹрѣтом их й вьсемѹ родѹ их кто сѧ им изберет. наи | блнжнїи непорѹшенно николи на вѣкы. а хотар тои половини село шт ѹрдеции да ест им шт половина село на два части. а шт инших сторони постаромѹ хотарѹ поѹда из вѣка шживали. А на то ест вѣра нашего гспдвами. вышеписаннаго мы Петра воеводї и вѣра прѣвьзлюбленнаго сна гспдства мы богдана. и вѣра боıар наших. вѣра пана хѹрѹ дворника. | вѣра пана. тотрѹшана. вѣра пана Скрипко. вѣра пана Влада и пана Тодера паркалавове хотинских. вѣра пана данчѹла и пана личѹла паркалавове Немецских. вѣра | пана збиари и пана Іwна паркалабове новоградских. вѣра пана Михѹла портарѣ соучавского. вѣра пана драгшана спатарѣ. вѣра пана главана вистѣрника. вѣра пана | албота постелника. вѣра пана Попѧскѹла чашника. вѣра пана колѹна столника вѣра пана | Їшна комиса. и вѣра вьсѣх боıар наших молдавскых великих и малих | а по нашем животѣ кто бѹдет гспдрь нашеи земли шт дѣтии наших или шт нашего рода. или пак бѹд кого вь изберет гспдарем быти нашеи земли. тот бы им | непорѹшил нашего даанїа и потврьжденїа. али аби им ѹкрѣпил. занѹже ест им праваа штчина. а на болшее крѣпост и потврьжденїе томѹ вьсемѹ вышеписанномѹ | велѣли есмы нашемѹ вѣрномѹ панѹ тоадерѹ логофетѹ писати и нашѹ печат привѣсити ксемѹ листѹ нашемѹ. писа. григорїе богза. ѹ васлѹи | в лѣто ҂зл҃ѳ. мсца Мартїе гі дни.

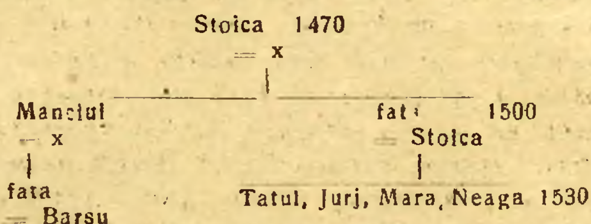
Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţărli Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o vor auzi-o; adică aceaste adevărate ale noastre slugi Bărsu fiul Manciulni şi seminţeniile lor Tatul şi Jurj şi surorile lor Mara şi Neaga, copiii Stoicăi, miluitune-am înşine spre ei din osăbita noastră milă le-am dat şi le-am întărit înşi-ne dela noi în a noastră ţară a Moldaviei, a lor direaptă ocină şi cumpărătură părinţilor lor Stoicăi şi fiului său Manciul; iar direasele ce le-au fost avut de la părintele domniei mele de la Stefan Voevod de mărturie pe jumătate de *sat de*

Urdeşti, tot acela de mai sus scris să fie lor uric cu toate veniturile; dar să le fie lor cea jumătate de sat de Urdeşti în doao părţi: jumătate să fie lui Bârsu fiului Manciului *singur*, iar cealaltă jumătate să fie verilor săi, Tatălui şi lui Jurj şi Mariei şi Neagăi, copii Stoicăi, lor şi copiilor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşiit nici odnioară în veci. Iar hotarul celei jumătăţi de sat din Urdeşti să fie lor din jumătate sat în doao părţi, iar dinspre alte părţi pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar la acesta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Petru Voevod şi credinţa prea iubitului fiu al domniei meale Bogdan şi credinţa boiariilor noştri, credinţa dumisale Huru dvornic, credinţa dumisale Totruşan, credinţa dumisale Scripcă, credinţa dumisale Vlad şi pan Toader parcalabi de Hotin, credinţa dumisale Danciul şi pan Liciul parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Zbiiare şi pan Ioan parcalabi de Novograd, credinţa dumisale Mihul portar Sucevei, credinţa dumisale Dragşan spatar, credinţa dumsale Glavan vistearnic, credinţa dumisale Albotă postelnic, credinţa dumsale Popăscul ceaşnic, credinţa dumsale Colun stolnic, credinţa dumsale Ioan comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru rod, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va alege să fie domn ţării noastre, acela să nu le strice a noastră danie şi întărire, ci mai vârtos să le-o întărească şi împutearească, căci că le iaste dreaptă ocină, iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios dumisale Toader logofăt să scrie şi al noastră peceate să o acăţe la această carte a noastră. A scris Grigorie Bogza în Vaslui la anul 7039 luna Martie 13 zile.

Pergament, proprietatea d-lui C. Diamandi, Gura Idriciului-Fălciu. Cf. Surete ms. XLIV, 37. Pecetea căzută. In dos originalul poartă peceatea lui Râmandi post, 1703, cum şi de C. Donici visternic.

Uricul nostru stă în legătură cu uricul din 6975 Iunie 30, adus

mai sus. p. In 1467 Stoica și cu fiul său Manciul, cumpărase de la feciorii lui Florin: Ion, Danciul, Mihalco, Sinat, Toma și Simeon cu 45 zloți jumătate din Urdești. După 64 ani atât Stoica cât și fiul său Manciul erau morți; probabil că Manciu a murit în preajma lui 1531, când se face împărțirea între urmașii săi, toți veri primari între dânșii:

In pèrilipsis-ul moșiei Urdești din 1786 astfel e dat cuprinsul acestui uric:

Suret de pe ispisoc sârbescu de la Pătru Vodă (tălmăcit iarăși de Gheorghe Evloghie) cu care întărește stăpânire lui Barsu feciorul Manciului și rudeniile lui Tatul și Giurgea și surorile lui Mara și Neaga, feciorii Stoicăi pe a lor direaptă ocină și cumpărătură a tatălui lor Stoica și a feciorului său Manciul pe poi sat de Urdești; însă acea giumătate de sat să fie lor 2 părți, giumătate să fie numai lui Barsu, feciorul Manciului, iar cealaltă giumătate să fie rudenii lor Tatului și Giurgii și Marei și Neagăi, feciorilor Stoicăi. Și hotarul acei giumătăți de sat de Urdești să fie lor din giumătate satului pe 2 părți, iar despre alte părți după hotarul vechiu, pe unde au umblat din veacu.

---

84. *7039 Mart 20 (1531) Hași.* Petru Vodă Rareș întărește fraților Dan și Firardus Siliștcanul cumpărătura făcută cu 275 zloți jumătate din Părtești la Sărata, unde a stat Petru Pârtea.

† Млстїю бжїю мы Пєтрь воєвода, гсдрь землй мѡлдавской. Знаменито чиним сим листом нашим всѣм кто нань възрит или чтѹчи єго ѹслышит, ѡже прїи|де прѣд нами и прѣд ѹсѣми нашими мѡлдавскими боіаре фєтишн Синцрѣнѹл, що нинѣ єсть калѹгєр и имєнѹєтсѧ Тѹдор по єго доброи воли никим | нєпонѹжєн, анипрнсиловам, и продал свою правоую ѡтчинѹ и выслѹжєнїє своєго и испрнкѹпліє що сон имал ѡт братаничає гсдрвамы ѡт Стєфана воєводи | половина

село на Устіе сърати. где был Петру Пръцѣ. що сѣ тиер именуют Пръцещи нижнѣ. половина та продал братиам своим дану и фур | дую селищѣнюм за сое злат татарских. и Уставиши наши слуги. дан и брат его фурдую и заплатили Усѣ тоти вышеписании пинѣзи | сое злат татарскых у рука фетисону селищѣнулу що инѣ есть калугер и именуется тудор. прѣд нами. и прѣд нашими и полною заплатоу. а ми такожде есмы им дали и потвръди тоту прѣдреченное половина село на Устіе | сърати. где был Пътру Пръцѣ панаѣ Пръчещи (sic) како да есть слугам нашим дану и брату его фурдую шт нас урик и съ всемъ доходом им и тѣтем (sic) | их и унучатом их и прѣунучатом их и прѣщуратом их и всему роду их кто сѣ имъ изберет наиближнїи непорушенно николиже на вѣки | . а хотар тои вышеписанной половини села що сѣ именуетъ пръцещи. нижной половини да есть шт всего хотара половина. а шт иниихъ | сторон по старому хотару по куда из вѣка ужинали. а на то есть вѣра нашего гсдка вышеписанного ми Петра воеводи. й вѣра прѣвъзлюбленна | со сна гсдвами богдана. и вѣра всѣх котар наших вѣра пана хуру дворника. вѣра пана Тотрушана. вѣра пана Скрипка. вѣра пана Влада | и пана Тоадера пръкалакови хотинских. вѣра пана данчула й пана Анчула пръкалабове немецких. вѣра пана звѣари и пана Іѡна пръ | калабове новоградских. вѣра пана Михула портарѣ сочавскаго вѣра пана драгшана спатарѣ. вѣра пана Главана вистѣрника. вѣра пана | алкота постелника. вѣра пана попъскула чашника. вѣра пана колуна столника. вѣра пана Іѡна сѵга комиса. й вѣра всѣх | котар наших молдавских великих и малих. а по нашем животѣ. кто будет гсдръ нашеи земли шт дѣти наших. или шт нашего рода. или пакъ [.уд кого бъ изберет гсдрем быти нашеи земли молдавстѣи. тот би ему непорушна нашего даанїе. али им] утвръдил и укрѣпил | (зануже есми им дали и потвръдили за их вѣрную и правою службоу. и за що купил их прыіі и вѣтоміи пинѣзи). а на болшее крѣпост | (и потвръжденіе тому всему вышеписанному велѣли есми нашему вѣрному Тоадеру) логофету писати и печат нашу завѣ | сити ксему истинному листому нашему: писал (Тома вѣцѣлано у хусѡх вато ҂злд. мсца) мартїа к. днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn

ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau cetindu-se lui o va auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari *Fetion Silişteanul, carea acmu iaste calugăr şi se numeaşte Tudor*, de a lui bună voe de nimene silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină şi cumpărătură a sa din direasele ce el le-a avut de la nepotul de frate al domniei meale, de la Stefan Voevod, jumătate sat *la gura Sărăţii, unde a fost Petru Părţea, care acmu se numeaşte Părteştii*, jumătatea din jos; aceia au vândut fraţilor săi lui Dan şi lui Furduiu *Selişteni* drept 275 zloţi tătărăşti în mânule lui *Fetion Selişteanul*, care *acmu iaste calugăr şi se numeaşte Tudor*, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe şi tocmală şi deplină plată; iară noi aşijdere înşine le-am dat şi întărit cea de mai sus zisă giumătate de sat *la gura Sărăţii, unde au fost Petru Pârţea, anume Pârceştii*, ca să fie slugilor noastre lui Dan şi fraţilor săi lui Furdui de la noi uric şi cu toate venturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape nerușăit nici odinioară în veaci. Iăr hotarul celei de mai sus scrise jumătate sat ce se numeşte Pârteştii, jumătatea din jos să fie despre toate hotarele jumătate, iar despre alte părţi, pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise, Noi Petru Voevod, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Huru dvornic, credinţa dmsale Totruşanu, credinţa dumsale Scripcă, credinţa dmsale Vlad şi pan Toader parcalabi de Hotin; credinţa dmsale Danciul şi pan Liciul parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Zbiare şi pan Ion pârcălabi de Novrograd, credinţa dmsale Mihul portar Sucevei, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dumsale Glavan visternic, credinţa dumsale Albotă postelnic, credinţa dmsale Popăscul păhărnic, credinţa dmsale Colun stolnic, credinţa dmsale Ion Oug comis şi credinţa tnturor boiarilor

noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă care va fi domn ţării noastre a Moldaviei din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie, ci mai vârtos să le-o întărească şi împuterească, căci că înşine le-am dat şi le-am întărit pentru a lor dreaptă şi cu credinţă slujbă şi că au cumpărat cu ai lor drepţi şi curaţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios boiariu lui Toader logofăt să scrie şi peceatea noastră să o leage la această adevărată a noastră carte. A scris (Toma Căţelean în Huşi la anul 7039) luna Marte 20 zile.

Originalul pecete, proprietatea d-lui Jenică Alanasiu, proprietarul moşiei Ivăneştii Fălciu. Cf. Surete ms, XXXIV, 17), Pergamentul e rupt şi ros la rândurile de jos, aşa că nu se ceteşte data şi locul. După lista boierilor din data de 20 Martie, am pus data de 7030 (1521) şi locul *Huşii*, întru cat la 22 Martie acelaşi an Petru Vodă Rareş era în Huşi, şi uricul cuprinde proprietăţi la Fălciu.

Fetion Selişteanul, călugărit ca Tudor, Dan şi Furdul Selişteanul, trebue să stea în legătură cu Pătru Selişteanul, străbunul Cantemireştilor, pe care însă D. Cantemir îl numeşte Toader Selişteanul.

---

85. *6904 Mai 10* (recte 6914 — 1406). regeste. Pentru Dolheşti.

„Intâiu *un suret după un uric* vechiu sârbesc de la domnul Alexandru Voevod din 6904 Mai 10, prin care au miluit pe sluga sa Vlad Dolhic şi i-au dat lui în pământul Moldaviei un sat pe Crasna, unde iaste casa lui, şi un loc în pustiu peste Prut, anume Fântâna Veprova, deasupra Sarăţei, cu tot venitul; iar hotarul acelui sat să fie cu toate ale sale vechi hotare, după cum au umblat din veci; iar hotarul acelui loc în pustiu să fie cât va putea apuca să stăpânească în destul pentru un sat."

După o carte de judecată din 1819 Mart 30 asupra Dolheştilor de la Fălciu. Cf. Surete ms. II, 217. Uricul vechiu nu era în 1819, ci numai suretul, pe care îl arată răzeşii curgători din bătrânul Grebla; iar spiţa urmaşilor din bătrânul *Grebla* cuprinde 138 nume, cf. Surete ms. II, 317.

---

86. *6942 (1434)* regeste. Pentru satele pe Cobâle.

„...zicând Safta călugărița că nepotul său Vasile precum le împresoară aceste mai sus numite, niște părți de ocină ce au avut dintr'un *uric de la Stefan Vodă din 6942, până când erau trecuți 296* de ani, care sate sânt anume cuprinse în uric: satul pe Cobâle la movilă, partea lui Costin, și peste Prut pe Râmnicovul, și dvoriște la Rosamaciu, iară la ce ținut sânt nu scrie."

Din cartea domnească a lui Gr. Ghica Vodă bătrânul din 7238 Sept, 21 (1729) în pâra pornită de Safta călugărița Placintoae și nepotul ei Vasile cu Toader Romașco diacon și cu fratele său Ioan Romașco armaș și cu Bejan Dienis și cu Apostol Penișoară, toate semințeniile lui Gavril Sprinceană paharnic și a lui Afontie Pojar și a lui Toader Sprinceană, și a lui Mihailă Arvat și a fratelui său a lui Toader."

Cf. Surete ms. XVIII, 520. Din 7238—6942 = 296 ani.

---

87. *6944 April 12 (1436)* regeste. Pentru Dolheștii de pe Almaș.

...După aceas'ă arătată jalobă a lor au scos jăluitorii întâi și au arătat un ispisoc, *care acum nu de mult zic că l'au găsit la niște neamuri a lor*; acest ispisoc dat de la domnul Ilie Voevod și de la fratele măriei sale Stefan Voevod, fii domnului Alexandru Voevod, *din anul 6944 April 12*, care de atunci și până acum sânt trecuți 346 ani și scrie într'acest chip, că pe o adevărată slugă anume Baico pentru ale sale drepte și cu credințe slujbe, care au slujit atât părintelui măriei sale, cum și însuși măriilor sale, sau milostivit și din osebită milă domneas ă i-au dat și i-au întărit lui întru acest pământ al Moldovei pe ale lui direapte ocini sate, anume *Dolheștii, unde era casa lui, și Negreștii și Almășelul și Horodtești și Roșcanii și pe Alunoși din gios de Dolhești și Dobrenii*; aceste toate ca să-i fie lui uric cu tot venitul, lui și feciorilor lui și din neam în neam."

Despre credința și dovada, ce au făcut răzeșii cu acest ispisoc găsit de curând la unii dintre dânșii, iată ce zic boerii giudecători mai departe în aceiaşi carte de judecată:

„...După care și boerii tot asemenea au judecat, adică că la ispisoacele Boteştilor, acele de sus arătate de la Ilie Voevod și de la Stefan Voevod, nepunând Episcopul nici un temeiu (Ioanichie episcop de Roman) și socotindu-le ca pe niște lucruri răsuflate, încă nedând credință nici de se trag numele Boțului dintr'acel Baico ce scrie ispisocul, și cum că neamul Boțului cu acele scrisori de moșii ar fi stăpânit cândva..“ (cf. Surete ms. V. 799).

In adevăr încă din 1776 Mart 2 boerii de divan judecase chestia între Râșca și între Maria A. Balica, fata Lupului Boțu[1], cu fratele său Boțul pentru Roșcani și Horontești pe Almaș, și venind vorba de uricul din 6944 zic:

„...și pentru 2 sureturi ce au arătat Boțul, iar nu ispisoace. din care unul de la Iliaș Vodă ș Ştefan Vodă din leat 6944 April 12 întăritură unui Baico și arată hotarul pe din sus de heleșteu, stejar și alte semne, dar nu pomenește nici de Roșcani nici de Horontești, care suret fiind de peste 300 ani și mai bine, cine a apucat să știe pe acel Baico cine au fost, sau că sânt Boteștii din acel Baico nu sau crezut... (Cf. Surete ms. V. 817).

Cu 20 ani mai înainte, când nu eșise la iveală suretul ispisocului din 6944 April 12, boerii divaniști în 7264 Mai 13 judecase pricina dintre măn. Râșca și răzeșii pentru Roșcani și Horontești (cf, Surete ms. V 815).

Baico se întâlnește mai des în diplomatica secl. XV-a. Un Baico era frate cu Grecul, a cărui fiu *Candrea* căpătase danie de la unchiul său Baico o moară pe Stavnic (I. Bogdan DStef. I, *88*). Aceasta în 6973 (1465) Un alt Baico, acesta de la Almaș se dă frate unui Ioan (idem I 103). Un alt *Baico Jurie* face parte din neamul Pentece de la Fălticeni, cu o foarte întinsă înrudire (idem II I 246).

Adăugând la 6944 pe 346 ani iese 7290 (1782).

88. *6944 Mai 3 (1436)*, regeste. Pentru Ilieşeştii lui I. Cauteş.

...Şi spre dovadă niau arătat un ispisoc sărbesc de la domnul Ilia Voev d şi frate-său Stefan Voevod *din anul 6944 Mai 3*, întru care dă danie lui Ivan Cauteş satul Ilieşeşti şi un loc din pustiu"...
Din mărturia hotarnică rădicată de spatar Ion Sturza din porunca lui Alex. Nec. Suţu Voevod pentru cercetarea impărţirii moşiei Căutişeni. Cf. Surete ms. V. 317.

---

89. *6949 Sept. 19 (1440)*. regeste. Pentru Rujăvinţi.

„...Ispisoc de la Ilie Vodă şi fratele său Stefan Voevod, cu care au miluit pre *Caloian* cu un sat în ţinut Hotinului, anume *Rujăvinţii.*"

Din opisul de scrisori ce banul Arghirie Cuza cu fraţii şi neamurile sale au arătat pentru moşiile din ţinut Hotinului. *comitetului rânduit* spre cercetarea scrisorilor de proprietate. Cf. Surete ms. VI 538.

90, *6950 (1442) regeste*. Pentru hotarele Mogoşeştilor pe Vilna (Vaslui).

...în ceia ce se atinge pentru despărţire hotarelor moşiei lor Mogoşeşti de cătră Şendreni spat. Ganea.., lămurinduse atunci divanul că această pricină este curmată prin hotărârea dată mai înainte pe temeiul *ispisocului d-lui Alexandru Voevod din 6950* întăritor moşiei Mogoşăşti... a cărui ispisoc semne arătându-se că hotarul acestui sat Mogoşeştii se se înceapă d n obâşia Vilnei, trece din pârău în jos păn la plopi, deacole peste câmp până la trei stejari în marginea dumbrăvii, şi de la acei trei stejari drept la rediu şi în marginea rediului la movilă, şi de la movilă pe culmea dealului până la poiană, iar de la poiană, tot pe culmea dealului celui mare până la obârşia Vilnei."

Din anaforaoa divanului din 1838 Noem. 25. în pricina dintre răzeşii de Mogoşeşti *zis şi fraţii*, la Vaslui. şi spatar Iordachi Gane, stăpânul Şendrenilor. (Cf. Surete ms. XIX. 766) Vezi textul adus mai sus supt anul 6908 (pg. 10).

96. *6971 (1453)* regeste. Pentru Vitolteşti la Fălciu.

...al treilea dânşii zic că ar avea hrisoave pre acel loc, care ar fi din a stânga Prutului, punând înainte şi hotărârea domnului Scarlat Calimah Voevod cuprinsă în hrisovul din 1819 April 28, ce face pe Vitolteşti osebit hotar, în care se arată şi *un ispisoc din 6971 de la domnul Stefan Voevod, întăritor unui Petre Viltoteanul pe Vitolteşti lângă Băseşti.*

Din hrisovul lui I. Sandu Sturza Voevod din 1824 Iunie 22 în pricina dintre Ioniţă Anton Ciolpan, ce ţin de Viltoteşti şi între stolnic Ieremia Giuşcă, stăpân în Cârpeşti.

Cf. Surete ms. XIX 145. Pentru Vitolteşti vezi Cuzeştii (Surete VII) .132 seq.

---

97. *6980 Iunie 1 (1472)*, *Vaslui*, regeste. Pentru Petreşti.

Ispisocul d lui Stefan Voevod, prin care arată că un Petre Vilnă de bună voe lui de nimene silit nici îndemnat şi din drept uricul său o a treia parte din hotarul satului său din Petreşti di pi Vilna, din gos de părăul Cornilor, au dat nepoţilor săi lui Lazor şi lui Baloş, pentru ca să facă aşezare de sat, cum şi giumătate de poiană a *Miculiţii de Uşiţi*, arătând că hotarul acestei a treia parte să fie din tot hotarul Petreştilor acea a treia parte.

Acest ispisoc este denpreună cu tălmăcirea lui scris de pe limba sârbească în limba moldovenească la anul 1820 Dec. 20 de *Vasile Zotov tălmaciu* departamentului pricinilor străine din vremea aceia.

Cf. Ion Bogdan Doc. Stef II 245, după un suret aflător la Academie, tradus de C. Sărgul log. de divan în *1814*, Mart 19. Cf. Surete ms. XIX 747, din opisul hârtiilor ce Ioniţă Handoca a înfăţoşat în 1823 Dec. 22 pentru a treia parte de moşia Petreştii, ce i se cuvenia şi lui de la părăul Cornilor în jos; şi i se împresura de către aga Iord. Cuza, iar la pg. 754 este însuşi suretul acestui uric făcut de Vasile Zotov.

In altă jalobă aceluiaş Ioniţă Handocă din 1834 Dec. 15 se arată că la *1824* supt Ioniţă Sturza Vodă judecându-se pricina de hotară, în lipsă de alte acte, pe temeiul arătărilor a doi răzeşi Ion Blăniţă şi Feteş, că au apucat stăpânire Pânceştilor în poiana Ursoaia, ce iaste pe Vilna, *care poiană după ispisoacele vechi de la Stefan Vodă o*

numesc Micuiița și pârâul curgător Ușița, iar nu Vilna, care ispisoc atunce le înfățoșare nu s'au văzut au dat dreptate răzeșilor din Mogoșeștiˮ. (cf. Surete ms. XIX 482).

98 *6980 Iunie 25 (1472)*. Stefan Vodă dă lui Stefan Cudalbul și lui Ille Vrabie o bucată de loc pe valea Gerului (fals).

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, domn țării Moldaviei. știre facem cu această carte a domniei meale tuturor cui vor căta spre dânsa, sau cetindu-se o vor auzi; adică au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boiari a mari și a mici ale noastre slugi *Stefan Cudalbul vornic și Ioan Vrabie izbașă* slujit-au noao cu dreptate și credință; deci noi văzând a lor cu dreptate și cu credință slujbă spre noi miluitu-ni-am spre ei cu osebita noastră milă, datu-le-am și le-a întărit lor în pământul nostru al Moldaviei *o bucată de pământ peste valea Gerului* ca să le fie lor de la noi uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor, și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lor, cine li se va alcage mai de aproape nerușăit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celei bucăți de pământ peste apa Gerului să fie în curmeziș spre apus până în matca Hereștilor, și spre *răsărit până în valea Țigancei, ce se apropie de apa Mânzinei și merge marginea din jos până la Filești, și partea din sus. până la Troiandol, și capetele se hotărăsc cu moșiile Bujorăștii și Gologanul.* Iar dinspre al e hotare să fie pe unde din veac au îmblat. Iar spre aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă Noi Stefan Voevod și credința prea iubiților fii ai domniei meale Alexandru și Petru și credința tuturor boiarilor noștri ai Moldaviei a mari și a mici. Iar spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu *Tudor* logofăt să scrie și a noastră peceate la această a noastră carte să o leage.

După Moise Pacu, care-l aduce în Dicționarul Geografic al jud. Covurlui. Cf. Surete ms. XIX, 707. Avem aici a face cu o mistificare. întru cât se urmărește un vădit interes de hotară mărite ale moșiilor Cudalbești și Vrăbiești de pe valea Gerului. L'am dat ca model de falsificare.

91. *6952 Iunie 18 (1444)* regeste. Pentru iazul Bistricenilor.

...„la anul 6952 Iunie 18, domnul Stefan Voevod, după documentul de supt No. 1 din opis, înfăţoşat în copie întărită de divan, de către dumneaei hătmăneasa au dăruit lui popa Toader din Bărlad moara fratelui său, lui Popa Draghie, ce iaste pe Simila, unde au fost helesteul Bistricenilor, valea, păn unde cade Semila in Bărlad, dându-i voe a-şi face şi sat, fără a se amesteca nime pe acel pârău".

Din socotinţa căminarului Enacachi Dragoş, arbitru cerut de Cc. Ruxanda Roset Roznovanu, născută Calimah, in procesul de împresurare din 1843 Iulie 15 a Zorlenilor despre Simila, cf. Surete ms. IV, 186.

---

92. *6959. Iulie 19 (1451)* regeste. Pentru Albeşti.

...Tălmăcire de pe ispisoc sărbesc din anii 6959 Iulie 19 de la domnul Bogdan Voevod întăritor lui Dragoş Albescul şi fratelui său Petre pe gumătate sat Albeştii pe Stemnic, *Jamenii* ce au cumpărat ei în preţ drept 30 galbeni de la un Vlad Zlătărescul din uricul ce au avut cum pre largu să cuprinde la acelaş ispisoc.

Din Cartea divanului din 1819 Mart 12 în pricina dintre bis. sf. Ion Zlataust din Iaşi şi răzeşii din Albeşti, Vaslui, pentru giumătate sat Albeşti, încălcată de biserica din Iaşi (cf. Condica doc. XX sub anno 1819).

---

93. *6961 Fevruar 8 (1453)* regeste. Pentru Zăvoeni şi Negrileşti pe Şomuz.

...pe urmă au trecut peste Moldova la Zăvoiani şi Negrileşti şi întăi au mers de au aflat seamnele cele fireşti ce să arată prin hotarnica lui Luţă şi au găsit întăi gura Şomuzului, *ce dà atunci în Moldova, pe unde acum curge Râşca,* de unde nu merg mai în sus Stroeştii, *după hrisovul de la Alexandru Vodă din leat 6961 Febr. 8* (această arătare a spătarului Lucăi pentru glăsuirea ispisocului de sus iaste de la sine înfiinţată şi alcătuită, căci ispisocul n'are acea înţelegere).

Din cartea de mărturie hotarnică din 1803 Sept. 11 a Drăguşenilor, rădicată de Gavril Conachi vornic. (cf. Surete ms. V, 1094).

94. *5961 Fevruar 8 (1453)* regeste. Pentru Stroeşti.

„Şi întâiu găsindu un *hrisov a lui Alexandrn Voevod din leat 6961 Fevruarie 8* (1453), întru carele scrie că satul Stroeştii, ce-i în gura Şomuzului pe Moldova şi amândoao cuturile şi cu moara, le-au dat danie Maruşca, nepotului său lui Ion postelnicul.

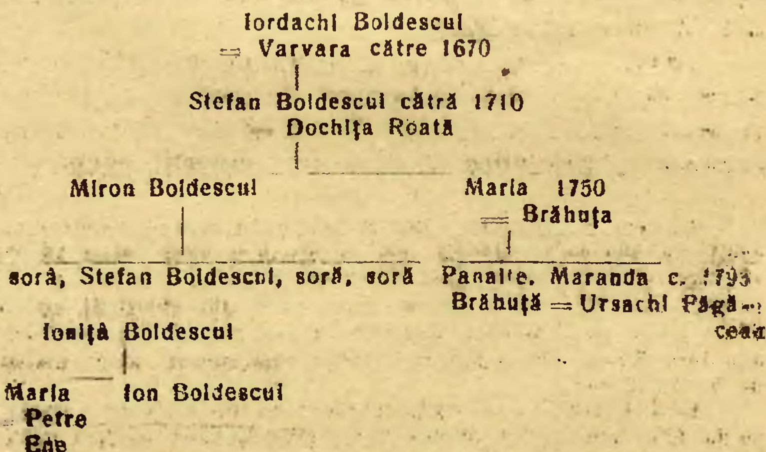
Obs. După cercetarea ce s'a făcut în 1774 Maiu 18 de I. Başotă pah. şi „Iordachi Tăutu stolnic în moşia Stroeştii şi Căbuştebi, lui Ştefan Capşa, despre Drăguşani şi Zăvoeni a pah. Iordachi Lazul, (cf. Ion Neculce IV, 177; textul slavon vezi-l mai sus pg. 60; cf. Surete ms. I, 433).

---

95. *6968 Sept. 3, (1459) regeste.* Pentru Buciumi *(Răpezeştii,)* Galbeni şi Tuleşti.

„... şi după poruncă am mers la starea locului, fiind faţă toţi răzeşii şi făcând cercetare şi sc isorilor vechi, ce au avut, care scrie într'un ispisoc de la Stefan Voevod, sărbesc *din leat 6968 Sept. 3.*"

Din mărturia hotarnică făcută în 1793 Oct. 3 de Ioniţă Brăhă, Iftode, Pascal şi Stefan pentru moşiile Buciumi, *ce s'au numit şi Răpezeştii,* Galbenii şi Tuleştii, din porunca is. de Neamţ Iordachi Ruset biv vel spatar şi Iordachi Sturza biv vel paharnic. Din această hotarnică iese aceste generaţiuni de Boldeşti:

Cf. Surete ms. III 538.

99. *6987 Aug. 11 (1479) Suceava.* Stefan Vodă dărueşte fetelor lui Comarin satele Grozeşti şi Maneşti.

† Мастїю бжїею мы Стефан воевода божїю мастїю гспдрьземли молдавской. знаменито чиним ессимь листомь нашим. всѣм кто нанем | вьзрит или его оучи услишит. оже тоти истины Янушка и Марїе дьщери комариневи. жаловали есми | их особной нашей мастти. и дал и потврьдили есми отть нашей земли молдавской правое их отин | иу отнина отца их комарина. села панмѣ (tăiat) и грозещїи и мьнещїи. да ест им от нас оурик | и съ вьсем доходом им и дѣтем их и унѫчатом их и прѣунучатом их. и прашурѣтом их и вьсему роду их кто сѣ им изберет наи | ближнїи непорушени николиже на вѣки. а хотарь тим селам да ест постаромѹ хотарю шт усих сторонь | куда извѣка ужинали. а на то ест вѣра нашего гспдства вишеписанналомы Стефана воевода и вѣра прѣвьзлюблае | них дѣтеи наших Алеѯандра и Богдана Влад. и вѣра болѣри наших. вѣра пана влаикула. пркалаба. вѣра пана | азиари. вѣра пана юги. вѣра пана хран. дверника. и вѣра пана дума и вѣра пана хьрмана пркалобове белоградских. вѣра пана Нѣга. и вѣра пана гангѹра. вѣра пана Иванка. и вѣра пана Максина пркалакове | келенскїи. вѣра пана Шандри портарѣ Сучавского. вѣра пана дажбога пркалаба немецкого. вѣра пана драгоша. пркалаба новоградского. вѣра пана костѣ спатарѣ вѣра пана ицка гудичѣ. вѣра пана Šтефула хотинского. вѣра пана Германа постелника | вѣра пана кирколь вистер ника. вѣра пана Iѡна чашника вѣра пана Петра стольника. вѣра пана грози комиса и вѣра усих болѣр | наших молдавских великим и малим. а по нашем животѣ кто бѫдет гспдрь нашии земли от | дѣтеи наших или шт нашего роду или пак куд кого вь изберет гспдремь бити нашей земли | молдавстѣи тот би ихъ непорушил нашего дааниє. и потвержденїе. али шоби их | утврьдиль и укрѣпиль. заниже есми. их дали и потврьдили за щоби их права штинш. а на болше | крѣпость и потвержденїе. велѣли есми. нашемѹ вѣрномѹ. панѹ тьутули логофетѹ. писати | и наш печат завѣсити ксемѹ листѹ нанѥмѹ писан у Сучѣвѣ вато ѕцпз авг. а.

„Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, cu mila lui Dumnezcu (sic) domn ţării Moldaviei. ştire facem cu a-

ceastă carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta, sau lui cetindu-se o vor auzi-o; adică aceaste adevărate *Anuşca şi Măriia featele lui Comarin*, miluitu-ne-am înşine lor cu osebita noastră milă şi am dat şi am întărit înşi-ne dintru al nostru pământ al Moldaviei a lor ocină, ocina părintelui lor Comarin, satele anumea . . . . şi *Grozeştii* şi *Mâneştii*, să le fie lor de la noi uric şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşuit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celor sate să le fie pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Stefan Voevod, şi *credinţa prea iubiţilor copilor noştri Alexandru* şi *Bogdan Vlad*, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Vlaicul parcalab, credinţa dmsale Zbiare, credinţa dumsale Iugăi, credinţa dmsale Hran dvornic, credinţa dmsale Duma şi credinţa dmsale Hărman parcalabi de Cetatea Albă, credinţa dmsale Neag şi credinţa dmsale Gangur, credinţa dmsale Ivaşco şi credinţa dmsale Macsin parcalabi de Chilia, credinţa dumsale Şandru portar Sucevei, credinţa dumsale Dăjbog parcalab de Neamţ, credinţa dmsale Dragoş parcalab de Roman, credinţa dmsale Coste spatar, credinţa dmsale Chiracola visternic, credinţa dumsale Gherman postelnic, credinţa dmsale Iaţco Hudici, credinţa dmsale Steful de la Hotin, credinţa dmsale Ivan paharnic, credinţa dmsale Petre stolnic, credinţa dmsale Grozea comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn pământului nostru din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să le întărească şi împutерească, căci că înşine le-am dat lor şi le-am întărit, pentru căci le iaste lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie şi puteare am poruncit credinciosului nostru boiariu Tăutului logofătului să scrie şi a noastră peceate să o leage de această

carte a noastră. Scris în Suceava la anul 6967 Avgust 1.

Pergament 0.35 pe 0.45 Arhiva statului Chişinău, din documentele aduse de la Tribunalul din Chişinău. Cf. Surete XLVII 713. „Peecte mare atârnată cu şnur *fraise*. Se citeşte: † печать Iω Стефанъ воевωда гωсподар земли молдавскои, Capul de bou.

Amândouă aceste sate par a fi fost în ţinutul Neamţului, şi despre Măneşti „а жнецин на немцѣ vorbeşte uricul lui Stefan Vodă din 6967 Sept. 3 (I. Bogdan DStef I 35).

---

100. *6996 Mart 12 (1488) regeste.* Pentru Zvoriştea.

...„şi având şi mănăstirea Moldaviţa giumatăte de at, iarăşi de Zvorişte, parte de gios, dată danie *de la bătrânul Stefan Vodă de 280 de ani.*"

Din cartea lui Gr. I. Calimah Vodă pentru alegerea părţilor din Zvoriştea, în 1763 Sept. 3 cf. Surete ms. IV, 357, 361. La 6996 adăugând 280 de ani iese 7276 din care scăzând 5509 ani rămân 1767."

In mărturia hotarnică a boerilor rânduiţi de Vodă A. I. Mavrocordat în 1785 Noem. 20 (cf. Surete ms. IV 373) se vorbeşte de acelaş uric astfel:

...„piste apa Siretiului am urmat pe *semnele ispisocului răposatului domn Stefan Voevod din leat 6996 Mart 12,* care arată din malul Siretiului şi prin luncă înainte pentre poene la *vadul rău*, în poiana din sus, ce iaste mai sus de poiana lui Oană Jumătate, şi ocolul acelei poeni, şi prin păduri la deal printr'un stejar mare; şi de acolo la groapa Ursului; şi de acolo prin păduri în sus peste drum la nişte meri, la o movilă săpată; de acolo drept la malul Siretiului pe din sus de moară la Salce, ce iaste de ceia parte la malul Siretiului, în protiva ceialalte sălci de unde sau început hotarul, o giumătate de sat de Zvorăşte, parte din gios, ce au avut-o răposatul domn Stefan Voevod de cumpărătură."

(Cf. Ion Bogdan Doc. Stefan I. 329).

— In Cartea de judecată din 1786 Iulie 8 (Surete ms. IV 381) se pomeneşte de acelaşi ispisoc astfel:

...„întru care măcar că arată că giumătate de sat de Zvoriştea, partea din sus, trece peste Siretiu, după

uricul răposatului domn Stefan Voevod din 6996, şi că ar fi găsit semnele, ce le arată uricul; deci fiind că de la scrisoarea aceia şi până acum sânt trecuţi 299 ani, nici un temeiu n'am putut pune pe acele semne, căci cine poate sti, după atâta trecere de vreme, nnde a fost *groapa Ursului*. şi alte semne nestatornice, asemenea aceştia...“

— In mărturia hotarnică a pah. Iordachi Canano din 26 Sept. 1787 (Surete ms. IV 382) cetim aceste de uricul amintit:

...„începând întâi a măsura din vârf, drept spre Siret, prin movilele ce se dovedesc prin ispisocul lui Stefan Voevod din leat 6996 Mart 12, ce sânt despărţitoare între Şerbăneşti şi între Zvorişte, prin care movile se păzeşte hotarul în pace şi fără pricină şi păn acum,“...

— In mărturia aceluiaş Iordachi Cananău pah. din 1790 Iunie 15 (Surete ms. IV 355) se vorbeşte din nou despre acest ispisoc:

... „cinstiţii boeri judecători sânt încredinţaţi din ispisocul răposatului întru fericire *domn Stefan Voevod cel Mare* şi care este de 302 ani, cu care afieroseşte măn. Moldoviţa jumătate din satul Zvorişte, în care ispisoc arată de jur împrejur semnele hotarelor ce au hotărât atunci; şi între alte semne pomeneşte şi gura Zvoriştei, care şi până azi se află.“...

— In 1794 Febr. 9 Ion Chescul portarsce jălueşte contra Zoiţei Dumitroae, că îi încalcă moşia Zvoriştea cu moşia sa Dobrinăuţi şi zice:

...Asupra căreia moşii am şi scrisori vechi încredinţate, iar mai ales ispisoc vechiu *domnesc de la Stefan Voevod din leat 6996 Mart 12*.. dar eu văzând nedreapta împresurare despre boerul acesta hotarnic nevoia m'a silit de am venit aicea la Iaşi de am tălmăcit ispisocul vechiu de la Stefan Vodă, care sau tălmăcit de tălmăcitoriul ce iaste în Mitropolie, de care se tălmăcesc toate scrisorile cele vechi sârbeşti, şi suretul lui, după ce l'au adiverit tălmăcitorul cu iscălitura lui; apoi după ce au cercetat şi însuşi prea sfinţia sa pă-

rintele Mitropolitul suretul acesta împreună cu ispisocul din cuvânt în cuvânt, aflându-l că este întocmai, l'au adeverit şi însuşi prea sfinţia sa cu iscălitura, cum şi toţi dmlor veliţii boeri, care tălmăcire a ispisocului s'au făcut în anul trecut 1793..." (cf. Ion Bogdan DocStefan I 330, unde se arată că l'a tradus polcovnicul Pavel Debriţ ot Mitropolie în 1793 Ghenar 16 şi posläduit de Iacov Mitropolitul în 31 Ghenar 1793).

— In 1798 Aug. 10 Vodă Alex. I. Calimah dă un hrisov stolnic. Ion Cheşco în privinţa Zvorîştei, şi reproduce întocmai ispisocul din 6996 Mart 12 în semnele sale hotar, cum sânt publicate şi în Ion Bogdan (o. c. I, 328).

101. *6997 (1489)* regeste. Pentru Dobrineşti.

„Io Constandin Dumitru Muruz Voevod, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi de vreme că domnii meale ne-au jăluit cuvios rugătoriul nostru Paisie, proegumen şi vichil mănăstirii Ocnei, arătând cum că această sfântă mănăstire Ocna la ţinutul Vasluiului pe valea Telejnei. are trei părţi de moşie din satul *Dobrineştii, după cum li s'au adeverit ispisocul ce are mănăstire de la răposatul domn Stefan Vodă din leat 6997 părţile Ioanii şi fraţilor săi Toma şi popa Lupşa,* pe care părţi de moşie le-a dat danie şi afierosire la mănăstire Antiohie Loghin biv stegar şi frate său Năstasă Loghin cu scrisorile lor de danie din leat 7252 Iunie 11."

După ispisocul lui C. D. Muruz Vodă în 1778 Iunie 6, cf. Surete ms. I, 36.

102. *7000 (Febr. 17) 1492.* Regeste. Pentru Jumătăţeni.

„7000. Suret di pi ispisoc sârbesc de la Stefan Voevod, prin care arată cum s'au împărţit Mărina fata Jurjii Jumătate cu fraţii şi cu rudele sale Mărica fata Mândrei şi fratele ei Sila şi sora ei Done, feciorii lui Fedcove. şi rudele lor Stefula şi sora lui Mărica, feciorii Maruşcăi, fata Stefului Jumătate, toţi nepoţi lui Jumă-

tate, viind în parte Maricăi fata Giurgii Giumătate, satul Giumătăţenii pe Jijia, unde au fost curtea lui Căliman."

Din opisul de documente al Jumătăţenilor. Surete ms. I, 475. Cf. Ion Bogdan, Doc. lui Stefan cel Mare I, 493—501. Surete I, 49; Condica Asachi II.

103. *7003 (1495) regeste*] Pentru satul Sălceni.

...am întrebat pe Vlasie şi pe feciorii lui Plăcintă cu ce dovadă vor să scoată pe Gavril Sălcean şi pe nepotul lui din moşie Sălceni; ei au scos un ispisoc al mării sale răposatului Stefan Vodă din veleat 7003, întru care scrie cum că acea moşie de pe Elan, ce se cheamă Sălceni au cumpărat-o strămoşul lui Vlasie şi a feciorilor lui Plăcintă, de la Ion Buze drept 70 zloţi tătărăşti,

Din cartea de judecată din 7263 Mai 19 (1755) a boerilor Gh. Beldiman şatrar ispravnic de Fălciu şi Iordachi Costachi med. în pricina între Gavril Sălcean şi Vlase de Băseşti. Cf. Surete ms. XIX 170.

104. *7003 Februarie 3 (1495)*, regeste. Pentru Dodeşti şi Scripţăneşti (Ţiful) Fălciu.

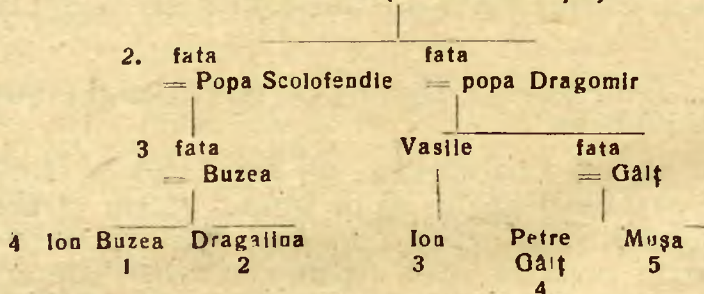
...cari scrisori sânt acestea: un suret scos în tălmăcire de dascalul Evloghie de pe ispisoc vechiu sărbesc de la domnul Stefan Voevod din anul 7003 Fevruarie 3 prin carele scrie că viind înaintea domniei sale şi a boiarilor săi a Moldovei, sluga domniei sale Ion Buzea şi sora lui Drăgălina, nepoţii popei Scolofendie şi a lui Ion sin Vasilie, şi rudeniile lui Petre Gâlţ şi sora lui Muşa, nepoţii popei lui Dragomir şi au vândut a lor dreaptă ocină dintru a lor drept uric *on sat pe Jigălie anume Dodeştii*, unde au fost Stan, din gios de Tămăşăni dreptu 100 zloţi tătărăşti, slugilor sale *Pătiului* şi fratelui său Petre şi surorii sale Drăgălina şi rudeniilor lor lui Toader şi lui Necoară, şi nepotului lui Negrilă Medeleanul întărindu-le să le fie lor acel sat în patru părţi: o parte dintru acel sat să fie slugilor sale Pătiului şi fratelui său Petre şi surorii sale

Drăgălinei; altă parte să fie numai a lui Toader singur, iar a patra parte să fie nepotului lor lui Negrilă Medeleanul singur; şi hotarul acelui de mai sus scris sat să fie de cât ă toate părţile după toate hotarele cele vech, pe unde au umblat din veac."

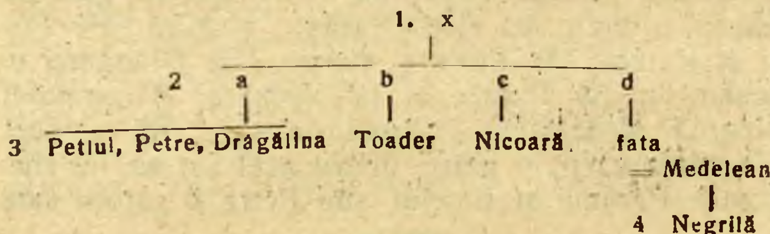
După anaforaua boerilor divanişti din 1820 Oct. 15 in pricina dintre Ion Răşcanu şi al lui cu ban C. Lamorino pentru răşluire a părţi din Răşcani pe Jigălia; acta Gr. Perlicari Cf Surete 601; id-m mărturia hotarnică din 1794 Noembre 19, in care scriu: 1) le am cetit porunca întru auzul tuturora ş le-am cetit şi un suret s os de pe un ispisoc sârbesc de la Stefan Vodă din leatul 7003 Februarie 3, întru care scrie în acel ispisoc după hotarul vechiu, după cum au îmblat să se măsoare (cf. Surete XVI, 619).

Originalul slavon l'a n publicat in Surete VII (Cuzeştii) 1849, după Surete ms XVII 321. I r I. Bogdan in Doc. Stef I. 196 publică un suret a lui Gheorghe Evloghie dascal *ca din 6983 Mart 11;* cari în nouă pune în indoială data de 3 Febr. 7003, de şi vol. meu Cuzeştii apăruse cu un an mai înainte şi I utilizează (I. Bogdan DStef. II 498).

Unind arătările acestui suret cu cel din 4 Febr. 7001 (I Bogdan Doc Stef II 98) relese acest început al proprietăţei pe Jigălia între Dodeşti in jos de Tămăşeni.

Aceşti 5 veri al doilea între ei „плємєнникοвє" vînd moşia de pe străbunul lor *Stefan Dod* la 5 inşi veri între ei, cari după cum îşi împart între ei moşia „în patru părţi" ne arată înrudirea lor în drepturile su cesorale după părinţi, despre cari însă uricul nu ne spune nimica cine au fost, căci cei 5 veri între ei плємєнникοвє" intră ca cumpărători, nu ca urmaşi de *ocină* şi *moşie* după părinţi ori moşi...

105. ***7003 Mai 5 (1495) Vaslui*, regeste. Pentru Boușori.**

„Un uric sârbesc de la Stefan Vodă scris *pe piele de epure* din leatul 7003. Mai 3 zile pe sat (Boușori) ot Vaslui, când domnia (era] în Vaslui.

Obs. După scrisoarea dată în 7293 August 4 (1785) de preutul Gheorghe din Bousori de pe 6 cărți întăritură ispisocului, ce l'a avut moșul nostru Ion por arul din Boușori, sin Simion Rață din Solești; iar ispisocul (de la Stefan Vodă) ce este scris *pe piele de epure* este a lui Toader Tocul stolnic; iară acmu sânt toate direasele în mâna Lupului Burghele, fratele lui Stefan Burghele... Toate aceste cărți sânt baștină pentru Boușori..."

Cf. Surete ms. I 71.

---

166. ***7003 (1495) regeste.* Spițe răzeșești (Bădărăești).**

Izvod de spițe de neamuri din bătrâni, din leat 7003 Stan Polova, un bătrân. Vlaicu Brumariu un bătrân. Berehoi un bătrân.

Stan Polova au făcut pe Drăgușa, ce-au ținut-o Cuman.

Obs. Supt anul 7085 (1577) Coman sin Stanciul Sțiucali din satul Dobrenii din gura Lăpușnei, Coman și cu Drăgușa au făcut pe Andrei și pe Pavăl Apostol, i Mărica i Cununa."

Din actele Bădărăilor de la Fălciu. Cf. Surete ms. IX, 419. Controlând spița Bădărăiască (IX ms. 501) cetim aceste încrângături:

Vasile Brumariu, (trag Vărneștii)	Stan Polova, (trag Bădărăii și Dorueștii)	Berehoi (trag Dolăcheștii)
1191 st.	1191 st.	1191 st.

Pavăl Lupușor,	Coman Drăgușa	Postu Done
397 stânjeni	397	397

Andrei, Pavăl Apostol, Mărica, Cununa

107. *7005 Mart 15 (1497)*, regeste. Pentru Şişcani (Fălciu).

...am întrebat şi pe Ioniţă Buzincu să arăte şi el scrisori sau alte dovezi; el niau arătat un suret scos di pi ispisocu sârbescu di la bătrânul Stefan Voevod din *lehăt 7005 Mart 15* şi întăreşte pe Mihul paharnicul. strămoşul lui Ioniţă Buzincu şi pre fratele său Vlad şi scrie că i-au vândut încă unchiul lor Mihăilă Cupce ce l'au fost împărţit de credincios boeriul măriei sale, Dumitraşco Oţel miedaru şi arată toate seamnele vechi.

Iar mai jos:

„şi au făcut fune de 20 stânjeni şi stânjenul de 8 palme *cu palma lui Neculai Agarici* şi am măsurat toată moşia Şişcanilor, ce s'au chemat Larga mai înainte prin semnele vechi după arătare acelui ispisoc de la bătrânul Stefan Voevod, ce s'au văzut la Ioniţă Buzincu".

(Cf. Surete ms. XIII 712).

Iar în mărturia hotarnică râdicată de N. Agarici şi N. Penişoară în 1783 Sept. 20 asupra moşiei Şişcanilor. la Fălciu (Cf. Surete ms. XVIII *166*) se aduce alt regest.

...am întrebat şi pe Ioniţă Buzincu să ne arăte scrisori zapise, ce are spre dovadă; el niau arătat *un suret scos pe un uric sărbesc de la bătrânăl Stefan Vodă din let 7005 Mai în 15*, de împărţală şi arată toate semnele şi pietrele pe la ce locuri s'au pus, de hotarele ce au avut Mihăilă paharnic şi cu fratele său Vlad cu unchiul lor Mihăilă Cupce. ce l'au fost împărţit credincios boeriul domnii sale Dumitru Oţel miedar."

---

108. *7008 Mart 22 (1500) Iaşi*, regeste. Pentru Dobreanii pe Lăpuşna ai Episcopiei Huşilor.

...al treilea 7008 Mart 22. copie tălmăcirei unui ispisoc vechiu sărbesc de la domnul Stefan Voevod, scriind că este tălmăcit la 1785 Fevruar 1 de Evloghii dascal, pre care se cuprinde precum au venit înaintea domniei sale *Sora*, fata Muşinii, nepoata Stanciului co-

misului, de a sa bună voe de nimeni siliţi şi au vândut a sa dreaptă ocină şi moşie un *sat anume Dobrenii pe Lăpuşna.* pre acela l'au vândut lui Danciu Ştiucarului, şi nepoţilor săi de soră, lui Oanţă Gotceanul şi frăţinisău lui Trif, feciorilor Măriei drept una sută zloţi tătărăşti, pre cari i-au dat toţi deplin Danciul Ştiucarul şi nepoţii săi de soră Oanţă Gotceanul şi fratele său Trif, în mânule Sorii, featei Muşinii. Deci văzând a lor tocmală şi plată deplin, aşijderele am dat şi am întărit domnia me Danciului şi nepoţilor săi Oanţei Gotceanului şi lui Trif, acel sat de mai sus zis Dobrenii pe Lăpuşna să fie lui uric cu tot venitul. Insă să le fie lor acest sat în doao: giumătate din acel sat mai sus scris Dobrenii să fie a slugii noastre Danciului Ştiucariului, iar cealaltă giumătate din satul acela Dobrenii să fie a nepoţilor săi de soră Oanţei Gotceanunului şi fratelui său Trif, lor şi copiilor lui, nepoţilor, strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lor ce se va aleage mai de aproape. Iar hotarul acelui sat de mai sus scris să fie despre toate părţile, pe unde au îmblat din veac."

Cf. Ion Bogdan Doc. Stef. II, 179, după o copie de la arhivele statului, Bucureşti. Noi îl dăm după Cartea de judecată din 18 Mart 1818 în pricina pentru Dobreni între Episcopia Huşilor şi între Ticuleştii din Chişinău. Amândouă părţile prezintă surete de pe ispisocul lui Stefan Vodă. (cf. Surete ms. XVI. 562). Judecata dă câştig Episcopiei în ale căreia mâni este moşia şi astăzi după unire.

---

109. *7013 (1505)* regeste. Pentru Ungureni şi Pojoreni pe Prut.

...am cerut şi la Ioniţă Dima ce scrisori are pe moşia Ungureni, ce se numeaşte acmu Todrenii să le arăte, şi el *au arătat un ispisoc din leat 7013 de la domnul Bogdan Voevod* pe a patra parte de satul Ungurenii, ce sânt de ceia parte de Sărata de către Prut, şi arată că hotarul acestei a patra parte de Ungureni se începe din gura părăului Păcurarului in vârvul dealului la movila săpată, şi de acolo drept peste câmpu la capul ezerului la stâlpu, şi de acolo pe părăul ce

se cheamă Soci, în sus la stâlpu pe câmp în gârlă la stâlpu, şi apucă Sărata în gios până la gura părăului Păcurarului, carea ispisoc are doao tălmăciri, una de Simion Cheşcu uricarul, una de Gheorghi Evloghi, după cari ispisoc numiţii răzeaşi vor a trage acea a patra parte din Ungureni, după o hotarnică din leat 1778 de Ioan Gordul vornic de poartă".

Din mărturia hotarnică rădicată de Gh Taloeş vornic de poartă, Nec. Oltenescul şi Nec. Bădros căpitan în 1801 Mai 29, pentru curmarea pricinilor de hotare între moşia Pojoreni a răzeşilor, între cari e Sandul Ghiban, ginerele lui Tanasă Pivnicerul, şi moşia Ungurenii a sluceruluí C. Roset, cf. Surete ms. XVIII, 340.

---

110. *7016 (1508)*, regeste. Pentru Petreşti.

Un ispisoc de la Bogdan Vodă din *văleat 7016* de întăritură pe pol sat lui Ghine şi Soru şi Jurjă."

Din izvodul de dresele Moşeteştilor ce sânt la Andronic hotnog, let 7262 Iunie 22 (cf. Surete ms. VIII 566).

---

111. *7027 (1519. regeste*, Pentru Petreşti.

Ispisoc de la Stefan Vodă din *vălet 7077* (sic) iarăşi de întăritură iarăşi pe pol sat ce au cumpărat feciorii Ghinei şi a lui Soru, şi a Jurjii anume Condre şi Andreica şi Sava şi Ion şi sora lui Mărina şi Neacşa şi săminţeniile lor."

Din izvodul de dresăle Moşăteştilor ce sânt la Andronic hotnog, let 7262 Iunie 22 (Cf. Surete ms. VIII 566). Vezi regestul de mai sus supt anul 7016 pentru aceleaşi persoane.

---

112. *7024 Dec. 18 (1515)*. Bogdan Vodă întăreşte Bilcăi şi a lor săi satul Liteni pe Siret din drese ce le-a avut moşul lor Costo Liteanul de la Alexandru Vodă.

Млстїю бжїю мы Богдан воевод. гспдръ земли молдавской знаменито чиним иссим листом нашим въсем кто нанем възрит или чточи его ѹслишит. юже тоти истиннїи Билва и племеница ен Рѹстанѹл и ѹсти данїѹл. ѹси ѹнѹкове Кости лит'кнѹла. и жаловали есми их юсобною нашею млстїю и дали

и потврьдили есмы им ѹ нашеи земли ѹ молдавскои их правою дѣдининѹ едно село наиме Литени. на Сирет и исправилїе що юни имали ют прѣдѣда нашего Алеѯандра воевода. ... како да ест и ют нас ѹрик и съ въсем доходом им и дѣтем их. и ѹнѹчатом их и прѣѹнѹчатом их и прашѹрѣтом их и въсемѹ родѹ их кто се им изберет наиближнїи непорѹшенно николиже на вѣки. а хотар томѹ село литенїи що на Сирет да ест постаромѹ хотарѹ покѹда из вѣка юживали. а на то ест вѣра нашего гспдва вишпенсаннаго мы. Богдана воевода и вѣра прѣвъзлюбленїих снове гидвали Ивана. Штефана и Петра и илїеша. и вѣра въсѣх болıар наших. вѣра пана Петра дворника. и вѣра пана Шандра. вѣра пана Негрила. вѣра пана Гринковича и пана Талабж паркалабове хотинскои. вѣра пана козмѹ. вѣра пана косте кржжи. и пана кондри паркалабове немецскои.вѣра пана Петрика. паркалаба Новоградскои. вѣра пана лѹка Арбѹре портарѣ сѹчавскои. вѣра пана храна спатарѣ. вѣра пана тотрѹшана вистѣрника. вѣра пана Шервана постелника. вѣра пана Сжкѹлана чашника. вѣра пана Стржча столника. вѣра пана кжцелѣна комиса. и вѣра въсѣх болıар наших великих и малих. а по наием животѣ кто бѹдет гспдрь наши земли молдавстѣи. тот би им непорѹшина нашего даанїе и потврьжденїе [au rămas din acest uric 5 rânduri nescrise fiind şterse).

„Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau auzindu-se o vor ceti; adică acesta adevărat Bilca şi seminţeniile ei Rustanul şi *Ustidianul* (sic) toţi nepoţi Costei Liteanului şi i-am miluit noi din osebita noastră milă şi le am dat şi le-am întărit lor în al nostru pământ în Moldova, alor direaptă ocină un sat anume *Litenii pe Siret* şi din direase ce le-a avut de la străbunul nostru Alexandru Voevod,... ca să fie şi de la noi uric şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor, şi nepoţilor lor si strănepoţior lor şi împrăştiaţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celui sat Litenii, ce-i pe Siret, să fie pe vechiul hotar, pe unde au umblat din veac. Iar la a-

ceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrise Noi Bogdan Voevod și *credința prea iubiților fii ai domniei meale Ion, Stefan, Petru și Ilиaș* și credința tuturor boiarilor noștri, credința dumsale Petre dvornic, și credința dumsale Șandru, credința dumsale Negrilă, credința dmsale Grincovici și pan Talabă parcalabi de Hotin, credința dmsale Cozmei, credința dmsale Coste Cârjă și pan Condre parcalabi de Neamț, credința dmsale Petrică parcalab de Novrograd, credința dmsale Luca Arbure portar Sucevei, eredința dmsale Hrană spatar, credința dmsale Totrușan visternic, credința dumisale Șerban postelnic, credința dmsale Săcuian paharnic, credința dumsale Stărcea stolnic, credința dmsale Cățelean comis și credința tuturor boiarilor noștri moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre a Moldovii să nu strice a noastră danie și întăritură, (ci mai vârtos să o întărească și să împuterească, căci că înșine le-am dat și le-am întărit, pentru că le iaste lor dreaptă ocină din drept și adevărat uric. Iar spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru cinstit și credincios boiarin, dmsale Isac logofătul să scrie și a noastră peceate să o leage de această adevărată carte a noastră. A scris ... în ... la anul 7024 Decembre 18.

Din Condica Litenilor, cf. Surete ms. XIV. 578, 699 (traducere). Din greșita citire scriitorul condicei Litenilor a pus ҂ѕзкп în loc de ҂ѕзкл, mai ales că precum singur mărturisește, ultimile 5 rânduri din original fiind cu totul șterse nu le-a mai transcris. Deci data a pus'o greșit din lipsă de control critic după lista boerilor. (Cf. Arhiva istorică I, 157, și Acad. Rom. pecete 87) Ortografia nu e cea din original, ci a scriitorului din secol. XVIII-a.

---

113. *7026 Gbenar 23 (1518) Vaslui.* Stefan Vodă întărește lui Dragotă cumpărăturile facute cu 120 zloți în *Mucești* pe Racova de la Anușca fata Tatului Putredul.

Мастїю бжїею мы Стефан воевода, гсдрь землн молдавскон знаменнто чнннм нсснм лнстѡм нашнм. вьсѣм кто

нанем възрит или чтѹчи его ѹслишит. ѡже пріиде | прѣд нами и прѣд нашими молдавскыми боѧре великыми. и малыми. Ѧнѹшка дочка татоѹла. пѹтреда, по его доброи воли. никимъ непоноѹжена. аниприсилованна и продала свою провою штинноѹ ѿт ен правагѡ ѹрика. половина село ѡт моѹчещи. что на Раковѣ нижнаѧ част и по ѡбѣ сторони. Раковѣ и съ млинѡмь. | що на ѹ Раковѣ. та продала слѹѕѣ нашемѹ драготѣ и сестрам его Ѧнни и тоѹдори. за рк злат татарскых. и оѹставили слѹга наш драготѣ и сестра его Ѧнна | и тѹдора та заплатили. оѹси тоты исполна вышеписанны пинѣзи ѹ рѹки Ѧнни дочци татѹла пѹтреда. прѧд нами. и прѣд нашими молдавскыми | боѧре. ино мы видѣвше межи ними их доброиволи и токмеж. и полнѹ заплатоѹ. а мы такождеже и ѡт нас есмы дали и потврьдили слѹзѣ нашемоѹ драготѣ | и сестрам его Ѧнны и Тоѹдора. тое прѧдреченое половина село ѿт мучещи. що на Раковѣ. нижнѣа част и по ѡбѣ сторонѣ Раковѣ. и съ млинѡм що ест ѹ раковѣ. | како да ест им ѿт нас ѹрик и съ въсем доходом. али да ест им тое половина село. на двѣ части. една част тои половина село да ест драготѣ и сестрам его Ѧнни. и Тѹдори | а тотаа дрѹгаа половина. тои половина село. да ест тиж драготѣ и сестрам его Ѧнни и Тѹдори. и сестричим их мирчи и ѡницѣ. тое въсе вишеписа | ное да ест им ѡт нас ѹрикь. и съ въсем доходом им и дѣтем их. и ѹнѹчатом их и прѣѹнѹчатом их и прѣщрѹрѣтѡм их и въсемѹ родѹ их кто сѣ изберет им. наиближнїи | непорѹшенно николи на вѣкы. а хотар тои половиной селѹ. да ест ѿт ѹсего хотара половина. а на то ест вѣра нашего гсдва. вышеписанного мы Стефана воеводї и вѣра прѣвъзлюбленнаго брата Гсидвами Петра. и вѣра боѧр наших. вѣра пана Исака. вѣра пана Петра дворника. вѣра пана Шандра. вѣра пана Негрила. | вѣра пана козмаи (s'c) вѣра пана васка. вѣра пана Гринковича и пана тълабѫ паркалабове хотинских. вѣра пана косте и пана Кондри паркалаби немецскых. вѣра пана Петрика и пана Тоадера паркалабове новоградскых. вѣра пана Ѧрѹѹре портарѣ сѹчавасога. вѣра пана храна спатарѣ | вѣра пана Сакѹана чашника. вѣра пана Стрѫча столника. вѣра пана къцелѣна | комиса. и вѣра въсѧх боѧр наших. великых и малых. а по нашем животѣ кто бѹдет гспдрь нашеи земли Молдавстѣи. ѿт дѣтеи наших. или пак бѹдкого | бѫ изберет гспдрем быти нашеи земли молдавскои.

али сы им ѹтвръдил и ѹкрѣпил занѹже дали свои прави пинѣзи. а на болшею крѣпост и потвръжде | ніе томоу въсемоу вышеписанномоу велѣли есмы нашемоу вѣрномоу Паноу Тотрѹшаноу логофетоу писати и печат нашоу привѣсити | ксемоу нашемоу листоу. писал дѹмитрашко козмович. ѹ васлоуи. вато ҂ѕзкѕ ген кг.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, domn ţării Moldovei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o va auzi, adică a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici *Anuşca fata lui Tatu' Putredul*, de a sa bună voe de nimeni silită nici învăluită şi a vândut a sa dreaptă ocină din al ei drept uric, jumătate de sat din *Muceşti ce i pe Racova*, parte *din jos şi pe îmbele maluri ale Racovei* şi cu mori ce-s în Racova, acelea le-a vândut slugii noastre lui Dragotă şi surorilor sale Anei şi Tudorei drept 120 zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat sluga noastră Dragotă şi surorile sale Ana şi Tudora de au plătit toţi acei deplin mai sus scrişi bani în mânule Annei, fata Tatului Putredului înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari. Deci noi văzând între dânşii de a lor bună voe şi tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderea şi de la noi înşine am dat şi am întărit slugii noastre lui Dragotă şi surorilor sale Anei şi Tudorei, acea de mai sus zisă jumătate de sat din Mucesti, ce-i pe Racova, partea din jos şi pe îmbe malurile Racovei. şi cu mori ce-s în Racova ca să le fie lor de la noi uric şi cu toate veniturile; însă să le fie cea jumătate de sat în doao părţi: o parte din acea jumătate de sat să fie lui Dragotă şi suror lor sale Anei şi Tudorei, iar cealaltă jumătate acelei jumătăţi de sat să fie iarăşi lui Dragotă şi surorilor sale Annei şi Tudorei şi nepoţilor lor de soră, Mircei şi lui Oniţă. Aceale toate de mai sus scrise să le fie de la noi uric şi cu toate veniturile lor si copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară

în veaci. Iar hotarul celei jumătăţi de sat să le fie dinspre tot hotarul pe jumatate. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Stefan Voevod şi *credinţa prea iubitului frate al domniei mele Petru*, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Isac, credinţa dmsale Petre dvornic, credinţa dmsale Şandru, credinţa dmsale Negrilă, credinţa dumsale Cozma, credinţa dmsale Grincovici şi pan Talabă parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Coste şi pan Condrea parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Petrică şi pan Toader parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Arbure portar de Suceava, credinţa dmsale Hrană spatar, credinţa dmsale Eremia visternic, credinţa dmsale Şarpe postelnic, credinţa dmsale Săcuian ceaşnic, credinţa dmsale Stărcea stolnic, credinţa dmsale Căţelan comis, şi credinţa tuturor boerilor noştri a mari si a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn pământului nostru al Moldaviei din copii noştri sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei (să nu strice a noastră daanie şi] întăritură) ci să le-o întărească şi să le o împuternicească, căci că au dat ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am la al nostru credincios boiarin, dumsale Totruşanului logofăt să scrie şi peceatea noastră să o leage de această a noastră carte. A scris Dumitraşco Cozmovici în Vaslui în anul 7026 Ghenar 23.

Pergament, fără pecete, şnurul roş: are 0.40 lăţime pe 0.32 lungime. aparţine învăţătorului Ion Andriescu, din Ivăneşti, Vaslui. Cf. Surete ms. XIV 673.

---

114. *7027 Iunie 20 (1519) regeste.* Pentru Gălăşeşti (Crasna).

. ...şi cerându-se mai întâi de la vechilul dsale carnetului Alecu Costachi Iamandi documentele ce are, el prin opisul ce au dat, au înfăţoşat următoarele documenturi:

1). *7027 Iunie 20* Suret încredinţat de postelnicul Ioan Jora de pe ispisocul domnului Stefan Voevod, prin

care întăreşte lui Ioan Giurge şi fraţilor săi satul *Gălăşăştii* pe Crasna, amândouă judeciile, şi satul *Cereşti* în obârşia Horincci, şi alt sat *Blăgeştii* pe Lişcov şi satul *Sărbi* iarăşi pe Lişcov, cu poiana ce iaste în obârşia Lişcovului în pădure şi satul Cătuşa pe Bârlad, şi jumătate din gârla Cătuşei şi giumătate din iazerul Catuşei precum şi alte osăbite patru sate pe Bârlad, anume: Măstăcanii, Bojorenii, Pipercanii şi al 4-a satul unde au locuit Stavilă şi Mihailov, amândoao giudeciile."

Acta Pavăl Iacob din Igeşti, din vechiu *Scăndureni;* cf. Surete ms. XVIII din anaforaua divanului din 1839 Iunie 27.

---

115. *7028 Iulie 15 (1520)* regeste. Pentru Stroeşti.

„Şi fiind că moşia Drăguşanii sau cunoscut dintr'un hrisov a lui Stefan Voevod din leat *7028 Iulie 15* că în dreptul moşiei Stroeştilor este mijlocul moşiei Drăguşani, părăul ce curge prin mijlocul satului Draguşenii şi ştiindu seamnele moşiei Drăguşanii din sus, ştiute din parte despre Oniceni."

Din mărturia hotarnică a boerilor I. Başotă pah. şi Iordachi Canta stolnic în 1774 Maiu 18 a moşiilor Stroeştii şi Căbuştenii lui Stefan Capşa despre Drăguşenii şi Zăvoianii pah. Iordachi Lazul. Surete ms. I, 434.

---

116. *7029 April 20 (1521) Suceava.* Stefan Vodă întăreşte lui Barbul stăpânire pe moşiile sale Sârbii la Oancea, Ezurcani şi Gropeni, după ce şi-a împărţit ocinile cu fratele său Şerban.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi cetindu-se, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi mici slugile noastre *Barbul şi fratele său Şerban, feciorii lui Ionaşco Plop* de nimene siliţi sau învăluiţi şi şi-au împărţit între sine a lor dreapte ocine şi moşii, şi li s'au venit în partea slugii noastre Barbului satul anume *Sârbii, în gura Oancei, unde a şezut giude Jula şi pe din sus de*

Scheia şi cu giumătate din Ezurcani şi giumătate de sat din Gropeni pe Horincea; iar în partea frăţini-său, slugii noastre lui Şărban i sa venit satul anume Dăneştii, şi la Prut Şovărcanii şi giumătate de sat din Gropeni pe Horincea şi giumătate de Ezurcani. Deci noi văzând a lor bună învoială si împărţală între sine, aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit slugii noastre Barbului pre cele de mai sus arătate anume: Sârbii în gura Oancei, unde a şezut jude Julea şi pre din sus de Şcheia şi cu giumătate din Ezurcani şi pe giumătate de sat din Gropeni pe Horincea, ca să-i fie lui şi de la noi uric şi cu toate veniturile, lui şi copiilor lui, şi nepoţilor lui şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape nerușeit niciodinioară în veci. Iar hotarul celor sate ce s'au zis mai sus, anume Sârbii la gura Oancei şi pre din sus de Scheia, şi cea giumatate din Ezurcani şi giumătate de sat de Gropeni pe Horincea, să le fie lor pe de toate părţile după vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei meale de mai sus scrisă Noi Stefan Voevod şi *credința prea iubitului frate al domniei meale Petru* şi credinţa boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din fii noştri sau din al nostru neam sau pe oricare altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre, a Moldaviei, acela să nu strice a noastră danie şi aşezare, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, căci că i-am dat şi i-am aşezat pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă cătră noi. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu d-sale Totruşanul logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această a noastră carte. S'a scris în Suceava la anul 7029 luna Aprilie 20 zile.

După Moise Pacu, din dicţionarul Geografic al jud. Covurlui cf. Surete ms XIX 707.

---

117. *7030 Iulie 2 (1522) Hârlău.* **Stefan Vodă întăreşte împărţala ce şi-au făcut în Borâle pe a patra parte Iucşa Pitiş şi ai lui.**

Suret de pe uric sârbesc de la Stefan Vodă din leat 7030 Iulie în 2 zile.

Cu mila lui Dumnzeu Noi Stefan Voevod domn ţării Moldaviei, înştiinţăm facem cu această a noastră carte tuturor cine va căuta spre dânsa, sau cetindu se va auzi, adică au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi mici, sluga noastră *Iucşa Pitiş* şi surorile lui Armeanca, Anuşca, Dragna şi nepotul lor Ilie şi nepoata lor Sora şi au împărţit între dânşii dreapte a lor ocini şi moşii, din dreptul lor uric şi deresă ce au avut ei de la moşul domniei meale Stefan Voevod şi *pentru părţi din sat din Borâle;* şi au rămas în parte slugii noastre Iucşii Pitişu şi surorilor sale Armancii, Anuşcăi, i Dragnei în partea lor din a patra parte din sat din Borâle *a treia parte,* parte din gios; şi iarăşi nepoatei lor Sorii au rămas în partea ei din a patra parte *a treia parte* pe din sus de Pitiş: şi iarăşi nepotului lor Ilii au rămas în partea lui tij *a treia parte* din a patra parte din sat din Borâle pe din sus de Sora. Şi văzând noi a lor de bună voe tocmală şi împărţală, deci noi asemenea şi de la noi am dat şi am întărit slugii noastre Iucşăi Pitiş şi surorilor sale Armancăi, i Anuşcăi, i Dragnei, i nepotului lor Ilie şi Sori acea de sus scrisă a patra parte din sat din Borâle ca să fie şi de la noi uric şi cu tot venitul lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi la tot neamul lor, cine se va aleage mai de aproape neclintit niciodnioară în veaci. Iar hotarul acei a patra parte din sat din Borâle între Ilii şi între Sora să fie până în Sălcii pe din gios de casa lui Ilie şi de acolo până în stâlpul din gios de casa Luoşei, iar pe despre alte părţi după hotarul vechiu pe unde din veci au apucat. Şi spre aceasta iaste credinţa domniei meale de sus arătat Noi Stefan Voevod şi *credinţa preaiubitului frate al Domniei meale Petru* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa giupânului Isac, i Petre vornic, i Negrilă, i Grincova, i Talabă de Hotin,

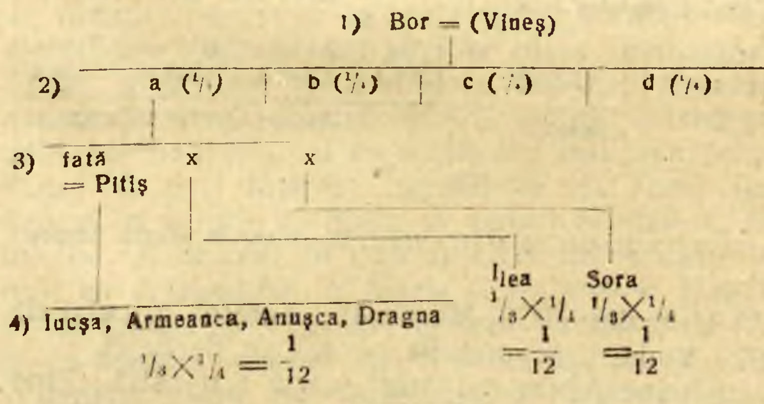
i Coste i Condre de Neamț, i Petrică, Toader de Cetatea noî, i Arbure portar de Suceava, i Hran spatar, i Eremie visternic, i Șarpe postelnic, i Săcuianu paharnic, i Cățălean comis, și credința tuturor boiarilor noștri ai Moldaviei mari și mici. Dar după viața noastră cine va fi domn din fii noștri sau din niamul nostru sau ori pe cine va aleage Dumnezeu a fi domn în pământul nostru a Moldovii acela să nu strice a noastră danie și întăritură, și să le întărească, fiindcă noi le-am dat și le-am întărit pentru că le iaste dreaptă ocină, și spre mai mare tărie și întăritură, am poruncit cinstit și credincios boiariului nostru giupânului Totrușan logofăt să scrie și să spânzure peceatea noastră la această adevărată a noastră carte.

Au scris Oanță în Hârlău la anul 7030 Iulie 2 zile.

„Sau tălmăcit de către Andrei Tălmaciu căpitan Iunie 27, 1794."

Surctul ne-a fost comunicat de preut A Dubău din Moinița, Dorohoi. Cf. Surete ms. XIV, 125.

Moșia *Borâle* face parte din trupul *Sârbii*, foasta proprietate a ospitalelor sf. Spiridon din Iași, care păstrează și documentele. Cel mai vechiu doc. ce vorbește de *Borâle* e un zapis slavon, fără veleat prin care *Irina* și *Anica* din Borâle vinde părțile lor unui Simeon sulgerul (Ispisoace I 1, 233); aceasta înainte de 1600. Urmează că moșia Borâle e mai veche, încă de supt Stefan cel Mare, care dă uric de stăpânire lui Iucșa Pitiș și la ai lui. Dacă luăm în samă tulpina lui *Borâle* că ar fi *Bor* ung. *vin; Borale* ar fi tot una cu *Vineș*. Dacă în 1529 neamurile lui Iucșa Pitiș își împart în trei a patra parte din Borâle, proprietatea atunci a curs astfel:

118. *7035 (1527) regeste.* Pentru Pungeşti.

...„Moşia aceasta (Pungeşti pe Racova la Vaslui), din învechimea după ispisocul de la *Petru Voevod, din 7035* să arată împărţitoare pe patru părţi, din care trei părţi din sat din Pungeşti se arată că s'au venit lui Hârtan şi fratelui său Tofan şi surorilor sale Anuşcăi şi Malei, feciorii Ilenei *parte de gios*; iar a o patra parte de sat de Pungeşti *parte din sus* şi cu osebite părţi din alte moşii s'au venit lui Ilie Gârcin şi surorii lui Irinii, feciorii Siminei, toţi nepoţii lui Tofan celui bătrân. Dând asămine şi răzeşii samă că aşa sau împărţit din vechiu, şi că este priimită împărţirea aceasta de către amândoao părţile cunoscându-o a fi următoare întocmai după ispisoc, şi că Anuşca şi Male rămâind stârpi au rămas acele trei părţi de sat pomenite la ispisocul lui *Petru Voevod din 7035* împărţitoare numai pe doi fraţi anume Hârtan şi Tofan...“

Din Cartea de judecată a divanului Moldovei din 1813 Mart 14, dată în judecata dintre răzeşii de moşia Pungeşti de la ţinutul Tutovii (azi Vaslui) cu vornicul C. Cantacuzino (Condica Pungeştilor faţa 255).

Iată mersul proprietăţii în Pungeşti de la 1400—1527.

P u n g e ş t i i

Tofan cel bătrân 6765 st.					
¼ Sămina (1691 st. 2 p. iar 3382.4 din alte moşii		¾ Iliana 5073 st. 6 palme			
Ilie Gârcin (845.4)	Irina (845.4)	Male 1268.4	Anuşca 1268.4	Hârtan 1268.4	Tofan 1268.4
	stearpă		stearpă	2536.5 st.	2536.5 st.

119. *7035 Martie 15 (1527) Huşi.* Două surete pentru Berbeşti pe Prut.

A) Uric din 7035 Martie 15; suretul uricului de la Petru Vodă, precum scrie pe sat pe Berbeşti.

„...Siamne facem cu acéastă carte a noastră; cine va ceti sau va auzi... a mari şi a mici slugile noastre

Toma fecioru lui Coste și cu verile lor Sorca și sora ei Marina, featele lui Ilie și cu seminteniile lui Oană si cu frate-său Isac și sora lui Nastea și Maria și Tudora și Magdalena feciorii lui Stavıl toți nepoți Oanei vornicului, și a lui Coste... și verilor lui Soltan și semințeniei lor Andreicăi.

...așijderele și de la noi am dat lor și am întărit slugilor noastre Nicăi și verilor lui Soltan și seminției lor Andreicăi și le-am dat din a patra parte trei părți ca să fie slugii noastre Nichitei singur și femeii sale Annei, iar o parte sau dat lui Soltan și Andreicăi, aciale ce scriem mai sus am dat de la noi uric cu tot venitul... și împrăștiaților..."

S'au făcut la Huși vlt 7035 mesița Mart 15. O filadă lătăreață ruptă.

Acta Beldimănești, cf. Surete ms. XVII. 611.

B) Același uric din 7035 Mart 15.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei, facem știre cu această a noastră carte tuturor cine o va vedea sau cetind o va auzi, că au venit înaintea noastră și înaintea a tuturor *a noștri* boeri a Moldaviei, sluga noastră *Toma fiul lui Costin, i surorile lui Sorca și sora ei Mărina, fiicele a lui Ilea, și nepoții lor Ioan și fratele lor Isac, și fii... și toți nepoții lui Ioan vornic și lui Coste* și de buna lor voe de nimeni... ce și ei au avut de la strămoșul nostru Alexandru Vodă *un sat pe Prut ce se numeaște Bearbeștii...* și nepotul lui Andrei cu 400 zloți tătărăști. Și sau sculat sluga noastră Nica și sorusa Soltana și nepoții lui Andreica, și au plătit toți mai sus pomeniții bani 400 zloți tătărăști în mânule lui Toma fiul lui Costin și surorii lui Sorca și surorii ei Marina, fiicele lui Ilea, și nepotul lui Ioan și a fratelui lui Isac, și surorii lor *Nastasichii*, și Maria și Tudora și Magdalina fii lui Stănilă toți nepoți lui Ioan vornic și lui Coste. Și cu aceasta văzând noi a lor bună voe și tocmală și deplină plată, noi iarăși și din partea noastră am dat și am întărit slugii noastră *Nichii* și surorii lui

Soltana și nepoții iui Andreica, și dar va fi lor patru părți, trei părți vor fi date a slugii noastre *Nichii* și soții lui Anisii, și o parte este a Soltanei și Andreicăi pentru toate acestea mai sus scrise va fi din partea noastră uric cu tot venitul lor și feciorilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și la tot neamul lor, cine din ei se va aleage mai deaproape neclătit nici odănăoară în veci. Iar hotarul acelui mai sus pomenit sat, ce iaste pe Prut cu numele Berbești din toate părțili, după cum din veci au umblat. Și spre aceasta este credința domniei noastre cei mai sus scrise Petru Voevod și credința boerilor *noastre*, credința dmnlui Hrană dvornic, credința dmnlui Negriiă, credința dmnlui Grincovici, credința dmlui Talabă, credința dmnlui Vlad și dmlui Mihula parcalabi de Hotin, credința dmlui Крижъ (Cârje) și dmlui Huru parcalabi de Neamț, credința dmlui Grozea (Grozav) și dmlui Mihail parcalabi de Cetatea noao, credința dmlui Danciul, ...credința dlui Dragșan spatar, credința dmlui Toader visternic, credința dmnlui Liciul (postelnic) credința dmlui Fele paharnic, credința dmlui Zbiare stolnic, credința dmlui Ioan comis, și credința tutulor boerilor *noastre* a mari și a mici; și cine va fi domn acestui pământ a Moldovei din fiî *noastre* sau din rodul *noastru*, sau altul pe cine Dumnezeu îl va aleage de domn din pământul nostru a Moldovei, acela să nu strămute, ci încă să întărească și să adeverească, pentru a lor credincioasă slujbă, pentru că au cumpărat cu a lor drepți bani; și spre mai bună credință și întăritură tuturor acestor mai sus scrisă am poruncit a noastrului credincios dlui Toader (logofătul) să scrie și a noastră peceate a o lega către această a noastră carte. Au scris (Dumitru Popovici) în Huși la anul let 7035 luna Mart în 15 zile.

După un suret „tălmăcit întocmai de K. Marinov clucer". cf. Surete ms. XVII, 611, 612, din arhiva Beldiman. O variantă a acestui uric am publicat în Surete I, 224 după o traducere făcută la școala slovenească din sf. Sava Iași, în 1752 Iulie 3.

Oană (Ioan, Ivan, Vană) vornicul de Suceava e pomenit în ac-

-ele de la Alexandru cel Bun între 6915—6932 (Surete ms. X sub annis). Iată cari ar fi încrângătura urmaşilor din *Oană vornicul;*

```
1.                    x

2.       Oană vornic de Suceava.       Coste  1400
         (Ioan, Vană) = x

3.         Cristea (Costin)       Stan (Stănilă) 1450

4.   Toma, Ileana (Ilca, Elisei)    Oană, Isac, Nastasia    1500
                                        (Nastasca) Tudora
                                                  Magdalina
5.    Sora (Sorca)    Mărina        1530
```

Traducătorul C. Marinov, e un rău cunoscător al limbei române; n'are acorduri gramaticale; apoi are muntenisme: *Nichii, Nastasiichii*, etc.

Pentru întregirea spiţei se va vedea mai jos suretul adus supt anul 7089 Mart 10. (Vol. XIX).

---

119. *7035 Mart 16 (1507) regeste.* Pentru Costeşti pe Ciuhur.

...Ispisoc de la Pătru Vodă, tălmăcit de Evloghie dascalul, întăritor lui Ion pisarul pe a treia parte din satul Costeştii, ce-i în gura Ciuhurului, unde cade Ciuhurul în Prut, care au cumpărat de la Simion feciorul lui Isac Petrariu....

Din opisul înfăţoşat de Gh. Cuza ban către comitetul rânduit spre cercetarea scrisorilor de proprietate a moşiilor din ţinutul Hotinului. Cf. Surete ms. VI, 536.

---

120. *7036 Mart 28 (1528) regeste;* Pentru 5 sate pe Elan: Cristeştii, Murgenii, Bărsăneştii, Drugi şi Hrăniceni.

...Apoi au arătat şi neamul Buzeştilor şi a Ţăruşăştilor şi a Vrăbieştilor scrisori vechi ce au avut şi ei; adică un ispisoc sărbesc de la domnul Petru Voevod din anii *7036 Mart 28* prin care arată că au miluit pe sluga sa Vrabie şi pre fratele său Neagul şi pre sora lui Maria, feciori Ilincăi cu a treia parte din *Hrăniceni* de pe Elan, partea din sus; şi alt ispisoc sărbesc al aceluiaşi domn Petru Voevod tot din *anii 7036 Martie 28*, prin care întăreşte stăpânire lui Barta şi fratelui său Bene şi surorilor lor Magda, Neacşa,

Preuteasa şi Magdalena, feciori Siminel, şi seminţeniei lor Neagra, i fratelui său Capotă şi Dumşa şi surorilor lor Paraschiva, i Doica, feciorii Stanei, nepoţii Creţei de pe Elan pe ale lor drepte moşii *Drugii* şi *Murgenti* şi *Bărsăneştii* şi satul *Creţeştii*; iar hotarăle acestor sate să fie precum au umblat din veac; însă la ce ţinut ar fi aceste patru moşii nu arată.

Din cartea de judecată a veliţilor boeri din 1785 Dec. 20 pentru pricina de pământ între neamul Banaru şi Andronachi Cârjă. Cf. Surete ms. XVIII 740.

---

121. *7037 (1529) regeste.* Pentru Roşcani şi Horonteşti pe Almaş.

...care acea giumătate de sat de Horonteşti n'a fost dată danie mănăstirii Pângăraţi de neamul lui, ci se află vândută de un nepot al preastrămoşului lor Baico la un Gliga, cum s'au dovedit dintr'un *ispisoc iarăşi de la Petru Vodă din leat 7037, ce s'a aflat acum la banul Miholache Jora.* Iar de la acel Gliga la cine ar fi eşit acea giumătate de sat cu vânzare sau cu danie nu se ştie „căci banul Jora ţine ispisocnl şi mănăstirea Pângăraţi stăpâneşte moşia"...

Din cercetarea făcută în 1782 Mai 31 de boerii rânduiţi prin porunca domnească a lui C. D. Muruz Vodă între Boţuleşti şi măn. Răşca pentru Roşcanii şi Horonteşti pe apa Almaşului. Cf. Surete ms. V 810.

---

122. *7037 Mart 24 (1529) regeste.* Pentrn Chilieni pe Prut.

...„Deci sau zis de noi răzesilor să ne arăte cu ce scrisori stăpânesc ei satul *Cârhâneştii*, unde au dat ei samă că sânt hlizele lor şi mai ales pentru că trec cu capătul Cărhăneştilor *peste Elan la drumul Brăilei*, arătând înaintea noastră şi aceste scrisori, adică un ispisoc sârbesc de la domnul *Petru Vodă din leat 7037 Mart 24*, prin care întăreşte stăpânire unuia Lupşe şi femeei sale Dobruşa pe a lor dreaptă ocină şi cumpărătură, din drease de la părintele domniei sale Stefan Voevod, pre un sat deasupra Prutului anume

Chilienii, a căruia hotar să fie despre toate părţile pe unde au îmblat din veac."

Din cartea de judecată a veliţilor boeri din 1785 Dec. 20 în pricina pentru Chilieni între C. Banariu cu ai lui şi Andronachi Cârjă cu ai lui. Cf. Surete ms. XVIII 738.

---

123. *7039 (1531) regeste.* Pentru Muncel şi Glodeni ot Vaslui.

„...şi fiind că dintru aceste doao ispisoace nu s'au putut cunoaşte a fi *Muncel* între Glodeni şi între Murgeşti şi ca să putem afla adevărul am întrebat pe Gheorghe Evloghie, moşiia Murgeştii în câţi bătrâni umblă? El au scos un *ispisoc de la Pᵘtru Vodă din leat 7039*, întru carele arată că moşiia Murgeştii umblă în 6 bătrâni... şi nu ştie să fie Muncel..."

Din anaforaoa divanului din 7284 Noembre 28, iutărită de Vodă Gr. A. Ghica Vodă în 8 Dec. 1775. Glodenii şi Murgeştii sânt Bereasa de astăzi. Cf. Surete ms. III, 344.

---

124. *7041 Mart 6 (1533) Vaslui.* Petru Vodă întăreşte fraţilor Ioan şi Coste Albotă împărţirea în doao a satelor Drăguşani şi Zăvoianii; în acelaş timp întăreşte lui Coste Albotă stăpânire în partea din Medeani, cumpărată aparte de la nepoţii lui M. Medeoa; se dau hotarele.

Мастїю божїю мы Петрꙗ воевода божїю гспдрꙗ земли молдавскои. знаменито чиним нссим листом нашим всѣм кто нань възрит или его чтоу | чи его оуслышит. ѡж тоти истиннїи. наши слꙋгы. Іѡн Албот҄ и брат его наш вѣрныи пан косте Албот҄ постелникь и сестра их Саска | и племеникове их Глига и Паст҄. ꙋноукове Єими Драгꙋшаноула. жаловали есмы их ѡсобною нашею мастїю и дали и потвръдили е | сми им ѡт нась ꙋ нашеи земли молдавскои. ихь правїи ѡтнини и дадинии. и испривилїе ѡт роздѣленїе що ѡни имают ѡт братанича | гсвамы стефана воеводи. половина село ѡт дръгꙋшаи вышнѣа половина и половина село ѡт зъвоїани вышнѣа половина. како да есть | имь ѡт нас ꙋрикь. и съ всем доходѡм. имь и дѣтем их и ꙋноучатомь их. и прѣꙋноучатом их. и праирꙋрѣтомь их. и всемꙋ родꙋ их кто сѣ имь. изве-

рет | наиближнїи непорꙋшено николиж на вѣкы. и оутом також прїидоша прѧд нами и прѧд намими болѣри наши слꙋгы петрѧ оурекѣнꙋль и | брать его Андренка и сестра их Марꙋшка. и непотове их некита и брат его Іѡн и сестри их Марїнка и ѡдокїѧ, ꙋси оунꙋкове Михаи ла Медесѡа. по их доброи воли никим непожꙋжени. анипрнсилованн. и продали своих правꙋю ѡтниꙋ и дѧдниꙋ и выслꙋженїа дѧда их Михаила Медешѡа. и испривилїи що имал дѧда их Михъилъ Медек ѡт прѣꙋника нашего Илїа воеводи. и на потвръжденїе ѡт братанича | гспдвамы Стефана воеводи. еднꙋ бꙋкатꙋ земли ѡт хотара медещѡм. ѡт нижнѣго хотара ѡткъ ѡничани. та продали нашемоу | вѣрномꙋ панꙋ Алботи кости саммомоу ѡпроч ѡт его братїа за сто и ѡсем десѧт злат татарскых. и ꙋставши. нашь вѣрныи | пань косте Алботѫ постелник. и заплатиль ꙋси тоти вышеписаннїи пинѣзи рп злат татарскых. ꙋ р ки слꙋгамь нашим Петри | оурекѣнꙋл и брат его Андреики и сестри их Марꙋшци. и непотом их некити и брат его Іѡнꙋ и сестри их Марїнки и ѡдокїи ꙋнꙋком Ми хъила Медека. прѧд нами и прѧд нашими болѣри. ино мы бидѣвши их добороволнои тъвмеж и лагодꙋ. и полною заплатꙋ. мы також | дере. и ѡт нась есмы дали и потвръдили нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ кости Алботѫ постелник тотꙋ бꙋкатꙋ земли що ѡт хотара | Медеещилор ѡт нижнѣго хотара ѡткъ ѡничани. како да ест емꙋ саммомꙋ кос и Алботѫ постелник оурик и съ въсем доходом. емꙋ | и дѣтем его и ꙋнꙋчатом его и прѣꙋнꙋчатом его и праищꙋрѣтом его и въсемꙋ родꙋ его ктосѣ емꙋ изберет наиближнии непорꙋше | но николиж на вѣкы а хотар тѣмь половинамь селам половина село ѡт драгꙋшани вишнои половини. и половини село ѡт зъвоѧни. выш | нои половини. да ест покꙋда им хотарил и роздѣлил пан кондрѣ бывшїи пркалабъ въ немецскомꙋ градѣ. почеши ѡт хотара Сакоу | ганѡм ѡт един стлъпъ прости полем старим ѡплотом до краи доброви оу знаменаних дꙋби. ѡт толѣ добровою старим ѡплотом. до | един стлъпь потока а ѡт толѣ доли потоком сквозь село драгꙋшаны. та ниже село ꙋ едни берест подли потока.ѡт толѣ черес поле ꙋ едни стлъпъ. ѡт того стлъпа таж полем оу дрꙋгїи стлъп що ест по срѣдѣ ѡт толѣ тиж полем. ꙋ едни става | подли село зъвоѧнѡх. ѡт толѣ прости оу едни бересть що ест по срѣдѧ село завоѧни. а ѡт того

кереста прости до матк8 молда | вѣ. та Молдавою гори до хотарѣ Шоимарещиом. а ѡт иншиⷯ сторон по старом8 хотар. ю к8да из вѣка ѡжнвали. а хотар той | б8кат8 земли що ѿ хотара медеещилѡр. да ест почеише ѿ матк8 шом8за. прости на едни стлъпа ѡт толѣ черес тър8вне | и черес поток. медеещом на единъ стлъпь. а ѿ толѣ на диск8 добров8 черес тъ дорог8 на един стльпь. а ѿ того столпа | под добров8 на др8гїи стльпъ и ѡт толѣ 8 добров8 на един д8бь що ест знаменан хотар. то ест. вес хотар. а ѿ иншиⷯ сторон по ста | ром8 хотар8 по к8да из вѣка ѡжнвали. а на то ест вѣра нашего гсдва вышеписаннагомы. Петра воеводи и вѣра прѣвѣзлюбленаго сна | гсдвамы Богдана. и вѣра бояр нашиⷯ. вѣра пана х8р8 дворника. вѣра пана тотр8шана. вѣра пана Скрипка. вѣра пана влада и пана Тоа | дера паркалабове хотинскыⷯ. вѣра пана данч8ла и пана лич8ла паркалабове Немецскыхь. вѣра пана збїари и пана крач8на паркала | бове Новоградскых. вѣра пана Миху8ла портарѣ сочавского. вѣра пана драгшана спатарѣ вѣра пана Главана вистѣрника. вѣра пана попъ | ск8ла чашника. вѣра пана Кол8на столника. вѣра пана драгсина комиса. и вѣра въсѣх бояр нашиⷯ велнкыⷯ и малиⷯ. а по нашим жи | вотѣ кто б8дет гспдръ нашеи земли ѿ дѣтїи нашиⷯ или ѿ нашего рода. или пак боуд кого бъ изберет гспдрем быти нашеи зем | ли молдавскои. тот бы имь непор8шил нашего даанїа и потвръжденїа. али бы им 8крѣпил и оутвръдил. за що есть имь права ѡтнина. | и за що ѡни соби к8пили за иⷯ правїч пинѣзи. а на болшее крѣпост и потвръжденіе том8 въсем8 вышеписанном8 | велѣли есмы нашем8 вѣрном8 пан8 Тоадер8 логофетоу писати и наш8 печат завѣсити ксем8 нашеш8 лист8 | лазор голъи писа. 8 васл8ю вато ҂зма мсца Мартїе з днь.

Şnur roş, pecetea căzută.
In dos: „să se de la Lazu“ — дръгѹшѣни съ зъковини — Ioan Albot şi altor fraţi a lui întăritură — Drăguşani şi Zăvoenii.

Cu mila lui Dumnezeu noi Petru Voevod de la Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li se; adică aceste adevărate ale noastre slugi Ion Albotă şi fratele său, al nostru

credincios pan Coste Albotă postelnic și sora lor Sorca și verele lor Gliga și Nastea, nepoți Simei Drăgușanului miluitu ne-am înșine lor cu osebita noastră milă și am dat și am întărit înșine lor de la noi în al nostru pământ al Moldaviei; ale lor drepte ocini și moșii din direse de împărțală ce ei au avut de la nepotul de frate al domniei meale, Stefan Voevod, jumătate sat din Drăgușani, jumătate de sus și jumătate sat din Zăvoiani jumătatea din sus, ca să le fie lor de la noi uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape nerușuit niciodinioară în veaci. Și într'acesta iarăși au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari, ale noastre slugi *Petrea Urecheanul* și frate său Andreica și sora lor Marușa și nepoții lor Nechita și frate-său Ion și surorile lor Mariica și Odochia, toți nepoți lui Mihăilă Medeoa, de a lor bună voe de nimeni siliți nici împresurați și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie și *slujenie* bunului lor Mihăilă Medeoa, din direase ce au avut bunul lor Mihăilă Medeva de la străunchiul nostru Ilie Voevod și de întăritură de la nepotul de frate al domniei meale Stefan Voevod, o bucată de pământ din hotarul Medeștilor, din hotarul den jos despre Oniceni; acela au vândut la al nostru credincios boer lui Albotă Coste singur osebit de al său frate drept 180 zloți tătărăști. Și s'au sculat al nostru credincios Albotă postelnic și a plătit toți acei mai sus scriși bani toți 180 zloți tătărăști, în mânule slugilor noastre Petrei Urecheanului și fratelui său Andreicăi și surorilor Marușcăi, și nepoților lor Nechita și fratelui său Ion și surorilor lor Mariicăi și Odochiei, nepoți lui Mihăilă Medeva, înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și face și deplină plată, noi așijderea și de la noi înșine am dat și om întărit credinciosului nostru pan Coste Albotă postelnic, acea bucată de pământ ce-i în hotarul Medeeștilor din hotarul din jos despre Oniceni, ca să fie lui singur lui Coste Albotă postelnic uric și cu toate

veniturile lui şi copiilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară în veci. Iar hotarul celei jumătăţi de sat din Drăguşani, giumătate din sus, şi jumătate sat din Zăvoiani, jumătate din jos, şi să fie pe unde le-a hotărît şi împărţit pan Condrea fost parcalab în cetatea Neamţului, începându-se din hotarul Săcuianilor, dintr'un stâlp prespre câmp la vechile şanţuri la marginea dumbrăvii la un stejar însemnat, de acole dumbrava pe vechile şanţuri la un stâlp lângă pârău, şi de acolea valea pârăului satului Drăguşani; deacolo în jos satul la un ulm lângă pârău; de acolea prespre câmp la un stâlp; de la acel stâlp tot câmpul la alt stâlp, ce iaste prin mijlocul câmpului; de acolo iarăşi la un stâlp, lângă satul Zăvoiani, de acolea drept la un ulm, ce iaste în mijlocul satului Zăvoiani, iar de la acel ulm drept la matca Moldovei, deacii Moldova în sus la hotarul Şoimăreştilor: iar despre alalte părţi pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar hotarul celei bucăţi de pământ, ce iaste din hotarul Medeeştilor, să fie începând din matca Somuzului, drept la un stâlp; de acolo peste spini şi peste apa Medeeştilor la un stâlp, iar de acolea la netedul dumbrăvii peste un drum la un stâlp; iar de la acel stâlp supt dumbravă la alt stâlp, şi de acolea în dumbravă la un stejar ce iaste însemnat hotar. Acesta iaste tot hotarul. iar despre alalte părţi pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod şi credinţa prea iubitului fiu al domniei meale Bogdan şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Hurul dvornic, credinţa dmsale Totruşan, credinţa dumsale Scripcă, credinţa dumsale Vlad şi pan Toader parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Danciul şi pan Liciul parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Zbiare şi pan Crăciun parcalabi de Novrograd, credinta dmsale Mihul portar Sucevei, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dumsale Glavan vistiarnic, credinţa dmsale Popăscul ceaşnic, credinţa dmsale Colun stolnic, credinţa

dumisale Dragşin comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să le întărească şi să le împutern cească, căci că le iaste lor direaptă ocină şi pentru că au cumpărat ei singuri cu ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiar Toader logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. Lazăr Golăe a scris în Vaslui la anul 7041 luna Martie 6 zile.

Obs. Arătările acestui ispisoc se leagă cu ale ispisocului lui Stefaniţă Vodă din 7028 Iulie 15 (vezi mai sus pg. 110).

125. *7043 Mart 3 (1535) regeste.* Pentru Căutişani.

a) ...şi alt ispisoc *sârbesc de la Pătru Vodă din anul 7043 Mart 3* ce întăreşte această moşie — Ilieşeştii — Sofiicăi fata Maricăi, nepoata lui Ioan Cauteş giumătate de sat partea de gos giumătate de moară şi giumătate din Poiana lui Cauteş, care moşie se numeaşte acum Căutişanii.

Din cartea de mărturie a spat, I. Sturza asupra Căutişenilor făcută din porunca lui A. N. Suţu Voevod, cf. Suretu ms. V. 317.

Ia in altă parte asupra aceleiaşi moşii avem acest regest:

b) ...„am intrat în cercetarea dovezilor înfăţoşate de pretindatorii şi anume:

1) *7043 Mart 3,* copie încredinţată de pre ispisocul sârbesc a domnului Petru Voevod întăritor pe jumătatea de sat din Elieşeşti sau Căutişani partea din gios.“

Din jurnalul Curţii de apel din Iaşi, din 1860 Noembre 25, in procesul dintre proprietarii moşiei Căutişeni (fraţii Boteanu, med. Şerban şi comis Gheorghiadis, Gr. Giosanul şi casa răposatului său frate Stefan Giosanul) cu aga Iordachi Hermeziu, proprietarul Dămienceştilor, cf. Surete ms. IV, 70.

126. *7043 Martie 22 (1535) Huşi.* Petru Vodă întăreşte lui Andrabuş şi la ai lui cumpărăturile ce au făcut cu 100 zloţi în Baboşani pe Racova, de la urmaşii lui Petru Corod.

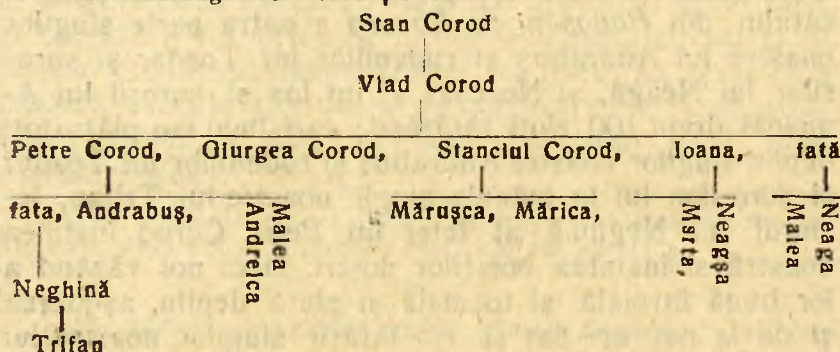
Suret de la Petru Vodă din vleat 7043 msţa Martie 22.
Facem înştiinţare precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri sluga noastră Trifan feciorul lui Neghina a fetii lui Petru Corod, de a sa bună voe de nime silit nici asuprit şi au vândut a sa driaptă ocină dintru al său drept uric şi dires de cumpărătură, ce au avut unchiul lui Petre Corod de la tatăl domniei meale Stefan Voevoda, din doao părţi a satului din *Baboşăni pe Racova* a patra parte slugilor noastre lui Andrabuş şi rudeniilor lui Toader şi surorilor lui Neagă, şi Neacşăi şi lui Ion şi surorii lui Anuşcăi drept 100 zloţi tătărăşti; cari bani iau plătit toţi deplin slugilor noastre Andrabuş şi rudeniilor lui Toader şi surorilor lui în mânule slugii noastre lui Trifan, feciorul lui Neghină al fetei lui Petre Corod înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri. Deci noi văzând a lor bună învoială şi tocmală şi plată deplin, aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit slugilor noastre lui Andrabuş şi lui Toader şi surorilor lui Neagăi şi Neacşăi şi lui Ion şi surorii lui Anuşcăi, aceale de mai sus scrise din doao părţi a satului din Baboşăni pe Racova, a patra parte ca să fie lor uric cu tot venitul lor şi feciorilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi a tot neamul ce se va aleage mai aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul acei de mai sus zisă a patra parte din doao părţi a satului din Baboşini pe Racova ca să fie din tot hotarul a patra parte şi după hotarul cel vechiu, pe unde au îmblat din veacu. Pentru aceaia credinţa domniei meale Pătru Voevod, şi *credinţa a preaiubiţilor fiilor domniei meale Iliaş şi Ştefan Vodă* şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei să nu strice a noastră danie, ci mai vârtos să dea şi să întărească; iar pentru mai mare tărie şi întăritură a celor de mai sus scrise am poruncit cinstit credincios boiarului nostru dumnealui Toader logotăt

să scrie şi a noastră peceate către această carte să o leage. „sau tălmăcit de Evloghie dascal slavonescu; sau tălmăcit Noembre 13 let 7268."

Face parte din arhiva de documente a d-lui dr. Dragomir Hurmuzescu. Cf. Surete ms. XLVI. 235 Despre Corodeşti se vorbeşte şi într'un document de la Stefan Vodă din 1488 (6996) Ianuar 14, cu aceste serii de Corodeşti. *Corod Stan* „care şi-a avut casa pe Horincea" *Vlad Corod*, tatăl lui Grigore Corod, a lui Petre Corod, Stanciul Corod, a Ioanei Corod şi altei fete.

Petre Corod are mai mulţi copii: o fată, mama lui Neghina şi moaşa lui Trifan; pe Andrabuş, Andreica şi Malea, cumpărătorii din Baboşini.

Iată încrăngătura Corodeştilor:

127. *7044 Ghenar 19 (1536) Suceava.* Petru Vodă întăreşte lui Buzatul vatav cumpărătura ce a făcut cu 860 zloţi de la Dragul în satul Mihăileştii.

Tălmăcire de pe uric vechiu de la Pătru Vv. scris în limba sârbască de Grigore Bogza, în Sučava la anul 7044 Ghenar 19 în cât sau putut fiind vechiu şi rupt şi în multe locuri cuvintele şterse.

Că au venit înaintea noastră şi înainte boerilor noştri ai Moldovei mari şi mici sluga noastră Dragul şi soră-sa Maria fii lui Ghedeon, feciorul Leahului nepot de fiu a lui Forov, de a lor bună voe de nimene îndemnaţi şi au vândut a lor driaptă ocină din privileghia de întăritură ce au avut tatăl lor Ghedeon fecior Leahului, nepot de fiu a lui Forov, de la fratele nostru Bogdan Vv. *un sat mai sus de codrul cel mare, anume satul Măceşănei, ce să numeaşte Mihăileştii*, slugii noastre Buzatul vatav şi femeei saie Armanca drept 860 galbeni tătărăşti, şi sluga noastră Buzatul vatavul

şi femeia sa Armanca au plătit acei de mai sus scrişi 860 galbeni tătărăşti în mânule slugei noastre Dragul şi surorii sale Măricăi, feciorii lui Ghedeon, fiul Leahului, nepot de fiu a lui Forov denaintea noastră şi a boiarilor noştri. Pentru care noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată depin, noi aşijderea şi de la noi le-am dat şi le-am întărit slugii noastre lui Buzatul şi fămeei sale Armanca pe acel mai sus scris sat, ci iaste din sus de codrul cel mare, anume satul Măceşău ce să numeaşte Mihăileştii, ca să le fie lor de la noi uric, cu tot venitul şi fiilor lor, nepoţilor, strănepoţilor şi la tot neamul lor cine va fi mai aproape nestrămutat nici odată în veaci. Iar hotarul acelui de mai sus numit sat ce iaste mai sus de Codrul cel mare, anume satul Maceşău, ce să numeaşte acmu Mihăileştii, să fie după hotarul cel vechiu, pe unde din veci au stăpânit. Şi pentru aceasta este credinţa domniei mele Noi Pătru Vvd şi credinţa prea iubiţilor fiilor domniei mele, Iliaş şi Ştefan şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei, mari şi mici. Şi spre mai mare întăritură a celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului boerului nostru dumnealui Toader logofăt să scrie şi pecetea noastră să o lege de această carte a noastră.

„am tălmăcit eu Ioan Stratulat pitar din limba sârbească pre limba moldovenească în Iaşi la anul 1803 Februar 21.

Cf. Condica documente XIV, 4 sub anno. Ispisocul nostru ne vorbeşte de *Forov*, ca strămoş al Dragului. De acest *Forov* форовъ ne vorbesc actele din 6943 Oct. 18 (1434), ca boer a lui Stefan Vodă, (Uleanitki 48 cf. Surete ms. X sub anno); în 6944 Sept. 19 (1435), se scrie фырѫва = Fărăva; (arh. ist. I, 2, 19 (1437), tij în 6945 Aug. 12; ca фырѫва (Ul. 55); 6946 Febr. 17 ca форовъ (arh. ist, I, I, 4).

După suretul nostru se dau aceşti urmaşi lui Forov:

1) For 1400 (ung. *forro*, cald)

2) Forov 1430

3) Leahul 1470

4) Ghedeon 1510

5) Dragul — Mărica 1536

128. *7045 Martie (1537) Vaslui.* Petru Vodă întăreşte lui Ion cumpărătura ce a făcut cu 50 zloţi in satul Bozieni pe Lişcov, de la Petre Boziu, cum şi o prisacă la Saca 6 jrebi.

† Мастію бжїєю мы Петрь воєвода. гспдрь земли молдавскои. знаменито чиним иссим листом нашим вьсѣм кто нанем вьзрит или его чтоучи ѕслышит. ωж пріиде прѣд нами. и прѣд нашими | молдавскими болѣри. слѕга наш Петрь бозїѕ по его доброи воли никим непоноужен аниприсилован и продал свою правою село нанмѣ бозиганїи на Личкевь | и едно мѣсто на пасикѕ. на сѕхом потоцѣ мисту шест жердїи та продал слѕзѣ нашемѕ Іωнѕ за н злат татарских. (и оуставше) слѕга наш Іωн и заплатил ѕси тоти бы | шеписаніи пинѣзи н̈ злат. татарских. ѕ рѕки слоуѕѣ нашемѕ пьтрѕ бозїѕ. прѣд нами. и прѣд нашими болѣри. ино мы видѣвши доброволною их токмеж и̂ полною заплатѕ. | а мы такождере есмы и ωт нас дали и̂ потврьдили тотѕ село нанмѣ бозїанїи. на личковѣ и едно мѣсто на Пасикѕ. на сѕхом потоцѣ мисто шест жердїи да ест слѕзѣ | нашемѕ Іωноу ѕрик и сь вьсем доходом емѕ. и дѣтем его. и ѕноучатом его и праѕноучатом его и̂ прапрѕрѣтом его и вьсемоу родоу кто сѣ им изберет наиближнїи непорѕшенно на вѣкы. а хотар | томѕ вышеписанномѕ селоу нанмѣ бозїанїи що на Личковь. да ест ωт ѕсих сторон постаромѕ хотарѕ. покѕда из вѣка ωживали. а пак хотар томѕ мѣсто ωт пасик | що на сѕхом потоцѣ мисто шест жердїи да ест тькмо шест жердіи а̂ пак привилїа за що имал Іωн ωт кѕпеж ωт родителѣ гспдвами Стефана воєводі. и ωт гспдвами на потврьжденїе на тое | село и на тотѕ мѣсто ωт пасикѕ. ωни сѕт скажени. ιак ест вѣдомѕ гспдвами. и боιаром гспдвми. А на то ест вѣра нашего гспдвами вышеписанномы Петра воєводи и вѣра прѣвьзлюбле | них сноω гспдвми. Илїιаша и Стефана. и вѣра боιар наших. вѣра пана хѕрѕ дворник. вѣра пана тотрѕшана. вѣра пана свринко. вѣра пана влада и пана тоадера прька | лавове хотинскои вѣра пана данчѕла и вѣра пана Личюла пркалабове Немецских. вѣра пана кр чѕна и вѣра пана тоадера пркалабове новоградских. вѣра пана Михѕла портарѣ сѕчавскаго. вѣра пана драгшана спатарѣ. вѣра пана Матеιаша вистѣрника. вѣра пана Лвотъ постелника. вѣра пана Попьсѕла чашника. вѣра пана колѕна столника. вѣра пана драксина комиса. и вѣра вьсѣх боιар

нашихъ молдавскихъ великихъ и малихъ. а по нашем животѣ кто бѹдет гспдръ нашеи земли молдавстѣи. ѡт дѣтеи нашихъ или ѡт нашего рода или пак бѹд кого бъ изберет гспдрем бити нашеи земли. тот би им непорѹшила нашего даанїа и потвръждение. алиби им ѹтвръдила и ѹкрѣпила. занѹже есми им дали и потврьдили за что кѹпили за их правiи пинѣзи. а на болшее крѣпост и ѹтвръждение томѹ въсемѹ вышеписанномѹ велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ панѹ тоадерѹ логофетѹ писати и нашѹ печат привѣсити къ семѹ листѹ нашемѹ. писал ѹ басле̃ю Iѡн флоческѹл. вато ҂змє. мсца Мартiе.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei; știre facem cu această carte a noastră tuturor care pre dânsa vor căta, sau o vor auzi cetindu-li-se; adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenești boiari a mari și a mici sluga noastră *Petru Boziu* de a lui bună voe de nimeni silit nici învăluit, și a vândut al său dirept sat anume *Bozianii pe Ličcov și un loc la prisaca de pe pârăul sec, loc de șese jirebii*; acelea le-a vândut slugii noastre lui Ion, drept 50 zloți tătărăști; și s'a sculat sluga noastră Ion și a plătit toți deplin acei mai sus scriși bani 50 zloți tătărăști în mânule slugii noastre lui Pătru Boziu înaintea noastră și înaintea a lor noștri boiari. Deci noi văzând de bună voia lor tocmală și deplină plată; și noi așijderea înșine și de la noi am dat și am întărit acel sat anume *Bozianii la Ličcov și un loc la prisacă pe pârăul sec loc de șese jirebii* ca să fie slugii noastre lui Ion uric și cu toate veniturile lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui și la tot neamul lui, ce se va aleage mai de aproape nerușuit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus scris sat anume Bozianii, ce-i pe Lișcov, să fie dinspre toate părțile pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Și iarăși ceale privilegii ce le-a avut Ion de cumpărătură de la părintele domniei meale Stefan Voevod, și de la domnia mea de întăritură pre acel sat și pre acel loc la prisacă, ei le-au prăpădit precum iaste cunoscut și domniei meale și

boiarilor domniei meale. Iar spre aceasta este credinţa domniei mele mai sus scrisă Noi Petru Voevod, şi credinţa preaiubiţilor *fii ai domniei meale Iliaş şi Stefan* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Huru dvornic, credinţa dumisale Totruşan, credinţa dumsale Scripcă, credinţa dumsale Vlad şi pan Toader parcalabi de Hotin, credinţa dumisale Danciul şi pan Liciul parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Crăciun şi credinţa dmisale Toader parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Mihul portar de Suceava, credinţa dumsale Dragşan spatar, credinţa dumsale Mateiaşi visternic, credinţa dumsale Albotă postelnic, credinţa dumsale Popăscul ceaşnic, credinţa dumsale Colun stolnic, credinţa dumsale Draxin comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noasire a Moldaviei, din copii noştri sau din al nostru neam sau pre ori care altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre, unul ca acela să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să le-o întărească şi împuteriască, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit, pentru câ a cumpărat cu ai săi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu dumisale Toader logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage cătră această a noastră carte. A scris în Vaslui Ion Flocescul la anul 7045 luna Martie.

Pecete Acad. Rom. CVIII, 10, donaţiunea Virgil Caraivan. Cf. Surete ms. XXI, 134.

---

129. *7045 Mart 19 (1537)*. Pătru Vodă Rareş întăreşte lui Ion Măcău cumpărătura, ce a făcut cu 230 zloţi în Bogdăneşti pe Siret de la strănepoţii lui Mihul Pojar.

Suret scos de pe un ispisoc sârbesc de la Pătru Vodă din văleat 7045 Mart 10.

Aşe(a)rat acest ispisoc precum au venit înnaintea noastră şi înnainte a noştri Moldovii boeri = Crăciun ficior Petrei lui Pojar şi fratesău Crăciun şi sora lor

Tudora nepoţi lui Pojar = strănepoţi Mihului Pojar, de a lor bun(ă) voe de nime siliţi nici asupriţi şi sau vândut a sa driaptă ocină şi moşie de întăritură cau avut moşul lor Mihul Pojar de la *niamul domniei* meale Ştefan Voevod, a patra parte din Bogdăneşti la Siret —au vândut-o slugii noastre lui Ion Măcău drept 230 zloţi tătărăşti şi dându sluga noastră Ion Măcău şi plătindu precum scriem mai sus aceşti bani 230 zloţi tătărăşti în mânule slugii noastre lui Crăciun, care au fost fecor Petrel lui Pojar şi frăţinisău iară Crăciun şi a surii lor Tudorii nepoţi lui Pojar, strănepoţii Mihului Pojar, vin înaintea noastră şi înainte a Moldovei boiari, şi noi văzind a lor bună învoială şi tocmală şi deplin plată, şi de la noi i sau dat şi i sau întărit tot pe a sa a patra parte din Bogdăneşti pe Siret ca săi fie slugii noastre lui Ion Măcău şi de la noi uric cu tot venitul lui şi a tot niamul lui, şi acest uric sau scris în credinţa domniei mele Petru Voevod, şi al noştri preaiubiţi fii Stefan Voevod, Ilie şi a toţi boerii.

Acta Gr. Tabacariu, Condica doc. IX. 4 sub anno. In legătură cu acest uric avem 2 alte urice, publicate în Surete I, 248, 250, din anii 7044 April 27, Hârlău, în acelaşi afacere cu Bogdăneştii şi urmaşii lui Mihul Pojar.

Unind arătările celor 3 urice de la Pătru Rareş, cu uricul lui Stefan cel Mare din 6980 April 25 (I. Bogdan DStef. I 169), relese această spiţă a *Pojărăştilor.*

Pojar cel bătrân (cătră 1400)

Tăbuciu, din Cobâla — Pojar, — Nastasia

Anuşca, — Mihul Pojar, — Crăstea

Paun, Tritan, Neacşa — Marinca, Pojar, Luca — Stănilă

Păun, Porcul, Beachea, Budic, Vascana — Petre — Tudosia, Lupe, Nastea, Lupa

Crăciun, Tudora, Ion Crăciun, (vând lui Ion Măcău)

130. *7048 Mai 11 (1549) Hârlău.* Stefan Vodă Lăcustă întărește Elincăi Ploscă cumpărătura ce a făcut cu 220 zloți de la fratele său T. Ploscă în Cricești, jumătate din a treia parte.

† Млстію бжїею мы Стефан воевода снъ старагω Стефана воеводи гспдръ земли Молдавской. знаменито чиним исим листом нашим. вьсѣм кто на нем възрит. или | чтѹчи его ѹслишит. ѡж пріиде прѣд нами. и прѣд ѹсими нашими Молдавскими боіари слоуга наш Тоадер Плоскъ по своею доброю воли. никим неню | нѹждени аниприсилован. и продал свою правою ѡтнинѹ испривиліе за мартѹріо що ѡни имали ѡт петра воеводи ѡт третѹю част село ѡт кръчещік по ловина. та продал сестри своеи Єлинка за двѣстѣ и двадесѧт злати татарских коли ѡнь платиль главѹ севи. и оустављнѣк Єлинка та запла | тили ѹси тоты вышеписанны пинѣзи сѧ злат татарских. оу рѹки тоадерѹ плоскъ. прѣд нами и прѣд ѹсими нашими молдавскими боіари. ино мы видѣвши их доброволнѹю тъкмежь и полнѹю заплатѹ. а мы також и ѡт нас дали и потврьдили есмы Єлинки .ое прѣдреченное ѡт третѹю част село ѡт кре | чещи половина. како да есть еи ѡт нас оурикь. съ въсѣм доходом еи и дѣтем еи и ѹноучатом еи и прѣоунѹчатом еи и прапрѹрѣтом еи и въсемѹ родѹ еи кто сѣ еи извере́т наиближнїи непорѹшено николиже на вѣки. а хотар тои прѣдреченнои половини ѡт третѹю част село ѡт кречещи да есть ѡт ѹсего хотара | ѡт третѹю част половинѹ. а ѡт иниих стороѡи да есть постаром хотарѹ покѹда из вѣка ѡживали. а на то есть вѣра нашего гсдва. вышеписанаго | мы Стефана воеводі. и вѣра прѣвъзлюбенных сиѡм гспдвами. алеѯандра и Стефана. и вѣра боіар наших. вѣра пана хороу дворника. вѣра пана | влада. вѣра пана скрипка. вѣра пана крачюна. вѣра пана попескоула и пана Шаптелича пархалакове хотинских. вѣра пана Манѣ и пана грозава парка | лабове немецких. вѣра пана ѹнгѹрѹла и пана Матеиана пархалабове новоградских. вѣра пана Михѹла пертарѣ сечавскаго. вѣра пана драгшана спатарѣ. вѣра пана красныша вистѧрника. вѣра пана Стоурзѧ постелника. вѣра пана Шефѹла чашника. вѣра пана лохана столника. вѣра | пана Петрашка комиса и вѣра въсѣх боіар наших молдавских. великих и малих. а по нашеж животѣ кто бѹдет гспдръ нашеи земли. ѡт дѣтїи наших. или | ѡт нашего рода или пак бѹд кого бгъ изберет гспдремъ бити нашеи земли молдавскои. тот би еи непорѹшина нашего

даанія. и потврьждєнія. аднки | єи ѹтврждила и ѹкрѣпила. занѹжє єсмы єи дали и потврьдили. за що wна кѹпила соби. за свои правіи пинѣзи а на болшеє крѣпость и потвржде | ніє томѹ вышєписанномѹ велѣли єсмы нашємѹ вѣрномѹ панѹ тотрѹшанѹ логофєтѹ писати и нашѹ печат привѣсити ксемѹ листѹ нашємѹ | писал лѹка Сръвин. ѹ хръловѣ. влто ~ѕзйи. мсца. мап. аі днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod. *fiul bătrânului Stefan Voevod,* domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră, tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-se; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari sluga noastră *Toader Ploscă* de a sa bună voe de nimene silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină din direase de mărturie ce ei au avut de la Petru Vodă, *din a treia parte de sat din Criceşti, jumătate;* iar aceia au vândut-o surorii sale Elincăi drept doao sute şi doaozeci de zloţi tătărăşti, *când el şi-a plătit capul;* şi s'a sculat Elinca de a plătit toţi acei mai sus scrişi bani 220 zloţi tătărăşti în mânule lui Toader Ploscă înaintea noastrâ şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit înşine Elincăi cea de mai sus zisă din a treia parte sat de Creceşti, jumătate, ca să-i fie şi de la noi uric cu toate veniturile ei şi copiilor ei şi nepoţilor ei, şi strănepoţilor ei şi răstrănepoţilor ei la tot neamul ei ce i se va aleage mai de aproape neruşeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celei de mai sus zisă, jumătate din a treia parte sat din Creceşti să fie din tot hotarul din a treia parte jumătate; iar despre alalte hotare să fie pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Stefan Voevod şi *credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Alexandru şi Stefan* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Hurul dvornic, credinţa dumsale Vlad, credinţa dumisale Scripca, credinţa dmsale Crăciun, credinţa

dumisale Popăscul şi dmsale Şeptelici parcalabi de Hotin, credinţa dmsali Manea şi dmnelui Grozav, parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Ungurul şi dmsale Mateiaşi parcalabi de Novrograd, credinţa dmsale Mihul portar Sucevei; credinţa dmsale Dragşan spatar, credinţa dmsale Crasneş vistiarnic, credinţa dmsale Sturza postelnic, credinţa dumsale Sturza postelnic, credinţa dumsale Steful paharnic, credinţa dmsale Lohan stolnic, credinţa dmsale Pătraşcu comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici, Iar după a noastră viaţă cine va fi domn pământului nostru din copii noştri sau din al nostru neam sau pe oricare altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn pământului nostru acela să nu strice a noastră danie şi întăritură, căci că înşine i-am întărit pentru aceaia că dânsa a cumpărat cu ai săi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios dumisale Totruşanu logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră A scris Luca Sărbul în Hărlău la anul 7048 luna Mai 11 zile.

Originalul pergament foarte bine păstrat, însă pecetea şi şnurul lipsesc. Este şi un suret din 1808 Sept. 22. făcut de ierodiacon Miron, pe care l'am publicat în T. Codrescu I, 132, după Condica d-lui Emil Miclescu. Cî. Surete ms. XXXV, 125.

E primul original, care l'am găsit până acum de la Stefan Vodă, zis Lăcusta, de oarece fratesău Petru Rareş de ură şi de ciudă mai pe toate le-au rupt. Se vede însă că pe al Ilincăi din Chirceşti n'a putut să-i rupă, fiind un cap de femee, căreia i se întăreşte dania şi cumpărătura. Aici Stefan Vodă zice lămurit că e *fiul bătrânului Stefan Vodă*, şi-şi dă şi copiii. Am avea dar aceşti trei urmaşi ai marelui Stefan, care toţi domnesc în urmă-i :

Stefan Vodă cel bătrân

a) = Maria Radu Vodă   b) = Maria Rareş din Hărlău   c) = ?

Bogdan Vodă (legitim) = Lăpuşneană   Petru Vodă *Rareş* (natural) = Ileana Despotina   Stefan Vodă *Lăcustă* = x (natural)

Stefan Vodă, *Pătru* (Alex). Bogdan, Vodă Lăpuşneanul) (natural) = Ruxanda   Ilie Vodă   Stefan Vodă   Ruxanda   Constandin   Chiajan = Mircea Vodă Ciobanu   Alexandru, Stefan

Ion Voevod (cel cumplit)   Bogdan Vodă

131. *7053 (1545)*. Pătru Vodă Rareş întăreşte lui Potârcă cumpărăturile, ce a făcut cu 200 zloţi tătărăşi în Leuceşti şi cu moară în Racova,

Млстію бжією мы Петрь воевода гспдрь земли молдавской. знаменито чиним всѣм листом нашим вьсѣм кто на нем. възрит или чтоучи его ѹслишит. оже прїидоша пред нами и пред нашими молдавскими бо | лѣри. наши слѹги лѹпе и брат его Жосѣ и сестричичи их врадич. и сестра его нѣкша. дѣти Янини. по их доброи. воли никым непонѹжени. анипринсилован. и продали своіо правѹю отчиноу и дѣдинѹ. испривилїе кнѧжное що имали мти их анна. от братанича гспдвами. Стефана воеводї. от половина село от леѹчещи на Раковѣ. колико сѧ извберет. ѹ част мати его Янин. и съ мліни. та продали слоѹзѣ нашемѹ потрь | ка за двѣ стѣ златы татарскых. и ѹставши слѹга наш потржка и заплатил ѹси исполнатоты вышеписанни пинѣзи с злат татарских ѹ рѹки слѹгам нашимин лѹпе и братоу его Жоси и сестри | чичѹ их врадичѹ и сестри его нѣкши дѣтем Янини прѣд нами и прѣд нашими болѣри. Ино мы видѣвши их равоіу и полноіу заплатѹ. а мы такождере и от нас есмы дали и по | твръдили слѹзѣ нашемѹ потржки. тое предреченое част село колико сѧ извберет част мати их Янин. от половина село от леѹчещи. и от мліни. що на Раковѣ. како да ест емѹ и от нас ѹрикъ и съ вьсем доходом емѹ | и дѣтем его и ѹнѹчатом его и прѣѹнѹчатом его. и прапрѹрѣтом его. и вьсемѹ роде его кто сѣ емѹ извберет наиближнїи непорѹшенно николиже на вѣки. а хотар тои прѣдреченнои част село. от половина | село от леѹчещи и от мліни що на Раковѣ. да ест колико сѧ извберет част мати их анни. а от иниих сторон постаромѹ хотарѹ. покѹда из вѣка ожирали. а аще ли сѧ изнаидѹт нѣкїи привилїи от того стефа | на воеводї реколїи лъжѹста. а тїи привилїи нигде да не имают ни една закон пред нашими привилїами. а на то ест вѣра нашего гспда вышеписанного мы Петра воеводї и вѣра прѣвъзлюбленных нсоз | гспдвами Ілїаша и Стефана и костантина и вѣра болар наших. вѣра пана хѹрѹ дворника. вѣра пана кръка. вѣра пана борчи. и пана Стрѹзи пъркълаборе хотинскых. вѣра пана хѹрѹ и пана Мирона | пръкалабове Немецскых. вѣра пана Шандра и пана Тъмпа пръкалабове новоградскых. вѣра пана Петра картиковича. портарѧ

сѹчавскаго. вѣра пана юріа спатарѣ. вѣра пана Мохила | вистіарника. вѣра пана хръвора постелника. вѣра пана Петрашка чашника. вѣра пана Нѣгѹла столника. вѣра пана (loc gol) комиса. и вѣра въсѣх боıарωв наших молдавскых | великих и малих а по нашем живота кто бѹдет гсдрь нашеи земли Молдавскои ωт дѣтеи наших или ωт нашего родѹ. или пак бѹд кого бѹ изберет гсдрем бити нашеи земли молдавскои. тот би restul lipseşte, pergamentul fiind tăiat.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Pătru Voevod, domn ţării noastre a Moldaviei. ştire facem cu această a noastră carte, tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-se o vor auzi, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari ale noastre slugi *Lupe* şi fratele său Josea şi nepoţii lor de soră Bradici şi sora lui Neacşa, copiii Annei; de a lor bună voe de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a sa direaptă ocină şi moşie din direase de cumpărături ce au avut mama lor Anna de la nepotul domniei meale Stefan Voevod. din jumătate sat din *Leuceşti* pe Racova, cât se va aleage în partea mamei lor Annei, şi cu moară; acelea le-au vândut slugii noastre lui *Potârcă* dreptu doao sute zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat sluga noastră Potârcă şi a plă it toţi deplin acei de mai sus scrişi 200 zloţi tătărăşti în mânule slugilor noastre Lupei şi fratelui său Josea şi nepoţilor lor de soră lui Bradiciu şi surorii sale Neacşei, copii Annei, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi vâzând a lor dreaptă şi deplină plată; iar noi aşijderele şi de la noi înşine am dat şi am întărit slugii noastre lui Potârcă cea de mai sus zisă parte de sat, câtâ se va aleage partea mamei lor Annei, din jumătate de sat din Leuceşti şi din moară, ce-i pe Racova, ca să fie lui şi de la noi uric şi cu toate veniturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celei de mai sus zise părţi de sat din jumătate sat din Leuceşti şi din moară, ce-i pe

Racova, să fie cât se va aleage partea mamei lor Annei, iar dinspre alalte părţi, pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. *Iar de se vor afla niscari direase de la acel Stefan poreclit Lăcustă, iar acele direase nici odată să nu aibă nici o leage înaintea a lor noastre privilegii.* Iar la aceasta iaşte credinţa domniei noastre mai sus scrise noi Petru Voevod, şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Iliiaş şi Ştefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri, credinţa pan Huru dvornic, credinţa pan Crăc, credinţa pan Borcea şi pan Sturza parcalabi de Hotin, credinţa pan Huru şi pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa pan Şandru şi pan Tămpă parcalabi de Novrograd, credinţa pan Petre Varticovici, portar Sucevei, credinţa pan Jurie spatar, credinţa pan Mohila visternic, credinţa pan Hrăbor postelnic, credinţa pan Pătraşco stolnic, credinţa pan Neagul, credinţa pan (Plaxa) comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldovei din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu i strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să i-o întărească şi să i-o împuternicească, căci că şi noi i-am dat şi i-am întărit pentru a lui adevărată slujbă către noi şi pentru că a cumpărat cu ai săi drepţi şi curaţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiar pan . . . . logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această a noastră carte. A scris. . .. în..... la anul....., luna.... în zile.

Acta Marcopolo, Pungeşti, Vaslui; cf. Surete ms. XLII, 443. Intru cât se vorbeşte aici de Stefan Vodă Lăcustă, frate vitreg cu Pătru Vodă, ispisocul e din a doua domnie a lui Petru Vodă Rareş. Cum însă din timpul acestei de a doua domnie lipsesc urice din anii 7051 şi 7052, ani de arme contra Poloniei; după lista boiarilor, cu toate schimbările de boerie a lui Mohilă cu Dan *la visternicie*, şi a lui Efrim Hurul cu Borcea în *vornicie*, presupunem că uricul a fost scris către 7053.

132. *7054 (1546) regeste.* Pentru Itrineşti.

„...măcar că Costachi Honcu s'a pricinuit ca să nu treacă moşia Itrineştilor peste părău în mijlocul râmnicului, după cum mearge linia de la o piatră la alta, zicând că ar fi având şi ispisoc şi răspunde între *părţile ţărmurilor pârăului;* de care au scris şi o copie neiscălită de nimene *din anul 7054, iar nu ispisocul cel adevărat;* şi cu adevărat aşa scrie îmbele părţile ţermurilor părâului; dar nu au putut pune nici un temeiu pe această copie, una că nu-i iscălit de nimene şi al doile că la izvodul stolnicului Constandin Lazu, ce-i cu 209 ani *în urma acestei copii de ispisoc* şi arată că şi atunce au avut pricină pentru o bucată de loc, ce o trăgea Gheorghe Honcu, tatăl acestuia, cătră moşia sa Băloşeşti şi atunci s'au dovedit că iaste linie dreaptă de Itrineşti, iar nu de Băloşeşti.

Din mărturia hotarnică a lui Vasile Canţir vornic de poartă din 1807 Decembre 6, pentru moşia Itrineştii a visternicesei Ecaterina Ianculeu, cf. Surete VI, 185.

---

133. *7054 Mart 20 (1546) regeste.* Pentru Rânzeşti (Fălciu) pe Elan.

... Copia ispisocului domnului Petru Voevod din anul 7054 Mart 20, încredinţată de divan la 833 Noembre 10 supt No. 1992, prin care întăreşte lui *Oance*, lui *Neag* şi surorilor sale *Sora*, i *Cătălina* i altor rudenii pe a lor direaptă ocină, ce au avut după moşul lor Danciul Horga, cumpărătură de la Stefan Vodă, trei părţi din sat din Rânzeşti, partea despre Elan, precum şi a patra parte altor neamuri arătate prin ispisoc"...

Iar mai gios zice: „din luare aminte făcută ispisocului comisia a venit în lămurire, ca moşia Rânzeştii, după ispisocul domnului Petru Voevod din 7054 Mart 20, trebue cu trei părţi să treacă *valea Săcii* şi să se sue păn în zarea Elanului, spre indeplinirea cuvântului din pomenitul ispisoc că au întărit acele trei părţi dinspre Elan şi de cătră Elan"...

Din mărturia hotarnică rădicată in 1840 Oct. 23 pentru alegerea moşiilor Harbujii, Ivăşcanii, Rânzeştii, şi Basteştii. Cf. Surete ms. XII, 554.

134. *7054 Martie 25 (1546)* regeste. Pentru Stoişeşti.

...1) *7054 Mart 25.* Uric sârbesc de la domnul Petru Voevod cu tălmăcirea lui de Evloghie dascal, întăritor Badiului şi femeii sale Muşăi pe o giumătate sat de Stoeşeşti, ce iaste supt dumbrava Leahului de către apus, pre care giumătate de sat l'au cumpărat de la Anghelina, giupâneasa lui Hrană dvornic, fata Maruşcăi, nepoata Giurgli Pântece drepţ 200 zloţi tătărăşti.

Din anaforaoa veliţilor boeri din 1821 Febr. 10 în pricina alegerii părţilor poruşnicului Anastasă Ivanovici, ginerele lui Gr. Scarlat şatrar despre părţile casei răposatului post. Matei Costachi. Suretu acesta îl arată porncicul Al. Ivanovici. (Ci. Surete ms. XVI. 402)

135. *7054 April 6 (1546) Huşi.* Petru Vodă întăreşte popei Gavril Secară un loc de prisacă din locul de fânaţe al Popeştilor, cumpărat cu 40 lei de la Lupe şi va cuprinde atâta loc, cât va putea azvârli un tânăr cu măciuca.

† Млстїю бжїю мы петрѫ воевода гсдрѫ земли молдавской. знаменито чиним всѣм нашим листом всѣм кто на нем вѫзрит или его чтѹчи ѹслишит. оже приидоша прѣд нами и прѣд нашими молдавскии | ми болѣри савга пан лѹпе сиѫ спиридонов внѹк соломона дїака по своеи доброи воли некими непонѹжен а неприневолевани и продал свою правою отчи | нѹ от с]оего правого ѹрика исприввилїа дѣда своего | соломона дїака що оун имал от прѣдѣда нашего от алеѯандра воевод. єдинѹ пасикѹ ѹ хотар [попещом]ѹ средѹ еди[ни] часть от сеножат ѹ волости кръл... прода тотѹ пасикѹ попѹ гаври | лѹ секарѫ за четир десѧт злат татарских и запласти. попа гаврил секарѫ всі тоти вишиписани пинези м злат татарских исполна прѣд нами и прѣд нашими болѣри. иже мы видѣвше их по доброю волю продание | и полнѹю заплатѹ, а мы такождере и от нас есмы дали и потврѫдили тое прѣдреченаа пасика ѹ хотар попещом ѹ волост кръл... попѹ гаврилѹ секарѫ како да ест емѹ от нас ѹрик съ [вѫ]сем[1] дохо | дом. емѹ и дѣтем его и ѹночатом его и прѣвнѹчатом его и прѣщрѹратом его и всемѹ родѹ его кто сѧ

1) Originalul era сѫ сем

емꙋ избрет наивнижнїи непорꙋшенно николиже на вѣки. а хотар тои пасики що ест | ꙋ хотар тои пасики що ест | ꙋ хотар попицюм да ест коли ест хотар едное пасик и колико бꙋдет моче вед едни молодець шт сръд пасики единимъ киемь на ꙋси сторони. а на то ест вѣра нашего гсдва вишє писанаго ми петръ воеводї и вѣ | ра прѣвъзлюбеиных снѡв гсдва ми илїаша и стефана и костантина и вѣра боѩр наших вѣра пана хꙋрꙋ дворника. в. п. борчѣ и пана стꙋрзи пръкалабове хотинских. в. п. петрѣ връковича. в. п. хꙋрꙋ | и пана мирона пръкалабове немецких, в. п. шандрꙋ и пана тъмпа пръкалабовех [sic] новоградских, в. п. петра вартиковича портарѣ сочавского, в. п. юрна спатарѣ, в. п. мохила вистѣрника, в. п. | хръвора постелника, в. п. хамзи и вѣра пана патрашка чѣшника, в. п. нѣгꙋла столника, в. п. плаѯи комиса (и вѣра въсѣх боѩр) наших молдавских великих и малих. а по нашем животѣ кто бꙋдет гсдръ нашеи земли ѿт дѣтеи наших или ѿт нашего рода или пак коꙋдкого бъ изберет быти гсдрем нашеи земли молдавскои тот би им непорꙋшила нашего даанїа и потвръждениа аливи им ꙋкрѣпила и ꙋтвръдила заиꙋже есмы им дали и потвръдили за право вѣрнꙋю слꙋжбꙋ и за що ѡни соби кꙋпила на свои прави пинѣзи. а на болшее крѣпост и потвръжденїе томꙋ въсемꙋ вишеписаномꙋ велѣли есми нашемꙋ вѣрномꙋ панꙋ | матиашꙋ логофетꙋ писати и нашꙋ печат привѣсити ксемꙋ листꙋ нашемꙋ. писал Іѡнꙋ писар ꙋ хꙋсех вато ҂ꙁнд мсца априла ꙁ.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, Domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor, cui se cade a şti, sau cetindu-i-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari, sluga noastră Lupe fiul lui Spiridon, nepot lui Solomon diiac, de a sa bună voe de nimeni silit nici învăluit, şi au vândut a sa direaptă ocină din al său drept uric privilegiile bunului său Solomon diiac, ce el l'a avut de la *străbunul nostru, de la Alexandru Voevod, o prisacă în hotarul Popeştilor, în mijlocul unei părţi din fânaţe în ţinutul Cârligăturii;* de a vândut cea prisacă lui popa Gavril Secară drept 40 zloţi tătărăşti; şi a plătit popa Gavril Secară toţi

cei de mai sus scrişi bani 40 zloţi tătărăşti deplin înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe vănzare şi deplină plată, iar noi aşijderele şi de la noi înşine dat-am şi am întărit acea de mai sus zisă prisacă în hotarul Popeştilor în ţinutul Cârligăturii popii lui Gavril Secară, ca să-i fie lui de la noi uric cu toate veniturile, lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi împrăştiaţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai apropiat neruşuit nici odănăoară în veaci. *Iar hotarul celei prisăci ce iaste în hotarul Popeaştilor să-i fie cât iaste hotar unei prisăci şi cât va putea zvârli un tânăr din mijlocul prisăcii cu o măciucă în toate părţile.* Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrişă Noi Petru Voevod, şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale. Iliiaş şi Ştefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Huru dvornic. credinţa dumisale Borcea şi pan Sturze parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Petrea Crăc, credinţa dmsale Huru şi pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Petre varticovici, portar Sucevei, credinţa dmsale Hrabor postelnic, credinţa dumsale Hamza, credinţa dmsale Patraşco paharnic, credinţa dmsale Neagul stolnic, credinţa dmsale Plaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn pământului nostru al Moldaviei din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare alalalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să i-o întărească şi împuterească, căci că înşine i-am dat-o şi i-am întărit-o pentru dreaptă slujbă şi pentru căci el singur a cumpărat cu ai săi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu pan Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o acăţe la această carte a noastră. A scris Ion pisar în Huşi la anul 7054 luna April 6.

Pergament, lipseşte pecetea. Proprietatea d-lui C. Cerchez, Lungani, Iaşi. Comunicat şi transcris de d. M. Costăchescu, profesor Iaşi

Obiceiu juridic. De trei generații era stabilită proprietatea în părțile Lunganilor de azi, sat în vecinătatea Sîrbcăi, sat și gară. Acolo a trăit *Solomon diac* supt Alexandru cel Bun, de la care capătă și ispisoc. Acolo a trăit și *Spiridon* fiul său; acolo a trăit *Lupe* nepotul său; deci între 1400—1546. Ca așezării lor să i se zică Popești, însamnă că toți au fost feciori de popă, cum erau mulți din gramaticii și diecii secl. al XV-a, cartea pe atunci fiind un bun rezervat mai numai *popilor !*

In 1546 popa Gavril Secară, cumpără din trupul moșiei Popeștilor, un loc de prisacă, ce venia taman în mijlocul fânațului „средѹ єдной части ѡт сѣножат" și pentru a-i fixa suprafața, se recurge la obiceiul pământului, că pentru a putea trăi o prisacă „колико єст хотар єдной пасекѹ"; se alegea un tânăr voinic „єдин молодец", se așeza în mijlocul locului ales pentru prisacă „ѡт сред пасеки"; lua în mână o măciucă sau un toporaș „єдним кием" și azvârlea cu măciuca în toate părțile „колики бѹдет моще вед на вси сторони".

Pe locul vechii prisăci a lui popa Gavril Secară s'a întemeiat satul Lunganii de astăzi !

---

136. *7054 April 8 (1546).* Petru Vodă întărește lui Olan și a lor săi cumpărătura ce a făcut cu 300 lei în Coroteni de la Toma Hrană sin Stefan Hrană vornicul.

Suret scos de pe uric sârbesc de la Petru Voevod din veleat 7054 Aprilie 8 zile.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Pătru Voevod, domn țării Moldaviei, facem știre cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căuta sau cetindu-se o vor auzi-o, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boiari sluga noastră *Toma, fiul dumisale Stefan Hrană, ce au fost dvornic*, și de a lui bună voe de nime silit nici asuprit a vândut a lui direaptă ocină din direase de cumpărătură. ce au avut tatăl său Ștefan Hrană, ce au fost dvornic, de la fratele domniei meale Bogdan Voevod, giumătate de sat de Coroteni, ce săntu pre Bărlad, giumătatea din sus; aceasta au vândut-o slugii noastre lui Olanu și surorilor lui Mușii și Stanii și unchilor lor Ionașco și fratelui său Ilie și surorilor [1]) lor featele Stanei și slugii noastre lui Dragoș și nepotului său Mănăilă, așijdere a slugi-

---

1). Greșit cred în loc de *sestricici* = nepoate de soră.

lor noastre Ion şi Simion drept 300 zloţi tătărăştî. Şi stând sluga noastră Olanu şi surorile lui Muşa şi Stana şi unchii lor Ionaşco şi fratele lui Ilie şi surorile lor, featele Stanei şi slugile noastre Ion şi Simeon, cum şi a noastre slugi Dragoş şi nepotusău Mănăilă, aceştia au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 300 zloţi tătărăşti în mânule slugii noastre Tomei, fiiul dumisale Stefan Hrană dvornic înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri. Deci noi văzând de a lor bună voe, tocmală şi deplină plată înaintea noastră, aşijderele şi de la noi am dat şi am întărit slugii noastre lui Olanu şi surorilor lui Muşii şi Stanei şi unchilor lor Ionaşco şi fratelui său Ilie şi surorilor lor featele Stanei şi lui Ion i Simion, Drăgoş şi Mănăilă pre acea mai sus zisă jumătate de sat den Coroteni, ce iaste pe Bărlad, jumătatea cea din sus ca să le fie de la noi uric şi cu tot venitul lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi a tot neamului lor ce să va aleage mai aproape neclintit nici odănăoară în veac. Iar hotarul acei giumătăţi de sat din Coroteani, giumătatea din sus, să le fie din hotarul giumătatea cea din sus giumătate, despre toate părţile în hotarele vechi, pe unde au umblat din veac; şi spre aceasta iaste credinţa domnii meale mai sus scrisă Pătru Voevod şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Iliiaş şi Stefan şi Constantin, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Efrem Hurul, credinţa dumsale Borcea dvornic, credinţa dmsale Petre Crăcovici, credinţa dmsale Sturzea şi dmsale Moghilă parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Danciul şi dumsale Miron parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Şandrui Toma parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Petre Varticovici portar Sucevei, credinţa dumsale Jurie spatar, credinţa dumsale Dan visternic, credinţa dumsale Hrăbor postelnic, credinţa dmsale Trif Hamza, credinţa dumsale Patraşco paharnic, credinţa dmsale Neagul stolnic, credinţa dumsale Plaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldovei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei din copii noştri sau din al nostru

neam, sau pe oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn, unul ca acela să nu strice a noastră întăritură, ci mai vârtos să o întărească și să o împuternicească, căci că au cumpărat cu ai lui drepți și curați bani. Iar spre mai mare tărie și împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru cinstit și credincios boeriu, dumisale ,Mateiaș marele logofăt să scrie și a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris în Huși la anul 7054 luna April în 4.

Din arhiva d-lui C. Diamandi, ministru plenipotențiar la Paris, proprietarul moșiei Gura Idricilor. Cf. Surete ms. XLIV, 67. *Coroteni* (sl. коротким scurt), e trup de moșie pe Bârlad, și azi nu mai este sat.

Stefan Hrană a fost vornic supt Stefan cel mare între 6986 (1478)—6994 (1486) urmând în vornicie lui Crasneș din 6985 și fiind urmat în vornicie de Dragoș Boul între 6994—6998. El a avut de fecior pe *Ștefan Hrană*, care vine proprietar în Coroteni, moșie ce a fost a lui Bogdan Vodă, de la care o cumpără.

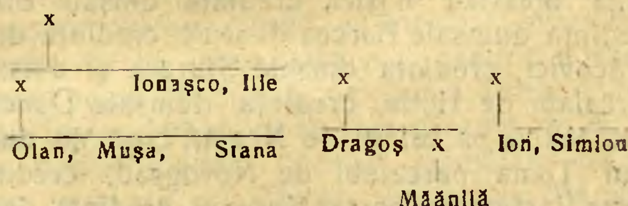
Acest Stefan Hrană a fost vornic supt Stefăniță Vodă între 7032—7036 și în primul an de domnie a lui Petru Rareș. El urmează în vornicie lui *Petre* (între 7024—7032) și e urmat de *Grozav* după 7036. Avem dar trei generații din neamul *Hrană*:

Hrană vornic 1480

Stefan Hrană vornic 1526

Toma Hrană 1546

Toma Hrană trăia pe la 1546, când își vinde moșia Coroteni la o grupă de neamuri și anume:

---

137. *7054 April 11 (1546)*. Hotarul Petricanilor pe Bașău.

Suret de pe uricul lui Petru Vodă pe satul Petricani din leat 7054 April 11 tij ce sau scris sămnile a tot hotarul.

....„începând de la Fodorăni din gura Boului pe

Podraga pănă în gura Podagrei şi peste Başău şi pe Başău în ğos până din ğos de Săveni, apoi la o movilă ce iaste aproape de drum; apoi peste drum la dial la o movilă; iar de acolo peste zăpodia la dial, apoi pe şăs la o movilă unde să împreună hotarul din Budeşti şi din Vicoleni, mai pe sus de drumu Sucevei; apoi întorcând în sus pe şăs drept la Glodul albu ce iaste în vale, iar de acolo în sus drept la movila ce din ğos şi de acolo în sus pe costişă până la al şaptelea movilă, unde să împreună hotarul Petricanilor cu a Ştiubeiului, acesta este tot hotarul Petricanilor...

Condica de documente V. I. Tot aici se aduce „suret din ispisoc lui Stefan Voevod pe satul Ştiubeiul din let 7000 Noem. 4 ce sau scos semnele din gios: „începând din matca Başăului dintr'o movilă săpată dreptu pe câmpu la movila ce iaste săpată deasupra, de acolo peste zăpodie ce să chiamă Sărnicosa la dial la o movilă săpată mai gios de movila cea mare, de acolo peste câmpu la o movilă săpată ce iaste în deal despre Iubăniasa, apoi la glod la Căldăruşa, apoi pe Căldăruşa la părăul Iubăneasa, apoi pe Iubăneasa. Cf. Ion Bogdan DLStef. doc. din 7000 Noembre 24 (1491) I, 509—514; II, 215 (doc. din 7011 Febr. 2).

---

138. *7054 April 15 (1546) Huşi.* Petru Vodă Rareş întăreşte Martei şi Micăi, fetele Anei stăpânire pe câte a 8-a parte din Găleşeşti, Mănăstirea şi Poiana.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sărbie de la Pătru Voevod, scris în Huşi de Luca Popovici din leat 7054 April 15.

Inştiinţare facem prin această cartea noastră tuturor cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetinduse, pentru acestea adevărate slugi Marta şi sorusa Mica featele Anei, precum că le-am miluit pre dânsele cu osăbită a noastră milă, de leam dat şi leam întărit lor în ţara noastră a Moldovei, dreptea ocinile lor, din ispisoc de împărţală ce lau avut maica lor Anna de la părintele domniei meale de la Stefan Vvod, şi a patra parte din sat din *Gălăşeşti* partea cea din sus, despre apus, şi a patra partea din *Mânăstirea* şi a patra parte din *Poiane*, ca să le fie lor uric cu tot venitul, şi fiilor lor, nepoţilor, strănepoţilor, preastrănepoţilor

şi la tot neamul lor cine li se va alege mai de aproape nestrămutat niciodinioară în veci. Iar hotarul acestor mai sus ziselor părţi, o a patra parte din sat Gălăşeşti, partea cea din sus despre apus, şi a patra parte din Mănăstirea şi a patra partea din Poiana, să le fie lor din tot hotarul câte o a patra parte şi după vechiul hotar păn unde sau apucat din veac. Care spre ačasta iaste credinţa a mai sus numitei domniei meale Pătru Vvd, şi credinţa a prea iubiţilor fii a domniei meale, Iliiaş şi Ştefan şi Costandin şi credinţa a tuturor boerilor noştri a Moldovei a mari şi a mici, şi spre mai mare întăritură tuturor acestor de mai sus scrise am poruncit credincios boeriului nostru Măteiaş logofăt să scrie şi cătră adevărata cartea noastră ačasta pecetea noastră să lege.

„De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit la anul 1805. Mart 16 polcovnic Pavăl Debrič ot Mitropolie. Cf. Condica doc. XIX, 2.

---

139. *7054 April 20 (1546) Huşi.* Pătru Vodă întăreşte şi împărţeşte între rude stăpânirea în satele Perişeşti, Nistoreni şi Micleşti.

Suret scos di pi sărbie ot Pătru Voevod din leat 7054 April 20.

Adică aceste adevărate slugi a noastre Stănilă şi sora lui Mărinca, feciorii Anuşcăi. şi cu nepoţii lor Bilăe şi cu sora lui Neacşa, feciorii Nastei cu fii lor Lazor şi Mirce şi Marcu şi Mihul Ploşcă, feciorii Măruscinii, cu fii lor Dolca şi cu fratele ei Stefan Albul şi sora lor Armanca ficiorii Neacşăi, miluituiam pre dânşii osăbit di a noastră milă leam dat şi liam întărit la Noi întral nostru pământ a Moldovei pe a lor direaptă ocină şi moşie din dresuri de întăritură čau avut de la maica lor Anuşa şi Maruşca şi Neacşa şi Nastea de la părintele domniei meale Stefaa Voevod satul anume *Pereşăştii* şi *Nistorenii* şi *Micleştii* precum liam dat lor uric cu tot venitul lor, feciorilor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor şi a tot neamul lor cari se vor aleage niam mai de aproape neclintit nici răşuit niciodinioară în veci, Aşa liam dat lor aceste

trei sate la patru părţi: Părăşestii iam dat lui Stănilă şi surorii lui Măriuţii, iar Nistorenii Bităii şi surorii lui Neacşăi, iar ğumătate de sat de Micleşti, ğumătate din sus, iam dat Mircei şi lui Lazor şi lui Marcu şi Mihului Ploscă, iar cea ğumătate de sat din Micleşti partea din ğos am dato Dolţii şi fratelui Steţcului Albul şi surorii lor Armanţii, iar hotarele acestor de sus scrisă sate anume Perişăştii, i Nistorenii i Micleştii leam dat cu tot locul prin hotarăle vechi, pe unde din ʌeac au îmblat stăpânire. Şi către aceasta iaste credinţa domniei meale Pătru Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Iliaş şi Ştefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri.

Au scris Vasile Buzdugan in Huşi.

„Acest suret lam tălmăcit eu de pe cel adevărat, eu Cucernicul între diaconi Miron ierodiacon la leat 1800 Ghenar 28.

Acta Emil Miclescu inginer. Cf. Surete ms. XXXV, 135. Iată încrângătura:

Anuşca,

Stănilă, Măriuca (iau Perişeştii)

Nastea, = Bolăe, Neacşa (iau Nistorenii)

Maruşca = Ploscă: Lazor, Maria, Marin, Mihul Ploscă (iau jumatate din Micleşti-sus)

Neacşa = Albul: Dolca, Stefan, Albul, Armanca (iau jumătate din Micleştii-jos)

---

140. *7054 April 20 (1546) Huşi.* Petru Vodă dărueşte lui Şandru pârcalab de Roman jum. satul Odobeşti pe Berheci, perdut de Ioanaş şatrar în hiclenie contra lui Stefăniţă Vodă.

Млстїю бжїею мы Петръ воевода. гсдрь земли молдавскои. знаменито чиним исеим листом нашим вьсѣм кто на нем вьзрит. или его чтоучи оуслишит. иже тот истынни наш вѣрнїи пан Шандро пръкалаб нокоградскїи | слоужил нам право и вѣрно. тѣм мы видѣвши право вѣрноую его слоужбоу

до нас. жаловали есмы его ѡсобною нашею мл҃стїю и дали и потвръдили есмы емоу ѡт нас оу нашеи земли оу молдавскои. | половина село ѡт ѡцелещ. на верхмчи. и съ млиним оу верх҄ѣч... изгоубил еи Їѡанъш шетрар оу хиклѣнствы коли сѣ възвигноули их | съ иними невѣрними над братанича Гспдвми. младаго Стефана воеводы. тое въсе вышеписанное половина село ѡт ѡцелещ. що на верхечи. и съ млином оу верх҄ѣч да ест нашемоу вѣрномоу паноу | Шаидроу пръкалавоу новоградскомоу ѡт нас оурикѵ и съ въсем доходом емоу и дѣтем его и оунноучатом его. и прѣоунноучатом его. и въсемоу родоу его кто сѣ емоу изберет наи | ближнїи непороушенно николиже на вѣки. й ащелисѧ нѣколи изнаидѫт нѣкїи привилїи ѫ снов Їѡанъша шатрарѣ или ѫ его вноукѡв или воуктого. а ѡни николиже съ еднимн привилїи. да не има | ют добивати на вѣки. а хотар тои вишеписаннои. половина села ѡцелещи. на верх҄ѣчи и съ млином оу верх҄ѣч. да ест ѡт въси хотара половина. а ѡт иньших сторон постаромоу хотарѫ | покоуда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашего гспдва вышеписаннагомы Петра воеводи. и вѣра прѣвъзлюбленным снѡв гспдвми. Илиаша и Стефана и костантина. и вѣра бояр наших вѣра | пана Ефрема хѫроу. вѣра пана Борчи дворника. вѣра пана Петри кръка. вѣра пана Стоурѕи пар- калаба хотинскых. вѣра пана хѫрѫ и пана Мирона пръкалабове немецскых. вѣра пана Тъмпа | пракалаба Новоградскаго. вѣра пана Петра вартиковича нортара сѫчавскаго. вѣра пана юрїѧ спатарѣ. вѣра пана мохила вистѣрника. вѣра пана хръбора постелника. вѣра пана хамзи. вѣра пана | петрашка чашника вѣра пана нѣгоула столника. вѣра пана плаѯа комиса. и вѣра въсѧх бояр наших молдавскых великих и малих. а по нашим животѣ кто боудет гспдръ ѡт дѣтеи наших или (ѡт нашего рода). или пак боуд кого въ изверет гспдрем бити оу нашеи молдавскои земли. тот би емоу непороушил нашего даанї потвръжденїа. али би емѫ ѫтвръдил и ѫкрѣпил. заноуже есмы | емоу дали и потвръдили за его правоую слоужбею до нас. а но болшее крѣпост и потвръжденїе томоу въсемоу вышепис҃аномоу велѣли есмы нашемоу | вѣрномоу паноу Матїашоу логофетоу писати и нашѫ печат привѣсити ксемоу листоу нашемоу. писал васили бѫздѫган ѫ хоусех. в лѣто ҂зѯд. мсц. април к.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-se o vor auzi-o, adică acest cinstit al nostru credincios pan *Șandro parcalab de Novograd* slujit-a noao cu dreptate și credință. Deci noi văzând cea cu dreptate și cu credință a lui slujbă spre noi miluitu-ne-am înșine lui cu osebită a noastră milă și am dat și am întărit înșine de la noi în al nostru pământ în Moldavia jumătate sat din Oțelești, pe Berheciu, și cu mori în Berheaci; *și au pierdut-o Ioanăș șatrar în hitlenie, când s'au rădicat cu alți necredincioși asupra nepotului meu de frate, tînărul Ștefan Voevod.* Toată cea de mai sus scrisă giumătate de sat din Oțelești, ce-i pe Berheaciu și cu mori în Berheaci, ca să fie credinciosului nostru pan Șandru părcalab al Novrogradului de la noi uric și cu toate veniturile, lui și copiilor lui și nepoțiior lui și strănepoților lui și la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape nerușăit niciodinioară în veaci. Iar dacă vreo dată se vor afla nescareva privilegii la fii lui Ioanăș șatrar sau la ai lui nepoți sau la oricare alalt ar fi, iar ei niciodănăoară cu aceale privilegii să nu aibă a dobândi în veaci. Iar hotarul celei de mai sus scrise jumătate de sat Oțelești, ce-i la Berheaci, și cu mori în Berheaci, să fie despre toate hotarele pe jumătate; iară dinspre alalte hotare pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă Pătru Voevod, și credimța prea iubiților fii ai domniei meale Iliaș și Ștefan și Constantin și credința boiarilor noștri, credința dumsale Efrem Hurul, credința dumsale Borca dvornic, credința dumsale Petre Crăc, credința dumsale dumsale Sturza parcalab de Hotin. credința dmsale Huru si pan Miron parcalabi de Neamț, credința dumsale Tâmpa parcalab de Novrograd, credința dumsale Petre Varticovici portar Sucevei, credința dmsale Jurie spatar, credința dumsale Mohilă visternic, credința dumsale Hrăbor postelnic, credința dumsale Hamza, credința dmsale Petrașco paharnic, credința

dmsale Neagul stolnic, credinfa dmsale Piaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn din copii noştri sau dintru al nostru neam, sau pe ori care alalalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn în al nostru moldovenesc pământ, unul ca acela să nu-i strice a noastră daanie şi întăritură, ci să-i întărească şi să-i împuterniceasca, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit pentru a lui dreaptă slujbă spre noi. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage la această carte a noastră. A scris Vasile Buzdugan în Huşi la anul 7054 luna April 20.

Academia Română peceţi plic CLXXXIX. 257. Pecetea căzută ca şi şnurul. Pergamentul a fost dăruit de Gh. Breahnă, răzeş în Obârşia, Bacău. Cf. Surete ms. XLIII, 693. Ispisocul nostru complectează cadrul boiarilor, cari au luat parte la omorîrea lui Ştefăniţă Vodă, şi a căror averi au fost confiscate de Petru Vodă şi date la boiari credincioşi şie-şi, Cf. Uricar XVIII, 112.

---

141. *7054 April 25 (1546) Huşi.* Pătru Vodă Rareş întăreşte lui Şteful şi fraţilor săi stăpânire pe satul Runcul, la gura Strâmbei pe Tazlău în faţa Bereştilor.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Pătru Voevod, domn ţării Moldaviei; facem ştire cu această carte a noastră tuturor cui va căta pre dânsa sau cetindu-i-se o vor auzi; iată că domniia mea am miluit cu osăbita noastră milă pre adevăratele noastre slugi pre Steful şi pe fratele său Sârbul şi pe surorile lui Maruşca şi Mariia şi le-am dat şi le-am întărit lor în al nostru pământ al Moldovei dreapta lor ocină şi uric de cumpărătură, ce l'au avut tatăl lor popa Stroe *de la părintele nos- Stefan Voevod o poiană în protriva Bereştilor pre Tazlău la gura Strâmbei, anume Runcul* şi cu toate poeniie ca să le fie lor de la domniia mea uric şi cu tot venitul, lor şi fiilor lor şi nepoţilor lor, şi la tot neamul lor, cine va fi mai de aproape neruşăit niciodănăoară în veaci, iar hotarul poianelor celor de mai

sus arătate să fie din toate părţile după hotarul vechiu cum a fost din veac; *iar de să vor afla ceva urice de la acel Stefan Vodă ce se numeaşte Lăcustă în protivă, urice ca acelea să n'aibă nici o puteare înnaintea hrisovului nostru*. Şi întru aceasta iaste credinţa domniei meale mai sus scrisă Noi Pătru Voevod şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei noastre Iliiaş şi Ştefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Ifrim Hurul, şi credinţa dumsale Borcea vornicul, şi credinţa dumsale Petre Crăc şi credinţa dumsale Sturzea parcalab de Hotin, şi credinţa dumsale Danciul Hurul, credinţa dumsale Şandru şi Tămpa parcalabi de Novograd, credinţa dumsale Petre Varticovici portar de Suceava, credinţa dmsale Jurie spatar, credinţa dmsale Moghilă vistiarnic, credinţa dmsale Hrăbor postelnic, credinţa dmsale Pătraşco paharnic, credinţa dmsale Neagul stolnic, credinţa dmsale Plaxa comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn din fii noştri sau din al nostru neam, sau pe ori carele altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn pământului nostru, acela să nu strice această a noastră daanie şi întăritură, ci să le întărească, căci că şi noi le-am dat şi le-am întărit pentru a lor dreaptă slujbă, şi că iaste dreaptă a lor ocină. Iar pentru mai mare întărire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage ia această a noastră carte. A scris Luca Popovici în Huşi la anul 70ͺ4 Aprilie 25.

„s'au tălmăcit de pe sârbie de polcovnic Enache Papainopulo postelnic şi sau poslăduit în 1817 Mart 7 de clucer Pavăl Debrici.

Acta condica Emil Miclescu; cf. Surete ms. XXXV, 570. Traducătorul pune *Iliiaş* pro *Mateiaş* log.

---

142. *7054 Mai 1 (1546) Huşi.* Pătru Vodă împarte satul Buburuzi în 2 părţi la verii urmaşi ai lui David şi Stan de supt Stefan Vodă.

Млстїю бжїєю мы Петрѫ воєвода, гспдрѫ земли молдавскои. знаменито чиним исим листом нашим вѣсѣм кто на

нем възрит или чтѹчи его ѹслышит. ѡже тота истинаа стана дочка тадо | ра давид. и племеница еи мърика и сестра еи Мика дочци дочкѫ. и племеникъ их тома и сестри его Мѹша и Малѣ и боура дѣти Парашинии. оуси ѹноукове давида. и тиж племенникове их | наши слѹги лазѡр бѹбѹроѵѕ и братиꙗ его биланъ и Глига и сестри их Тѹдора и Мика и Ꙗнница оуси ѹнѹкове станови. жаловали есми их ѡсовною нашею мастїю. дали и потврьдили есмы имъ | ѿт нас оу нашеи земли ѹ молдавскои. их правою ѿтниноу и викѹпленїе. и испривилїе кѹпежное що имали дѣдове их давид и Станъ ѿт родителѣ гспдвами Стефана воевода едно селище бѹзинѹ | подли конца пискоула и кръница подли бѹлгаре. що сѧ тепер зовоут бѹбѹрѹѕѣнїи. тое въсе вышеписанное да есть имъ ѿт нас ѹрикъ съ въсем доходом. или да есть им тое селище на двѧ части | половина вышнѣа част. да есть Стани дочци Тоадера давида и племеницам еи Маринки. и сестри еи Мики. дочка дочкѫ. и племеникѹ их томи и сестрам его мѹши и Мали и бѹри. дѧтем Па | рашчинии. ѹнѹковом давида. а пакъ тота дрѹгаа половина ѿт тогож селище нижнѣа част. да есть слоугам нашим лазѡрѹ бѹбѹрѹзоу и братїам его биланоу и Глиги и сестрам их тѹдори и | Мики и Ꙗниц и ѹнѹковом стана. имъ. и дѣтем их. и ѹнѹчатом и прѣѹнѹчатом их. и пращѹрѣтом их. и въсемѹ родѹ их кто сѧ им изберет наиближнїи непорѹшенно николиже на вѣки. а хотар | тои прѣдреченнои селищи бѹзинѹ подли конца Пискѹла. и кръница. подли бѹлгаре. що сѧ тепер зовоут боубѹрѹѕѣнїи да есть ѿт оусих сторони постаромѹ хотарѹ. покѹда из вѣка ѿживали. а | ащелисѧ изнаидет нѣкїи привилїи ѿт того Стефана воеводї рекомїи лъкѹстъ. а тїи привилїе нигде да не имают ни една закона прѣд нашими привилїꙗ. а на то ест вѣра на | шего гспда вышеписаннаго мы Петра воевода. и вѣра прѣвъзлюбленных снов гспдвами. Илїꙗша и Стефана и костантина и вѣра боꙗръ наших. вѣра пана Ефрема хѹрѹ. вѣра пана борчи двор | ника. вѣра пана Петри крька. вѣра пана.. и пана Могила пръкалабове хотинскых. вѣра пана хѹрѹ и пана Мирона прькалавове Немецскых. вѣра пана Шандра и пана Тъмпа пръкалабове | новоградскых. вѣра пана Петра вартиковича. портарѣ сѹчавскаго. вѣра пана юрїѧ спатарѣ. вѣра пана дана вистїꙗрника. вѣра пана хръбора постелника. вѣра пана хамза.

вѣра пана Пе | трашка чашника. вѣра пана нѣгѹла столника. вѣра пана Плаѯа комиса. и҃ вѣра ѹсих боꙗрѡв наших молдавскых великих и малих. а по нашем животѧ кто бѹдет гспдрь нашеи земли. молдав | скои ѡт дѣтеи наших или ѡт нашего родоу. или пак боуд кого бъ изберет гспдрем бити нашеи земли молдавскои. тот би имь непорѹшил нашего даанїе и потвръжденїе. алиби им | ътвръдиль и ѹкрѣпил. занѹже есми имь дали. и потвръдили за що есть им правоа ѡтнина. а҃ на болшее крѧпость. и потвръжденїе томѹ въсемѹ вышеписанномѹ. велѣ | ли есмы нашемѹ вѣрномѹ панѹ матїꙗшѹ логофетоу писати и нашѹ печать завѣсити ксемѹ листоу нашемоу. писаль Михъил борра ѹ хѹсех. влто ҂зид | мсца. маи. а.

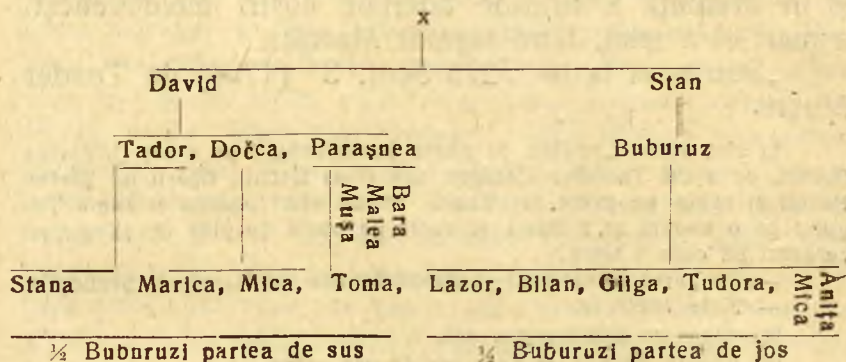
Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei, știre facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor vedea, sau cetindu-se o vor auzi, adică această adevărată *Stana* fata lui Tador David și seminția ei Mărica și sora ei Mica, copiii Doccăi; și seminția lor Toma și surorile lui Mușa șl Malea și Bura, copiii Parașnei, toți nepoți iui David: și iarăși semințeniile lor ale noastre slugi Lazor Buburuz și frații lui Bilan și Gligă, și surorile lor Tudora și Mica și Anița, toți nepoți lui Stan; miluitune-am lor cu osebita noastră milă; le-am dat și le-am întărit înșine lor de la noi în al nostru pământ al Moldovei, a lor dreaptă ocină și cumpărătură și privilegiile de cumpărătură ce le-au avut bunii lor David și Stan de la părintele domniei meale Stefan Voevod, o seliște *Buzinu, supt capătul Piscului și Fântâna supt Bulgara, care acmu se numeaște Buburuzeanii;* acea toată de mai sus scrisă să fie lor de la noi uric cu toate veniturile. Iar să le fie lor cea seliște în doao părți; jumătate partea din sus să fie Stanei, fetei lui Toader David, și semințeniei sale Marincăi, și surorii sale Micăi, fata Doccăi și semințeniei lor Tomei și surorilor sale Mușăi și Malei și Burii, copii Paraștii, nepoți lui David. Și iarăși cea alaltă jumătate din aceiași seliște partea din jos să fie slugilor noastre lui

Lazor Buburuz şi fraţilor săi Bilanu, şi Gligăi şi surorilor sale Tudorii şi Micăi şi Aniţăi, nepoţii Stanei, lor şi copiilor şi nepoţilor şi strănepoţilor lor şi la tot neamul lor ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celei de mai sus zise selişte *Buzinu supt capătul Piscului şi Fântâna supt Bulgara, care acmu se numeaşte Buburuzenii*, să fie dinspre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. *Iar să vor aflare nescari direase de la acel Stefan Voevod poreclit Lăcusta, iar aceale privilegii nici odată să nu aibă nici o leage înaintea a lor noastre privilegii.* Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Pătru Voevod şi credinţa prea iubiţilor *fii ai domniei meale Iliiaş şi Stefan şi Constantin* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumisale Efrem Huru, credinţa dumsale Borcea dvornic, credinţa dumsale Petre Crăc, credinţa dumsale Sturzel şi pan Moghilă parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Huru şi pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Şandru şi pan Tâmpa parcalabi de Novrograd, credinţa dumsale Petru Varticovici portar Suceavei, credinţa dumsale Jurie spatar, credinţa dumsale Dan visternic, credinţa dmsale Hrăbor postelnic, credinţa dumsale Hamza, credinţa dmsale Petraşco paharnic, credinţa dmsale Neagul stolnic, credinţa dmsale Plaxa comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe ori care alalt va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să le-o întărească şi împuterească, căci că înşine le-am dat şi le-am întărit, căci le iaste lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boeriu lui Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o acăţe la această carte a noastră. A scris Mihail Borra, în Huşi la anul 7054 luna Mai 1.

Pergament proprietatea d-lui Jenică Atanasiu, moşia Ivăneşti.

jud. Fălciu. Se păstrează pecetea legată cu şnur *fraise*. Pe pecete se citeşte: † печать Iw Петра Воевoды. господар земли молдавской. Cap de bou. Cf. Surete ms. XXXIV, 19.

Buburuzi, Coada Stâncii, Buzinu, Bulgara, Fântâna Bulgare, iată nume vechi, cari azi au dispărut; dar sânt multe documente ce vorbesc de vechile aşezări pe valea Sărăţii, iată încrângătura:

143. *7054 Mai 2 (1546)*. Petru Vodă întăreşte Micăi şi a lor săi stăpânire pe satele Cositeştii şi Cosiţenii pe Zeletin.

Suret de pe un ispisoc sărbăsc de la Pătru Vodă din let 7054 Mai 2.

Insămnare facem cu această carte a noastră tuturor ce o ar vede sau cetindusă o ar auzi. Iată adevărată Mica fata Niagului Mălaiu şi cu văr primare a ii Avraam, iam miluit pre dânşii cu osăbita a noastră milă liam dat şi liam întărit lor de la noi întru a nostru pământu al Moldovei, pre a lor dreapte ocini din dres de cumpărătură ciau avut părintele lor Niagul Mălaiu de *la niamul* domnii meale Stefan Voevod şi din dres de întărire ciau avut ei de la nepotul de frate a domniei mele tânăr Stefan Voevod un satu anume *Cositeştii* ce sânt pe Cobâle şi satu *Cosăţenii* ce sântu pre Ze(letin) din ĝos de *Galberi;* aceste toate ce sânt mai sus scrise ca să le (fie şi) de la noi cu tot venitul lor şi copiilor lor şi nepoţ(ilor lor şi strâne)poţilor şi a tot neamul ce se va aleage mai de aproape neclătit nici odinioară în veci. Iară hotarul acelor mai sus numite sate, anume Cositeştii, ce sânt pe Cobâle şi *Cosiţenii* ce

sânt pre Zeletin pre din gios de Galbeni ca să le fie de către toate părţile după hotar cel vechiu, pre unde din veci au îmblat. Iar spre aciasta este credinţa domnii mele ce mai sus scrie Pătru Voevod şi a pre iubiţilor fii ai domniei mele Ilieş şi Stefan şi Constantin şi în credinţa a tuturor boerilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici, fiind logofăt Mateiaş.

„Sau scos la let 7275 Sept. 3“ (1766) de Toader Muste.

In dos nota: „zapisu pe parte Saverincăi, i pe a lui Gligorica Bechii, pe a lui Theodor Călugar *săn* (fiu) Bechii, ficorii lui Ştefan Bechii şi zapis pe parte lui Vasile Bechii săn Ionescu şi zapis Ţagului pe o bucată şi 2 laturi şi zapis pe parte de gios de sileşte pe curături pe cotu a treia.“

— „Pe parte Săverincăi şi cumpărăturile lui Istrate de Şerbeşti“.

— Note *lexicale.*

жалокали = miluitunearn noi.

их правих штинѹ = pe a lor drepte ocine.

и држг = şi alt.

тое сѫ више писанное = care toate acele de mai sus scrise.

да ест им = să le fie lor.

„de la Pătru Vodă pre Cosiţeni 7054 Mai 2“.

---

144. *7054 Mai 12 (1546) Huşi.* Pătru Vodă Rareş întăreşte urmaşilor lui Iachim Porcişanul stăpânire peste satul Porcişani, şi împarte satul în trei părţi, pe cei 3 moştenitori.

Млстїю бжїею мы Петрѣ воевода. гспдарѣ земли Молдавскои. знаменито чиним иссим листом нашим. вѣсѣм кто на нем вѣзрит пли чтоучи его ѹслишит. ѡж тоти истиннїи | наши слѹги дѹма и брать его петрѣ снове ꙗкима порчишанѹла. и братанич их тоадер снѣ лѹкин. жаловали есми их ѡсобною нашїꙗ млстїꙗ. дали и потврѣдили есми | им оу нашеи земли. молдавскои. их правѹю штининѹ из привилїе кѹпежиое що имал ѡтец их ꙗким порчишанѹл. шт прѣдѣда господствами Стефана воеводи. едно село наимѣ Порче | шанїи. како да ест им ѡт нас оурик и сѣ вѣсеми доходом. и да ест имь тое село на три части. нижнаа част да ест дѹми. середнѣа часть да ест Тоадерѹ. вишнѣа част да ест Петри. и дѣ | тем ихь. и ѹнѹчатом их. и прѣѹнѹчатом их. и прашѹрѣтом их. и вѣсемѹ родѹ их. кто сѣ им изберет наиближнїи непорѹшено

николиже на вѣки. а҃ хотар томꙋ вишреченно | мꙋ селꙋ наимѣ порчешаном. да есть по старомꙋ хотарꙋ покꙋда из вѣка ѡживали ꙋ самїи глод ꙋпадаеть долꙋ. а҃ по више ѡт села ꙋпадает ꙋ стрꙋнгꙋ. а на | то есть вѣра нашего гспдва вишеписаннагомы петра воеводи. и вѣра нрѣвъзлюбленних сновь гспдвами Илїашa и Стефана и Константина и вѣра болар наших. вѣра пана Є | фрема хꙋроу. вѣра пана борча дворника. вѣра пана Петри кръка. вѣра пана Стꙋрѕи и пана Могила паркалавове хотинских. вѣра пана данчꙋла хꙋроу и пана | Мирона паркалабове Немецких. вѣра пана Тъмпа паркалава новоградскои. вѣра пана Петри вартика. портарѣ Сꙋчавского. вѣра пана юрїѧ спатарѣ. вѣра па | на ꙉана вистѣрника. вѣра пана храбора постелника. вѣра пана хамза. вѣра пана Пътрашка чашника вѣра пана... [нѣгꙋла] столника. вѣра пана плаѯи комиса | и вѣра въсѣх болар наших. молдавских великих и малих. а по нашемь животѣ кто бꙋдеть гспдрь нашеи земли ѡт дѣтеи наших. или ѿт нашего рода. или | пакь бꙋд кого бгъ изберет гспдрем бити нашеи земли молдавскои тоть би им непороушил нашего даанїа и потвръжденїа: али би им ꙋтвръдил и ꙋ | крѣпил. занꙋже есть им правaa ѿтнина и дѣднина. а҃ на болшее крѣпость и потвръжденїе томꙋ въсемꙋ вишеписанномꙋ велѣли есми нашe | мꙋ вѣрномꙋ панꙋ Матїашꙋ логофетꙋ писати и завѣсити нашꙋ печат. ксемꙋ листꙋ нашемꙋ. писал лꙋка попович. ꙋ хꙋсѿх. | влто ҂ѯзнд. мсца маїа ві. днъ.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o, adică aceaste adevărate ale noastre slugi Duma şi frate-său Petrea, fii lui Iachim Porcişanul, şi nepotul lor de frate Toader fiul Lucăi, miluitu-ne-am înşine spre ei cu osăbita noastră milă, dat-am şi am întărit înşine lor în al nostru pământ al Moldaviei a lor direaptă ocină din direase de cumpărătură ce le-a avut părintele lor Iachim Porcişanul de la străbunul domniei meale Stefan Voevod, un *sat anume Porceşanii*, ca să le fie lor de la noi uric şi cu toate veniturile. Şi să le fie for cel sat în trei părţi: *partea din gios să fie Dumei, partea din mijloc să fie lui Toader, par-*

tea den sus să fie Petrei şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape, neruşăit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul celui de mai sus zis sat anume Porcişanii să le fie pe vechiul hotar pe unde din veac au îmblat, *din însuşi Glod merge la vale, iar în sus de sat merge la strungă.* Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Pătru Voevod si credinţa *prea iubiţilor fii ai Domniei meale Iliaş şi Ştefan şi Constantin* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa pan Efrim Hurul, credinţa pan Borcea dvornic, credinţa pan Petre Crăc, credinţa pan Sturza şi pan Moghilă pârcalabi de Hotin, credinţa pan Danciul Huru şi pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa pan Tămpa parcalab de Novograd, credinţa pan Petre Vartic portar Sucevei, credinţa pan Jurie spatar, credinţa pan Dan visternic, credinţa pan Hrabor postelnic, credinţa pan. Hamza, credinţa pan Pătraşco paharnic, credinţa pan Neagul stolnic, credinţa pan Plaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri, ai Moldavici a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn pământului nostru al Moldaviei, din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricine alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn, unul ca acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să le-o întărească şi împuterească, căci că iaste lor direaptă ocină şi moşie. Iar spre mai mare tărie şi putere a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiar Mateiaş logofăt să scrie şi să leage a noastă peceate la această carte a noastră. A scris Luca Popovici în Huşi la anul 7054 luna Mai 12 zile.

Pergament aparţine lui Neculai săn pr. Vasile Racoviţă din Porcişani. Cf. Surete ms. XLV. 481. Pecetea foarte bine păstrată, cu exerga : † печат Іѡ Петрꙋ воевода. вжїю мастїею гсподрꙋ земли молдавскои. Cap de bou, şnurul matasă, *fraise.*

Uricul nostru ne rădică cu ştirile despre Porcişani tocmai la 1445 supt Stefan Vodă, când Iachim Porcişanul a cumpărat satul Porcişanii de la vechii lui proprietari. Iachim şi-a luat numele de la satul Porcişani care şi-a luat numele de la unul *Porciş,* diminutiv din *Porcu,* nume cunoscut în diplomatică secl. XV-a către început.

Porcul se găseşte pomenit în uricul lui Alexandru Vodă cel Bun din 1421 (Ulianiţki 26) ca *Vană Porcul*. Ţinând politica lui Stefan Vodă contra fratelui său Iliaş. Porcul se găseşte boer cu boerie în 1443 ca „visternicul Doamnei", apoi ca *paharnic* în 1445 (Ulianiţki, 60, 61, 64).

Iachim a avut 3 copii: Duma, Petru şi Luca, care era mort în 1546. şi 'fiul său Toader ia parte cu unchii săi la împărţala satului Porcişăni.

---

145. *7054 Mai 14 (1546) Huşi*, regeste. Pentru Micleştii pe Siret.

Pătru Vodă Rareş întăreşte moştenitorilor lui Andrei Dolha şi fratelui sâu Micle doao sate pe Siret, anume: Farceştii şi Oşmeleştii, *cari astăzi se numesc Micleştii*, şi iaste mai sus de Şişcani şi de Martineşti pe Trotuş; şi pe cari Andrei Dolha avea uric de întăritură de la părintele său Stefan Voevod.

(Printre boiari iaste îscălit şi Sturza părcalab de Hotin).

Din actele Sturzeşti, copiate şi rezumate de Radu Roseti; cf. Surete ms. XXIX, 344).

---

146. *7054 Mai 23 (1546) Târgovişte*. Mircea Vodă întăreşte lui Dragotă şi Stanciul moşia lui Homneştaii ohabnică lor de la Radu Vodă cel Frumos.

† Мастїю божїю Іѡ Мир(ча воевода) късои земли ѹггрровлахииское. снъ великаго и добраго Радѹла воеводѹ | дават гспдвами сые новелѣніе драготов съ братїіас и Станчюл съ братїіас и съ них снов | іакож да им ест ѡтинѹ що сѣ зовет холинецїали междѹ борѣскѹл и междѹ ѡхаб. понеж им ест | стара и права ѡтинѹ... ѹби... их ест притеснѹл ѡтк борѣскѹл. болѣри краиѡвецїим. | а ѡтк ѡхаб бр... таж потом дoff драгот и станчюл. изваднш книга старога и красного | Радѹла воеводѹ. и гспдвоми... книгѹ и извандох и истинствовал (сов)и како их сѹт при | теснѹли вишречени (болѣр съ с)илѡст. сего раді мѹ дадох гспдвоми. да мѹ... реченѹ селище | постари хотари... и ѡхаб. ним. и сновем им. и внѹком и прѣвнѹчетом... ниѡткогож непотъ | кновени порѣч... свѣдѣтели поставлени гспдвоми... великои дворник | и... и ки... спатар. и кирка | вистиарник... си... и Герге... велики постелник | пс. цалани

лωг Іωн сиргиѹц пис въ столни град... маи кг днн. вл'кт ҂знд.
† Іω Мірча воевода. Млстію божіѧ. господин.
Pecetea: печат іω мирча воевод и господин влашкои ҂знд. Sfinţii împăraţi Constantin şi Elena.

Cu mila lui Dumnezeu Iω Mircea Voevod a toată ţara Ungro-Vlahiei, fiiul marelui şi bunului Radul Voevod, dă domniia mea această poruncă lui Dragotă cu fraţii săi, şi lui Stanciul cu fraţii săi şi cu alţi fii ai lor, ca să le fie lor ocină, care se chiamă *Homneştali (Coama)* între Borăscul şi între Ohab, căci că le iaste veche şi direaptă ocină; dar că le-a făcut lor strânsoare despre Borăscul boiarii Craioveşti, iar despre Ohab Bră... Deci pentru aceasta Dragot şi Stanciul au scos cărţile bătrânului şi frumosului Radul Voevod şi domnia mea văzui cartea şi aflăi şi mă încredinţăi, precum lor le-a fost făcut strânsoare mai sus zişii boiari cu silă. Drept aceia am dat domniia mea ca să le fie mai sus zisa selişte pe vechile hotare de ohab lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor niciodănăoară nestrămutată pe porunca domniei meale. Marturi am pus domnia mea: (Vintilă) mare vornic.., (şi Crăstian) spatar şi Chirca... (şi Coandă) visternic... şi Gheorghe (comis) şi Dragomir mare postelnic; is(pravnic) Ţalapi logofăt. Ion Sirghiuţ a scris în cetatea de reşedinţă... Mai 23 zile anul 7054.

Original hârtie foarte ros pe la îndoituri. Pecete aplicată pe hârtie lipită cu ceară roşie. Cf. condica documente XII sub anuo 4.

---

147. *7054, Mai 25 (1546)* regeste. Pentru Zahoreni.

Ispisoc de la Pătru Voevod cel adivărat *pe piele de epure* şi cu copie încredinţată de Evloghie dascalul din 1765 Mai 16 pentru Zahoreni.

Din opisul a 58 scrisori pomenite pe moşiile Zahorenii, Dumuşenii şi Teşcurenii de la ţinutul Dorohoiului, ce s'au primit de Stefan Gherghel spatar de la dumnalui stolnic Grigore Tomiţa 1823, Decembre 17 zile. Cf. Surete ms. II, 322.

---

148. *7054 Iunie 18 (1546) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Andrabuş şi la ai săi stăpânire în Baboşini pe Racova, împărţind moşia în 2 părţi.

Suret de pe ispisoc de la Pătru Voevod din leat 7054 Iunie 18.

Facem înştiinţare pentru adevărate slugile noastre Andrabuş şi fratele lui Andreicăi şi sora lor, Malia, feciorii lui Petre Corod şi rudeniile lor Maruşcăi, şi sora lui Marincăi featele lui Stanciui Corod, precum că iam miluit pre dânşii osebit de a noastră milă, am dat şi am întărit lor întru al nostru pământ al Moldaviei a lor direaptă ocină din dres de cumpărătură, ce au avut tatul lor Petre Corod şi Stanciul Corod de la părintele domniei meale Stefan Voevod, *un sat pe Racova anume Baboşinii,* ce au fost cumpărătură tatului lor de la Sora, fata Anii, nepoata lui Mic Brăcioae, drept 200 zloţi tătărăşti. Deci acea toate de mai sus zisă să fie de la noi uric cu tot venitul, însă să fie lor acel sat anume Baboşinii în doao părţi; doaă părţi să fie slugii noastre lui Andrabuş şi fraţină său Andreicăi, şi surorii lor Malii; iar a treia parte iarăşi dintru acelaş sat să fie rudeniilor lor Maruşcăi şi rudeniei lor Marinca, lor şi feciorilor lor, nepoţilor lor şi strănepoţilor şi a tot neamul ce se va aleage mai aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat, anume Baboşinii ces pe Racova să fie parte de gios după hotarul cel vechiu pe unde au îmblat din vechiu. Iar *hotarul părţii din sus să fie de la o moviliţă drept la dumbravă* atâta este hotarul. Pentru aceia credinţa domniei meale Petru Voevod şi *credinţa preaiubiţilor fiilor domniei meale Iliiaş şi Ştefan şi Constantin Voevod,* şi credinţa boiarilor noştri de la dumnealui Borcea dvornicul până la dumnealui Plaxa comisul şi credinţa tuturor boerilor noştri a mari şi mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domnu ţării aceştie să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să de şi să în ărească, de vreame că şi noi am dat şi am întărit, pentru că este a lor driaptă ocină. Iar pentru mai mare

tărie am poruncit credinciosului nostru boiar dumisale Măteiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage la această carte a noastră.

Face parte din arhiva d-lui dr. Dragomir Hurmuzescu; cf. Surete ms. XLVI, 281.

149. *7054 Iulie 6 (1546) Hârlău.* Petru Vodă întăreşte împărţala ce şi-au făcut între sine nepoţii Tomei şi Anei în satele Gălăşeşti, Mănăstirea şi Poeni pe Răcătău.

Noi Petru Voevod, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi, leat 7054 Iuiie 6.

Inştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cine pre dânsa va câta sau cetindu-o va auzi, iată că au venit dinaintea noastră şi dinaintea a tuturor a lor noştri, moldoveneşti boiari slugile noastre Jurja şi fraţii lui, Filip şi Gavril şi Drăghici şi surorile lor Nasta şi Sofronia, nepoţii Tomei şi sămînţenia lor Marta fata Annei, şi cu nepoata ei Neaga, de a lor bună voe de nime nevoiţi nici asupriţi şi şau împărţit a sale drepte ocine din dresă de împărţală ce au avut moşii lor Toma şi Anna *de la părintele domniei meale Stefan Voevod,* giumătate de sat de *Gălăşeşti cei în gura Răcătăului,* parte de sus şi giumătate de Mănăstire şi giumătate de Poeni şi sau venit in parte slugilor noastre Giurgii şi fraţilor lui, Filip şi lui Gavril şi lui Drăghici şi surorilor lor Nastei şi Sofroniei, giumătate dintrace giumătate de sat de Gălăseşti partea de către răsărit, şi giumătate din giumătate din Mănăstire şi giumătate din giumătate din Poeni, şi iarăşi în partea sămânţiilor lui Nastii şi Neagăi, li sau venit aşijdere giumătate dintraceiaşi giumătate de sat de Gălăşeşti parte de către apus şi giumătate din giumătate din Mănăstire, şi giumătate din giumătate din Poeni. Deci şi noi văzând de a lor bună voe tocmală şi dreaptă împărţală, iarăşi noi aşijdere şi de la noi datuliam si liam întărit slugilor noastre Giurgii şi fraţilor lui, Filip, şi lui Gavril şi lui Drăghici şi surorilor lor Nastei şi Sofroniei, nepoţii Tomei pre aceaia de mai sus numită giumătate din giumătate de sat de

Gălăseşti ce-i în gura Răcătăului din partea de sus, giumătate din giumătate din Mănăstire şi a Poenilor cari să le fie lor şi de la noi uric cu tot venitul lor şi feciorilor lor, şi nepoţilor şi strănepoţilor şi împrăştiaţilor şi a tot rodului lor, cine li sar aleage mai de aproape neclătit niciodinioară în veaci iară hotarul acelor de mai sus scrisă giumătate de sat de Gălăşeşti şi din Mănăstire şi din Poeni, părţile de către răsărit, ca să le fie dintru tot hotarul giumătate din giumătate, iară despre alte părţi, pe hotarul bătrân, pe unde au *dovăit* din veac. Şi spre aceasta iaste credinţa însuşi a domniei meale, care mai sus ne scriem numele Petru Voevod, şi credinţa *ale iubiţilor fiiior domniei meale Iliaş şi Stefan şi Costantin* şi credinţa boiarilor noştri (de la Ifrim Huru vornicul şi până la Plaxa comisul). Şi *Măteiaşi* logofătul au legat peceate şi s'au scris în Hârlău la veleat ce sau scris mai sus ca să se ştie.

Eu Axinte uricarul am scris româneşte de pe sârbie, u Ias leat 7229 Dec. 9.

Eu Vasile Bosăe am dat cheltuiala de isau scos după uric româneşte ca să ştie şi alţi fraţi. Şi eu fiind răzeş am scris Constantin Bosie vornic, 1838 Oct. 1.

Acad. Rom. pachetele Mitropoliei de Iaşi No. 2. Cf. Surete ms. XXVIII 437 Supt No. I în acelaşi pachet (cf. Surete ms. XXVIII 435) stă scris uricul lui Stefan Vodă din 6978 Mart 15 (recte 6998, cf. I. Bogdan DCStef. I, 403). tălmăcit româneşte de clucer Pavăl Debriţ la Mitropolie în 1798 Mai 15 şi scris în copie de „şi eu am scris fiind şi răzăş Constantin Bosie 1835 Oct. 1.

In 1490 îşi împart moşiile de pe Răcătău: *Găleşeştii* (pe Răcătău), *Mânăstirea* (pe Divineţ) şi *Poenile* (Horgeştii, Năneştii, Oteştii şi Pănceştii) aceşti stăpâni:

1) x

2) Isaiu 1 — Stana — Forcas — Danciul

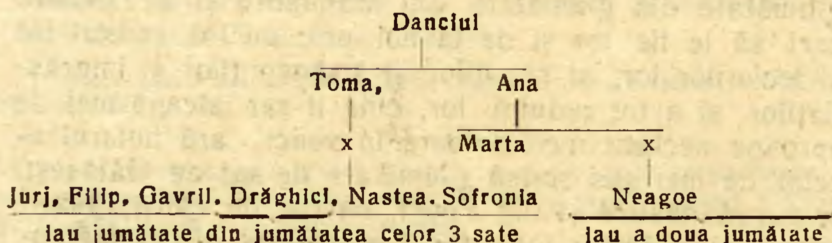
3) Petre Forcaş 2, Marta 3 — Toma 4, Ana 5

Isaiu ia Oteştii, Horgeştii, 1/2 Năneştii, *unde îşi are casele.*

Petre Forcaş şi Marta iau Galeşeşti 1/2; Pănceşti 1/2, Măneştii 1/2, Poeni 1/2, Toma şi Ana iau Găleşeştii 1/2, Pănceşti 1/2, Mănăstire 1/2, Poeni 1/2.

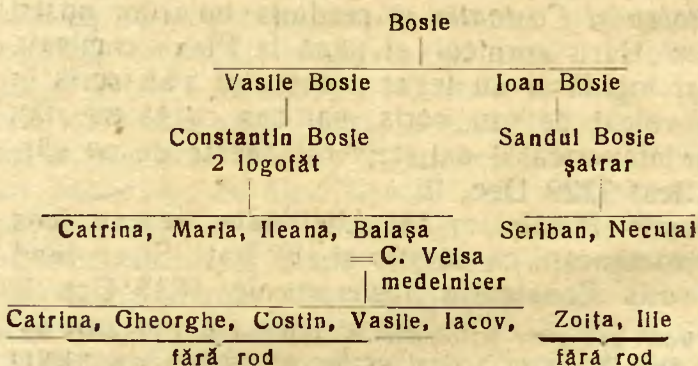
După 56 ani se face o nouă împărţală între urmaşii Tomei şi

Anei, cari stăpâneau în Gălăşeşti, Mânăstire şi Poeni câte o jumătate. Cei 2 fraţi au avut fiecare câte un copil:

Intre 1490—1546 satul Pânceştii — *două treimi* — eşise din stăpânirea lui Petre Farcaş şi Toma.

In condica de documentele moşiilor Tăoşti, Lieştii, Bodeşti, Calipădure, Balţaţii de la Vaslui, (Acad. Rom. ms. 3280, pg. 71) cetim această spiţă Bosiască, în care cetim cine a fost *C. Bosie.*

Cf. Surete ms. XLV, 1041.

Documentele chirilice din acest volum, precum şi zaţul în întregime, sunt efectuate de d. Ioan Breabăn, maestru tipograf din Iaşi.

INDICE ALFABETIC

TABLA DE MATERII

Din publicaţiile D-lui Gh. Ghibănescu

a) ISTORICE

1) Originile Huşilor, (extras din *Bârladul*) Bârlad 1888.
2) Epilogul izvodului lui Clănău, (extras din Uricar XVII) Iaşi 1893.
3) Uricar vol. XVIII, XXIII, XXIV (colecţia T. Codrescu) doc. slavo-române, Iaşi 1892—1894.
4) Documentul, studiu istoric şi arheologic. (prefaţa la vol. XXIII din Uricar) Iaşi 1894.
5) Originile Iaşilor, studiu istoric (extras din *Arhiva*) Iaşi 1904.
6) Ştefan cel Mare, studiu şi doc. slavo-române (extras din *Arhiva* Iaşi 1904.
7) Personalitatea religioasă a lui Ştefan cel Mare (extras din *Viitorul*) Iaşi 1904.
8) Centenarul Socolei (extras din *Evenimentul*) Iaşi, 1904.
9) Schiţă despre ţigani, după M. Cogălniceanu (extras din *Viitorul*), Iaşi 1900.
10) Opt urice slavone dela Ştefan cel Mare, Iaşi 1904.
11) Din trecutul bisericii române (Bisericile din Iaşi), Iaşi 1904.
12) Istoria unei moşii (Piotuneşti) în *Arhiva* I. 385.
13) Vlad Ţepeş, studiu de critică istorică, în *Arhiva* VIII, 373.
14) O sută palme domneşti, în *Arhiva* XIII, 154.
15) Târgul Ocna, studiu istoric, în *Arhiva* II, 593.
16) Vlad Vodă Călugărul în *Arhiva* VII, 121.
17) Surete şi izvoade vol. I (1440—1572 Iaşi 1906—Vol. II (1433—1634) Iaşi 1907. Vol. (III 1634—1653) Iaşi 1907.—Vol. IV (1488—1672) Iaşi 1907.—Vol. V (1423—1691) Iaşi 1908,=Vol. VI (1472—1715) (documente Munteneşti) Iaşi 1919; Vol. VII (Cuzeştii) Iaşi 1912. —Vol. VIII (Racoviţeştii) Iaşi 1914—Vol. IX (Doc. Basarabene — Catargieştii) Iaşi 1915. — Vol. X (docum. Râşcăneştii) Iaşi 1815, Vol, XI (doc. basarabene)—Iaşi 1922. Vol. XII (docum. Dorohoiului), Iaşi 1923, Vol. XIII (doc. Româneştilor) Huşi 1923. —Vol. XIV (documentele Şendricenilor, Dorohoi) Huşi 1925. Vol. XV Documentele Vasluiului, Iaşi 1926 Vol. XVI Documentele Pereştilor (Vaslui) Iaşi 1926; Vol. XVII Documnntele Drăcenilor (Huşi), Vol. XVIII Doc. slavo-române) Iaşi 1927, Vol. XIX şi XX supt presă.
18) Ispisoace şi Zapise, vol. I p. 1—1400—1600. Iaşi 1906—vol. I p. II 1600—1631. Iaşi 1907, vol. II p. I 1631—1641. Iaşi 1908, vol. II p. II 1641—1651. Iaşi 1909, vol. III p. I 1651—1663. Iaşi 1910, vol. III p II. Iaşi 1914, vol, IV, p. 1 Iaşi 1915. vol. IV p. II 1692—1694. Iaşi 1915, vol. V p. 1 1694-seq., 1921. vol. V p. II 1696-seq., Iaşi 1922 Huşi 1924.-vol. VI p. I, documente Basarabene (supt presă).
19) Ponturile vămilor Munteniei 1827, (extras din Surete IV) Iaşi 1909.
20) Ideia Unirei, conferinţă (extras din *Opinia)* Iaşi 1909.
21) Breasla Armenilor din Roman (extras din *Arhiva*) Iaşi 1910.
22) Istoria unui sat din Basarabia—Cobălele pe Nistru (prefaţă la vol. IX din Surete şi Izvoade) Iaşi 1914.
23) Istoria Docolinei, (extras din vol. V. p. I al Ispisoacelor).
24) Catastihul vămilor Moldovei din 1755 (extras din *Ioan Neculce*) Iaşi 1922.
25) Catastihul Iaşilor din 1755 (extras din *Ioan Neculce*) Iaşi 1922.
26) Th. Codrescu revistă istorică anul I Octombrie 1915-1916; No. 1 şi 2 an II.
27) Roşieştii şi apa Idriciului, studiu istoric (prefaţă la vol. V p. 2 Ispisoace) Huşi 1924.

28) Breasla mişeilor şi mahalaua calicilor din Iaşi, (extras din Ioan Neculce), Iaşi 1924.
29) Uricile satelor Bereasa, Grumezoala, Grajduri, Drănceni, Fălciu, bis. armeneşti din Iaşi şi pomelnicul Cantemireştilor în foi volante).
30) Surete şi izvoade, colecţie manuscriptă de documente slavo-române în 57 vol. mari, cuprinde peste 70.000 documente.

b) LITERARE, DIDACTICE PEDAGOGICE

1) Şcoala privită prin prizma socială (extras din Gh. Lazăr) Bârlad 1887.
2) Invăţământul primar în Bulgaria (extras din *Evenimentul*) Iaşi 1904.
3) Tradiţia literară la Români, conferinţă Buc. 1890.
4) Gheorghe Lazăr, revistă de pedagogie şi literatură (în colaborare) Bârlad 1887, 1888, 1889.
5) Gramatica l. române pentru cursul primar urban şi rural, 3 ediţii, Iaşi Tip. Dacia 1894—1904.
6) Gramatica l. române pentru clasa III şi IV urbană, pentru divizia III rurală, Bucureşti, Editura Şteinberg, 1914.
7) Gramatica l. române p. cursul secundar, 2 vol. Morfologia şi Sintaxa, Iaşi 1894.
8) Studiu critic anteproectului legei Instrucţiunei, prezentat de d. Spiru Haret, Iaşi 1898.
9) Ţinerea clasului, după A. Vessiot, Piatra-Neamţ, 1899.
10) Baba Vodoaia şi Dascălul Dumitrachi nuvele, Iaşi 1892.
11) Şcoli normale din iniţiativă particulară, Iaşi 1906.
12) Bârladul, ziar politic-literar, Bârlad 1888.
13) Gramatica limbii slavone, traducere din ruseşte după Colosoff Iaşi Tipografia Dacia 1900.
14) Glosarul psaltirei Scheiane, (extras din *Viitorul* Iaşi 1001.
15) Glosar Slavo-Român, (extras din Ispisoace şi Zapise vol. III p. 2), Iaşi 1914.
16) Din traista cu vorbe, Iaşi 1906. Ediţia II în 2 volume, Iaşi 1924-1925.
17) Grafia Chirilică la Români, Bârlad 1888.
18) Leastviţa de Varlam Mitropolitul (extras din Arhiva), Iaşi 1914,
19) Articole politice şi studii literare-istorice în următoarele ziare: „Vocea Tutovei", Bârlad, „Bârladul" Bârlad, „Românul" Buc. „Lupta" Iaşi-Buc. „Evenimentul" Iaşi, „Sara" Iaşi, „Opinia" Iaşi, „Patria" Buc., „Ordinea" Buc., „Presa" Buc., „Gloria" Iaşi, „Ziua de mâine" Iaşi, „Jurnalul" Iaşi, „Poporul Huşi, „Arma" Iaşi şi reviste: „Gheorghe Lazăr" Bârlad, „Arhiva" Iaşi, „Arhiva Genealogică" Iaşi, „Indrumarea" Iaşi, „Analele Literare" Buc., „Viitorul" şi „Ţara Nouă" Buc., „Şcoala Nouă" Bucureşti „Şcoala Normală" Iaşi, „Ion Neculce" Iaşi „Viaţa Creştină" Iaşi, „Revista Arhivelor" Bucureşti, „Conştiinţa Naţională" Bucureşti, Convorbiri Literare (Bucureşti), Zorile (Iaşi), Solia Moldovei (Iaşi).

EXTRASELE DIN BULETINUL „IOAN NECULCE"

No. 1) Gh. Ghibănescu, Catastihul Iaşilor din 1755.
No. 2) Gh. Ghibănescu, Catastihul Vămilor Moldovei din 1763.
No. 3) Gh. Ghibănescu, Breasla mişeilor şi locul calicilor din Iaşi.
No. 4) Gh. Ghibănescu, Sămile visteriei Moldovei din 1763.
No. 5) Gh. Ghibănescu, Spiţa familiei Bădărău—Iaşi 1925.
No. 5) Gh. Ghibănescu, O pagină din învăţământul particular (1839—1846) Iaşi 1927.
No. 7) Gh. Ghibănescu, Familia Râşcanu Iaşi, 1927.

